

Euroopan unionin virallinen lehti

L 109

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

58. vuosikerta

28. huhtikuuta 2015

Sisältö

II Muut kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

PÄÄTÖKSET

- ★ **Komission päätös (EU) 2015/657, annettu 5 päivänä helmikuuta 2013, valtiontuesta, jonka Saksa ja Itävalta ovat myöntäneet Bayerische Landesbankille (asia nro SA.28487 (C 16/09) (ex N 254/09)) (tiedoksiannettu numerolla C(2013) 507)⁽¹⁾** 1
- ★ **Komission päätös (EU) 2015/658, annettu 8 päivänä lokakuuta 2014, tukitoimenpiteestä SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo toteuttaa tukeakseen Hinkley Point C -ydinvoimalaitosta (tiedoksiannettu numerolla C(2014) 7142)⁽¹⁾** 44

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

II

(Muut kuin lainsäätämismenettelyssä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2015/657,**annettu 5 päivänä helmikuuta 2013,****valtioneustusta, jonka Saksa ja Itävalta ovat myöntäneet Bayerische Landesbankille (asiainnro SA.28487 (C 16/09) (ex N 254/09))***(tiedoksiannettu numerolla C(2013) 507)***(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut jäsenvaltioita ja muita asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Saksan viranomaiset ilmoittivat 4 päivänä joulukuuta 2008 komissiolle Bayerische Landesbankin, jäljempänä 'BayernLB' tai 'pankki', hyväksi myönnettyistä tukitoimista. Ne koostuvat 4,8 miljardin euron riskisuojusta ja 10 miljardin euron pääomanlisäyksestä. Komissio hyväksyi tukitoimenpiteet 18 päivänä joulukuuta 2008 asiassa N 615/08 tekemällään päätöksellä, jäljempänä 'pelastamista koskeva päätös' perustamissopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti ⁽²⁾ kuuden kuukauden ajaksi, tai jos näiden kuuden kuukauden aikana esitetään pankkia koskeva uskottava ja perusteltu rakenneuudistussuunnitelma, siihen saakka, että komissio tekee päätöksen suunnitelmasta ⁽³⁾.
- (2) Joulukuussa 2008 BayernLB:n tytäryhtiö Hypo Group Alpe Adria, jäljempänä 'HGAA', sai 700 miljoonaa euroa BayernLB:ltä ja 900 miljoonaa euroa ensisijaista pääomaa (Tier 1) Itävaltalta osana tämän pankkeja koskevaa hätäapuohjelmaa ⁽⁴⁾. HGAA sai Itävallan hätäapuohjelman perusteella myös 1,35 miljardin euron takauksen velan liikkeeseenlaskuohjelmalla toteutettavaa joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskua varten.
- (3) Saksa ilmoitti 29 päivänä huhtikuuta 2009 komissiolle BayernLB:n rakenneuudistussuunnitelman. Itävalta toimitti samana päivänä HGAA:n elinkelpoisuuden palauttamista koskevan suunnitelman.

⁽¹⁾ EUVL C 134, 13.6.2009, s. 31; EUVL C 85, 31.3.2010, s. 21; ja EUVL C 266, 1.10.2010, s. 5.

⁽²⁾ Joulukuun 1 päivänä 2009 EY:n perustamissopimuksen 87 artiklasta tuli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 107 artikla ja perustamissopimuksen 88 artiklasta SEUT-sopimuksen 108 artikla. Asiasisällöltään nämä kaksi määräyskokonaisuutta ovat samanlaiset. Tässä päätöksessä SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklaan tehtyjä viittauksia on tarvittaessa pidettävä viittauksina EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklaan.

⁽³⁾ Asiassa N 615/08, BayernLB, 18 päivänä joulukuuta 2008 tehty komission päätös, EUVL C 80, 3.4.2009, s. 4.

⁽⁴⁾ Komission asiassa N 557/08, Measures under the Law on the stability of the financial markets and on strengthening the interbank market for credit institutions and insurance companies in Austria, 9 päivänä joulukuuta 2008 tekemä päätös (EUVL C 3, 8.1.2009, s. 2), jota on viimeksi pidennetty 30 päivään kesäkuuta 2011 komission asiassa SA.32018 (2010/N) 16 päivänä joulukuuta 2010 antamalla päätöksellä (EUVL C 20, 21.1.2011, s. 3).

- (4) Komissio ilmoitti 12 päivänä toukokuuta 2009 päivätyllä kirjeellä Saksalle ja Itävallalle päätöksestään aloittaa perussopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, joka koskee BayernLB:n ja HGAA:n hyväksi myönnettyjä tukitoimenpiteitä: komissio epäili BayernLB:n rakenneuudistustuen soveltuvuutta sisämarkkinoille ja erityisesti sitä, voitaisiinko rakenneuudistussuunnitelmalla palauttaa BayernLB:n elinkelpoisuus, jäljempänä 'menettelyn aloittamispäätös' ⁽⁵⁾. Lisäksi komissio epäili, oliko HGAA perustaltaan terve ja oliko Itävallan HGAA:lle myöntämä tuki perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukainen ⁽⁶⁾.
- (5) HGAA kansallistettiin 23 päivänä joulukuuta 2009. Komissio hyväksyi tämän toimenpiteen 23 päivänä joulukuuta 2009 antamallaan päätöksellä, jäljempänä 'HGAA:n pelastamispäätös', asiat C 16/09 ja N 698/09 ⁽⁷⁾. Samassa päätöksessä komissio laajensi menettelyn Itävallan HGAA:lle myöntämään lisätukeen, joka oli komission mielestä otettava huomioon BayernLB:n rakenneuudistussuunnitelman arvioinnissa. Komissio ilmoitti katsovansa väliaikaisesti siihen asti, kun sille esitetään uskottava ja perusteltu HGAA:n rakenneuudistussuunnitelma, että toimenpiteet soveltuvat sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla.
- (6) HGAA:n tarkistettu rakenneuudistussuunnitelma toimitettiin 16 päivänä huhtikuuta 2010, ja 22 päivänä kesäkuuta 2010 komissio laajensi muodollista tutkintamenettelyä edelleen sillä perusteella, ettei tarkistetulla suunnitelmalla varmistettu HGAA:n elinkelpoisuuden palauttamista, asianmukaista vastuunjakoja eikä asianmukaisia toimenpiteitä, joilla lievennetään rakenneuudistuksesta aiheutuvaa kilpailun vääristymistä. Komissio ilmoitti jatkavansa HGAA:n pelastamispäätöksessä sisämarkkinoille väliaikaisesti soveltuvaksi katsomansa tuen hyväksyntää siihen asti, kun se saa HGAA:n rakenneuudistussuunnitelman tarkastelun päätökseen ⁽⁸⁾.
- (7) Komissio ilmoitti 7 päivänä helmikuuta 2011 Itävallalle ja Saksalle, että HGAA:ta koskeva asia N 698/09 ⁽⁹⁾ käsiteltäisiin menettelyllisesti erillään asiasta C 16/09, joka koskee BayernLB:tä. Tämä päätös liittyy ainoastaan asiaan C 16/09.
- (8) Komissio palkkasi ulkopuolisia asiantuntijoita arvioimaan pelastamispäätöksessä väliaikaisesti hyväksytyttä riskisuojaaja ja esittämään arvioinnin sijoitussalkusta, joka suojattaisiin riskisuojoilla. Pankin ja Saksan viranomaisten kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen asiantuntijat esittivät loppuraportin 16 päivänä marraskuuta 2009.
- (9) Saksa esitti 6 päivänä huhtikuuta 2011 ennusteita kunkin liiketoiminta-alan ja kunkin oikeushenkilön tuloslaskelmasta. Saksa toimitti 13 päivänä huhtikuuta 2011 ennusteita omaisuuseristä liiketoiminta-aloittain ja veloista rahoituslähteittäin. Samalla Saksa toimitti marginaaliennusteet omaisuuseristä liiketoiminta-aloittain ja veloista rahoituslähteittäin. Lisätietoja toimitettiin tiheään käydyllä tietojenvaihdolla: erityisesti 15, 21 ja 22 päivänä kesäkuuta 2011 toimitettiin tietoja, joihin sisältyi pääomasuunnittelu vuoteen 2019 asti ja Basel III:n ennustettu vaikutus pääomarakenteeseen ⁽¹⁰⁾. Päivitetyt taloudelliset ennusteet esitettiin 27 päivänä syyskuuta 2011, ja niihin sisältyivät päivitetyt voittoa koskevat tiedot sekä ajantasaistettu pääomasuunnittelu. Lisätietoja liiketoiminnan supistamisesta annettiin 13 ja 20 päivänä lokakuuta 2011 ja lisätietoja taloudellisista ennusteista ja riskisuojoista 4, 5 ja 6 päivänä kesäkuuta 2012. Päivitetyt taloudelliset ennusteet, joihin sisältyivät liiketoiminta-aloittaiset tuloslaskelmaennusteet, pääomasuunnittelua koskevat ennusteet ja tiedot rahoitustarpeista, toimitettiin 6 päivänä kesäkuuta 2012. Jäljempänä viittauksissa rakenneuudistussuunnitelman taloudellisiin ennusteisiin viitataan 6 päivänä kesäkuuta 2012 toimitettuihin taloudellisiin tietoihin tai, jos 6 päivänä kesäkuuta 2012 toimitettuihin tietoihin ei sisälly päivityksiä, aiemmin toimitettuihin taloudellisiin tietoihin.
- (10) Saksan viranomaiset ja komission yksiköt käsitelivät BayernLB:n tukitoimia ja rakenneuudistussuunnitelmaa useissa kokouksissa, puhelinkokouksissa ja muussa tietojenvaihdossa toukokuun 2009 ja kesäkuun 2012 välillä.
- (11) Saksa vahvisti, että se odotti vakavaraisuuslaskentaa varten, että tilit tarkastettaisiin kansainvälisten tilinpäätös-standardien, jäljempänä 'IFRS-standardit', mukaisesti 1 päivästä tammikuuta 2013 alkaen.

⁽⁵⁾ Asia C 16/09 (EUVL C 134, 13.6.2009, s. 31).

⁽⁶⁾ HGAA:lle myönnetyn tuen vaikutusta pankkiin käsitellään erillisessä päätöksessä.

⁽⁷⁾ EUVL C 85, 31.3.2010, s. 21.

⁽⁸⁾ EUVL C 266, 1.10.2010, s. 5.

⁽⁹⁾ Jäljempänä asia SA.32554 (09/C), Rakenneuudistustuki Hypo Group Alpe Adrialle.

⁽¹⁰⁾ Basel III on Baselin pankkivalvontakomitean kehittämä kansainvälinen sääntelykehys pankeille: se käsittelee uudistustoimenpiteitä, joilla vahvistetaan pankkialan sääntelyä, valvontaa ja riskienhallintaa.

- (12) Arvioinnin aikana Saksan viranomaisten, rahoitusalan sääntelyelimen, pankin omistajien ja pankin välillä käytiin tiivistä keskustelua rakenneuudistussuunnitelmasta ja mahdollisesta takaisinmaksuaikataulusta.
- (13) Saksa ilmoitti 15 päivänä kesäkuuta 2012 komissiolle 14 päivänä kesäkuuta 2012 Saksan rahoitusalan valvontaviranomaiselta (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht, jäljempänä 'BaFin') saamastaan sähköpostiviestistä, jossa BaFin ilmoitti, ettei se hyväksy, että Bayerische Landesbodenkreditanstaltin, jäljempänä 'BayernLabo', tarjoamien korottomien lainojen nimellisarvo luetaan vakavaraisuusasetuksen luonnoksen⁽¹¹⁾ mukaiseksi pääomaksi, vaikka pankin tilintarkastaja oli antanut 12 päivänä huhtikuuta 2012 lausunnon, jonka mukaan IRFS-standardien perusteella lainat pitäisi pääsääntöisesti kirjata nimellisarvoon. Tämä kysymys ei vaikuta pääoman käsittelyyn Saksan kauppalaain (Handelsgesetzbuch) mukaisten yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden (hyvä kirjanpito tapa) mukaisesti.
- (14) Saksa ilmoitti 6 päivänä kesäkuuta 2012 BayernLB:n tarkistetun rakenneuudistussuunnitelman, jota täydennettiin 12 päivänä kesäkuuta ja 13 päivänä heinäkuuta 2012 toimitetuilla tiedoilla.
- (15) Alustavat tiedot siitä, miten riskipositioihin tehtävä lisävähennys jakautuu liiketoiminta-aloittain, toimitettiin 20 päivänä kesäkuuta 2012.
- (16) Saksa esitti komissiolle 27 päivänä kesäkuuta 2012 alustavan takaisinmaksuaikataulun.
- (17) Saksa ilmoitti 28 päivänä kesäkuuta 2012 luettelon BayernLB:tä koskevista sitoumuksista.
- (18) Komissio antoi 25 päivänä heinäkuuta 2012 lopullisen päätöksen ilmoitetusta rakenneuudistustuesta, jäljempänä 'vuoden 2012 rakenneuudistuspäätös'. Vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöstä häiritsee oikeudellinen virhe, koska se osoitettiin Itävallalle muulla kuin maan virallisella kielellä, vaikka Itävalta ei ollut sopinut, että todistusvoimainen kieli olisi muu kuin saksa. Komission on siksi annettava uusi päätös vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen korvaamiseksi. Vuoden 2012 rakenneuudistuspäätökseen sisältyy joitain virheitä, joita olisi voitu käsitellä oikaistussa versiossa (johdanto-osan 13, 29, 30, 48, 72, 77, 81, 108, 163, 200, 207 ja 210 kappaleessa; taulukoissa 5, 10, 11 ja 12; viittauksissa euroon/Yhdysvaltojen dollariin liitteessä I ja liitteessä I olevan 29 kohdan 2 alakohdassa ja liitteessä II olevassa 2 kohdassa). Näiden virheiden korjaukset eivät vaikuta komission vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä esittämään tosiseikkojen arviointiin. Siten tällä päätöksellä korjataan kyseiset virheet.

2. TOSISEIKKOJEN KUVAUS

1. Tuensaajan kuvaus⁽¹²⁾

- (19) BayernLB on saksalainen Landesbank-pankki, jonka pääkonttori sijaitsee Münchenissä. Sen omistavat BayernLB Holding AG -holdingyhtiön välityksellä Baijerin osavaltio (Freistaat Bayern), jonka omistusosuus on noin 94 prosenttia, ja Baijerin säästöpankkiyhdistys (Sparkassenverband Bayern, jäljempänä 'säästöpankkiyhdistys'), jonka omistusosuus on noin 6 prosenttia⁽¹³⁾.
- (20) Vuonna 2008, jolloin pääomanlisäys (ks. 2.2 kohdan a alakohta) ja riskisuoja (ks. 2.2 kohdan b alakohta) myönnettiin, BayernLB-konsernin, johon kuuluvat BayernLabo, LBS ja BayernLB:n tytäryhtiöt, konsernitaseen loppusumma oli 422 miljardia euroa, riskipositiot 198 miljardia euroa⁽¹⁴⁾ ja työntekijämäärä noin 20 000. Vuoden 2008 lopussa BayernLB:n tappiot olivat noin 5 miljardia euroa. Tämän päätöksen 2.2 kohdan a ja b alakohdassa kuvattuihin toimenpiteisiin johtaneita tapahtumia tarkastellaan yksityiskohtaisesti pelastamispäätöksessä.

⁽¹¹⁾ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista (KOM(2011) 452 lopullinen). Komissio hyväksyi 20 päivänä heinäkuuta 2011 lainsäädäntöpakettin, jonka tavoitteena on lujittaa pankkialan sääntelyä. Tämä paketti, joka tunnetaan nimityksellä CRD IV -paketti, korvaisi nykyiset vakavaraisuusdirektiivit (luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/48/EY (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1) ja sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävytydestä 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/49/EY (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 201)) yhdellä direktiivillä ja yhdellä asetuksella, joka on edellä mainittu vakavaraisuusasetuksen luonnos.

⁽¹²⁾ Yksityiskohtainen kuvaus esitetään menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä, s. 2.

⁽¹³⁾ Ennen vuoden 2008 pelastustoimia sekä Baijerin osavaltion että säästöpankkiyhdistyksen omistusosuus oli 50 prosenttia.

⁽¹⁴⁾ BayernLB käyttää termiä "riskipositiot" (Risikopositionen) yhdenmukaisesti lainsäätäjän vakavaraisuussuhteiden laskennassa käyttämän termin kanssa. Vuoden 2011 stressitestissä Euroopan pankkiviranomainen viittasi BayernLB:n riskipositioihin "riskipainotettuina omaisuuserinä". Komissio viittaa tässä päätöksessä näihin omaisuuseriin ilmaisulla "riskipositiot" tai "riskipainotetut omaisuuserät".

Taulukko 1

Keskeiset tiedot vuosina 2007–2011 (miljoonaa euroa, ellei muuta ilmoiteta)

Konserni (miljoonaa euroa)	2007	2008	2009	2010	2011
	tosiasial- linen	tosiasial- linen	tosiasial- linen	tosiasial- linen	tosiasial- linen
Nettokorkotulot	2 170	2 670	2 561	1 942	1 963
Nettopalkkiotulot	380	584	434	265	262
Suojaustoimien tulokset	27	– 136	98	53	106
Liikevoitto	– 238	– 2 138	887	1 043	341
Nettotulot investoinneista ja arvonalennukset	– 336	– 1 924	– 1 444	– 332	– 206
Muut nettotulot	133	141	461	1	– 37
Tulot yhteensä	2 136	– 803	2 997	2 972	2 429
Luottotappiovaraukset	– 115	– 1 656	– 3 277	– 696	– 548
Kulut yhteensä	– 1 765	– 2 620	– 2 125	– 1 462	– 1 456
Kulut pankilta perittävistä maksuista	0	0	0	– 51	– 74
Rakennemuudistuskulut	0	– 87	– 361	124	– 16
NETTOTULOT ENNEN VEROJA	255	– 5 166	– 2 765	885	334
VEROT	– 80	– 191	– 328	– 294	– 269
NETTOTULOT	175	– 5 358	– 3 093	590	65
Kustannus-tuottosuhte (mukaan lukien pan- kilta perittävät maksut) prosenttia	83	– 326	71	51	63
Varat	415 639	421 666	338 818	316 354	309 144
Määräysten mukaan laskettavat riskipositiot	188 888	197 650	135 788	123 950	118 425
Tulot yhteensä/riskipositiot (peruspisteinä)	131	57	327	267	223
Henkilöstön keskimäärä (yksikköinä)	17 891	19 405	17 764	10 383	10 064

- (21) BayernLB on kansainvälinen liikepankki. Pankin liiketoiminnan alueellinen painopiste on Saksassa ja tietyissä Euroopan maissa. BayernLB on edustettuna myös suurissa taloudellisissa keskuksissa, kuten New Yorkissa, Lontoossa, Pariisissa ja Milanossa.
- (22) BayernLB:n tärkeimmät tytäryhtiöt ovat Deutsche Kreditbank AG, jäljempänä 'DKB', Landesbausparkasse Bayern, jäljempänä 'LBS', Bayerische Landesbodenkreditanstalt, jäljempänä 'BayernLabo', MKB Bank Zrt, jäljempänä 'MKB' (unkarilainen tytäryhtiö), ja HGAA siihen saakka, kun Itävalta kansallistaa sen vuoden 2009 lopussa.

- (23) HGAA on kansainvälinen rahoitusyhtiö, jonka vuoden 2008 tase oli 43 miljardia euroa ja riskipainotetut omaisuuserät 32,8 miljardia euroa. HGAA-konsernin holdingyhtiö on Hypo Alpe-Adria-Bank International AG, jäljempänä 'HAAB Int', jonka kotipaikka on Klagenfurt, Itävalta. HGAA:n kansallistamiseen saakka BayernLB omistusosuus konsernista oli 67,08 prosenttia.
- (24) MKB on Unkarissa toimiva johtava kansainvälinen pankki, joka keskittyy suuryrityksiin ja varakkaisiin yksityishenkilöihin. Se palvelee noin 350 000:ta vähittäisasiakasta ja keski suurta yritysasiakasta sekä noin 3 000:ta suurta yritys- ja yhteisöasiakasta.
- (25) LBS on BayernLB:n sisäinen instituutio (Anstalt), ja se on organisaation ja talouden kannalta riippumaton, mutta sillä ei ole oikeushenkilöyttä. Koska se on BayernLB:n sisäinen instituutio, sen omistajat ovat samat, eli Baijerin osavaltio ja säästöpankkiyhdistys.
- (26) LBS toimii yhteistyössä Baijerin säästöpankkien kanssa, jotka toimivat muun muassa sen jakelukanavana, ja sillä on johtava asema valtion tukemilla asuntosäästötuotteiden markkinoilla Baijerissa.
- (27) LSB:n osuus uusien asuntosäästösopimusten markkinoista on noin 42 prosenttia. Joulukuun 31 päivänä 2011 sen taseen loppusumma oli 11 miljardia euroa, säästöt 9,7 miljardia euroa ja maksamatta olevat rakennuslainat 1,9 miljardia euroa. Vuonna 2011 sen tulot ennen veroja olivat 68 miljoonaa euroa.
- (28) BayernLabo on BayernLB:hen kuuluva kehitysinstituutti; se perustettiin vuonna 1884 infrastruktuurihankkeiden rahoittamista varten. Vuonna 1972 se fuusioitui Bayerische Gemeindebankin kanssa ja muodosti Bayerische Landesbank Girozentralen, josta tuli sittemmin BayernLB. BayernLabo on organisaation ja talouden kannalta riippumaton, mutta oikeudellisesti riippuvainen; se on BayernLB:n sisäinen julkisoikeudellinen laitos, ja se on katettu kokonaan Baijerin osavaltion myöntämällä 100 prosentin takauksella (*Gewährträgerhaftung*). Sen tilinpäätös on sisällytetty täysin BayernLB:n tilinpäätökseen.
- (29) Alun perin BayernLabo hallinnoi varoja Baijerin osavaltion lukuun; varat oli tarkoitettu sosiaaliseen asuntotuotantoon. Näiden sosiaalisten asuntolainojen osan nykyarvo määritettiin 1990-luvun alussa, ja osavaltio osoitti määrän BayernLaboon erityistarkoitukseen varattuna rahoitusosuutena (*Zweckeinlage*). Tämä määrä on 612 miljoonaa euroa, ja se on pysynyt koko ajan samana.
- (30) BayernLabon pääomaa on käytettävä sosiaaliseen asuntotuotantoon, eikä sitä voida käyttää BayernLB:n liiketoimintaan eli täyttämään BayernLB:n lainoihin tai muihin omaisuuseriin liittyviä lakisääteisiä pääomavaimennuksia.
- (31) BayernLabon pääomaan liittyvä korvaus maksetaan tällä hetkellä seuraavalla tavalla. BayernLB:n on maksettava erityistarkoitukseen varatusta rahoitusosuudesta osavaltiolle [2–5] (*) prosentin vähimmäiskorvaus, ellei BayernLB kokonaisuudessaan tuota tappiota. BayernLB:n on maksettava BayernLabon muun pääoman tarjoamasta tappioiden vaimennusvaikutuksesta BayernLabolle [0–1] prosentin korvaus. Tämä korvaus hyväksyttiin asianmukaisena komission 21 päivänä lokakuuta 2004 tekemässä päätöksessä 2006/739/EY⁽¹⁵⁾. Jotta varmistetaan, että BayernLabon pääomaa voidaan edelleen pitää BayernLB:n korkealaatuisimpana pääomana (Tier 1), rakenneuudistus suunnitelmassa on mukautettu pääoman tasoa ja korvausmuotoa (ks. johdanto-osan 81 kappale).

2. Tukitoimenpiteet

a) Pääomanlisäys

- (32) Joulukuussa 2008 BayernLB sai 10 miljardin euron pääomanlisäyksen (Tier 1) Baijerin osavaltiolta⁽¹⁶⁾, joka muodostui 3 miljardin euron äänettömästä osakkuudesta (*stille Einlage*) ja 7 miljardin euron etuosakkeista. Äänettömän osakkuuden kuponkikorko asetettiin 10 prosenttiin nimellisarvosta, ja se on ei-kumulatiivinen. Etuosakkeiden korvaus on 10 prosenttia, ja niillä on etuoikeus voittoihin rakennemuutoksen aikana. Etuoikeus voittoihin päättyy, kun takaisinperintä on suoritettu loppuun ja osavaltion äänettömät osakkuudet on kokonaisuudessaan maksettu takaisin. Osinkojen maksatus on ei-kumulatiivista.

(*) Liikesalaisuus

⁽¹⁵⁾ Komission päätös 2006/739/EY, tehty 20 päivänä lokakuuta 2004, tuesta, jonka Saksa on myöntänyt Bayerische Landesbank — Girozentrale -yritykselle (EUVL L 307, 7.11.2006, s. 81).

⁽¹⁶⁾ Ks. pääomanlisäyksen yksityiskohtaista kuvausta varten johdanto-osan 13 ja sitä seuraavat kappaleet.

- (33) Säästöpankkiyhdistys ei osallistunut osakepääoman korotukseen. Tämän seurauksena sen osuus BayernLB:stä supistui 50 prosentista 6 prosenttiin ⁽¹⁷⁾.
- b) 4,8 miljardin euron riskisuoja
- (34) Baijerin osavaltio myönsi 4,8 miljardin euron riskisuojan omaisuusvakuudellisille arvopapereille, joiden nimellisarvo on 21 miljardia euroa ⁽¹⁸⁾.
- (35) Riskisuoja suojaa BayernLB:tä sen omaisuusvakuudellisista arvopapereista aiheutuvilta tappioilta, ja siten takauksella ehkäistään uudet arvonalennukset. Osavaltio antoi tästä ilmoituksen 19 päivänä joulukuuta 2008. Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden, jäljempänä 'ABS-arvopaperisalkku', nimellisarvo oli 19,589 miljardia euroa 31 päivänä joulukuuta 2008 (viitepäivä).
- (36) BayernLB:n ABS-arvopaperisalkkuun sisältyy monenlaisia kohde-etuksia. Asuntolainavakuudelliset arvopaperit – sekä prime- että subprime-luokan arvopaperit – muodostavat noin puolet arvopaperisalkusta. Salkun muihin merkittäviin arvopapereihin sisältyvät liikekiinteistölainavakuudelliset arvopaperit (CMBS-instrumentit), vakuudelliset velkasitoumukset (CDO-instrumentit) ja muut yritys- ja yksityisasiakkailta oleviin saataviin liittyvät omaisuusvakuudelliset arvopaperit.
- (37) Baijerin osavaltio takaa 4,8 miljardia euroa, mutta takaus tulee voimaan vain, jos – ja siltä osin kuin – BayernLB:n tappiot ovat enemmän kuin 1,2 miljardia euroa (suuririskisin osa). Kun 1,2 miljardin euron suuririskisin osa vähennetään 19,589 miljardin euron nimellisarvosta, siirtohinta on 18,389 miljardia euroa.
- (38) Riskisuojan kesto liittyy ABS-arvopaperisalkun arvopapereiden jäljellä olevaan juoksuajanaan. Takauksella katettu ja arvopapereita vähennettiin vuoden 2008 joulukuun ja vuoden 2011 joulukuun välisenä aikana noin 19,6 miljardista eurosta 11,9 miljardiin euroon. Maaliskuun 31 päivänä 2012 päivitettyjen ennusteiden mukaan salkku supistuu 7 miljardiin euroon syyskuuhun 2014 mennessä. Ensimmäisenä tavoitteena on minimoida tappiot, mutta on epäselvää, mikä on markkinoiden hintataso vuonna 2014, joten ei ole vielä selvää, onko salkun myynti (johon periaatteessa pyritään) todella toteutettavissa eli taloudellisesti järkevää ⁽¹⁹⁾.

Suojattujen omaisuuserien arvonmääritys

- (39) Arvopaperisalkku arvostettiin kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen käytettiin ennakkovaroituvälinettä ilmoittamaan yksittäisistä kaupoista (vihreä, keltainen, punainen), jotta voitiin havaita ongelmalliset kaupat tai kaupat, joihin liittyy arvonalennus. Välineen avulla luotiin sisäinen luokitus: keltaisiksi tai punaisiksi merkityt kaupat saivat yleensä heikon luokituksen. Sisäinen luokitus sovitettiin sen jälkeen Moody'sin julkiseen luokitukseen, ja tuloksena saatua julkista luokitusta käytettiin tämän jälkeen Moody'sin CDOROM ⁽²⁰⁾ versiossa 2.4 koko salkun ja asianomaisten omaisuuserien odotettavissa olevan tappion arvioimiseksi.
- (40) Tämän menetelmän perusteella komission asiantuntijat arvioivat, että ABS-arvopaperisalkun todellinen markkina-arvo toimenpiteiden hyväksymisajankohtana oli 83,87 prosenttia 19,589 miljardin euron nimellisarvosta eli 16,429 miljardia euroa. Saksa ilmoitti 14 päivänä joulukuuta 2009 lähetetyssä sähköpostiviestissä, ettei se vaadi täydentävää analyysiä oletetusta tappiosta. Kun 18,389 miljardin euron siirtohintaa verrataan 16,429 miljardin euron todelliseen taloudelliseen arvoon, ero on 1,96 miljardia euroa.
- (41) Toimenpiteen pääomavaatimusta supistava vaikutus riskisuojan soveltamisajankohtana määriteltiin 1,28 miljardiksi euroksi.
- (42) BaFin vahvisti 9 päivänä helmikuuta 2010 lähetetyssä kirjeessä pääomavaatimusta supistavan vaikutuksen määrittämisessä käytettyjen menetelmien ja taustalaskelmien oikeellisuuden.

⁽¹⁷⁾ Ernst & Young antoi 14 päivänä tammikuuta 2010 asiantuntijalausunnon BayernLB:n arvosta 18 päivänä joulukuuta 2008. Lausunnon mukaan säästöpankkiyhdistyksen omistusosuus oli [< 5] prosenttia. Vireillä olevan valtioneuvoston päätöksen mukaan säästöpankkiyhdistyksen omistusosuudesta ei tehty virallista päätöstä.

⁽¹⁸⁾ Yksityiskohtainen kuvaus riskisuojusta on pelastamispäätöksen johdanto-osan 20 kappaleessa ja sitä seuraavissa kappaleissa.

⁽¹⁹⁾ Kuten pelastamispäätöksen johdanto-osan 23 kappaleessa selvitettiin, salkku oli tarkoitus pienentää alle [4–6] miljardiin euroon kuuden vuoden kuluessa takauksen myöntämisestä. Ilmoituksen mukaan jäljelle jäävä salkku oli tarkoitus myydä markkinoilla tämän jälkeen takaajan suostumuksella. Baijerin viranomaiset ja pankki oletivat siten, että takauksen voimassaoloaika on todennäköisesti enintään kuusi vuotta.

⁽²⁰⁾ CDOROM on Monte Carlo -simulaatiomalli, jotka käytetään laskettaessa tiettyjen staattisten omaisuuserien oletettua tappiota. Moody'sin investointipalvelujen luokitusanalytiikat käyttävät mallia luokitellessaan staattisia synteettisiä CDO-instrumentteja. Samankaltaisia malleja ja menetelmiä on käytetty myös muita arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevien toimenpiteiden odotettavissa olevien tappioiden laskemisessa.

Riskisuojusta maksettava korvaus ja takaisinperintä

- (43) BayernLB tarkisti riskisuojusta maksettavaa korvausta (takaisinmaksu mukaan luettuna) takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen 50 peruspisteestä 200 miljoonan euron vuosimaksuun, joka koostuu seuraavista:
- i) 6,25 prosentin perusmaksu alkuperäisestä 1,28 miljardin euron pääomavaatimusta supistavasta vaikutuksesta 31 päivänä joulukuuta 2008, eli 80 miljoonaa euroa vuodessa;
 - ii) 3,75 prosentin lisämaksu siitä osasta vakuutta, jonka määrä on 2 miljardia, eli 75 miljoonaa euroa vuodessa vuoteen 2015 saakka;
 - iii) 45 miljoonan euron vuosittainen erityismaksu vuoteen 2015 saakka.

c) *Velkatakaukset*

- (44) BayernLB sai Saksan rahoitusmarkkinoiden vakautusrahaston (Sonderfonds Finanzmarktstabilisierung), jäljempänä 'SoFFin', myöntämiä velkatakauksia rahoitusmarkkinoiden vakautusta koskevan lain (Finanzmarktstabilisierungsgesetz) nojalla. Komissio hyväksyi tämän Saksan luottolaitosten pelastamispakettia koskevassa päätöksessään ⁽²¹⁾. Takaukset olivat 15 miljardia euroa. Tästä summasta 5 miljardia euroa myönnettiin tammikuussa 2009 toteutettua liikkeeseenlaskua varten ja loput 10 miljardia euroa palautettiin käyttämättömänä takaajalle 16 päivänä lokakuuta 2009, jolloin SoFFin supisti takaukset 5 miljardiin euroon. Viimeinen erä SoFFinin myöntämistä velkatakauksista palautettiin 23 päivänä tammikuuta 2012.

d) *Itävallan antama likviditeettitakaus*

- (45) HGAA sai joulukuussa 2008 useiden arvonlennusten ja tappioiden jälkeen 700 miljoonaa euroa BayernLB:ltä ja 900 miljoonaa euroa äänioikeudetonta pääomaa ⁽²²⁾ Itävallalta Itävallan pankkeja koskevan hätäapuohjelman perusteella ⁽²³⁾.
- (46) BayernLB ja HGAA tilasivat vuonna 2009 ulkopuolisen raportin HGAA:n luottoriskistä. Raportin mukaan odotettavissa olevat tappiot supistaisivat ensisijaisen oman pääoman suhdetta alle neljään prosenttiin vuoden 2009 loppuun mennessä.
- (47) Itävallan rahoitusalan valvontaviranomainen esitti osakkeenomistajille uhkavaatimuksen, jonka mukaan näiden oli tehtävä tarvittavat päätökset HGAA:n pääomittamiseksi 11 päivään joulukuuta 2009 mennessä, minkä jälkeen Itävallalta hankki kaikki osakkeet symboliseen yhden euron hintaan ⁽²⁴⁾. BayernLB luopui kaikista osakkeenomistajan oikeuksistaan, myös vaateistaan, jotka koskivat 300 miljoonan euron osuutta HGAA:n toissijaisessa pääomassa ⁽²⁵⁾. Siinä tapauksessa, että uusia pääomatoimia tarvitaan, jotta HGAA voi täyttää lakisääteiset vähimmäispääomavaatimukset, sovittiin myös, että kaikki myöhemmät pääomanlisäykset jaettaisiin BayernLB:n ja Itävallan välillä suhteessa 3:1. Kuitenkin BayernLB:n tällä perusteella tarjoama lisäpääoma vähentäisi [500–550] miljoonan euron rahoitusta, jonka BayernLB oli tarjonnut HGAA:lle ja jota koskevista oikeuksista se oli luopunut osana HGAA:n pelastustoimia.
- (48) BayernLB uusi HGAA:n likviditeetin varmistamiseksi [350–600] miljoonan euron likviditeettijärjestelyn, joka oli päättynyt 4 päivänä joulukuuta 2009. Lisäksi sovittiin, että olemassa oleva 2,638 miljardin euron konsernin sisäinen rahoitus BayernLB:lta HGAA:lle jäisi HGAA:n haltuun vuoden 2013 loppuun saakka. Vuonna 2014 BayernLB jättäisi HGAA:han [650–700] miljoonaa euron ja vuonna 2015 [350–400] miljoonan euron rahoitusosuuden. Itävallalta takaisi riskin siinä tapauksessa, että HGAA jaettaisiin tai että toteutettaisiin jokin muu taloudellisesti verrattavissa oleva toimenpide, jolla ei turvata HGAA:n elinkelpoisuutta.

⁽²¹⁾ Ks. asiassa N 512/08 Saksan rahoituslaitoksille suunnatuista tukitoimenpiteistä 27 päivänä lokakuuta 2008 tehty komission päätös, joka on korvattu asiassa N 625/08 Saksan rahoituslaitoksille suunnatuista tukitoimenpiteistä 12 päivänä joulukuuta 2008 tehdyllä komission päätöksellä, jota on jatkettu asiassa N 330/09 22 päivänä kesäkuuta 2009 tehdyllä komission päätöksellä (EUVL C 160, 14.7.2009, s. 4), ja asiassa N 222/10 23 päivänä kesäkuuta 2010 annetulla komission päätöksellä (EUVL C 178, 3.7.2010, s. 1), joka tuli uudelleen voimaan asiassa SA.34345 (2012/N) 5 päivänä maaliskuuta 2012 annetulla komission päätöksellä (EUVL C 108, 14.4.2012, s. 2), jota on viimeksi jatkettu asiassa SA.34897 (12/N) 29 päivänä kesäkuuta 2012 annetulla komission päätöksellä, ei vielä julkaistu.

⁽²²⁾ Käytettyyn pääomaan (Partizipationskapital) ei liity äänioikeutta.

⁽²³⁾ Ks. alaviite 4.

⁽²⁴⁾ Komissio hyväksyi tämän ja siihen liittyvät toimenpiteet 23 päivänä joulukuuta 2009 antamallaan päätöksellä, ks. alaviite 7.

⁽²⁵⁾ Itävallan HGAA:ta koskevat pelastustoimet edellä mainituin edellytyksin merkitsivät, että BayernLB joutui alentamaan HGAA:n koko kirjanpitoarvoa, joka oli 2,3 miljardia euroa, ja luopumaan HGAA:lle jo myönnettyä 825 miljoonan euron rahoitusta koskevista saamisista.

e) BayernLB:lle siirrettävä BayernLabon pääoma

- (49) Merkittävä osa BayernLabon varannosta, miljardi euroa, siirretään ydinpankin BayernLB:n varantoihin ilman vastiketta tai korvausta.

3. Saksan ilmoittama rakenneuudistussuunnitelma

a) *Liiketoimintamallin kuvaus*

- (50) BayernLB on laatinut rakenneuudistussuunnitelman elinkelpoisuutensa palauttamisesta 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä. Suunnitelmaan sisältyy huomattavia muutoksia BayernLB:n liiketoimintamalliin ja pankin strateginen suunnanmuutos. Uudelle liiketoimintamallille on ominaista riskien vähentäminen, voimakkaampi keskittyminen alueelliseen liiketoimintaan sekä rahoituksen ja antolainauksen kestävyys. Sen perusteella BayernLB:n toimintoja supistetaan huomattavasti ja pankin toimintaa keskitetään ydinaloihin, keskeisiin tuotteisiin ja ydinalueisiin sulkemalla toimipaikkoja, myymällä tytäryhtiöitä ja osakkuuksia sekä vähentämällä liiketoiminta-aloja.
- (51) Rakenneuudistusstrategian tärkein ominaisuus on ydintoimintojen ja muiden kuin ydintoimintojen erottaminen liiketoimintasegmenteissä. BayernLB:n tavoite on luopua kaikista muista kuin ydintoiminnoista.
- (52) Jotta ydintoimintojen ja muiden kuin ydintoimintojen strateginen erottaminen saadaan toteutettua, BayernLB:n on perustanut rakenneuudistusyksikön, johon kootaan suurin osa ydintoimintojen ulkopuolisista toiminnoista. Tällä tavoin BayernLB voi keskittyä ydintoimintoihinsa liittyvien tulevien tehtävien hoitamiseen ilman, että se joutuu huolehtimaan muiden toimintojensa asteittaisesta lakkauttamisesta.
- (53) BayernLB keskittyy liiketoiminnassaan kolmeen ydinliiketoiminta-alaan:
- i) ydinliiketoiminta-ala 1: yritykset, pienet ja keskisuuret yritykset (Mittelstand) ⁽²⁶⁾ sekä yksityisasiakkaat;
 - ii) ydinliiketoiminta-ala 2: kiinteistöt, säästöpankit, viranomaiset ja BayernLabo;
 - iii) ydinliiketoiminta-ala 3: markkinat.

Ydinliiketoiminta-ala 1: yritykset, pienet ja keskisuuret yritykset (Mittelstand) ja yksityisasiakkaat

- (54) Yrityksiä koskevalla liiketoiminta-alalla kohderyhmänä ovat yritykset, joiden päätoimipaikka on Saksassa ja joiden liikevaihto on vähintään miljardi euroa. Ulkomaisissa sivukonttoreissa tähän saakka harjoitettua liiketoimintaa, erityisesti paikallista toimintaa, supistetaan ja rajoitetaan asiakkaisiin, joilla on yhteys Saksaan ⁽²⁷⁾ ja joille BayernLB tarjoaa erityisesti yritys pankkituotteita, etenkin luottojärjestelyitä sekä strukturoituja rahoitustuotteita, jotka koostuvat viennin ja kaupan rahoituksesta sekä leasing- ja hankerahoituksesta.
- (55) Pienten ja keskisuurten yritysten tapauksessa BayernLB keskittyy baijerilaisiin yrityksiin, joiden liikevaihto on 50 miljoonan ja 1 miljardin euron välillä, perheyriksiin ja muihin saksalaisiin yrityksiin tietyillä alueilla, joilla pankki on jo läsnä, kuten Nordrhein-Westfalenissa Düsseldorfin konttorinsa välityksellä. Alueilla, joilla ei ole paikallisia konttoreita, pankki keskittyy yrityksiin, joiden liikevaihto on 100 miljoonan ja 1 miljardin euron välillä. Pankki tarjoaa luottojärjestelyiden lisäksi tuotteita muun muassa viennin ja kaupan rahoituksen, remburssi-toiminnan, korkojen ja valuutan hallinnan, johdannaisten, taloudellisten investointien, rahaliikenteen ja rahoitus-leasingin aloilla. Pankki tarjoaa säästöpankkien kautta tuotteita myös yrityksille, joiden liikevaihto on alle 50 miljoonaa euroa.
- (56) BayernLB toimii tytäryhtiönsä DKB:n välityksellä vähittäispankkitoimintaa, infrastruktuuria ja yritysasiakkaita koskevalla liiketoiminta-aloilla. Vähittäispankkitoiminnassa DKB tarjoaa pankkitilejä, luottokortteja ja muita tuotteita (rahoitus- ja sijoitustuotteita) suorapankkitoiminnan kautta. Infrastruktuurin alalla DKB keskittyy yleishyödyllisiä palveluja tarjoaviin yksikköihin ja terveydenhuollon laitoksiin. Yritys pankkitoiminnassaan DKB keskittyy asiakkaisiin valituilla toimialoilla, joihin kuuluvat mm. maatalous, elintarvikeala, ympäristöteknologia, matkailu sekä oikeudelliset ja verotuspalvelut.

⁽²⁶⁾ Unionin määritelmä pienistä ja keskisuurista yrityksistä (pk-yrityksistä) ei ole sama kuin saksankielisen termin Mittelstand merkitys. Mittelstand-termistä on tässä käytetty vastinetta "pienet ja keskisuuret yritykset"; tässä päätöksessä termillä Mittelstand (pk-yritykset) tarkoitetaan yrityksiä, joiden liikevaihto on enintään miljardi euroa.

⁽²⁷⁾ Ilmaisun "yhteys Saksaan" merkitys on määritelty liitteessä I olevassa 6 kohdassa.

Ydinliiketoiminta-ala 2: kiinteistöt, säästöpankit, viranomaiset ja BayernLabo

- (57) Kiinteistöalalla BayernLB keskittyy saksalaisiin asiakkaisiin. Se aikoo kuitenkin tarjota palveluja myös kansainvälisille asiakkaille, joilla on yhteys Saksaan. Liikekiinteistöalalla BayernLB tarjoaa rahoitusta kiinteistö-salkkujen, asuntotuotannon ja -rakentamisen, varaston hankinnan ja kiinteistörahastojen rahoittamiseen. Asuinkiinteistöalalla pankki tarjoaa palveluita asuntotuotantoyhtiöille ja rahoitusta asuntorakentamiseen. Kiinteistöhallinnan alalla pankki keskittyy hoitokotien ja terveydenhuollon kiinteistöjen rahoittamiseen.
- (58) BayernLB jatkaa yhteistyötä Baijerin ja vähemmässä määrin muiden saksalaisten säästöpankkien kanssa. Pankki tarjoaa säästöpankkien omia tuotteita täydentäviä tuotteita ja toimii säästöpankkien keskuspankkina.
- (59) BayernLB tarjoaa julkishallinnon alalla erilaisia rahoitus- ja muita palveluita, jotka liittyvät esimerkiksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeisiin. BayernLB ei tarjoa uusia luottotuotteita Baijerin ulkopuolisille viranomaisille paitsi likviditeetin hallintaan. Se voi edelleen tarjota rahoitusta julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia varten sekä hanke- ja vientirahoitusta, jos tämä on sellaisten asiakkaiden edun mukaista, joilla on yhteys Saksaan.
- (60) BayernLB tarjoaa tytäryhtiönsä BayernLabon kautta valtion varoista peräisin olevaa rahoitusta asuinkiinteistö-hankkeisiin Baijerissa. BayernLabo keskittyy henkilöasiakkaisiin, yrityksiin, jotka rakentavat tai uudistavat asuntoja Baijerissa, ja viranomaisiin. Lisäksi BayernLabo tarjoaa rahoitustuotteita viranomaisille ja niiden perustamille yhteenliittymille. Tämä liiketoiminta rajoittuu kuitenkin Baijerin alueelle.

Ydinliiketoiminta-ala 3: markkinat

- (61) BayernLB tarjoaa treasury-tuotteita (hyödyketuotteet, lyhytaikaiset korot, kiinteätuottoiset johdannaiset, valuuttatuotteet), pääomamarkkinatuotteita (kiinteätuottoiset tuotteet, vähittäisasiakkaille suunnattuja sertifikaatteja koskevat strukturoidut tuotteet, strukturoidut korkotuotteet, osakkeiden realisointi) ja rahoitustuotteita (kansainväliset lainat, kotimainen rahoitus). Pankki tarjoaa näitä tuotteita rahoituslaitoksille ja yhteisöasiakkaille, kuten vakuutusyhtiöille, säätiöille ja kirkkoille. Tämä liiketoiminta-ala on rajattu toimintaan, joka liittyy pankin asiakkaisiin: omaan lukuun harjoitettavasta kaupankäynnistä luovutaan muualla paitsi treasury-toiminnassa. Lisäksi pankin luottoliiketoimintaa muiden pankkien kanssa supistetaan merkittävästi.

b) Liiketoiminnan supistaminen

- (62) BayernLB on jo sulkenut toimistonsa Beijingissä, Tokiossa, Montrealissa, Mumbaissa, Kiovassa, Hongkongissa ja Shanghaissa. Pankin kansainvälinen toiminta rajoitetaan Pariisiin, New Yorkin, Lontoon ja Milanon konttoreihin, joita on jo huomattavasti pienennetty.
- (63) Pankki myy useita tytäryhtiöitään. Erityisesti se myy LBS:n säästöpankkiyhdistykselle. Ostohinta, 818,3 miljoonaa euroa, perustuu kahden arviointiasiantuntijan 30 päivänä toukokuuta 2012 esittämään raporttiin, ja siitä käy ilmi LBS:n arvo 30 päivänä kesäkuuta 2012. Saksa väittää, että säästöpankit ovat LBS:n tuotteiden tärkein jakelukanava ja että hintaa määritettäessä tavanomainen yksityinen sijoittaja soveltaisi alennusta tällaisen markkinariskin vuoksi. Tätä näkökohtaa ei otettu huomioon asiantuntijaraportissa. Tästä syystä komissio ei ole vaatinut avointa tarjouskilpailua, koska se piti asiantuntijaraportin perusteella epätodennäköisenä, että tällainen tarjous olisi johtanut suurempaan voittoon kuin myynti säästöpankkiyhdistykselle.
- (64) Lisäksi pankki lopettaa toimintansa Itä-Euroopassa (Osteuropa-liiketoimintasegmentti) ja myy unkarilaisen tytäryhtiönsä MKB Bankin. BayernLB:n alkuperäisessä rakenneuudistussuunnitelmassa MKB pyrittiin myymään [...] mennessä. Unkarin poliittisen ja taloudellisen epävarmuuden ⁽²⁸⁾ ja tämän MKB:n taloudellisiin tietoihin aiheuttaman vaikutuksen vuoksi BayernLB tuli siihen tulokseen, ettei se todennäköisesti pysty myymään MKB:tä lyhyellä aikavälillä, ja päätti lykätä MKB:n myyntiä [...] alkaen.
- (65) Lisäksi BayernLB vähentää pysyvästi riskejä jäljellä olevilla ydinliiketoiminta-aloillaan. Se luopuu liiketoiminnasta, joka on hyvin riippuvainen pääomamarkkinoiden kehityksestä, kuten kaupankäynnistä omaan lukuun, omaisuusvakuudellisista arvopapereista ja liiketoimiin liittyvien yrityskauppojen rahoittamisesta. Se vähentää merkittävästi runsaasti rahoitusta ja riskejä sisältävää liiketoimintaa kansainvälisten asiakkaiden kanssa ja ryhtyy tällaiseen toimintaan vain, jos asiakkaalla on selvä yhteys Saksaan.

⁽²⁸⁾ Erityisesti kun otetaan huomioon äskettäin käyttöön otettu pankeilta perittävä maksu, jota ei arvioida liikevoiton perusteella, ja valuuttamääräisten lainojen takaisinmaksua koskeva laki, jotka ovat molemmat useiden komissiolle esitettyjen kantelujen kohteena.

- (66) Yritysliiketoiminnassa luovutaan sellaisiin asiakkaisiin liittyvästä liiketoiminnasta ja hankerahoituksesta, joilla ei ole suoraa yhteyttä Saksaan.
- (67) Kiinteistöliiketoiminta ulkomaan toimipisteissä lopetetaan asiakkaiden kanssa, joilla ei ole yhteyttä Saksaan.
- (68) Lisäksi luottoliiketoimintaa pankkien kanssa supistetaan huomattavasti ja erillisestä kaupankäynnistä omaan lukuun (dedicated proprietary trading) luovutaan.
- (69) Kaiken kaikkiaan pankki sitoutuu supistamaan tasettaan vuosien 2008 ja 2015 välisenä aikana 421,7 miljardista eurosta 239,4 miljardiin euroon. Jos vuoden 2008 taseeseen tehdään vastaavat supistukset, sen loppusummaksi saadaan 206 miljardia euroa, mikä merkitsee 51 prosentin vähennystä.

c) *Alueellinen painopiste*

- (70) Vuoden 2010 lopussa 58 prosenttia BayernLB:n luottoriskistä oli Saksassa ja 74 prosenttia Euroopassa (maantieteellinen alue). Merkittävimmät valuuttariskit BayernLB:lle ovat Yhdysvaltain dollari, Englannin punta ja Sveitsin frangi (katso taulukko 2); 24 prosenttia pankin varoista oli muissa valuutoissa kuin euroissa vuoden 2010 lopussa.

Taulukko 2

Valuuttamääräiset varat ja velat vuoden 2010 lopussa

	VARAT	VELAT
Sveitsin frangia	12 994	9 384
Englannin puntaa	14 752	11 736
Yhdysvaltojen dollaria	33 913	23 169
Muut valuutat	14 690	14 942

- (71) Dollarimääräisistä varoista [30–50] prosenttia kirjattiin rakenneuudistussyksikössä vuoden 2010 lopussa. Vuoden 2010 lopussa BayernLB:n New Yorkin konttorin hallussa oli [30–50] prosenttia dollarimääräisistä varoista ja Lontoon konttorin [50–70] prosenttia puntamääräisistä varoista.
- (72) BayernLB tarjoaa yritysliiketoiminnan alalla lainoja hankerahoitukseen yrityslainojen lisäksi. Vuoden 2010 lopussa tällä liiketoiminta-alalla kirjatusta [23–29] miljardin euron lainoista yrityslainojen osuus oli [9–14] miljardia euroa; loput [12–17] miljardia euroa koostuivat pääasiassa hankerahoituslainoista ja muista strukturoidusta lainoista. Hankerahoitussuhteet aiheuttivat muiden kuin EU-maiden suhteen merkittävän riskin. Lopusta hankerahoituslainakannasta vain [2–5] prosenttia sijaitsi Saksassa vuoden 2011 lopussa; kolme suurinta maata olivat Yhdysvallat, Yhdistynyt kuningaskunta ja [Lähi-idän maa]. New Yorkissa vuoden 2009 ja 2011 välillä myönnettyistä uusista lainoista vain [12–15] prosenttia liittyi hankkeisiin, joissa oli osallisena saksalainen pankin asiakas, kun taas samalla ajanjaksolla Euroopassa, Lähi-idässä ja Afrikassa myönnetyn hankerahoituksen tapauksessa tällaisten lainojen osuus oli [55–60] prosenttia.
- (73) Jotta pankki voisi keskittää toimintaansa ydinmarkkina-alueilleen Baijeriin ja Saksaan, se on päättänyt rajoittaa liiketoimintansa asiakkaisiin, joilla on yhteys Saksaan, ja rajoittaa huomattavasti kansainvälistä liiketoimintaansa, kuten ilmoitettiin yksityiskohtaisesti Saksan antamissa sitoumuksissa.

d) *Pääomaa vahvistavat toimenpiteet*

- (74) Tutkinnan aikana Saksan viranomaisten, rahoitusalan sääntelyviranomaisen, pankin omistajien ja pankin välillä käytiin tiivistä keskustelua tarkistetusta rakenneuudistussuunnitelmasta ja mahdollisesta takaisinmaksuaika-
taulusta.
- (75) On kiistatonta, että Basel III:n mukaan äänettäviä osakkuuksia (paitsi valtiontukea) ei katsota ensisijaiseksi pääomaksi (Tier 1) eikä niitä näin ollen voida enää vuodesta 2013 lähtien ottaa huomioon lakisääteistä pääomavaatimusta täytettäessä.

- (76) Baijerin yksittäisillä säästöpankeilla on tällä hetkellä [700–750] miljoonan euron äänettömät osakkuudet BayernLB:ssä [...] ⁽²⁹⁾. Näillä osakkuuksilla ei ole maturiteettipäivää, ja ne pysyvät siten pankilla, ellei niitä makseta takaisin pankin aloitteesta.
- (77) Säästöpankkiyhdistys on sopinut pankin kanssa, että yksittäisten säästöpankkien kaikki äänettömät osakkuudet, joille ei ole määritetty maturiteettipäivää, maksetaan takaisin [...], ja säästöpankkiyhdistys sijoittaa kyseiset varat välittömästi uudelleen BayernLB Holdingiin osakepääoman korotuksen kautta ⁽³⁰⁾.
- (78) Lisäksi säästöpankkiyhdistys osoittaa [22–62] miljoonaa euroa BayernLB Holdingiin. Säästöpankkiyhdistyksen hallussa olevat uudet osakkeet määräytyvät BayernLB Holdingin arvon perusteella. Tämä arvo arvioidaan Saksan hyväksytyjen julkisten tilintarkastajien instituutin, Institut der Wirtschaftsprüfer, jäljempänä 'IdW', kehittämän IdW S1 -standardin perusteella. Säästöpankkiyhdistyksen osakkuus ei saa ylittää 25:tä prosenttia, jotta varmistetaan, että se säilyy pienempänä kuin määrävähemmistö, joka on 25 prosenttia + 1 ääni.
- (79) Baijerin osavaltion 3 miljardin euron ääneton osakkuus menettää asemansa lakisääteisen pääomavaatimuksen täyttämiseen täysimääräisesti käytettävissä olevana ensisijaisena pääomana (Tier 1) vuonna 2018. Baijeri on julkisesti ilmoittanut, että se haluaa BayernLB:n lunastavan takaisin sen 3 miljardin euron äänettömän osakkuuden. BayernLB ei ole kuitenkaan ollut halukas ostamaan osakkuutta takaisin, koska se pelkää vaarantavansa lakisääteisen pääomapuskurinsa. BaFin on suullisesti ilmoittanut komissiolle katsovansa, että pankki tarvitse Euroopan pankkiviranomaisen, jäljempänä 'EPV', määrittämän 9 prosentin ydinpääomasuhteen (CET1-suhde) lisäksi merkittävän puskurin, jonka olisi oltava ainakin 0,5–1 prosenttia pankin liiketoimintamallista riippuen.
- (80) Lisäksi EPV:n kesäkuun 2011 stressitestin mukaisen kriisiskenaarion soveltamisen jälkeen pankki totesi, että tällaisen puskurin olemassaolo olisi järkevää. Sääntelyviranomainen pitää tätä varovaista lähestymistapaa myönteisenä. Tästä syystä Saksa ei ole voinut esittää komissiolle mitään ratkaisua, jolla osoitetaan, miten ääneton osakkuus voitaisiin ostaa takaisin.
- (81) BaFin on esittänyt, että BayernLabon pääomaa [voidaan mahdollisesti käsitellä eri tavalla] tulevaisuudessa. BayernLB aikookin siirtää merkittävän osan BayernLabon varannosta (miljardi euroa) ydinpankkiin. Erityistar-koitukseen varattu rahoitusosuus (ks. johdanto-osan 29 ja 31 kappale) pysyy kuitenkin edelleen BayernLabon hallussa, ja se käyttää sitä laissa säädettyyn asuntotuotantotehtävään myös jatkossa. BayernLabon jäljellä olevan pääoman laatua parannetaan niin, että se voidaan katsoa EPV:n määritelmän mukaiseksi ydinpääomaksi, jolla tappiot voidaan kattaa täysimääräisesti ja josta maksettavat korvaukset suoritetaan osinkojen kautta.

e) *Rahoitussuunnittelun kuvaus*

- (82) Oletukset, joita on käytetty rahoitussuunnittelussa, sääntelyn mukaisessa käsittelyssä, keskeisissä ennusteissa, liiketoiminta-aloittaisessa kannattavuudessa ja MKB:tä koskeissa ennusteissa, esitetään jäljempänä johdanto-osan 83 kappaleessa ja sitä seuraavissa kappaleissa.

— Oletukset

- (83) BayernLB käyttää lyhyen aikavälin BKT- ja valuuttaennusteita (eli vuosina 2012–2013) laatiessaan menetelmää, joka perustuu kansainvälisten instituutioiden painotettuihin ennusteisiin, yksityisten tahojen laatimiin lyhytaikaisiin ennusteisiin ja BayernLB:n oman tutkimusosaston tietoihin. BayernLB perustaa vuotta 2013 pidemmälle ulottuvan pitkän aikavälin BKT-ennusteensa siihen, että talous kasvaa pitkän aikavälin potentiaalinsa mukaisesti. BayernLB:n ennusteet sisäistä suunnittelua varten ovat pääsääntöisesti konservatiivisia. Pyöristäminen voi aiheuttaa pieniä poikkeamia muiden instituutioiden ennusteista (esimerkiksi 2013 euroalueen ennusteet: IMF: 0,9 prosenttia, BayernLB ja komissio: 1 prosentti).
- (84) BayernLB:n dollariennuste perustuu oletukseen, että dollari on [...] vuonna 2013. Vuosina 2015–2016 dollari on [...] suhteessa euroon. BayernLB:n mukaan tämä aiheutuu odotetusta Yhdysvaltain julkisen talouden [...] ja valuuttakurssien [...] ostovoimapariteetista (OVP), jonka Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD) arvioi olevan 1,25 Yhdysvaltojen dollaria euroa kohti vuonna 2011. Koska Yhdysvaltojen inflaation odotetaan olevan suurempi kuin euroalueella, OVP:n pitäisi olla BayernLB:n mielestä lähellä 1,30:tä Yhdysvaltojen dollaria vuonna 2016.
- (85) Korkojen osalta BayernLB:n ennusteet alkavat nykyisestä erittäin alhaisesta korkotasosta. BayernLB olettaa, että nykyiseltä alhaiselta tasolta palataan vähitellen normaalitilanteeseen kohti käyvän arvon tasoa; se perustaa tämän kantansa kasvuennusteisiin, inflaatioennusteisiin ja lausuntoihin oletetusta rahapolitiikasta.

⁽²⁹⁾ Säästöpankkien äänettömien osakkuuksien arvo aleni BayernLB:n viime vuosien tappioiden vuoksi [770–810] miljoonasta eurosta [700–750] miljoonaa euroon, koska kyseiset osakkuudet osallistuivat tappioiden kattamiseen.

⁽³⁰⁾ Vaihtoehtoisesti äänettömät osakkuudet voidaan muuntaa osakkeiksi sen sijaan, että ne ensin maksetaan takaisin ja sitten sijoitetaan uudelleen.

- (86) Saksan viranomaiset ovat toimittaneet komissiolle tietoja, jotka osoittavat, että BayernLB:n BKT-ennusteet ovat hyvin lähellä suurten kansainvälisten instituutioiden, kuten Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF), ja komission yhteistä näkemystä.
- (87) Uusin päivitys ennusteisiin kesäkuussa 2012 perustuu toukokuun 2012 oletuksiin. Näissä päivitetyissä kesäkuun 2012 taloudellisissa ennusteissa BayernLB on muuttanut useita makrotaloudellisia oletuksia ja erityisesti mukauttanut ennustettaan nykyiseen erittäin matalaan korkotasoon (ks. taulukko 3).

Taulukko 3

Taloudellisten ennusteiden keskeiset oletukset

Vuosi	2012 %	2013 %	2014 %	2015 %
Viiden vuoden korkotaso (edellinen suunnitelma)	[...]	[...]	[...]	[...]
Viiden vuoden korkotaso (vuoden 2012 päivitys)	[...]	[...]	[...]	[...]
Euroa/Yhdysvaltojen dollaria	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]

- (88) BayernLB on myös tehnyt useita ennustetta heikentäviä muutoksia tulosennusteisiinsa yrityskohtaisista syistä. Se on esimerkiksi käyttänyt varovaisempia veroennusteita (eli suurempaa efektiivistä veroastetta), korottanut toimintakustannuksiaan liittovaltion työtuomioistuimen (Bundesarbeitsgericht) kielteisen tuomion vuoksi ja päivittänyt valuuttojen välisen suojauksen tuloksia heijastamaan vuoden 2011 lopun tilannetta ⁽³¹⁾.
- (89) BayernLB on toimittanut analyysin taloudellisten ennusteidensa herkkyydestä Yhdysvaltain dollarin, Sveitsin frangin ja punnan valuuttakurssien muutoksille. Toimitettujen tietojen mukaan korkokate on herkin Yhdysvaltojen dollarin valuuttakurssin vaihtelulle. Euron ja dollarin välisen valuuttakurssin nousu yleensä supistaa ja lasku yleensä kasvattaa korkokate-ennustetta.

— Taloudelliset ennusteet

- (90) Saksa on toimittanut yksityiskohtaisia taloudellisia ennusteita omaisuuserien volyymeille, katteille ja riskipositioille liiketoiminta-alueittain, ja myös rahoitukselle jälleenrahoituksen lähdettä kohti mukaan lukien vastaavat katteet.
- (91) Rakennuudistussuunnitelman keskeiset tiedot esitetään taulukossa 4.

Taulukko 4

Rakennuudistussuunnitelman keskeiset taloudelliset tiedot

Konserni (miljoonaa euroa)	2012	2013	2014	2015	2016
	suunniteltu	suunniteltu	suunniteltu	suunniteltu	suunniteltu
Nettokorkotulot	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Nettopalkkiotulot	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Suojaustoimien tulokset	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Liikevoitto	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Nettotulot investoinneista ja arvonalennukset	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Muut nettotulot	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

⁽³¹⁾ Tietojen täydellisyyden vuoksi on syytä mainita, että tarkistamisella oli myös kaksi positiivista vaikutusta, ensinnäkin Basel III:n päivitysten odotettujen vaikutusten ([...] euroa) ja toiseksi rakennuudistussyksikön suunnittelun päivityksen vuoksi ([...] miljoonaa euroa).

Konserni (miljoonaa euroa)	2012	2013	2014	2015	2016
	suunniteltu	suunniteltu	suunniteltu	suunniteltu	suunniteltu
Tulot yhteensä	[2 300– 2 800]	[2 300– 2 800]	[2 300– 2 800]	[2 300– 2 800]	[2 300– 2 800]
Luottotappiovaraukset	(...)	– [...]	(...)	(...)	(...)
Kulut yhteensä	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Kulut pankilta perittävistä maksuista	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Rakennemuutostulot	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
NETTOTULOT ENNEN VEROJA	[0–500]	[500– 1 000]	[500– 1 000]	[500– 1 000]	[700– 1 200]
VEROT	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
NETTOTULOT	[0–500]	[200–700]	[200–700]	[400–900]	[400–900]
Kustannus-tuottosuhte (mukaan lukien pankilta perittävät maksut) prosenttia	[60–75]	[50–60]	[50–60]	[45–55]	[45–55]
Varat	[250 000– 280 000]	[250 000– 280 000]	[240 000– 270 000]	[220 000– 250 000]	[220 000– 250 000]
Määräysten mukaan laskettavat riskipositiot	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Tulot yhteensä/riskipositiot (peruspositiivinä)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (yksikköinä)	(...)	(...)	(...)	(...)	[...] (**)
Oman pääoman tuotto perustuen 10 prosentin vakavaraisuussuhteeseen (*)	[0–5] %	[3–8] %	[3–8] %	[3–8] %	[5–10] %

(*) BayernLB käyttää laskuissaan oman pääoman tuotosta oletuksena 10 prosentin vakavaraisuussuhdetta.

(**) Mukaan lukien MKB, joka on myytävä viimeistään [...] mennessä; lukuun ottamatta MKB:n henkilöstöä, [...].

- (92) EPV:n joulukuun 2011 stressitestissä määrittämä BayernLB:n ydinpääomasuhde (CET1-suhde) oli 10 prosenttia. Pankin tuotot kasvavat rakennemuutostulokaudella.

— Liiketoiminta-aloja koskevat ennusteet ja kannattavuus

Taulukko 5

Liiketoiminta-aloja koskevat ennusteet ja kannattavuus

Liiketoiminta-ala	Oman pääoman tuotto verojen jälkeen (*)			Riskipainotetut omaisuusserät (miljardia euroa)		Riskipainotettujen omaisuusserien muutos
	2011 %	2012 %	2016 %	2011	2016	2011–2016 %
Yritykset sekä pienet ja keski-suuret yritykset	8,3	[3–8]	[5–10]	27,3	[29–31]	+ [6–14]
DKB	4,7	[3–8]	[5–10]	31,1	[38–41]	+ [21–31]

Liiketoiminta-ala	Oman pääoman tuotto verojen jälkeen (*)			Riskipainotetut omaisuus-erät (miljardia euroa)		Riskipainotettujen omaisuus-erien muutos
	2011 %	2012 %	2016 %	2011	2016	2011–2016 %
Kiinteistöt	9,8	[3–8]	[5–10]	9,7	[13–15]	+ [33–42]
Säästöpankit ja yhdistys	[15–50]	[10–35]	[10–35]	0,7	[1–3]	+ [50–200]
Markkinat	4,0	[(- 10)–(- 5)]	[0–5]	20,3	[14–16]	[(- 31)–(- 21)]
BayernLabo	85	[115–120]	[75–80]	0,6	[0,6–0,8]	+ [0–33]
Konserni (**)		[1–5]	[5–10]	118,4	[95–105]	[(- 20)–(- 11)]

Päätetyt toiminnot

Rakenneuudistusyksikkö	5,6	[(- 5)–(0)]	[(- 13)–(- 5)]	12,1	[1,5–2]	[(- 100)–(- 75)]
LBS	25,3	[...]	[...]	2,1	(...)	[...]
MKB	- 40,4	[(- 20)–(- 15)]	[...]	7,2	(...)	[...]

(*) BayernLB käyttää oman pääoman tuottoa laskiessaan pääomastaan arviota, joka vastaa EPV:n määritelmän mukaista ensisijaista pääomaa, ja olettaa, että EPV:n määritelmän mukainen vakavaraisuussuhde on 10 prosenttia. Tämä vakavaraisuussuhdetta koskeva oletus ei vääristä tässä esitettyä vertailevaa kannattavuusarviointia.

(**) Tällä rivillä olevissa tiedoissa viitataan koko BayernLB-konserniin, ja niihin sisältyvät liiketoiminta-alat, joita ei ole esitetty erikseen edellä olevilla riveillä.

— Rahoitus

- (93) Saksa toimitti kesäkuussa 2011 BayernLB:n rahoitussuunnitelman, joka esitetään taulukossa 6. Tämä jaottelu on peräisin ajanjaksolta ennen kuin pankki sitoutui supistamaan tasettaan lisää pienentääkseen vuoden 2015 taseen loppusumman noin 240 miljardiin euroon.

Taulukko 6

Rahoitussuunnitelma

	2010	2015	absoluuttinen muutos
Vakuudelliset velat pankeille	(...)	(...)	(...)
Vakuudettomat velat pankeille	(...)	(...)	(...)
<i>joista: Depot A -arvopaperitalletukset</i>	(...)	(...)	(...)
Velat muille kuin pankeille	(...)	(...)	(...)
<i>joista: yritysten talletukset</i>	(...)	(...)	[2–8]

	2010	2015	absoluuttinen muutos
Arvopaperistetut velat	(...)	(...)	– [...]
<i>joista: kiinneobligaatiot (Pfandbriefe)</i>	(...)	(...)	(...)
<i>joista: Depot B -arvopaperitalletukset</i>	(...)	(...)	[1–5]
Varaukset velkoihin ja maksuihin	(...)	(...)	(...)
Huonommalla etuoikeudella olevat velat	(...)	(...)	(...)
Omat varat	(...)	(...)	(...)
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velkainstrumentit	(...)	(...)	(...)
Muut	(...)	(...)	(...)
Yhteensä	(...)	(...)	(...)

- (94) BayernLB on toimittanut taulukossa 7 esitetyt tiedot, jotka osoittavat muutokset rakenneuudistuskaudella sen arvopaperistetuissa ja ei-arvopaperistetuissa valtion takaamissa järjestelyä edeltävissä vanhoissa veloissa, jotka otettiin ennen kriisiä ⁽³²⁾.

Taulukko 7

Järjestelyä edeltävien vanhojen velkojen maturiteettiprofiili

Kanta	(miljardia euroa)
31.12.2010	58,3
31.12.2011	46,7
31.12.2012	41,4
31.12.2013	32,8
31.12.2014	23,6
31.12.2015	1,6

- (95) Saksa on toimittanut runsaasti tietoja BayernLB:n käytettävissä olevista vaihtoehtoisista rahoituslähteistä. Tiedot koskevat erityisesti vakuuksia, joita voidaan käyttää katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskuun mutta joita ei ole lueteltu esitetystä rahoitussuunnitelmasta. DKB:llä on tällaisia vakuuksia, ja ne voivat tarjota vaihtoehtoisen edullisen rahoituslähteen. Saksa on toimittanut myös tietoja kasvavasta liikkeeseenlaskukapasiteetista kansainvälisillä markkinoilla.

⁽³²⁾ Järjestelyä edeltävät (Gewährträgerbehaftete) vanhat velat.

— MKB

- (96) Unkarin viranomaisten syksyllä 2011 säätämä valuuttamääräisten lainojen takaisinmaksua koskeva laki ⁽³³⁾ vaikutti merkittävästi siihen, että MKB:n tappio oli kyseisenä vuonna 382 miljoonaa euroa.
- (97) Koska MKB:n tulostilaukemat ovat pysyvästi heikentyneet valuuttalainojen ennakkoajan takaisinmaksun ja jatkuvan vaikean toimintaympäristön vuoksi, BayernLB alensi MKB:ssä olevan osuuden arvoa 576 miljoonalla eurolla kirjanpidossaan Saksan tilinpäätösstandardien mukaisesti.
- (98) BayernLB osoitti vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä 200 miljoonaa euroa MKB:n pääoman korottamiseksi. BayernLB:n konsernin sisäisen rahoituksen kautta MKB:hen liittyvien vastuiden arvioidaan olevan noin [...] miljardia euroa vuoden 2012 lopussa.

— EPV:n stressitestit

- (99) EPV:n joulukuun 2011 tekemässä stressitestissä EPV:n määritelmän mukainen BayernLB:n ydinpääomasuhde (CET1-suhde) oli 10 prosenttia. Kun otetaan huomioon BayernLB:n valtionlainasalkun koostumus, EPV totesi, ettei BayernLB tarvitse erityistä valtionlainojen pääomapuskuria Euroopan talousalueella olevia vastuitaan varten.

— Lainsäädäntöä koskevat oletukset

- (100) Taloudellinen ennuste perustuu oletukseen siitä, että säädetyn vähimmäispääoman laskennassa käytetyt tilinpäätösstandardit muuttuvat vuonna 2013 siten, että Saksan kauppalain (Handelsgesetzbuch) mukaisista yleisesti hyväksytyistä kirjanpitoperiaatteista siirrytään kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (IFRS-standardit).
- (101) IFRS-standardien käyttö aiheuttaa BayernLB:n lakisäätöihin vähimmäispääomaan monia muutoksia, jotka otetaan huomioon ennusteissa. Muutoksen ratkaiseva vaikutus liittyy korottomiin lainoihin (valtion tukemat lainat), joita BayernLabo tarjoaa asuntorakentamiseen ja kaupunkialueiden kehittämiseen ⁽³⁴⁾. Kauppalain mukaan näistä lainoista kirjataan niiden diskontattu arvo (joka on alle nimellisarvon, koska lainoista ei makseta korkoa). IFRS-standardien mukaan, kuten BayernLB:n tilintarkastaja vahvistaa, kirjattaisiin lainojen nimellisarvo. Tämä ero tuottaisi pääomaa BayernLabolle ja siten BayernLB:lle. Tämän muutoksen vaikutus on 967 miljoonaa euroa 31 päivänä joulukuuta 2011.

f) Muu riskipositoiden vähentäminen

- (102) Saksa sitoutuu vähentämään riskipositioita entisestään 10 miljardilla eurolla vuoteen 2017 mennessä ilman, että tämä vaikuttaa voittoihin. Tällöin kaikki tulojen vähennykset korvattaisiin vastaavalla kustannusten supistamisella. Riskipositoiden supistaminen voidaan toteuttaa optimoimalla riskipositoiden laskentaa tai vähentämällä omaisuususeriä määrittelyillä liiketoiminta-aloilla.
- (103) BayernLB on esittänyt seuraavan segmenttikohtaisen jaottelun havainnollistaakseen, miten riskipositioita supistetaan 10 miljardia euroa rakenneuudistus suunnitelman mukaisista ennusteista tekemällä seuraavat lisävähennykset: [...] miljardia euroa yritysten/pienien ja keskisuurten yritysten liiketoimintasegmentissä, [...] miljardia euroa DKB:ssä; [...] miljardia euroa kiinteistöjen liiketoimintasegmentissä, [...] miljardia euroa markkinoiden liiketoimintasegmentissä ja [...] miljardia euroa rakenneuudistussyksikössä.
- (104) Saksa on esittänyt asian havainnollistamiseksi kaksi mahdollista skenaariota riskipositioihin tehtävän 10 miljardin euron lisävähennyksen toteuttamiseksi. Saksa ja BayernLB katsovat, että nämä skenaariot voidaan toteuttaa.

Skenaario 1 – riskipositoiden vähentäminen [...] miljardilla eurolla liiketoimintaa supistamalla ja [...] miljardilla eurolla optimoinnin avulla

- (105) Ensimmäisessä skenaariossa Saksa esittää vaikutuksen, joka aiheutuu, kun riskipositioita vähennetään [...] miljardilla eurolla liiketoimintaa supistamalla ja [...] miljardilla eurolla optimoinnin avulla. Tämä esitetään taulukossa 8.

⁽³³⁾ MKB tarjosi vähittäisasiakkaille valuuttalainoja Sveitsin frangeissa ja euroissa kiinteistöjen, yleensä kodin, hankintakustannuksiin. Sveitsin frangin arvo nousi kuitenkin niin paljon ajan mittaan, että velanhoidokustannukset ulkomaan valuutassa olivat huomattavasti suuremmat kuin etu, joka saatiin lainasta valuutassa, jonka korot olivat huomattavasti alhaisemmat kuin kotimaan valuutassa. Unkarin parlamentti hyväksyi lainanottajien taakan helpottamiseksi valuuttalainojen takaisinmaksua koskevan lain syyskuussa, jolloin yksityishenkilöt saivat oikeuden maksaa valuuttamääräiset asuntolainansa huomattavasti alle valuutan markkinakurssin.

⁽³⁴⁾ BayernLabolla on valtuudet tarjota tuettuja lainoja BayernLB:n kehityspankin ominaisuudessaan.

Taulukko 8

Skenaario 1

Konserni (miljoonaa euroa)	2016	Riskipositioihin tehtävästä 10 miljardin euron vähennyksestä seurauksena oleva delta-luku	2016
	Rakenneuudistussuunnitelma		Lisävähennyksen jälkeen
Tulot yhteensä	(...)	(...)	(...)
Luottotappiovaraukset	(...)	(...)	(...)
Kulut yhteensä	(...)	(...)	(...)
NETTOTULOT ENNEN VEROJA	(...)	(...)	(...)
Oman pääoman tuotto (*) (22 prosentin vero)	[5–10] %	(...)	[7–12] %
Riskipositiot	(...)	(...)	(...)

(*) BayernLB käyttää oman pääoman tuottoa laskiessaan pääomastaan arviota, joka vastaa EPV:n määritelmän mukaista ensisijaista pääomaa, ja olettaa, että EPV:n määritelmän mukainen vakavaraisuussuhde on 10 prosenttia.

Skenaario 2 – Riskipositioiden vähentäminen seuraavasti: riskipositioiden vähentäminen [...] miljardilla eurolla liiketoimintaa supistamalla ja [...] miljardilla eurolla optimoinnin avulla

- (106) Toisessa skenaariossa Saksa esittää vaikutuksen, joka aiheutuu, kun riskipositioita vähennetään [...] miljardia euroa liiketoimintaa supistamalla ja [...] miljardia euroa optimoinnin avulla. Tämä esitetään taulukossa 9.

Taulukko 9

Skenaario 2

Konserni (miljoonaa euroa)	2016	Riskipositioihin tehtävästä 10 miljardin euron vähennyksestä seurauksena oleva delta-luku	2016
	Rakenneuudistussuunnitelma		Lisävähennyksen jälkeen
Tulot yhteensä	(...)	(...)	(...)
Luottotappiovaraukset	(...)	(...)	(...)
Kulut yhteensä	(...)	(...)	(...)
NETTOTULOT ENNEN VEROJA	(...)	(...)	(...)
Oman pääoman tuotto (*) (22 prosentin vero)	[5–10] %	(...)	[7–12] %
Riskipositiot	(...)	(...)	(...)

(*) BayernLB käyttää oman pääoman tuottoa laskiessaan EPV:n määritelmän mukaista ensisijaista pääomaa arviona pääomasta, ja olettaa, että EPV:n määritelmän mukainen vakavaraisuussuhde on 10 prosenttia.

- (107) Pankin mukaan riskipositioiden vähentämisen tarkkaa profiilia vähentämisajanjaksolla ei voida vahvistaa tässä vaiheessa, koska vähennykset voidaan saavuttaa joko optimoinnilla tai supistamalla liiketoimintaa.

4. Takaisinmaksuaikataulu

- (108) Pankki laski komission pyynnöstä taulukkoihin 10 ja 11 sisältyvät takaisinmaksuaikataulut, joissa on otettu huomioon riskipositoiden supistuminen 10 miljardilla eurolla vuodesta 2017. Pankki otti huomioon takaisinmaksun kaikki toissijaiset vaikutukset, erityisesti korkojen maksun äänettömistä osakkuuksista. Takaisinmaksuohjelma perustuu lisäksi varovaiseen oletukseen siitä, ettei sääntelyviranomaisen ota pankkivalvontasääntöjen mukaisessa ydinpääomassa huomioon pääomaa, joka saadaan BayernLabon lainojen sisällyttämisestä nimellisarvoon sen pääomaan IFRS-standardien mukaisesti (taulukko 10). Saksa on kuitenkin antanut sitoumuksen, että jos sääntelyviranomaisen katsoo kaikki tai osan näistä lainoista pankkivalvontasääntöjen mukaiseksi ydinpääomaksi, ne otetaan huomioon vastaavan takaisinperittävän osuuden takaisinmaksuaikataulussa vuodesta 2013 lähtien, kuten taulukossa 11 esitetään.

Taulukko 10

Hypoteettinen takaisinmaksuaikataulu, johon ei sisälly lisäpääoma, joka mahdollisesti syntyy BayernLabon lainojen kirjaamisesta nimellisarvoon IFRS-standardien mukaisesti (miljoonaa euroa)

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	YH-TEENSÄ
Säännölliset takaisinmaksut	480 (*)	120	120					720
Takaisinperintä	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	1 240
Äänettömän osakkuuden takaisinmaksu ilman sovittuja lisävähennyksiä	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	[3 000]
Takaisinmaksu lisävähennysten kautta	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	
Kumulatiivinen (takaisinperintä ja Baijerin äänettömät osakkuudet)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	

(*) Mukaan lukien taannehtivat takaisin perittävät määrät vuodesta 2010 lähtien.

Taulukko 11

Hypoteettinen takaisinmaksuaikataulu, johon sisältyy [...] lisäpääoma, joka mahdollisesti syntyy BayernLabon lainojen kirjaamisesta nimellisarvoon IFRS-standardien mukaisesti (miljoonaa euroa)

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	YH-TEENSÄ
Säännölliset takaisinmaksut	480 (*)	120	120					720
Takaisinperintä	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)			1 240
Äänettömän osakkuuden takaisinmaksu ilman sovittuja lisävähennyksiä	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)			[3 000]
Takaisinmaksu lisävähennysten kautta	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)			
Kumulatiivinen (takaisinperintä ja Baijerin äänettömät osakkuudet)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)			

(*) Mukaan lukien taannehtivat takaisin perittävät määrät vuodesta 2010 lähtien.

5. Saksan tarjoamat sitoumukset

- (109) Saksa on sitoutunut varmistamaan, että 29 päivänä huhtikuuta 2009 toimitettu alkuperäinen rakenneuudistus-suunnitelma, siten kuin sitä on viimeksi muutettu Saksan 6 ja 12 päivänä kesäkuuta 2012 toimittamalla ilmoituksilla, pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön, mukaan lukien tämän päätöksen liitteessä I olevat sitoumukset ja tämän päätöksen liitteessä II asetetut ehdot näissä liitteissä vahvistetun aikataulun mukaisesti.

3. YHTEENVETO MENETTELYN ALOITTAMISTA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ JA SEN KATTAVUUDEN LAAJENTAMISESTA

- (110) Komissio ilmaisi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä epäilyksensä seuraavista seikoista:
- i) tuen määrän laskenta ja riskisuojusta maksettava korvaus;
 - ii) voidaanko rakenneuudistus suunnitelmalla palauttaa pankin pitkän aikavälin elinkelpoisuus;
 - iii) olivatko tuen mahdollisesti aiheuttamaan kilpailun vääristymiseen puuttumiseksi toteutettavat toimenpiteet riittäviä ja tehokkaita;
 - iv) oliko tuki rajoitettu välttämättömään vähimmäismäärään ja jakoivatko pankin omistajat vastuun asianmukaisesti.
- (111) Saksa ilmoitti riskisuojan toteutusajankohtana, että siihen liittyvän tuen määrä oli 1,6 miljardia euroa. Komissio esitti menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään epäilyjä tuen määrän laskennan oikeellisuudesta erityisesti ABS-arvopaperisalkun markkina-arvoa koskevan arvion puuttumisen vuoksi ja korosti, että 50 peruspisteen korvaus alitti huomattavasti sen, mitä markkinasijoittajat odottaisivat.
- (112) Lisäksi komissio epäili rakenneuudistus suunnitelman perustana olevia oletuksia ja oli huolissaan pankin tytäryhtiöiden HGAA:n ja MKB:n elinkelpoisuudesta. Komissio huomautti, ettei HGAA:n, MKB:n ja Banque LB Lux SA:n myymisestä [...] mennessä ollut annettu mitään selkeää sitoumusta.
- (113) Komission mielestä taseen ja riskipainotettujen omaisuuserien suunniteltu supistaminen ei ratkaissut riittävällä tavalla kilpailun vääristymistä, koska huomattava osa vähennyksestä olisi joka tapauksessa tarpeen kannattavuuden palauttamiseksi.
- (114) Komissio totesi, että se odottaa edelleen toiminnallisia tai rakenteellisia toimenpiteitä, joilla lievennetään kilpailun vääristymistä, ja mainitsi tässä yhteydessä erityisesti, että LBS:stä voitaisiin mahdollisesti luopua.
- (115) Kun kyse on tuen rajoittamisesta vähimmäismäärään, komissio totesi, ettei osakkeenomistajien vastuunjakoon liittyviä selkeitä ehdotuksia ollut esitetty.
- (116) HGAA:n pelastamispäätös laajensi muodollisen tutkintamenettelyn Itävallan HGAA:lle joulukuussa 2009 tarjoamaan tukeen. Komissio pohti, olisiko nämä toimenpiteet katsottava lisätueksi BayernLB:lle. Komissio totesi, että HGAA:n pelastaminen ja tästä syntynyt tarve alentaa kirjanpitoarvoa saattaisi uhata BayernLB:n elinkelpoisuutta. BayernLB oli aiemmin ilmoittanut suostuvansa myymään HGAA:n rajoittaakseen mahdollista kilpailun vääristymistä, mutta HGAA:n myyntiä ei voida pitää kilpailun vääristymistä rajoittavana toimenpiteenä, koska se vaikutti olevan BayernLB:n elinkelpoisuuden kannalta tarpeen. Komissio epäili, olivatko BayernLB:n kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi ehdottamat toimenpiteet kokonaisuudessaan riittäviä.

4. SAKSAN HUOMAUTUKSET

- (117) Saksa ei kiistänyt sitä, että tarjottu pääomanlisäys, riskisuoja ja vakuudet olivat valtiontukea. Saksa väitti, ettei BayernLabolta BayernLB:lle siirretty pääoma ole valtiontukea, koska siirron tarkoituksena oli ainoastaan maksaa takaisin osa saadusta tuesta ja supistaa BayernLB:n pääomaa. BayernLB oli jo voinut hyötyä BayernLabon pääomasta ennen siirtoa, joten tuen määrä olisi joka tapauksessa pienempi kuin siirretty summa.

- (118) Siltä osin kuin on kyse ABS-arvopaperisalkun todellisesta taloudellisesta arvosta 31 päivänä joulukuuta 2008 ja komission asiantuntijaraporttiin perustuvasta päätelmästä, että todellinen taloudellinen arvo oli 83,87 prosenttia nimellisarvosta, Saksa ilmoitti, ettei se vaadi uutta ja kattavaa uudelleenarviointia. Lisäksi Saksa hyväksyi 11,753 miljardin euron markkina-arvon, joka oli 60 prosenttia nimellisarvosta.
- (119) Saksa kiistää, että siirtohinnan ja todellisen taloudellisen arvon välinen koko 1,96 miljardin euron ero olisi perittävä takaisin. Takaisinperintää ei tarvinnut maksaa [...] erityisesti siitä syystä, ettei pankilla ei ollut riittävää pääomapuskuria. Saksa vastusti samasta syystä äänettömien osakkuuksien ehdotettua takaisinmaksuaikataulua.

5. BAYERNLB:LLE MYÖNNETYN TUEN ARVIOINTI

- (120) Rakennemuodustuksen arvioinnissa on otettava huomioon kaikki BayernLB:lle vuodesta 2008 lähtien myönnetty tuki.

1. Valtiontuen olemassaolo

- (121) Perustamissopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan

jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

- (122) Jotta toimenpide on valtiontukea, sen on täytettävä seuraavat ehdot: toimenpide rahoitetaan valtion varoista; toimenpiteellä annetaan etua tietyille yrityksille tai tietyille tuotannonaloille; etu on valikoiva; ja toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kaikkien näiden ehtojen on täytyttävä, jotta toimenpidettä voidaan pitää valtiontukena.

- (123) Komissio katsoo edelleen, että kaikki tukitoimenpiteet täyttävät nämä ehdot, kuten jäljempänä a–e alakohdassa selitetään.

a) Baijerin osavaltion suorittama pääomitus

- (124) Komissio totesi pelastamispäätöksessä, että kaikki johdanto-osan 122 kappaleessa mainitut ehdot täyttyivät. Näin ollen BayernLB:n pääoman lisääminen 10 miljardilla eurolla on valtiontukea ⁽³⁵⁾. Mikään yksityinen sijoittaja ei olisi sijoittanut tällaisia määriä vaikeuksissa olevaan yritykseen millään ehdoilla. Pankkiin tehdyn pääomasi-joituksen tukiosuuden on näin ollen oltava tämän pääomituksen nimellisarvo. Komission päätöskäytännön mukaisesti ⁽³⁶⁾ tuen määrä on näin ollen sama kuin pääomalisäyksen nimellisarvo eli 10 miljardia euroa.

b) Riskisuoja

- (125) Myös tältä osin komissio totesi pelastamispäätöksessä, että kaikki perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan ehdot täyttyivät. Näin ollen riskisuoja on valtiontukea. Tällä välin tämä analyysi on vahvistettu komission tiedonannossa arvoltaan alentuneiden omaisuusserien käsittelystä yhteisön pankkisektorilla, jäljempänä 'arvoltaan alentuneita omaisuusseriä koskeva tiedonanto' ⁽³⁷⁾, jossa annetaan erityisiä ohjeita valtiontukisääntöjen soveltamisesta ongelmallisten omaisuusserien hoitoon. Näin sillä taataan jäsenvaltioiden toteuttamien ongelmallisiin omaisuusseriin suunnattujen toimenpiteiden yhdenmukainen kohtelu valtiontukisääntöjä sovellettaessa.

- (126) Vaikka kyseinen toimenpide toteutettiin ennen arvoltaan alentuneita omaisuusseriä koskevan tiedonannon hyväksymistä, komission on sovellettava päätöksen tekoajankohtana voimassa olevaa lainsäädäntöä ja ohjeita riippumatta siitä, milloin tukitoimenpiteet suunniteltiin tai milloin niistä ilmoitettiin ⁽³⁸⁾. Nykyisessä finanssiriisissä komissio on jo soveltanut arvoltaan alentuneita omaisuusseriä koskevaa tiedonantoa toimenpiteisiin, joista ilmoitettiin ennen tiedonannon julkaisemista ⁽³⁹⁾.

⁽³⁵⁾ Katso alaviite 3.

⁽³⁶⁾ Katso valtiontuesta C 10/08 (ex NN 7/08), jonka Saksa on myöntänyt IKB Deutsche Industriebank AG:n rakennemuodustukseen 21 päivänä lokakuuta 2008 tehty komission päätös 2009/775/EY (EUVL L 278, 23.10.2009, s. 32, johdanto-osan 77 kappale); asiassa N 428/09, Lloyds, 18 päivänä marraskuuta 2009 tehty komission päätös (EUVL C 46, 24.2.2010, s. 2), asiassa N 256/09, Ethias, 20 päivänä toukokuuta 2010 annettu komission päätös (EUVL C 252, 18.6.2010, s. 5), asiassa C 32/09, Sparkasse KölnBonn, 4 päivänä marraskuuta 2009 tehty komission päätös (EUVL C 2, 6.1.2010, s. 1).

⁽³⁷⁾ EUVL C 72, 26.3.2009, s. 1.

⁽³⁸⁾ Katso asia C-334/07 P, komissio v. Freistaat Sachsen, tuomio 11.12.2008 (Kok., s. I-9465, 53 kohta), jossa yhteisöjen tuomioistuin vahvisti, että ilmoitettua toimenpidettä on arvioitava niiden sääntöjen pohjalta, jotka ovat voimassa ajankohtana, jolloin komissio tekee päätöksensä.

⁽³⁹⁾ Ks. komission päätös 2010/606/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2010, valtiontuesta C 9/09 (ex NN 49/08; NN 50/08 ja NN 45/08), jonka Belgian kuningaskunta, Ranskan tasavalta ja Luxemburgin suurherttuakunta ovat myöntäneet Dexia SA:n hyväksi (EUVL L 274, 19.10.2010, s. 54, johdanto-osan 153 kappale); asiassa C 29/09, HSH, 20 päivänä syyskuuta 2011 annettu komission päätös, ei vielä julkaistu, johdanto-osan 155 kappale.

(127) Baijerin osavaltion antama riskisuoja kuuluu arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon soveltamisalaan. Tiedonannon 32 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa vahvistetaan pääperiaatteet, jotka ohjaavat tukikelpoisten omaisuuserien määrittelyä ja niiden luokittelua omaisuuserien luokkiin. BayernLB:n ABS-arvopaperisalkku sisältää usean tyyppisiä kohde-etuuksia. Asuntolainavakuudelliset arvopaperit (RMBS-instrumentit), sekä prime- että subprime-luokkaan kuuluvat, muodostavat noin puolet koko arvopaperisalkusta. Muita salkun merkittäviä osatekijöitä ovat muun muassa liikekiinteistölainavakuudelliset arvopaperit (CMBS-instrumentit), vakuudelliset velkasitoumukset (CDO-instrumentit) sekä yritys- ja yksityisasiakkailta oleviin saataviin liittyvät muut omaisuusvakuudelliset arvopaperit. Nämä kaikki omaisuusvakuudellisten arvopaperien muodot luetellaan arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon liitteen III taulukossa 1, ja siten ne ovat ongelmallisiin omaisuuseriin suunnatun toimenpiteen näkökulmasta tukikelpoisia omaisuuseriä.

(128) Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon 39 kohdan mukaan ongelmallisiin omaisuuseriin suunnatun toimenpiteen tuen määrä on omaisuuserien siirtohinnan ja niiden nykyisen markkinahinnan välinen erotus. Tässä tapauksessa siirtohintana on 19,589 miljardin euron nimellisarvo vähennettynä 1,2 miljardin euron suuririskisimmällä osalla (first loss), jolloin tulokseksi jää 18,839 miljardia euroa. Arvopaperisalkun markkina-arvo on noin 11,8 miljardia euroa ⁽⁴⁰⁾. Siirtohinnan ja markkina-arvon välinen erotus on siis sama tai suurempi kuin toiseksi suuririskisimmälle osalle (second loss) annetun takauksen kattamien tappioiden määrä (4,8 miljardia euroa). Näin ollen takaus on katsottava kokonaisuudessaan valtiontueksi. Riskisujan sisältämän tuen määrä on siis 4,8 miljardia euroa.

c) *Velkatakaukset*

(129) SoFFinin Saksan pelastuspaketin ⁽⁴¹⁾ perusteella myöntämät velkatakaukset, joiden määrä oli 15 miljardia euroa, ovat valtiontukea.

d) *Itävallan pelastamistoimet*

(130) Ensinnäkin HGAA:n pelastamiseksi joulukuussa 2009 toteutetut toimet osoittautuivat BayernLB-konsernin kannalta edullisiksi, koska pankin olisi muutoin täytynyt pääomittaa tytäryhtiötään HGAA:ta itse ⁽⁴²⁾. Itävallan kansallistettua HGAA:n BayernLB on kuitenkin luopunut osakkuudestaan HGAA:ssa; HGAA ei enää ole osa BayernLB:tä, ja siitä on käynnistetty erillinen valtiontukimenettely. Tämä päätös ei vaikuta kyseiseen menettelyyn.

(131) Toiseksi, HGAA:n kansallistamisen yhteydessä Itävalta myönsi 2,638 miljardin euron rahoitustakuun suoraan BayernLB:lle. Toimenpide rahoitettiin selvästi valtion varoista. Ilman HGAA:n kansallistamista ja takuun myöntämistä BayernLB olisi luultavasti menettänyt suuren osan rahoituksestaan. HGAA oli vaikeuksissa, ja valtion takuu lievensi BayernLB:n luottoriskiä HGAA:n vaikeuksien tasoa vastaavassa suhteessa. Näin ollen se antoi BayernLB:lle taloudellista etua. Koska BayernLB toimii useissa jäsenvaltioissa rahoituslalla, joka on avoin kovalle kansainväliselle kilpailulle, on katsottava, että tämä etu saattoi vaikuttaa kauppaan sisämarkkinoilla ja vääristää kilpailua. Tästä syystä Itävallan antama valtion takuu BayernLB:n HGAA:han jättämälle rahoitukselle on valtiontukea BayernLB:lle.

e) *BayernLB:lle siirretty BayernLabon pääoma*

(132) Asiassa Bayerische Landesbank–Girozentrale ⁽⁴³⁾ 20 päivänä lokakuuta 2004 tekemässään päätöksessä komissio katsoi, että valtion varojen siirtäminen (asuntotuotannon edistämiseksi myönnettyihin lainoihin liittyvät maksamattomat saamiset) BayernLabon kautta BayernLB:lle vuosina 1994 ja 1995 oli tukea, joka oli lisännyt BayernLB:n pääomaa. Komissio päätteli, että markkinataloussijoittajaa koskevan periaatteen perusteella siirto oli tukea, koska mikään markkinataloussijoittaja ei olisi siirtänyt pääomaa samoin ehdoin etenkään, kun otetaan huomioon siirretyistä varoista sovittu korvaus, jota komissio piti liian pienenä. BayernLB:n yhtiöjärjestyksen 5 päivänä maaliskuuta 2004 tehdyn muuttamisen jälkeen siirrettyä omaisuutta ei kuitenkaan enää voitu käyttää BayernLB:n kilpailun piiriin kuuluvan liiketoiminnan tukemiseen, vaan sitä voitiin käyttää vain takauksena. Komissio katsoi päätöksessään, että muutoksen vuoksi pääoma ei enää ollut valtiontukea kyseisestä päivästä lähtien. Komissio päätteli kuitenkin, että aiemmin sovitun korvauksen – jota se piti liian pienenä – ja asianmukaisen korvauksen välinen erotus oli edellä mainittuun päivämäärään asti sääntöjenvastaista tukea, joka oli perittävä takaisin.

⁽⁴⁰⁾ 60 prosenttia nimellisarvosta, ks. aloittamispäätöksen johdanto-osan 26 kappale.

⁽⁴¹⁾ Ks. alaviite 21.

⁽⁴²⁾ Tässä yhteydessä Saksa väitti, että tavoitteena oli aina ollut HGAA:n rahoitusrakenteen uudistaminen myös siinä tapauksessa, että Itävalta ei olisi ryhtynyt toimiin.

⁽⁴³⁾ Katso alaviite 15.

- (133) Pääomapohjaansa vahvistaakseen BayernLB kirjaa nyt ydinpankkiin osan BayernLabon voittorahastosta, jota ei enää tarvita BayernLabon liiketoimintaan. Tämä merkitsee sitä, että osa siitä pääomasta tai sen pääoman tuotosta, jota ei aiemmin voitu käyttää BayernLB:n kaupallisen liiketoiminnan tukemiseen, muuttaa luonnettaan eikä enää toimi vain takauksena maksukyvyttömyyden varalta. Tämä muutos merkitsee poikkeamista pääoman alkuperäisestä tarkoituksesta, joka oli toimia puskurina maksukyvyttömyystilanteessa. Pääoman siirtäminen BayernLabosta ydinpankkiin päättää pääoman käyttöä koskevan rajoituksen, ja BayernLB voi käyttää pääomaa rajoituksetta. BayernLB ei enää maksa BayernLabolle tai Baijerin osavaltiolle korvausta tästä oikeudesta. Näin ollen kun Baijerin osavaltio vapauttaa lopullisesti pääoman BayernLB:lle, tämä saa osavaltiolta edun. Koska BayernLB toimii useissa jäsenvaltioissa rahoitusosalalla, joka on avoin kovalle kansainväliselle kilpailulle, on katsottava, että tämä etu saattaa vaikuttaa kauppaan sisämarkkinoilla ja vääristää kilpailua. Tästä syystä 1 miljardin euron suuruinen pääomasiirto BayernLabolta BayernLB:lle on valtiontukea.

f) *Tuen kokonaismäärää koskeva päätelmä*

- (134) Saksan BayernLB:lle pääomapohjan vahvistamisella (10 miljardin euron pääomasijoitus vuonna 2008 toteutetussa pelastamistoimenpiteessä, 1 miljardin euron suuruinen BayernLabon pääoman siirto vuonna 2012 sekä 4,8 miljardin euron riskisuoja) myöntämän tuen kokonaismäärä on 15,8 miljardia euroa. Tämä määrä on noin 8 prosenttia BayernLB:n riskipainotetuista omaisuuseristä vuonna 2008 (198 miljardia euroa). Lisäksi BayernLB sai jopa 17,638 miljardia euroa Saksan ja Itävallan myöntämällä maksuvalmiustakauksilla.

2. Tuen soveltuvuus sisämarkkinoille

a) *Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan soveltaminen*

- (135) Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea "jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen". Hyväksyessään Saksan pelastuspaketin komissio myönsi, että oli olemassa vaara Saksan talouden vakavasta häiriöstä ja että valtion tuki pankeille oli omiaan poistamaan tämän häiriön. Vaikka talous on elpynyt hitaasti vuoden 2010 alusta lähtien, rahoitusmarkkinoilla on viime aikoina esiintynyt taas stressiä, ja komissio katsoo, että perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaiset valtiontuen hyväksymisehdot täyttyvät edelleen. Joulukuussa 2011 komissio vahvisti tämän kannan hyväksyessään tiedonannon valtiontukisääntöjen soveltamisesta finanssikriisin yhteydessä pankkien hyväksi toteutettaviin tukitoimenpiteisiin 1 päivästä tammikuuta 2012 ⁽⁴⁴⁾, jossa se jatkoi kyseisten säännösten soveltamista.

- (136) BayernLB:n kaltaisen, jäsenvaltion systemaattisesti merkittävänä pitämän pankin romahdus saattaisi vaikuttaa suorasti rahoitusmarkkinoihin ja siten koko jäsenvaltion talouteen. Rahoitusmarkkinoilla nykyisin vallitsevan epävakaa tilanteen vuoksi komissio perustaa edelleen arvionsa pankkisektorin valtiontukitoimenpiteistä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaan.

b) *Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan toimenpiteen yhdenmukaisuus arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon kanssa*

- (137) Aloittamispäätöksessä komissio esitti epäilyjä riskisuojan soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Näitä epäilyjä on arvioitava perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan valossa arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon perusteella, jotta voidaan määrittää, ovatko omaisuuserät tiedonannon 32 kohdan mukaisia tukikelpoisia ongelmallisia omaisuuseriä.

Omaisuuserien hoito

- (138) Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon 46 kohdassa määrätään, että vaikka jäsenvaltiot saavat valita sopivimman mallin, jonka mukaan pankkien annetaan siirtää arvoltaan alentuneita omaisuuseriä taseestaan, on tarpeen varmistaa, että edunsaajapankki ja sen omaisuuserät, joiden arvo on alentunut, erotetaan toisistaan sekä toiminnallisesti että organisatorisesti erityisesti hallinnon, henkilöstön ja asiakaskunnan osalta, jotta ehkäistään mahdolliset eturistiriidat ja autetaan pankkia keskittymään elinkelpoisuuden palauttamiseen.

- (139) Vaikka Baijerin osavaltio myöntää takauksen, joka suojaa BayernLB:tä sen omaisuusvakuudellisten arvopaperien aiheuttamilta tappioilta, kaikki suojatut omaisuuserät ovat edelleen BayernLB:n taseessa.

⁽⁴⁴⁾ EUVL C 356, 6.12.2011, s. 7.

- (140) Komissio myöntää, että toimenpiteen kohteena olevien omaisuuserien ja niitä hoitavan henkilöstön täydellinen erottaminen pankista voisi riskisuojan suuruuden takauksen tapauksessa olla vaikeaa ja mahdollisesti haitata odotettavissa olevien tappioiden minimoimista koskevan tavoitteen saavuttamista. Näin ollen ei vaadita, että salkunhoitajien pitäisi hoitaa ainoastaan toimenpiteen kohteena olevia omaisuuseriä tai pitää ne erillään pankin muista omaisuuseristä.
- (141) Lisäksi komissio katsoo, että Saksa on toteuttanut riittävät toimet estääkseen eturistiriidat ja varmistaakseen, että toimenpiteen kohteena olevista omaisuuseristä johtuvat tappiot ovat mahdollisimman pienet ⁽⁴⁵⁾. BayernLB on etenkin perustanut sisäisen rakenneuudistusyksikön, johon on siirretty useita arvopaperisalkkuja. Rakenneuudistusyksikkö vastaa näiden salkkujen pienentämisestä ja valvoo myös BayernLB:n muiden yksiköiden liiketoimintojen vähentämistä. Rakenneuudistusyksikkö on toiminnallisesti ja organisatorisesti erotettu BayernLB:n muista yksiköistä ⁽⁴⁶⁾.

Suojatun salkun arvostus

- (142) Komissio teetti ulkoisilla asiantuntijoilla BayernLB:n omaisuusvakuudellisten arvopaperien arvonmäärityksen. Komission asiantuntijaryhmä määrittäi BayernLB:n omaisuusvakuudellisten arvopaperien todelliseksi arvoksi komission päätöskäytännön mukaisesti 83,87 prosenttia niiden nimellisarvosta. Todellinen taloudellinen arvo on 16,429 miljardia euroa.

Täydellisten tietojen antaminen kaikkien omaisuuserien arvonalennuksista läpinäkyvästi etukäteen

- (143) Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon 20 kohdan mukaan tukikelpoisten pankkien on tukihakemusta tehdessään annettava etukäteen läpinäkyvästi täydelliset tiedot toimenpiteiden kohteena olevista ongelmallisten omaisuuserien arvonalennuksista käyttäen riippumattomien ja tunnustettujen asiantuntijoiden sertifioimaa ja asianmukaisen valvontaviranomaisen vahvistamaa asianmukaista arvostusmenetelmää. Komissiolle on toimitettu tarkat tiedot suojatusta salkusta. BaFin vahvisti toimenpiteen pääomavaatimusta supistavan vaikutuksen suuruudeksi 1,28 miljardia euroa huhtikuussa 2010. Näin ollen komissio toteaa, että tämä vaatimus on täytetty.

Vastuunjako

- (144) Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevassa tiedonannossa määritetty vastuunjaon periaate edellyttää, että pankit vastaavat arvoltaan alentuneisiin omaisuuseriin liittyvistä tappioista mahdollisimman suurelta osin. Näin ollen omaisuuserät olisi periaatteessa siirrettävä hintaan, joka on sama tai alempi kuin todellinen taloudellinen arvo. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi edeltävällä arvonalennuksella, jolla omaisuuserien arvo alennetaan todelliseen taloudelliseen arvoon. Tiedonannon 24 kohdassa todetaan, että jos täyttä vastuunjako ei voida varmistaa etukäteen, olisi pankkia pyydyttävä kirjaamaan tappioita tai kattamaan riskit ottamalla käyttöön takaisinperintälausekkeita tai ns. first loss -lauseke, joka koskee pankin vastattavaksi jäävää osuutta.
- (145) Käsiteltävässä tapauksessa arvoltaan alentuneisiin omaisuuseriin suunnattu toimenpide toteutettiin alentamatta ensin omaisuusvakuudellisten arvopaperien arvoa niiden todelliseen taloudelliseen arvoon. Vastuunjako oli kuitenkin tarkoitettu varmistaa BayernLB:n säilyttämällä 1,2 miljardin euron suuruusella suuririskisimmällä (first loss) osalla.
- (146) Komissio on todennut, että todellinen taloudellinen arvo oli 83,87 prosenttia nimellisarvosta eli 16,429 miljardia euroa. Siten 18,349 miljardin euron siirtohintaa vähennettynä suuririskisimmällä osalla on 1,960 miljardia euroa suurempi kuin todellinen taloudellinen arvo. Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon 41 kohdan mukaan tämä määrä, "siirron delta", olisi perittävä takaisin BayernLB:ltä joko välittömästi tai ajan mittaan.
- (147) Takaisinperintä edellyttää, että edunsaajapankki maksaa takaisin koko sen määrän, joka ylittää todellisen taloudellisen arvon ja joka on katettu takauksella. Jos täydellinen takaisinperintä ei ole mahdollista, tarvitaan pitkälle meneviä toimenpiteitä kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi. Komissio ei kuitenkaan näe mitään syytä, miksi täydellinen takaisinperintä ei olisi mahdollista kyseisessä tapauksessa.
- (148) Komissio toteaa, että BayernLB on nyt valmis maksamaan lisäpreemion, joka on 3,75 prosenttia 2 miljardin euron suuruudesta takauksen osasta eli 75 miljoonaa euroa vuodessa, sekä erityismaksun, jonka määrä on 45 miljoonaa euroa vuodessa. Pankki maksaa näin yhteensä 120 miljoonaa euroa vuosittain kuuden vuoden ajan vuoteen 2015 asti. Tämä järjestely merkitsisi 120 miljoonan euron takaisinmaksua vuosittain.
- (149) Tämä jättää 1,24 miljardin euron suuruisen, myöhemmin maksettavan loppuosan (1,96 miljardin euron takaisinperintä vähennettynä kuudella johdanto-osan 148 kappaleessa tarkoitetulla 120 miljoonan euron suuruusella vuotuisella maksulla). BayernLB väittää, ettei se pysty maksamaan tätä määrää (ks. johdanto-osan 119 kappale).

⁽⁴⁵⁾ Ks. liitteessä I oleva 3 kohta.

⁽⁴⁶⁾ Ks. johdanto-osan 52 ja 71 kappale.

- (150) Komissio katsoo kuitenkin, että 1,96 miljardin euron nimellismäärän takaisinperintä vuoteen 2019 mennessä on mahdollista. Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon 41 kohdan mukaisesti osittainen takaisinperintä olisi sallittava vain, jos täydellinen takaisinperintä johtaisi BayernLB:n tekniseen maksukyvyyttömyyteen. Komissio ei kuitenkaan usko, että näin kävisi, jos takaisinperintämaksut jaetaan pidemmälle ajalle, joka ulottuu jopa rakenneuudistuskautta kauemmas. Tällainen toimintatapa ei ole ristiriidassa tiedonannon 41 kohdan kanssa, jossa ei viitata takaisinmaksuun tietyn ajanjakson kuluessa vaan ”myöhemmin” tapahtuvaan takaisinmaksuun. Tämä tulkinta on vakiintuneen päätöskäytännön mukainen ⁽⁴⁷⁾. Näin ollen komissio katsoo, että arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon vastuunjakoja koskevaa vaatimusta noudatetaan, jos täydellinen takaisinperintä saadaan suoritettua vuoteen 2019 mennessä.

Korvaus

- (151) Menettelyn aloittamispäätöksen johdanto-osan 78 kappaleessa komissio painotti, että pankin kyseisenä ajankohtana maksama 50 korkopisteen suuruinen korvaus oli merkittävästi pienempi kuin markkinatalousjoittajan edellyttämä hinta.
- (152) Saksan viranomaiset ovat tällä välin antaneet sitoumuksen siitä, että BayernLB maksaa korvauksen, joka on 6,25 prosenttia pääomavaatimusta supistavasta vaikutuksesta. Tällainen korvaus vastaa aiemmissa komission päätöksissä hyväksytyjä tasoja ⁽⁴⁸⁾.
- (153) Edellä esitetyn perusteella BayernLB:n olisi maksettava 6,25 prosenttia 1,28 miljardin suuruudesta pääomavaatimusta supistavasta vaikutuksesta. BayernLB on suostunut maksamaan peruspreemion, joka on 6,25 prosenttia 1,28 miljardin suuruudesta pääomavaatimusta supistavasta vaikutuksesta eli 80 miljoonaa euroa vuodessa tammikuun 1 päivästä 2010 lähtien [...].

Päätelmä riskisuojan soveltuvuudesta sisämarkkinoille

- (154) Koska BayernLB maksaa omaisuuserien takauksesta riittävän korvauksen, jonka määrä on 80 miljoonaa euroa vuodessa, ja sillä ehdolla, että Saksa perii täysimittaisesti takaisin siirtoerotuksen liiallisen osan, jonka määrä on 1,96 miljardia euroa, saattaakseen siirtohinnan todellisen taloudellisen arvon mukaiseksi, omaisuusvakuudellisten arvopaperien takaus voidaan katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi. Täysimittaisen takaisinperinnän aikaansaamiseksi on täytettävä tämän päätöksen liitteessä II esitetyt ehdot. Näiden seikkojen valossa menettelyn aloittamispäätöksessä esitetyt epäilyt on hälvennetty.

c) Rakenneuudistustuen soveltuvuus sisämarkkinoille

- (155) Kaikki komission valtiontueksi määrittelemät toimenpiteet on toteutettu BayernLB:n rakenneuudistuksen yhteydessä. Tässä päätöksessä komissio tarkastelee kaikkia näitä toimenpiteitä, myös Itävallan toteuttamaa toimenpidettä. Voimassa olevat säännökset rakenneuudistustuen myöntämisestä rahoituslaitoksille nykyisessä kriisissä esitetään komission tiedonannossa elinkelpoisuuden palauttamisen ja rahoitusalan tämänhetkessä kriisissä toteutettujen rakenneuudistustoimenpiteiden arvioinnista valtiontukisääntöjen perusteella, jäljempänä ’rakenneuudistustiedonanto’ ⁽⁴⁹⁾. Rakenneuudistustiedonannon mukaan rahoituslaitoksen rakenneuudistus soveltuu tämänhetkisen rahoitusalan kriisin yhteydessä sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla, jos se johtaa pankin elinkelpoisuuden palauttamiseen, edunsaajat osallistuvat rakenneuudistukseen riittävästi omalla osallistumisellaan (vastuunjako) ja sen yhteydessä toteutetaan riittävästi toimenpiteitä kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi.
- (156) Komission analysoidessa jonkin pankin rakenneuudistusta tämänhetkisen rahoitusalan kriisin yhteydessä se tarkastelee tukitoimenpiteitä, jotka parantavat pankin pääomatilannetta. Komission käytäntönä ei ole tarkastella päätöksissään maksuvalmiusapua tai rahoitustakeita yksityiskohtaisesti tai niiden koko rakenneuudistukselle antamaa odotettua panosta laajemmalti. Tätä taustaa vasten komissio katsoo, että Saksan ja Itävallan myöntämät velka- ja rahoitustakaukset soveltuvat sisämarkkinoille.

⁽⁴⁷⁾ Ks. esimerkiksi komission päätös 2010/395/EU, annettu 15 päivänä joulukuuta 2009, valtiontuesta C 17/09 (ex N 265/09), jonka Saksa on myöntänyt Landesbank Baden-Württembergin rakenneuudistukseen (EUVL L 188, 21.7.2010, s. 1).

⁽⁴⁸⁾ Ks. asiassa LBBW tehty päätös, johdanto-osan 64 ja 65 kappale. Nykyisin voimassa olevan lainsäädännön mukaan 50 prosenttia vaaditusta lakisääteisestä pääomasta on oltava Tier 1 ydinpääomaa. Toisin sanoen lakisääteisten pääomavaatimusten täyttämiseksi vaadittavat omat varat eli säädetty vähimmäispääoma voivat koostua vähintään 50 prosentista Tier 1 -ydinpääomaa ja enintään 50 prosentista toissijaista Tier 2 -pääomaa. Euroopan keskuspankin 20 päivänä marraskuuta 2008 antaman pääomapohjan vahvistamista koskevan suosituksen mukaan ydinpääoman ja toissijaisen pääoman hinnoittelussa on 1,5 prosentin ero, ja näin ollen 150 korkopisteen alennus toissijaisen pääoman korvauksesta on asianmukainen. Jos oletetaan pääomapohjan vahvistamista koskevan tiedonannon mukaisesti, että 7 prosenttia on riittävä korvaus ydinpääomasta, johon ei liity likviditeettitukea, toissijaisesta pääomasta maksettavan korvauksen olisi oltava 5,5 prosenttia. Näiden kahden prosenttiluvun keskiarvo on 6,25 prosenttia.

⁽⁴⁹⁾ EUVL C 195, 19.8.2009, s. 9.

Välttämättömään rajattu tuki

- (157) Rakenneuudistustiedonannon mukaan rakenneuudistustuella olisi varmistettava pankin elinkelpoisuuden palauttaminen, mutta se olisi rajoitettava tämän tuloksen saavuttamisen kannalta välttämättömään. Aloitamis- päätöksen johdanto-osan 99 kappaleessa komissio totesi, että rakenneuudistussuunnitelma ei sisältänyt kauaskantoisia ehdotuksia tuen rajaamiseksi välttämättömään.
- (158) BayernLB on saanut 10 miljardin euron pääomanlisäyksen, joka on selvästi suurin kaikista Saksan Landesbankien saamista pääomasijoituksista. Euroopan pankkiviranomaisen joulukuussa 2011 tekemässä stressitestissä BayernLB:n ydinpääoman osuus oli 10 prosenttia. Kolmestatoista stressitestiin osallistuneesta saksalaisesta rahoituslaitoksesta BayernLB oli neljänneksi parhaiten pääomitettu: sillä oli enemmän pääomaa kuin millään muulla valtiontukea saaneella saksalaisella pankilla ⁽⁵⁰⁾ HRE:tä lukuun ottamatta ja enemmän pääomaa kuin muilla suurilla pankeilla, jotka eivät olleet olleet pääomatukea, kuten Deutsche Bank ja Helaba Landesbank Hessen-Thüringen. Jos osaakaan pääomasta ei olisi ollut tarkoitus lunastaa, BayernLB olisi voinut käyttää valtiontukea annetun ylimääräisen pääoman kilpailukseen aggressiivisesti muiden pankkien ja etenkin muiden Landesbank-pankkien kanssa aiemman maantieteellisen liiketoiminta-alueensa ulkopuolella ⁽⁵¹⁾. Tästä syystä pääoman rajoittaminen on tarpeen kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi.
- (159) Lisäksi jos BayernLB:n ei tarvitsisi käyttää pääomaansa rationaalisesti, se olisi suojattu kilpailupaineelta. Se voisi hyödyntää pääomaansa heikosti, mikä johtaisi pitkällä aikavälillä keskimääräistä alempaan tuottoon. Tällaista liiallista pääomitusta voitaisiin käyttää varomattomista sijoituksista aiheutuvien tappioiden kattamiseen ja se saattaisi johtaa tehottomaan luottoriskien valvontaan. Näin ollen se ei loisi oikeaa kannustinrakennetta elinkelpoisuuden palauttamiseksi. Lisäksi liiallinen pääomitus estäisi myös pankkia tuottamasta kilpailukykyistä oman pääoman tuottoa ⁽⁵²⁾.
- (160) Näistä ongelmista huolimatta Saksa ei ole tarjonnut ratkaisua, jonka avulla liiallinen pääoma olisi mahdollista lunastaa.
- (161) Pääoman korotus muodostuu kuitenkin 7 miljardin euron pääomanlisäyksestä ja 3 miljardin euron äänettömästä osakkuudesta. Äänetön osakkuus on lunastettava instrumentti. Lisäksi se myönnettiin ennen Basel III -sääntöjen hyväksymistä, eikä se kelpaa EPV:n edellyttämäksi pääomaksi, kun Basel III -säännöt otetaan käyttöön. Koska äänettömän osakkuuden kuponnikorko on 10 prosenttia, siitä tulee keskipitkällä aikavälillä taloudellisesti kallis rahoituslähde ja se rajoittaa BayernLB:n voitonjakokykyä, mikä puolestaan heikentää pankin houkuttelevuutta uusien pääomasijoittajien silmissä.
- (162) Lisäksi rakenneuudistussuunnitelman mukaan pankki aikoo tehdä voittoa koko rakenneuudistusvaiheen ajan. Tätä voittoa ei voitaisi jakaa, koska BayernLB toteuttaa rakenneuudistusta. Kun tämä sekä rakenneuudistussuunnitelmassa suunniteltu riskipositioiden vähentäminen otetaan huomioon, voidaan odottaa, että pankin pääomitus kasvaa joka vuosi, mikä parantaa sen takaisinmaksukykyä. Lisäksi Saksa on sitoutunut vähentämään riskipositioita rakenneuudistussuunnitelmassa kaavailtua enemmän, mikä vapauttaisi vielä 10 prosenttia BayernLB:n pääomasta.
- (163) Tällä perusteella komissio pyysi Saksan viranomaisia toimittamaan aikataulun 3 miljardin euron äänettömän osakkuuden takaisinmaksusta ennen vuotta 2018, jolloin se ei enää täytä kaikkia ehtoja, jotta se voitaisiin hyväksyä ydinpääomaksi valvontatarkoituksissa. Vastauksena tähän Saksan viranomaiset toimittivat takaisinmaksuskenaariot, jotka on esitetty taulukossa 10 – Hypoteettinen takaisinmaksuaikataulu, johon ei sisälly lisäpääoma, joka mahdollisesti syntyy BayernLabon lainojen kirjaamisesta nimellisarvoon.
- (164) Komissio katsoo, että tuki voidaan rajoittaa välttämättömään maksamalla takaisin 3 miljardin euron äänetön osakkuus taulukossa 10 esitetyllä tavalla. Takaisinmaksu on asianmukainen, kun otetaan huomioon ensinnäkin pankin ennusteet ja toiseksi uusimmat sääntelyvaatimukset, jotka edellyttävät pääomaa olevan enemmän kuin 9 prosenttia ydinpääomasta plus puskuri (näin on myös Basel III -sääntöjen mukaan). Tällä perusteella komissio katsoo, että mikäli liitteessä II esitetyt takaisinmaksuehdot noudatetaan, rakenneuudistustuki on rajoitettu elinkelpoisuuden palauttamisen kannalta välttämättömään.

⁽⁵⁰⁾ Esimerkiksi Commerzbank AG, Landesbank Baden-Württemberg (LBBW), HSH Nordbank AG ja NordLB.

⁽⁵¹⁾ Vuonna 2011 BayernLB esimerkiksi avasi konttorin Düsseldorfin.

⁽⁵²⁾ Taulukossa 4 esitetty oman pääoman tuotto on laskettu 10 prosentin vakavaraisuussuhteen perusteella, mutta tämä ei toteutuisi, jos BayernLB ei maksaisi takaisin mitään pääomasta. Tästä syystä se ei anna oikeaa kuvaa siitä oman pääoman tuoton tasosta, joka voidaan saavuttaa, jos takaisinmaksua ei suoriteta.

(165) Komissio huomauttaa, että etenkin BayernLabon osalta takaisinmaksuaikataulu perustuu tiettyihin kirjanpitoa ja sääntelyä koskeviin oletuksiin, vaikka sovellettavasta kehyksestä on itse asiassa jonkin verran epävarmuutta. Jos oletukset muuttuvat, takaisinmaksu olisi suoritettava taulukon 11 mukaisesti.

(166) Komissio arvioi pankin elinkelpoisuutta takaisinmaksuaikataulun sekä pankin ja sen osakkaiden osallistumisen perusteella.

Pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen

(167) Rakennuudistussuunnitelmaa arvioidessaan komission on tutkittava, pystyykö pankki palauttamaan pitkän aikavälin elinkelpoisuutensa ilman valtion tukea (rakennuudistustiedonannon 2 jakso). Aloittamispäätöksessä esitettiin tästä epäilyjä.

(168) Rakennuudistustiedonannon mukaan pitkän aikavälin elinkelpoisuus on saavutettu, kun pankki pystyy kilpailemaan markkinoilla pääomasta omin voimin ja säädettyjen edellytysten mukaisesti. Tätä varten pankin on pystyttävä vastaamaan itse kaikista kustannuksistaan ja saavuttamaan riskiprofiiliinsa nähden asianmukainen oman pääoman tuotto. Pitkän aikavälin elinkelpoisuus edellyttää lisäksi, että myönnetty valtiontuki maksetaan ajan myötä takaisin, kuten tukea myönnettäessä on oletettu, tai siitä maksetaan tavanomaisten markkinaehtojen mukainen korvaus. Tällä tavoin varmistetaan, että kaikenlainen valtion lisätuki lopetetaan. Pankin elinkelpoisuuden palauttamisen olisi perustuttava yrityksen sisäisiin toimenpiteisiin ja uskottavaan rakennuudistussuunnitelmaan, jossa olisi määritettävä pankin vaikeuksien syyt ja pankin heikkoudet sekä selostettava, miten rakennuudistustoimenpiteillä ratkaistaan ongelmat. Rakennuudistuksen onnistuminen edellyttää erityisesti luopumista kaikesta sellaisesta toiminnasta, joka olisi keskipitkällä aikavälillä edelleen rakenteellisesti tappiollista.

(169) Komissio katsoo, että tämä vaatimus täyttyy, koska rakennuudistussuunnitelman mukaan pankin pääomamarkkinoilla harjoittamaa toiminnan määrää ja monitahoisuutta vähennetään huomattavasti ja pankin ulkomaan-toimintoja karsitaan, jotta voidaan keskittyä alaan, jolla pankin pääasiallinen asiantuntemus on, eli lähinnä sen alueellisten kotimarkkinoiden vähittäisasiakkaiden sekä pienten ja keskisuurten yritysten liikepankkipalveluihin.

(170) Rakennuudistustiedonannon 13 kohdassa edellytetään, että rakennuudistussuunnitelman olisi perustuttava oletuksiin, joita verrataan asianmukaisiin alakohtaisiin vertailuarvoihin, joissa on otettu riittävällä tavalla huomioon tämänhetkiseen rahoitusmarkkinakriisiin liittyvät uudet tekijät, ja että suunnitelmaan olisi sisällyttävä asianmukainen stressitaso.

(171) Komissio toteaa, että BayernLB:n toimittamat luvut on suhteutettu kansainvälisiin vertailuarvoihin. Makrotaloudelliset ennusteet vastaavat kansainvälisten laitosten ennusteita, ja valuuttamarkkinoita koskevia arvioita voidaan pitää varovaisina. BayernLB:n euroa ja dollaria koskevat ennusteet perustuvat heikompaan dollariin vuonna 2016 kuin ostovoimapariteetin perusteella voisi odottaa; tämä viittaa siihen, että BayernLB:n dollarimääräiset tulot on muunnettu euroiksi varovaisesti. Suhteellisen korkeat euron ja dollarin vaihtokurssia koskevat ennusteet vaikuttavat yleensä negatiivisesti ennustettuihin nettotuloihin, koska BayernLB:llä on enemmän dollarimääräisiä varoja kuin velkoja⁽⁵³⁾. Dollarin ennustetut kurssit euroon nähden ovat matalammat kuin euron ja dollarin nykyinen vaihtokurssi ja termiinikäyrä.

(172) BayernLB:n toimittaman herkkyyksianalyysin (johdanto-osan 89 kappale) mukaan pankin tuotot kasvaisivat, jos ennusteet perustuisivat vahvempaan dollariin. Tämä kasvu selittyi sillä, että BayernLB:llä on enemmän dollarimääräisiä varoja kuin velkoja ja siten, jos dollari on vahvempi, sen dollareina saaman nettokoron määrä euroina on suurempi. Koska BayernLB käyttää oletuksessaan rahoitusmarkkinoiden odotuksia heikompa dollaria, kuten termiinikäyrä osoittaa, oletusta voidaan pitää stressinkestävänä.

(173) Komissio toteaa myös, että BayernLB mukautti ennusteitaan niin, että niissä otettiin huomioon eräiden yritystä koskevien seikkojen haitallinen vaikutus (Saksan liittovaltion työtuomioistuimen tuomio, unkarilainen MKB-pankki, valuuttaturssien vaihteluilta suojautumisen kustannukset sekä veroaste). Tämä vahvistaa sen, että pankin taloudelliset ennusteet ovat varovaiset ja niissä otetaan riittävästi huomioon mahdollinen stressi.

(174) Kesäkuun 6 päivänä 2012 toimitettujen taloudellisten ennusteiden mukaan kannattavuus palautetaan asteittain tulojen kohtuullisen lisäämisen sekä kustannusten karsimisen avulla. Ennustetut tulotasot ovat aiemmin saavutettujen tasojen mukaisia. Varsinkin riskipositioista saatavien tulojen ennustettu määrä (joka edustaa riskioikaistujen omaisuuserien kykyä tuottaa tuloja) on BayernLB:n kaltaisten yritysten ennusteiden mukainen.

⁽⁵³⁾ Ks. taulukko 4.

Taulukossa 4 esitetyt ennusteet jäävät alle vuosina 2009 ja 2010 saavutettujen tasojen ⁽⁵⁴⁾. Näin ollen komissio pitää tuloennusteita varovaisina. Kaikkia tulojen osatekijöitä ja etenkin palkkiotuloja koskevat ennusteet ovat aiemmin saavutettujen tasojen mukaisia.

- (175) BayernLB:n ennusteissa odotetaan antolainastoiminnan tappiovarausten vähenevän rakenneuudistuskauden kuluessa, mikä vastaa oletusta, jonka mukaan talouskasvu palautuu keskipitkällä aikavälillä. BayernLB ennustaa kustannusten vähenevän [15–30] prosenttia rakenneuudistuskauden aikana, mikä johtaa [30–60] prosentin kustannus-tuottosuhteeseen sen päättyessä. Tämä taso vastaa muiden tuettujen pankkien saavuttamia tasoja ⁽⁵⁵⁾. Komissio katsoo, että kustannus-tuottosuhteen kohentuminen on tarpeen elinkelpoisuuden palauttamiseksi. BayernLB:n liiketoimintamalli ei sisällä vähittäispankkikonttoreita (vähittäispankkikonttorit nostavat yleensä vähittäispankkien kustannus-tuottosuhteita), ja sen vuoksi kustannus-tuottosuhteen aiempia tasoja ei voida pitää kestävinä.
- (176) Rahoituksen osalta Landesbank-pankkien haasteena on keskipitkällä aikavälillä valtion takaaman, voimassa olevien säännösten jatkamiseen ("grandfathering") perustuvan velan korvaaminen. Voimassa olevien säännösten jatkamiseen perustuva velka muodostaa Landesbank-pankeille halvan rahoituslähteen, jota ei voida korvata yhtä alhaisin kustannuksin. Vuoden 2010 lopussa BayernLB:llä oli 58 miljardia euroa voimassa olevien säännösten jatkamiseen perustuvia maksamattomia velkoja. Lähes kaikki näistä veloista erääntyvät vuoden 2015 loppuun mennessä. Komissio huomauttaa, että erääntyvät voimassa olevien säännösten jatkamiseen perustuvat velat enemmän kuin katetaan BayernLB:n kesäkuussa 2011 suunnittelema 70 miljardin euron taseen pienentämisellä.
- (177) Pankin tarjoamat lisävähennykset saivat Saksan viranomaiset sitoutumaan siihen, että tasetta pienennettäisiin yhteensä 240 miljardia euroa. Kesäkuussa 2011 esitetystä rahoitussuunnitelmasta oli useita heikkoja kohtia, jotka koskivat tiettyjen rahoituslähteiden saatavuuden uskottavuutta. Ensinnäkin suunnitelma perustui oletukseen, jonka mukaan yritysten talletukset lisääntyisivät [2–8] miljardilla eurolla eli [...] prosenttia suhteessa vuoden 2010 määrään. Toiseksi, säästöpankkien avulla saatavan Depot B -rahoituksen ennustettiin kasvavan [1–5] miljardia euroa eli [...] prosenttia suhteessa vuoden 2010 määrään. Näihin ongelmiin on puututtu [3–10] miljardin euron lisävähennyksellä, joka on saavutettu toteuttamalla lisävähennyksiä runsaasti rahoitusta vaativilla liiketoimintaloilla (kiinteistö-, yritys- ja hankerahoitus). Lisäksi BayernLB on toimittanut uskottavia tietoja käytettävissä olevista vaihtoehtoisista rahoituslähteistä, erityisesti sen kyvystä laskea liikkeeseen lisää katettuja velkakirjoja (Pfandbriefe).
- (178) Komissio suhtautuu myönteisesti myös pankkien välisiltä markkinoilta saatavan vakuudettoman rahoituksen käytön vähenemiseen, kuten taulukossa 6 esitetään.
- (179) Rakenneuudistustiedonannon 13 kohdan mukaan pitkän aikavälin elinkelpoisuus on saavutettu, kun pankin pääoman tuotto on sen riskiprofiiliin nähden asianmukainen. Ilman takaisinmaksua pankki ei pystyisi saamaan aikaan riittävää oman pääoman tuottoa ollakseen kilpailukykyinen pääomamarkkinoilla. Rakenneuudistuksen jälkeen pankin oman pääoman tuotto olisi [5–10] prosenttia, kun vakavaraisuussuhteen oletetaan olevan 10 prosenttia. Taulukossa 4 olevissa oman pääoman tuottoa koskevilla laskelmissa vakavaraisuussuhteeksi oletetaan 10 prosenttia, joka oli EPV:n joulukuussa 2011 tekemässä stressitestissä BayernLB:lle kirjaama ydinpääomaosuus. Se on myös osuus, jota BayernLB käytti ennusteissaan oman pääoman tuoton laskemiseksi (ks. taulukko 4). Jos takaisinmaksua ei suoriteta, pankin vakavaraisuussuhde olisi huomattavasti suurempi (kuten johdanto-osan 159 kappaleessa selitetään, BayernLB:n vakavaraisuussuhde olisi voinut kasvaa joulukuussa 2011 todetusta 10 prosentin tasosta rakenneuudistuskauden aikana saatavia tuottoja koskevien ennusteiden perusteella ainoastaan, jos nämä tuotot olisi säilytetty yrityksessä), joten oman pääoman tuotto olisi ennustettua pienempi.
- (180) Riskipositoiden 10 miljardin euron lisävähennyksillä, joihin Saksa on sitoutunut, sekä liitteessä II vahvistetun takaisinmaksuaikataulun avulla oman pääoman tuotto palautuu noin [7–12] prosentin tasolle vuonna 2016. Oman pääoman tuoton parantuminen on mahdollista, koska riskipositoiden lisävähennys toteutetaan Saksan sitoumuksen mukaan tuoton kannalta neutraalilla tavalla. Tällaisten tuoton kannalta neutraalien vähennysten toteuttamiskelpoisuus on osoitettu uskottavasti kahden havainnollistavan skenaarion avulla, joita pankki voi käyttää.
- (181) Vähennyksillä voidaan kuitenkin täyttää elinkelpoisuutta koskeva riittävän kannattavuuden vaatimus vain, jos syntyvää pääomaa käytetään pankin liiallisen pääoman takaisin maksamiseen. Rakenneuudistuskauden lopussa saavutettu oman pääoman tuoton taso vastaa BayernLB:n kaltaisten yritysten ennusteita ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Ks. taulukko 1.

⁽⁵⁵⁾ Ks. esimerkiksi päätös 2012/477/EU.

⁽⁵⁶⁾ Päätös 2010/395/EU, jossa jäsenvaltio sitoutuu siihen, että pankki pyrkii enintään 10–12 prosentin oman pääoman tuottoon verojen jälkeen; päätös 2012/477/EU, jossa pankin odotetaan saavuttavan 6,9 prosentin tason vuonna 2014; ja komission 25 päivänä heinäkuuta 2012 asiassa SA.34381 (2012/N), NordLB, tekemä päätös, ei vielä julkaistu, jossa pankin odotetaan saavuttavan 7,3 prosentin tason vuonna 2016.

- (182) Liitteessä II esitetyllä takaisinmaksuaikataululla varmistetaan, että äänettömät osakkuudet, jotka muutoin olisivat rasittaneet pankin kannattavuutta, maksetaan täysimääräisesti takaisin. Näistä osakkuuksista maksettavan korvauksen olisi oltava paljon suurempi kuin pankin oman pääoman tuotto, eivätkä ne Basel III -sääntöjen mukaan enää täytä valvontatarkoitukseen hyväksyttävältä ensisijaiselta pääomalta vaadittavia ominaisuuksia. Täysimääräinen takaisinmaksu voidaan toteuttaa toimitetun rakenneuudistussuunnitelman perusteella, ja pankin pääomitus pysyy samalla riittävällä tasolla.
- (183) Oman pääoman tuoton tasoa on analysoitava pankin riskiprofiiliin valossa. BayernLB on aiemmin toiminut Saksan ulkopuolella. Erityisesti yrityspankkitoiminnassa BayernLB on antanut lainoja osapuolille, joilla ei ole mitään yhteyttä kotimaiseen BayernLB:n asiakkaaseen, ja hankkeisiin, jotka eivät tarjonneet mitään merkittävää vakuutta. Hankerahoituksessa keskityttiin ulkomaisiin hankkeisiin, joissa ainoana maksutakuuna oli rahoitetusta hankkeesta odotetut tulevat kassavirrat.
- (184) Saksa on sitoutunut rajoittamaan tiukasti riskipositioita kansainvälisessä toiminnassa näillä liiketoiminta-aloilla. Saksa on myös sitoutunut rajoittamaan pankin liiketoiminnan asiakkaisiin, joilla on selkeisiin määritelmiin perustuva yhteys sen kotimarkkinoihin, jotta rajoitetaan altistumista sellaisiin asiakkaisiin liittyville luottoriskeille, joilla ei ole pankin alueelliseen liiketoimintamalliin perustuvaa asiakassuhdetta. Pankin toiminnan uudelleensuuntaamisella vähennetään suhteellista riskitasoa. Nämä näkökohdat huomioon ottaen ennustettua noin [7–12] prosentin oman pääoman tuottoa voidaan pitää hyväksyttävänä.
- (185) Rakenneuudistustiedonannon 13 kohdassa edellytetään myös, että pankin olisi oltava riittävästi pääomitettu rakenneuudistuksen päättyessä. Näin ollen nykyisen ja tulevan vakavaraisuuden olisi varovaisen arvostuksen perusteella oltava sovellettavan valvontasäännösten mukaisia⁽⁵⁷⁾. Komissio on todennut, että oletuksia voidaan pitää varovaisina ja että niissä otetaan huomioon asianmukainen määrä stressitekijöitä rakenneuudistustiedonannon 13 kohdan mukaisesti. Lisäksi komission pyynnöstä toimitetut pääomaennusteet perustuvat takaisinmaksuaikatauluun, joka osoittaa, että nykyiset ja tulevat vakavaraisuustasot ovat samat kuin johdanto-osan 79 kappaleessa mainitut sääntelyviranomaisen esittämät tasot. Näin ollen ne täyttävät uusimmat sääntelyvaatimukset, jotka edellyttävät pääomaa olevan enemmän kuin EPV:n edellyttämä 9 prosentin ydinpääomasuhde plus puskuri. Siten ne myös varmistavat Basel III -sääntöjen noudattamisen.
- (186) Komissio ei näe tarvetta varautua mihinkään ylimääräisiin stressitekijöihin. Ensinnäkin 9 prosentin stressitestiä varten tehdyissä EPV:n laskelmissa otettiin huomioon vain valtionvelan aiheuttama stressi, joka BayernLB:n tapauksessa ei ole merkittävä. EPV:n kesäkuussa 2011 tekemässä stressitestissä makrotason ja yksittäisiä stressitekijöitä sovellettiin vain 5 prosentin osuuteen EPV:n määrittämästä ydinpääomasta. Komissiolla ei tällä hetkellä ole tietoa siitä, että Euroopan pankkiviranomainen vaatisi nyt stressitestiä, jossa yhdistetään näiden kahden toimenpiteen lähestymistavat. Tällaista yhdistämistä ei ole vaadittu muidenkään saksalaisten pankkien rakenneuudistusten arvioinneissa. Sen sijaan BaFin on ainoastaan pyytänyt pankkeja noudattamaan EPV:n edellyttämää 9 prosentin ydinpääomasuhdetta⁽⁵⁸⁾. Näin ollen komissio voi tällä hetkellä toimia vain siltä pohjalta, että vaadittava vakavaraisuussuhde on sama kuin joulukuun 2011 stressitestissä lisätynä puskurilla, kuten johdanto-osan 79 kappaleessa todettiin. Tämä oletus on erityisen kohtuullinen, koska ennustettavissa olevat pankkiin ja makrotaloudelliseen toimintaympäristöön liittyvät stressitekijät on jo otettu ennusteissa huomioon.
- (187) Joka tapauksessa komissio tunnustaa rahoitusalan valvontaviranomaisen roolin. Komissio myöntää, että liitteessä II asetettu vuosittaista takaisinmaksuerää koskeva velvoite edellyttää viranomaisen hyväksyntää. Näin ollen kyseiseen takaisinmaksuaikatauluun perustuvat maksuerät edellyttävät BaFinin hyväksyntää. Jos BaFin kieltää jonkin erän takaisinmaksun tai ei hyväksy sitä, komissio hyväksyy sen, että vastaava velvollisuus maksaa takaisin kyseinen määrä lykkääntyy. Jos alun perin lykätyn määrän takaisinmaksua ei kuitenkaan hyväksytä seuraavana vuonna tai se kielletään uudelleen, rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpano vaarantuu ja Saksan on tällöin toimitettava komissiolle muutettu rakenneuudistussuunnitelma.
- (188) Pelkästään se, että valvontaviranomainen kieltää takaisinmaksun tai ei hyväksy sitä, ei automaattisesti vapautta pankkia takaisinmaksuvelvollisuudesta, vaan se edellyttää pankin toimintaa. Jos pankki ei pysty maksamaan määrää takaisin, vaikka se täyttää kaikki valvontaviranomaisen asettamat vaatimukset, olisi periaatteessa vapautettava lisää pääomaa vähentämällä edelleen riskipainotettuja omaisuuseriä. Lisäksi kaikki viivästykset edellyttävät yleisesti ottaen ylimääräisiä vastasuoritteita⁽⁵⁹⁾. Tästä syystä komissio korostaa periaatetta, jonka mukaan Saksan on sisällytettävä muutettuun rakenneuudistussuunnitelmaan lisää vastasuoritteita. Tämä otetaan huomioon liitteessä II olevassa 4 kohdassa.

⁽⁵⁷⁾ Ks. rakenneuudistustiedonannon 11 kohta.

⁽⁵⁸⁾ Asiassa SA.34381 (2012/N), Nord LB, annettu päätös.

⁽⁵⁹⁾ Ks. asiassa SA.34539 (2012/N), Commerzbank, 30 päivänä maaliskuuta 2012 annettu komission päätös, ei vielä julkaistu.

- (189) On kuitenkin huomautettava, että jos lakisääteiset pääomavaatimukset muuttuvat huomattavasti tässä päätöksessä oletettua tiukemmalle tasolle, komissio saattaa joutua tekemään valtiontukisääntöjen soveltamisesta finanssikriisin yhteydessä pankkien hyväksi toteutettaviin tukitoimenpiteisiin 1 päivästä tammikuuta 2012 annetun tiedonannon⁽⁶⁰⁾ 14 kohdan kolmannessa virkkeessä tarkoitetun suhteellisen arvioinnin; tästä saattaa olla seurauksena, että rakenneuudistusta koskevia lisätoimenpiteitä edellytetään vähemmän.
- (190) Rakenneuudistustiedonannon mukaan on myös arvioitava, puututaanko rakenneuudistussuunnitelmalla yrityksen hallintorakenteen olemassa oleviin tai mahdollisiin heikkouksiin. Komissio katsoo, että rakenneuudistus-suunnitelma sisältää huomattavia muutoksia pankin oikeudelliseen rakenteeseen ja hallintotapaan, ja ne tekevät BayernLB:stä vähemmän alttiin mahdolliselle osakkaiden sopimattomalle vaikuttamiselle ja mahdollistavat paremman yritysjohton valvonnan (corporate governance).
- (191) Toteutettavilla toimenpiteillä varmistetaan, että BayernLB ei eroa kilpailijoistaan yhtiöjärjestyksensä, sisäisten periaatteidensa ja menettelyjensä eikä hallintoelintensä roolin ja koostumuksen suhteen. On olemassa riittävät takeet muilla kuin kaupallisilla perusteilla tehtävien liiketoimintapäätösten estämiseksi. Lisäksi yritystason valvonnan laatu parantuu huomattavasti. Eri elinten (yhtiö- tai osakaskokous, hallintoneuvosto ja johtokunta) roolit erotetaan selvemmin ja tiukemmin toisistaan ja hallintoneuvoston ammattimaisuus lisääntyy, kun sen jäseniksi otetaan riippumattomia asiantuntijoita ja käyttöön otetaan soveltuvuuskoee, jonka jokaisen hallintoneuvoston jäsenen on läpäistävä.
- (192) Yrityksen hallintokehys on yhteensopiva yksityisiä yrityksiä koskevien vaatimusten kanssa ja kattaa Saksan (vapaaehtoiset) yritysjohton valvontaa koskevan säännösten täytäntöönpanon.
- (193) Pankin yhtiö- tai osakaskokouksella on yhtiö- tai osakaskokoukselle kuuluvat tavanomaiset valtuudet ilman ylimääräistä vaikutusvaltaa. Yritysjohton valvontaa koskevan säännösten mukaisesti puolet hallintoneuvoston paikoista täytetään riippumattomilla jäsenillä. Saksan valvontaviranomaisen BaFinin käyttöön ottamia laadullisia vaatimuksia, joilla varmistetaan uusien hallintoneuvoston jäsenten vähimmäispätevyys, sovelletaan kaikkiin hallintoneuvoston jäseniin. Rakenneuudistuskauden aikana hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii riippumaton jäsen. Samoin perustetaan tarkastus- ja riskikomitea, joka toimii yritysjohton valvonnan parhaiden käytänteiden mukaisesti.
- (194) Yleisesti ottaen BayernLB:n rakenneuudistussuunnitelma on näin ollen omiaan palauttamaan sen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden.

Pankin oma osallistuminen

- (195) Rakenneuudistustiedonannossa todetaan, että tukimäärän rajoittamiseksi välttämättömään pankkien olisi ensin käytettävä omia varojaan rakenneuudistuksen rahoittamiseen ja että valtio ei saisi yksin kattaa rakenneuudistuksen kustannuksia vaan myös pankkiin sijoittaneiden olisi osallistuttava niiden kattamiseen. Aloittamispäätöksessä komissio huomautti, että pankin omana osallistumisena ehdotettujen luovutusten laajuus oli epämääräinen.
- (196) Tällä välin Saksa on antanut sitoumuksen, jonka mukaan BayernLB myy [40–70] tytäryhtiöistään tai omistussuuksistaan rakenneuudistuskauden loppuun mennessä. Pankki on jo myynyt suurimman osan näistä tytäryhtiöistä, ja sen on määrä saattaa kaikki myynnit päätökseen viimeistään [...]. Myytävät omistussuudet on lueteltu liitteessä I olevassa 11 kohdassa sekä liitteessä III, ja niihin sisältyvät LBS Bayern, MKB ja Banque LB Lux SA, jotka kuuluvat BayernLB:n suurimpiin tytäryhtiöihin. Syntyvät tulot ja mahdollinen tuotto käytetään rakenneuudistuskustannusten kattamiseen, ja ne varmistavat osaltaan, että tukimäärä pidetään mahdollisimman pienenä.
- (197) Jotta varmistetaan, että pankin omistajat osallistuvat rakenneuudistuskauden aikana mahdollisimman suuressa määrin riittävän pääomapohjan palauttamiseen, Saksa on antanut sitoumuksen, jonka mukaan pankki ei maksa osinkoa eikä kuponkikorkoa, ellei sillä ole siihen lain mukaan velvollisuus, rakenneuudistuskauden loppuun asti tai sen jälkeenkään, jos osavaltion äänetöntä osakkuutta ei siihen mennessä ole maksettu takaisin. Näin varmistetaan rakenneuudistustiedonannon 26 kohdan mukaisesti, että BayernLB ei käytä valtiontukea omista varoista suoritettavan korvauksen maksamiseen silloin, kun se ei saa toiminnastaan riittävää tuottoa. Pidennetty osingon ja hybridi-instrumenttien kuponkikoron maksukielto auttaa myös BayernLB:tä noudattamaan takaisinmaksuaikataulua.

⁽⁶⁰⁾ Katso alaviite 44.

- (198) Toinen huomioon otettava seikka koskee säästöpankkiyhdistystä, joka ei osallistunut vuoden 2008 pelastamistoi-
menpiteisiin, vaikka se oli BayernLB:n osakas. Koska säästöpankkiyhdistys ei osallistunut pelastamiseen, sen
osakkeiden arvo on heikentynyt merkittävästi, mutta se on sittemmin suostunut erilaisiin ylimääräisiin
suoritteisiin.
- (199) Ensinnäkin säästöpankit omistavat tällä hetkellä äänettäviä osakkuuksia yhteensä noin [770–810] miljoonan
euron arvosta, kuten johdanto-osan 76 kappaleessa selitettiin, ja pankin pääoman laadun parantamiseksi ja sen
varmistamiseksi, että säästöpankkien antama pääoma luetaan edelleen EPV:n edellyttämäksi ydinpääomaksi,
säästöpankit ovat suostuneet ostamaan takaisin nämä äänettömät osakkuudet [...]. Säästöpankkiyhdistys sijoittaa
takaisin [810–840] miljoonaa euroa omana pääomana ja kasvattaa siten osakkuuttaan BayernLB:ssä ⁽⁶¹⁾. Siten
säästöpankit menettävät oikeutensa luotettavampiin koronmaksuihin, ja osingonjakokielto tarkoittaa, että ne eivät
saa vastaavia osinkomaksuja keskipitkällä aikavälillä.
- (200) Toiseksi säästöpankkiyhdistys on suostunut ostamaan LBS:n kohtuulliseen 818,3 miljoonan euron hintaan
vuoden 2012 loppuun mennessä. Hintaa määrittäessään säästöpankkiyhdistys ei ole soveltanut alennusta
ottaakseen huomioon sen, että säästöpankit ovat LBS:n tuotteiden pääasiallinen jakelukanava, kuten yksityinen
sijoittaja olisi hyvinkin voinut tehdä.
- (201) Kaikkien näiden toimenpiteiden tuloksena osakkuus, joka alun perin väheni 6 prosenttiin, kasvaa huomattavasti,
mahdollisesti jopa 25 prosenttiin.
- (202) Lopuksi on syytä huomauttaa, että Saksa perii takaisin omaisuuserien takauksen koko todellisen taloudellisen
arvon ylittävän osan. Pankin ja sen osakkaiden vastuunjako voidaan näin ollen pitää asianmukaisena; aloittamis-
päätöksessä esitetyt tätä koskevat epäilyt on hälvennetty.

Kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet

- (203) Rakenneuudistustoimenpiteitä koskevassa tiedonannossa edellytetään, että rakenneuudistussuunnitelma sisältää
kilpailun vääristymistä rajoittavia toimenpiteitä. Näissä toimenpiteissä olisi nimenomaisesti käsiteltävä vääristymiä
markkinoilla, joilla tuensaajapankki toimii rakenneuudistuksen jälkeen. Tällaisten toimenpiteiden luonne ja muoto
riippuvat kahdesta tekijästä: ensinnäkin tuen määrästä ja sen myöntämisehdoista ja -olosuhteista ja toiseksi niiden
markkinoiden luonteesta, joilla tuensaaja jatkaa toimintaansa. Lisäksi komission on otettava huomioon
tuensaajapankin oma osallistumisaste ja vastuunjako rakenneuudistuksen aikana.
- (204) Aloittamispäätöksessä komissio piti kilpailun vääristymisen estämiseksi ehdotettuja toimenpiteitä riittämättöminä.
Päivitetty rakenneuudistussuunnitelma sisältää lisää tällaisia toimenpiteitä.
- (205) Tässä tapauksessa pääomatuen määrä on noin 15,8 miljardia euroa: se muodostuu 10 miljardin euron suuruudesta
pääomituksesta, 4,8 miljardin euron riskisuojusta sekä 1 miljardin euron suuruisen BayernLabon pääomaerän
siirtämisestä BayernLB:hen. Lukuun eivät sisälly SoFFinin antamat maksuvalmiustakaukset, joiden määrä on noin
15 miljardia euroa (joista käytettiin 5 miljardia euroa) ⁽⁶²⁾ sekä Itävallan antamat takaukset 2,638 miljardin euron
rahoitukselle, jonka BayernLB oli suostunut jättämään HGAA:han. Tämä 15,8 miljardin euron tukimäärä on
8 prosenttia riskipainotetuista omaisuuseristä toimenpiteiden jälkeen (riskipositoiden arvo oli 198 miljardia
euroa vuonna 2008). Määrä kasvaa edelleen, jos siihen sisällytetään 2,638 miljardia euroa pankin Itävallalta
saamia takauksia sekä sen SoFFinilta saamat 15 miljardia euroa (joista tosiasiallisesti käytettiin 5 miljardia euroa).
Näin ollen edunsaajalle myönnetyn tuen määrä on hyvin suuri. Kilpailun mahdollisen vääristymisen
rajoittamiseksi tarvitaan sen vuoksi merkittäviä toimenpiteitä siinäkin tapauksessa, että huomioon otetaan pankin
riittävä oma osallistuminen ja edunsaajan ja sen osakkaiden asianmukainen vastuunjako rakenneuudistuskauden
aikana.
- (206) Uudessa rakenneuudistussuunnitelmassa esitetään alkuperäiseen suunnitelmaan verrattuna huomattavasti
mittavampaa taseen loppusumman pienentämistä. Vuoden 2008 lopun omaisuuserien perusteella BayernLB
supistaa tasetaan 51 prosenttia 421,7 miljardista eurosta 206 miljardiin euroon (239,4 miljardia euroa vuonna
2015).
- (207) Tätä varten BayernLB on valmis luopumaan huomattavasta määrästä koti- ja ulkomaisia tytäryhtiöitään ja
vähentämään merkittävästi omistususuuksiaan. Nämä luovutukset on saatettava päätökseen [...] mennessä;
muussa tapauksessa asianomaisten tytä- tai osakkuusyhtiöiden on lopetettava uuden liiketoiminnan
harjoittaminen [... jälkeen]. Yleiskatsaus tärkeimmistä myyntikohteista esitetään taulukossa 12.

⁽⁶¹⁾ Vaihtoehtoisesti äänettömät osakkuudet voidaan muuntaa osakkeiksi sen sijaan, että ne ensin maksetaan takaisin ja sitten sijoitetaan
uudelleen.

⁽⁶²⁾ Ks. johdanto-osan 44 kappale.

Taulukko 12

Luopuminen merkittävistä omistusosuuksista

Nimi	Tase, miljardia euroa (*)	Riskipainotetut omaisuuserät, miljardia euroa (*)
HGAA	44,6	[30–35]
MKB	10,8	[7–10]
SaarLB	20,6	[6–9]
LB (Suisse)	1,2	[0–1]
LBLux	11,8	[4–7]
LBS	[8–12]	[2–5]
GBW AG	2,1	[0–2]

(*) Luvut vuodelta 2008.

- (208) Näihin luovutuksiin sisältyvät pankin kaikki kansainväliset luottolaitokset. Luopuminen HGAA:sta, joka näytti tarvitsevan rakenneuudistustukea jo vuonna 2008, on edistänyt BayernLB:n elinkelpoisuuden palauttamista. Vaikka HGAA jätettäisiin pois laskuista kilpailun vääristämistä rajoittavien toimenpiteiden määrällistä määrittämistä varten, tase supistuu yhä 45 prosentilla ((421,7 – 44,6 =) 377,4 miljardia euroa verrattuna 206 miljardiin euroon).
- (209) Lisäksi BayernLB vähentää kansainvälisten toimipaikkojensa tai edustustojensa määrää seitsemällä, ja jäljelle jääviä toimipaikkoja Lontoossa, Pariisissa, New Yorkissa ja Milanossa pienennetään huomattavasti.
- (210) Kokonaisuutena komissio katsoo, että tämä pankin taseen loppusumman pienentäminen yli puolella on asianmukaista, kun otetaan huomioon saadun suuren tukimäärän aiheuttama kilpailun vääristyminen. Tämä pienentäminen on komission sen muita Landesbank-pankkeja koskevissa päätöksissä noudattaman käytännön mukaista ⁽⁶³⁾.
- (211) Näiden pitkälle menevien rakenteellisten toimenpiteiden lisäksi BayernLB myöntyi myös erilaisiin toimintaa koskeviin velvoitteisiin. Pankki on sitoutunut rakenneuudistuskautensa aikana noudattamaan henkilöstön palkkojen ja palkkioiden (kiinteät ja muuttuvat osat) osalta 500 000 euron ylärajaa, yritystostokieltoa ja osingonjakokieltoa. Henkilöstön palkkoja ja palkkioita koskevia rajoituksia jatketaan automaattisesti (joskin palkkakaton osalta ne eivät ole aivan yhtä tiukkoja), kunnes äänitetön osakkuus maksettu täysimääräisesti takaisin ja takaisinperintä saatettu päätökseen. Tämä ei todennäköisesti tapahdu ennen vuotta 2019. Nämä toimenpiteet muodostavat kannustimen takaisinmaksulle ja estävät pankkia ostamasta kilpailevia yrityksiä, mikä estää tuella rahoitetun BayernLB:n epäorgaanisen kasvun.
- (212) Lisäksi BayernLB rajoittaa merkittävästi jäljelle jäävän kansainvälisen liiketoimintansa laajuutta ja absoluuttista määrää yritys pankkitoiminnan, hankerahoituksen ja kiinteistöliiketoiminnan aloilla, kuten liitteessä I todetaan. Tämä jättää vapaata kapasiteettia muille toimijoille BayernLB:n ydinmarkkinoilla.
- (213) Saksa on antanut myös sitoumuksen siitä, että BayernLB luopuu useista toiminnoista, kuten merenkulusta ja ilmailusta. Myös julkinen rahoitus Baijerin ulkopuolella lopetetaan.
- (214) Kun otetaan huomioon tämä erilaisten toimenpiteiden yhdistelmä ja edellä esitetty päätelmä, jonka mukaan pankin oma osallistuminen ja vastuunjako ovat riittäviä, komissio katsoo, että on olemassa riittävät takeet mahdollisen kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi huolimatta BayernLB:n saaman tuen suuresta määrästä.

Toteutus ja seuranta

- (215) Rakenneuudistustiedonannon 5 jaksossa todetaan, että on toimitettava säännöllisiä kertomuksia, jotta komissio voi tarkistaa, että rakenneuudistussuunnitelmaa toteutetaan moitteettomasti. Ensimmäinen kertomus olisi esitettävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua rakenneuudistussuunnitelman hyväksymisestä. Tätä varten Saksan olisi nimitettävä toimitsijamies ja toimitettava kahdesti vuodessa seurantakertomuksia.

⁽⁶³⁾ Päätös 2012/477/EU, jossa ei edellytetty täydellistä takaisinperintää, mutta tasetta supistettiin 60 prosenttia.

- (216) Yksittäiset takaisinmaksut edellyttävät Saksan valvontaviranomaisen BaFinin hyväksyntää. Jos pankki ei saavuta takaisinmaksuaikataulussa asetettuja tavoitteita, Saksan on liitteessä II olevan 4 kohdan mukaan ilmoitettava komissiolle muutetun rakenneuudistussuunnitelman. Tällaiseen uuteen ilmoitukseen olisi periaatteessa sisällyttävä lisätoimenpiteitä kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi.
- (217) Komissio ottaa huomioon, että liitteessä I olevassa 33 kohdassa tarkoitettu riskipositioiden lisävähennys tehdään sen varmistamiseksi, että BayernLB voi maksaa takaisin loppuosan äänettömistä osakkuuksista vuonna 2017. Komissio on perustanut arviointinsa riskipositioiden vähennyksiin, joihin on sitouduttu kullakin liiketoiminta-alalla ja joiden määrien vaihteluvälit esitetään liitteessä I olevassa 33 kohdassa, sekä niiden oheisvaikutuksiin kullakin liiketoiminta-alalla. Jos BayernLB suunnitelmaa toteuttaessaan havaitsee sääntelyn tai makrotalouden uuden kehityksen seurauksena optimointimahdollisuuksia, jotka vaikuttavat esitettyihin vaihteluväleihin, Saksan olisi ilmoitettava vaihteluväleistä poikkeamisesta komissiolle, paitsi jos muutokset kunkin liiketoiminta-alan vähennyksissä ovat enintään [10–15] prosenttia vuonna 2017, pysyvät liitteessä I olevassa 33 kohdassa määritellyn kokonaismäärän sisällä eivätkä vaikuta BayernLB:n rakenneuudistussuunnitelmassa kuvattuun elinkelpoisuuteen. Uuden ilmoituksen tapauksessa komissio tutkii, auttavako muutokset maksimoimaan pääomavaatimusta supistavan vaikutuksen ja samalla minimoimaan kielteiset oheisvaikutukset, jolloin ne eivät vaikuta pankin elinkelpoisuuteen.

Päätelmä rakenneuudistuksesta

- (218) Ottaen huomioon pankin ennusteet ja uusimmat sääntelyvaatimukset, jotka edellyttävät yli 9 prosentin ydinpääomasuhdetta ja puskuria, sekä Basel III -säännöt, komissio katsoo, että rakenneuudistustoimenpiteet, Saksan sitoumukset mukaan luettuina, ovat omiaan palauttamaan BayernLB:n pitkän aikavälin elinkelpoisuuden ja korvaamaan tukitoimenpiteiden aiheuttaman kilpailun vääristymisen. Mikäli tukitoimenpiteiden osan takaisinmaksua ja takaisinperintää koskevia ehtoja noudatetaan, rakenneuudistussuunnitelman mukaan tuki rajoitetaan välttämättömään ja pankin oma osallistuminen on riittävää. Edellyttäen, että liitteessä II asetettu takaisinmaksuvaatimus täytetään, rakenneuudistustukea voidaan näin ollen pitää sisämarkkinoille soveltuvana SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

6. SÄÄSTÖPANKKIYHDISTYKSELLE AIHEUTUNUT ETU

- (219) Myös komission huoli siitä, että säästöpankkiyhdistys on hyötynyt pelastamistoimenpiteestä jakamatta vastuuta asianmukaisesti, on hälvennetty. Menettelyn aloittamispäätöksessä komissio ilmoitti, että se saattaa muodollisessa tutkintamenettelyssä arvioida BayernLB:n arvostuksen ja säästöpankkiyhdistyksen jäljelle jäävää omistusosuutta koskevien laskelmien paikkansapitävyyttä. Tämän jälkeen komissio lähetti Saksalle tietopyynnön säästöpankkiyhdistyksen osallistumisesta pelastamiseen. Riittävä vastuunjako on sittemmin saatu aikaan säästöpankkien äänettömien osakkuuksien muuntamisella ja säästöpankkiyhdistyksen sen jälkeen tekemällä pääomasijoituksella, joka kasvattaa sen osakkuutta. Lisäksi komissio ei ole havainnut sääntöjenvastaisuuksia pankin arvostuksessa, jonka perusteella osakkeet jaettiin vuonna 2008. Näin ollen säästöpankkiyhdistykseen liittyviä tätä koskevia epäilyksiä ei ole syytä tutkia enempää.

PÄÄTELMÄT

- (220) Kun otetaan huomioon Saksan antamat rakenneuudistusta koskevat sitoumukset sekä liitteessä II vahvistetut tukitoimenpiteiden osien takaisinmaksua ja takaisinperintää koskevat ehdot, komissio päätelee, että riskisuoja on arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan tiedonannon 5 jakson mukainen, että rakennetuki on rajoitettu välttämättömään ja kilpailun vääristymiseen on puututtu riittävästi ja että toimitettu rakenneuudistussuunnitelma on omiaan palauttamaan BayernLB:n pitkän aikavälin elinkelpoisuuden. Rakenneuudistustuki soveltuu näin ollen sisämarkkinoille 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kumotaan komission 25 päivänä heinäkuuta 2012 Saksan ja Itävallan Bayerische Landesbankille myöntämästä valtiontuesta antama päätös (asia SA.28487 (C 16/2009, ex N 254/2009)).

2 artikla

1. Seuraavat toimenpiteet ovat SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea:
 - a) Baijerin osavaltion suorittama Bayerische Landesbankin pääomitus, jonka määrä oli 10 miljardia euroa;
 - b) Baijerin osavaltion Bayerische Landesbankille riskisuojan muodossa myöntämä toiseksi suuririskisimmän osan takaus, jonka määrä oli 4,8 miljardia euroa;
 - c) Saksan Bayerische Landesbankille myöntämät velkatakaukset, joiden määrä oli 15 miljardia euroa;
 - d) Itävallan Bayerische Landesbankille myöntämä rahoitustakuu, jonka määrä oli 2,638 miljardia euroa;
 - e) Bayerische Landesbodenkreditanstaltin 1 miljardin euron suuruisen pääomaosuuden siirtäminen Baijerin osavaltiolta Bayerische Landesbankille.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki soveltuu sisämarkkinoille ottaen huomioon liitteessä I ja liitteessä III esitetyt sitoumukset ja edellyttäen, että liitteessä II esitetyt ehdot täytetään.

3 artikla

Saksan on varmistettava, että 6 päivänä kesäkuuta 2012 toimitettu rakenneuudistussuunnitelma, jota täydennettiin 12 päivänä kesäkuuta 2012, liitteissä I ja III esitetyt sitoumukset ja liitteessä II asetetut ehdot mukaan luettuina, pannaan täysimääräisesti täytäntöön kyseisissä liitteissä esitetyn aikataulun mukaisesti.

4 artikla

Saksan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle ja Itävallan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 5 päivänä helmikuuta 2013.

Komission puolesta
Joaquín ALMUNIA
Varapuheenjohtaja

LIITE I

A. YLEISET SITOUKUKSET

1. **[Rakenneuudistuskausi]** Rakenneuudistuskausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 2015. Jäljempänä esitettyjä sitoumuksia sovelletaan koko rakenneuudistuskauden ajan, ellei yksittäisessä sitoumuksessa toisin ilmoiteta. Jos liitteessä II olevien 2 ja 3 kohdan mukainen takaisinmaksu suoritetaan vasta edellä mainitun päivämäärän jälkeen, tässä liitteessä I olevien 4, 6–8, 18–22, 24, 25, 27 ja 28 kohdan soveltamista jatketaan, kunnes pankki on täyttänyt kaikki maksuvelvoitteensa, mutta enintään 31 päivään joulukuuta 2018.
2. **[Toimitsijamies]** Riittävän pätevä BayernLB:stä riippumaton toimitsijamies (monitoring trustee) valvoo jatkuvasti ja kattavasti, että tässä luettelossa esitettyjä sitoumuksia ja ehtoja noudatetaan asianmukaisesti kaikilta osin, ja arvioi noudattamista yksityiskohtaisesti. Toimitsijamiehen nimittämistä ja tehtäviä koskevat järjestelyt vahvistetaan erillisessä sopimuksessa.
3. **[Ydinpankki ja sisäinen rakenneuudistusyksikkö]** BayernLB on perustanut sisäisen rakenneuudistusyksikön, jonka tehtävänä on huolehtia tiettyjen salkkujen pienentämisestä omalla vastuullaan sekä valvoa muita liiketoiminta-aloihin ja tytäryhtiöihin kohdistettavia supistamistoimia koko konsernissa. Sisäinen rakenneuudistusyksikkö on toiminnallisesti ja organisatorisesti erillään ydinpankin ja tytäryhtiöiden toimintaansa jatkavista liiketoiminta-aloista, jäljempänä yhdessä 'ydinliiketoiminta', ja se on erotettu omaksi liiketoimintasegmentikseen.

B. TASEEN LOPPUSUMMAN PIENENTÄMINEN/LIIKETOIMINNAN RAJOITTAMINEN

4. **[Taseen loppusumman pienentäminen – konserni]** BayernLB sitoutuu pienentämään taseensa vastaavien loppusumman noin 239,4 miljardiin euroon ⁽¹⁾ 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä ⁽²⁾ sulkemalla toimipaikkoja ulkomailla, myymällä omistusosuuksia ja rajoittamalla liiketoimintaansa. Jotta valvonta sujuu ongelmitta, euron ja dollarin kurssin vaihtelut jätetään huomiotta, ellei kurssi laske seuraavien arvojen alapuolelle: [1,05–1,25] vuonna 2012, [1,05–1,25] vuonna 2013, [1,05–1,25] vuonna 2014 ja [1,05–1,25] vuonna 2015 ⁽³⁾. Jos euron ja dollarin kurssi laskee alle näiden tasojen, pankki voi toimitsijamiehelle ilmoitettuaan mukauttaa taseen tavoiteloppusummaa ottaen huomioon vaihtokurssin ja ennakoitun kurssin välisen taiden erotuksen edellyttäen, että komissio ei kirjallisesti vastusta mukautusta ja perustele vastustamistaan asianmukaisesti.
5. **[Taseen loppusumman pienentäminen – rakenneuudistusyksikkö]** Rakenneuudistusyksikön taseen vastaavien loppusumma pienennetään 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä noin [7,5–10] miljardiin euroon. Sellainen tämän määrän ylittävä määrä, joka johtuu euron ja dollarin kurssin vaihteluista suhteessa 4 kohdan toisen virkkeen mukaiseen suunnitelmaan, jätetään 4 kohdassa määrättyin edellytyksin huomiotta.
6. **[Taseen loppusumman pienentäminen – ydinliiketoiminta]** Jäljempänä esitettävien liiketoiminta-alojen ydinliiketoiminnassa noudatetaan seuraavia rajoituksia, joilla on tarkoitus varmistaa, että harjoitetaan vain sellaista liiketoimintaa, jolla on yhteys Saksaan. Ilmauksella "yhteys Saksaan" tarkoitetaan, että i) asiakkaan tai sen emoyhtiön tai merkittävän tytäryhtiön sääntömääräinen kotipaikka on Saksassa; tai ii) liiketoimeen sisältyy kaupan rahoittamista tai sellaisen [...] viennin rahoittamista, jolla on [...] riskivakuutus (esimerkiksi vientiluottolaitos), ja rahoituksen saava asiakas on sellaisen asiakkaan ostaja (Offtaker), jolla on edellä i alakohdassa määritelty yhteys Saksaan; tai iii) rahoitettava hanke toteutetaan Saksassa tai siihen osallistuu yksi tai useampi asiakas, joilla on edellä i alakohdassa määritelty yhteys Saksaan joko tuotettavien hyödykkeiden tai raaka-aineiden ostajina (Offtaker) tai käyttäjinä osto- tai käyttöoikeussopimusten nojalla tai joilla on vähintään [15–50] prosentin omistusosuus hankkeen toteuttavassa yrityksessä tai jotka ovat sitoutuneet toimittamaan yli [30–70] prosenttia rahoitettavaa hanketta varten tarvittavista toimituksista; tai iv) kun kyse on kansainvälisestä kiinteistöliiketoiminnasta, asiakkaalla on salkussaan merkittäviä saksalaisia omaisuuseriä.
 - a) **[Hankerahoitus]** BayernLB varmistaa, että [siitä päivästä lähtien, jona tätä sitoumusta aletaan noudattaa, eli 25 päivästä syyskuuta 2012] ydinliiketoimintaan kuuluvan hankerahoitustoiminnan riskipainotetut omaisuuserät ⁽⁴⁾ eli erillisyyhtiöiden rahoitus, jossa luotot on tosiasiallisesti kytketty erillisyyhtiön tai sijoituksen kassavirtaperiaatteella mitattuun tuloksen, eivät ylitä [3–4] miljardin euron ylärajaa muutetun rakenneuudistus-suunnitelman mukaisesti.

⁽¹⁾ Vuoden 2008 arvoina tämä vastaa taseen loppusumman pienentämistä noin 206 miljardiin euroon.

⁽²⁾ Jos tässä kohdassa asetettua rajoitusta sovelletaan vuoden 2015 jälkeen 1 kohdan mukaisesti, taseen loppusumman arvo indeksoidaan vuosittain käyttäen seuraavaa kaavaa: [...].

⁽³⁾ BayernLB:n suunnitelma perustuu seuraaviin euron ja dollarin vaihtokursseihin: [1,10–1,60] vuonna 2012, [1,10–1,60] vuonna 2013, [1,10–1,60] vuonna 2014 ja [1,10–1,60] vuonna 2015. Vuoden 2015 jälkeen euron ja dollarin vaihtokurssia koskevia lukuja täydennetään tarvittaessa pankin tuolloin sovellettavista suunnitelmista.

⁽⁴⁾ Saksankielisen toisinnon 6, 7 ja 11 kohdassa käytetty lyhenne "RWA" (riskipainotetut omaisuuserät) viittaa saksankieliseen termiin Risikoaktiva, joka on yksi riskipositioiden osatekijä mutta joka ei sisällä operatiivisia riskipositioita, markkinariskipositioita eikä asiakasta varten suoritettujen suojastransaktioiden aiheuttamia vastuun arvonoikaisuja eli RWA-ekvivalenttia.

- b) **[Kansainvälinen kiinteistöliiketoiminta]** BayernLB varmistaa, että [siitä päivästä lähtien, jona tätä sitoumusta aletaan noudattaa, eli 25 päivästä syyskuuta 2012] kansainvälisen kiinteistöliiketoiminnan riskipainotetut omaisuuserät sen ydinliiketoiminnan ulkomaisissa toimipaikoissa (liiketoiminta kansainvälisten kiinteistöasiakkaiden kanssa eli rahoitus, jolla on edellä 6 kohdan i ja iv alakohdassa määritelty yhteys Saksaan liikekiinteistötransaktioiden markkinaehtoisin strukturoinnin yhteydessä, erillisyhtiöt mukaan luettuina), eivät ylitä [0,5–1] miljardin euron ylärajaa muutetun rakenneuudistussuunnitelman mukaisesti.
- c) **[Yrityspankkitoiminta]** BayernLB varmistaa, että [siitä päivästä lähtien, jona tätä sitoumusta aletaan noudattaa eli 25 päivästä syyskuuta 2012] sen ydinliiketoimintaan kuuluvan yrityspankkitoiminnan (suurten yritysten rahoitus) riskipainotetut omaisuuserät eivät ylitä [9–12] miljardin euron ylärajaa muutetun rakenneuudistussuunnitelman mukaisesti.

BayernLB ei harjoita mitään a, b ja c alakohdissa mainittujen liiketoiminta-alojen liiketoimintaa muilla liiketoiminta-aloilla kiertääkseen määritellyt riskipainotettujen omaisuususerien enimmäisrajat. Jos epäilyksiä syntyy, toiminnan luokittelussa edellä mainittuihin liiketoiminta-aloihin sekä suunnittelutiedoissa noudatetaan rakenneuudistussuunnitelmaa ⁽¹⁾.

7. **[Ylitykset]** Edellä 6 kohdan a–c alakohdassa asetettujen riskipainotettujen omaisuususerien enimmäismääriin sovelletaan seuraavaa:

- a) Euron ja Yhdysvaltain dollarin kurssivaihtelut suhteessa edellä 4 kohdassa esitettyyn suunnitelmaan jätetään huomiotta, ellei kurssi laske seuraavien arvojen alapuolelle: [1,05–1,25] vuonna 2012, [1,05–1,25] vuonna 2013, [1,05–1,25] vuonna 2014 ja [1,05–1,25] vuonna 2015 ⁽²⁾. Jos euron ja dollarin kurssi laskee alle näiden tasojen, pankki voi toimitsijamiehelle ilmoitettuaan mukauttaa riskipainotettujen omaisuususerien enimmäismääriä niin, että ero suhteessa 6 kohdan a–c alakohdassa riskipainotetuille omaisuususerille asetettuihin enimmäismääriin vastaa muuntokurssin koko laskua. Komissio voi vastustaa mukautusta kirjallisesti, jolloin se perustelee vastustamisen asianmukaisesti.
- b) Riskipainotettujen omaisuususerien lisääntyminen, joka johtuu niiden laskentaa koskevien sääntelyvaatimusten tai kansallisten tai kansainvälisten kirjanpitosääntöjen muutoksesta nykytilanteeseen verrattuna, jätetään huomiotta, mikäli komissio, kun sitä on kuultu, ei vastusta tätä.

8. **[Liiketoiminnan lopettaminen]** Seuraavat alat eivät enää kuulu ydinliiketoimintaan, ja ne lakkautetaan:

- a) Omaisuusvakuudelliset arvopaperit

Sijoituksia ei tehdä etuoikeusluokkiin jaettuihin omaisuusvakuudellisiin arvopapereihin tai etuoikeusluokkiin jaettuihin lainoihin, joiden kohde-etuutena on velvoitteiden ryhmä tai joihin liittyy niiden rakenteen vuoksi lisääntynyt riski. Pankin oman etunsa vuoksi toteuttama rahoitusoperaatioihin liittyvä arvopaperistaminen jällenerahoittamista ja/tai taseenhallintaa varten sekä keskeisten asiakkaiden etuoikeusluokkiin jakamattomien saatavasalkkujen ostaminen/rahoittaminen transaktioihin liittyvien arvopaperistamisvälineiden avulla on edelleen sallittua.

- b) Transaktioihin liittyvä vakuudellinen luotonanto/yrityssorahoitus, jolla ei ole yhteyttä Saksaan

Pankki ei enää osallistu transaktioihin liittyvään vakuudelliseen luotonantoon tai yrityssorahoitukseen, jolla ei ole yhteyttä Saksaan, eli velkarahoitteiseen yritysten ostamiseen, jossa ostohinta katetaan suureksi osaksi lainatuilla varoilla, joiden vakuutena on ainoastaan tai suurimmaksi osaksi ostettava yritys ja sen omaisuuserät.

- c) Alus- ja lentokonerahoitus

Pankki ei enää tarjoa reaali- vakuudellista alus- tai lentokonerahoitusta eli tällaisten omaisuususerien oston rahoitusta, jossa päävakuutena on ostettu alus tai lentokone. Lentokonerahoitus on vapautettu tästä määräyksestä, jos vientiluottolaitokset kattavat sen sataprosenttisesti, ja kyse on ainoastaan vientiluottovakuutuksesta eikä itse omaisuususerästä (pelkkä vientirahoitus).

⁽¹⁾ Jos edellä 6 kohdassa asetettuja riskipainotettujen omaisuususerien rajoituksia sovelletaan vuoden 2015 jälkeen 1 kohdan mukaisesti, riskipainotettujen omaisuususerien arvo indeksoidaan vuosittain käyttäen seuraavaa kaavaa: [...].

⁽²⁾ BayernLB:n suunnitelma perustuu seuraaviin euron ja dollarin vaihtokursseihin: [1,10–1,60] vuonna 2012, [1,10–1,60] vuonna 2013, [1,10–1,60] vuonna 2014 ja [1,10–1,60] vuonna 2015. Vuoden 2015 jälkeen euron ja dollarin vaihtokurssia koskevia lukuja täydennetään tarvittaessa pankin tuolloin sovellettavista suunnitelmista.

d) Ydinpankkitoiminta julkisten viranomaisten kanssa Baijerin ulkopuolella

BayernLB lopettaa uuden antolainautominnan kaupungeille, kunnille ja kuntaliitoille Baijerin ulkopuolella. Tämä ei sisällä likviditeetin hallintaa. Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia varten tarkoitettu rahoitus sekä hanke- ja vientirahoitus sellaisten viranomaisasiakkaiden (ostajien) eduksi, joilla on yhteys Saksaan, on edelleen sallittua.

C. TOIMIPAikkojen sulkeminen/OMISTUSOSUUKSISTA LUOPUMINEN

9. **[Toimipaikat]** Seuraavat BayernLB:n toimipaikat, jotka olivat konttoreita tai edustustoja, suljettiin mainittuina ajankohtina:

Toimipaikka	Päivämäärä
Beijing	2009
Tokio	2009
Montreal	2009
Mumbai	2009
Kiova	2010
Hongkong	2010
Shanghai	2010

10. Jäljelle jäävä liiketoiminta, jota ei ole lopetettu 9 kohdassa mainittuihin toimipaikkojen lakkauttamisajankohtiin mennessä, on siirretty tai lopetetaan kyseisestä ajankohdasta lähtien kulloinkin perustana olevan liiketoiminnan päättymisajankohdan mukaisesti. Uuden liiketoiminnan harjoittamista ei aloiteta.
11. **[Omistusosuuksien myynti]** BayernLB myy seuraavassa ja liitteessä III luetellut omistusosuudet kokonaisuudessaan parhain saavutettavissa olevin ehdoin tavoiteajankohtana (allekirjoituspäivä), tai se on jo myynyt ne tavoiteajankohtana.

Nimi	Paikka	Osakeomistus (%)	Tase/Riskipainotetut omaisuuserät ⁽¹⁾	Tavoiteajankohta
Banque LB Lux SA	Luxemburg	100 ⁽²⁾	6 441,3/[...]	(...)
DKB Immobilien AG	Berliini	100		2012 ⁽³⁾
KGE Kommunalgrund ⁽⁴⁾	München	100		(...)
Stadtwerke Cottbus GmbH	Cottbus	74,9		(...)
(...)	(...)	[...]		(...)
GBW AG ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾	München	91,93		(...)
Landesbank Saar	Saarbrücken	75	[...] ⁽⁷⁾	2010 ⁽⁸⁾
LB(Swiss) Privatbank AG	Zürich	50		2009
MKB Bank Zrt (konserni)	Budapest	89,89	9 360,9/[...]	(...)
DekaBank	Frankfurt am Main	3,09		2011
Deutsche Lufthansa AG	Köln	1,98		2013

Nimi	Paikka	Osakeomistus (%)	Tase/Riskipainotetut omaisuuserät ⁽¹⁾	Tavoiteajan-kohta
KGAL GmbH & Co. KG	Grünwald	30 ⁽⁹⁾		(...)
LBS Bayern ⁽¹⁰⁾	München	100	[...]/[...]	2012

⁽¹⁾ Tilanne 31 päivänä joulukuuta 2011.

⁽²⁾ Valmistellakseen Banque LB Lux SA:n myyntiä BayernLB on ostanut Helaban 25 prosentin omistusosuuden Banque LB Lux SA:sta ja myynyt omistusosuutensa LB(Swiss) Privatbank AG:stä Helaballe, joka jo omistaa loput 50 prosenttia LB(Swiss) Privatbank AG:stä. Tätä koskeva myyntisopimus allekirjoitettiin 23 päivänä lokakuuta 2009; liiketoimi suoritettiin 21 päivänä joulukuuta 2009.

⁽³⁾ Suoritettu 27 päivänä maaliskuuta 2012.

⁽⁴⁾ Ei konsolidoitu.

⁽⁵⁾ Tämän omistusosuuden ostaja saattaa olla velvollinen noudattamaan ja ylläpitämään GBW-konsernissa sovellettavia sosiaalisia suuntaviivoja ja vastaavissa liiketoimissa vahvistettuja muita sosiaalisia vaatimuksia.

⁽⁶⁾ GBW AG:n osakkeet myydään Euroopan komission vaatimuksen mukaisesti kilpailuperiaatteisiin perustuvalla tarjousmenettelyllä. Saksan liittohallitus ottaa huomioon, että Baijerin osavaltion tarjousmenettelyllä suorittama yritysosto saattaa johtaa uutta valtiontukea koskevaan tutkintaan.

⁽⁷⁾ Kirjanpitoarvo joulukuussa 2011.

⁽⁸⁾ BayernLB myi 25,2 prosentin osuutensa SaarLB:n osakepääomasta Saarlandin osavaltiolle 22 päivänä kesäkuuta 2010, minkä tuloksena SaarLB ei enää ole BayernLB:n sidosyritys Saksan kauppalaain 271 §:n 2 momentin mukaan. [...]

⁽⁹⁾ KGAL Verwaltungs-GmbH:n välityksellä omistetut osakkeet mukaan luettuina.

⁽¹⁰⁾ Ei omistusosuus teknisessä mielessä.

12. Jos omistusosuuksiin sisältyy BayernLB:n antamaa velkarahoitusta, jäljempänä 'konsernin sisäinen rahoitus', jonka kesto ulottuu myyntipäivämäärää kauemmas, eikä BayernLB voi luopua näistä omistusosuuksista yhdessä niihin sisältyvän velkarahoituksen kanssa tai muutoin saada takausta maksamatta olevalle velkarahoitukselle, omistusosuuksien myyntiä voidaan lykätä enintään [...], mutta se on toteutettava viimeistään [...] ⁽¹⁾.
13. BayernLB voi lykätä edellä lueteltujen omistusosuuksien myyntiä enintään [...], mutta se on toteutettava viimeistään [...] ⁽¹⁾, jos sitovien tarjousten saamisen jälkeen käy ilmi, että liiketoimesta saatava hinta olisi pienempi kuin omistusosuuden nykyinen kirjanpitoarvo BayernLB:n Saksan kauppalaain mukaan laatimissa yksittäisissä tilinpäätöksissä tai aiheuttaisi tappioita IFRS-standardien mukaisessa konsernitilinpäätöksessä.
14. Edellyttäen, että komissio hyväksyy tämän, BayernLB voi lykätä edellä lueteltujen omistusosuuksien myyntiä enintään [...], mutta se on toteutettava viimeistään [...] ⁽¹⁾, jos se voi osoittaa, että makrotaloudellisten seikkojen vuoksi myynti ei ole mahdollinen tai se on mahdollinen vain pakkomyyntinä.
15. BayernLB voi lykätä omistusosuuteensa sisältyvien jäljellä olevien osakkeiden myyntiä enintään [...], mutta se on toteutettava viimeistään [...] ⁽²⁾, jos se voi osoittaa, että tavoitepäivämäärään mennessä se kykeni taloudellisista tai oikeudellisista syistä luopumaan vain määräysvaltaa vastaavasta enemmistöosuudesta ja on myös tehnyt niin.
16. Sellaiset BayernLB:n omistusosuuksien myynnistä saatavat tuotot, jotka ylittävät kirjanpitoarvon ja aiheuttavat tuloslaskelman ylittymisen suunnitellusta, käytetään kokonaisuudessaan BayernLB:n rakenneuudistussuunnitelman rahoittamiseen ja maksetaan näin ollen takaisin Baijerin osavaltiolle liitteessä II olevan 3 kohdan mukaisesti.
17. Olemassa oleva liiketoiminta, joka liittyy omistusosuuksiin, joita ei ole myyty asetetussa määräajassa, lopetetaan kyseisestä ajankohdasta lähtien kulloinkin perustana olevan liiketoiminnan päättymisajankohdan mukaisesti. Uuden liiketoiminnan harjoittamista ei aloiteta.

D. MUUT TOIMINTAA KOSKEVAT VELVOITTEET/YRITYSJOHDON VALVONTA

18. **[Mainonta]** BayernLB ei käytä mainonnassa tukitoimenpiteiden myöntämistä eikä niistä johtuvia kilpailuetuja.
19. **[Ulkoisen kasvun rajoittaminen]** Liiketoiminnan laajentaminen hankkimalla määräysvaltaa toisesta yrityksestä, jonka myyntihinta on yli [0–2 miljoonaa] euroa, on kielletty ilman komission suostumusta ("ei ulkoista kasvua"). Velan muuntamista osakkeiksi ja muita tavanomaisen saatavien hallinnan yhteydessä toteutettavia toimenpiteitä ei pidetä liiketoiminnan laajentamisena, ellei niillä pyritä kiertämään ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua kasvun rajoittamista.

⁽¹⁾ MKB on erityistapaus [...].

⁽²⁾ MKB on erityistapaus [...].

20. **[Kaupankäynti omaan lukuun]** BayernLB lopettaa Dedicated Proprietary Trading -toiminnan. Tämä tarkoittaa, että BayernLB toteuttaa kaupankäyntivarastossaan olevilla instrumenteilla ainoastaan kauppvoja, jotka ovat välttämättömiä joko a) sen asiakkaiden osto- tai myyntitoimeksiantojen tai niihin suoraan liittyvien suojausinstrumenttien hyväksymistä, edelleenvälittämistä ja toteuttamista varten (ts. palveluna tarjottava kaupankäynti rahoitusinstrumenteilla [0–50] miljoonaan euroon asti VaR-lukuna mitattuna (markkinahintojen muutoksesta johtuva yhden päivän todennäköinen tappio 99 prosentin luottamustasolla)) tai b) likviditeetin sekä varojen ja velkojen hallitsemiseksi (korko, valuuttakauppa, maksuvalmiusvarannon hallinta, vakuudellisten jälleenrahoitusoperaatioiden vakuuksien hallinta) tai c) jotka toteutetaan tase-erien siirtämiseksi rakenneuudistusyksikölle tai kolmansille osapuolille. BayernLB ei missään tapauksessa harjoita kaupankäyntiä, joka palvelee pelkästään voiton tavoittelua a, b tai c kohdassa mainittujen tarkoitusten ulkopuolella.
21. **[Omistajaohjausta koskevat sitoumukset]** BayernLB:n hallitus (Vorstand) on riippumaton liiketoiminnan päivittäisessä ja operatiivisessa johtamisessa, ja se on vastuussa ainoastaan yritykselle. Sen paremmin johtokunta (Verwaltungsrat) kuin yhtiökokous eivät voi antaa sille määräyksiä. Valvonta ja seuranta keskitetään johtokunnalle (jota tulevaisuudessa kutsutaan hallintoneuvostoksi (Aufsichtsrat)); keskeisen tärkeän liiketoiminnan osalta sovelletaan osakeyhtiölain yleisiä säännöksiä hallintoneuvoston antamasta hyväksynnästä (Zustimmungsvorbehalt). Lisäksi BayernLB on sen oikeusvalvontaviranomaisen oikeudellisen valvonnan sekä BaFinin ja Bundesbankin pankkivalvonnan alainen.
- BayernLB:n nykyinen johtokunta muutetaan pienemmäksi hallintoneuvostoksi, jossa on nykyistä enemmän ulkopuolisia jäseniä. Seuraavat toimenpiteet toteutetaan 30 päivään kesäkuuta 2013 mennessä:
- Kaikkien hallintoneuvoston jäsenten on oltava luottolaitosalaa koskevan lain (Kreditwesengesetz – KWG) 36 §:n 3 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuja sopivia henkilöitä. Jäsenet ovat sopivia, kun he ovat luotettavia ja heillä on valvontatoimen harjoittamisessa sekä BayernLB:n harjoittaman liiketoiminnan arvioimisessa ja seurannassa tarvittava asiantuntemus.
 - Puolet osakkeenomistajille varatuista hallintoneuvoston paikoista täytetään ulkopuolisilla asiantuntijoilla.
 - Rakenneuudistuskauden loppuun asti hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii henkilö, joka on 21 kohdan b alakohdassa tarkoitettu hallintoneuvoston jäsen (”ulkopuolinen asiantuntija”). Tämän jälkeen puheenjohtaja valitaan Saksan tai EU:n osakeyhtiölainsäädännössä säädettyllä menettelyllä.
 - Tässä yhteydessä täsmennetään myös, että osakkeenomistajille varattuja paikkoja ei enää täytetä automaattisesti sen perusteella, mikä asema henkilöllä on osakkeenomistajien keskuudessa (asemaan perustuvan jäsenyyden lakkauttaminen).
 - Hallintoneuvosto perustaa tarkastuskomitean ja riskikomitean, joihin sovelletaan 21 kohdan a–d alakohdan määräyksiä vastaavasti.
 - Täsmennetään, että Landesbankin liiketoimintaa harjoitetaan kaupallisten periaatteiden mukaisesti ottaen samalla huomioon sille annetut tehtävät.
22. Yrityksen ja sen osakkaiden välisille suhteille tyypillistä markkinaehtoperiaatetta sovelletaan pankin ja sen omistajien väliseen suhteeseen. Myönnetyn tuen takaisinmaksua lukuun ottamatta varoja voidaan jakaa omistajille taseen voittoina, osakepääoman alentamisina ja selvitystilasta saatavina tuottoina; tämä ei vaikuta BayernLB:n sisäisiin ei-oikeustoimikelpoisiin yksikköihin liittyviin rakenteellisiin toimenpiteisiin.
23. **[Elinten, työntekijöiden ja keskeisten toimijoiden palkkiot]** BayernLB:n on tarkistettava palkkiojärjestelmänsä kannustavuus ja asianmukaisuus ja varmistettava siviilioikeudellisten mahdollisuuksien puitteissa, että ne eivät houkuttele ottamaan epäasianmukaisia riskejä ja että ne ovat yrityksen kestävien pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisia ja läpinäkyviä. Hallintoneuvoston jäsenten ja ylimmän johdon kokonaispalkkiot rajoitetaan asianmukaiselle tasolle. Rahallinen korvaus (monetäre Vergütung), jonka suuruus on yli 500 000 euroa vuodessa, katsotaan periaatteessa epäasianmukaiseksi. Edellä toisessa ja kolmannessa virkkeessä tarkoitettua rajoitusta sovelletaan, kunnes BayernLB on maksanut yhteensä [...] miljoonaa euroa liitteessä II olevien 2 ja 3 kohdan mukaisesti. Muussa tapauksessa edellä toisessa ja kolmannessa virkkeessä tarkoitettua rajoitusta sovelletaan edelleen, kuitenkin siten, että rahallinen korvaus, jonka suuruus on yli [...] euroa vuodessa, katsotaan epäasianmukaiseksi, kunnes BayernLB on suorittanut liitteessä II olevan 2 kohdan mukaisen kertaluonteisen takaisinmaksun ja liitteessä II olevan 3 kohdan mukaisia maksuja yhteensä [...] miljoonan euron arvosta ⁽¹⁾.
24. BayernLB maksaa siviilioikeudellisten mahdollisuuksiensa puitteissa elimilleen, työntekijöilleen ja keskeisille toimijoilleen palkkaa ja palkkioita seuraavien periaatteiden mukaisesti:
- BayernLB:n työntekijöiden ja keskeisten toimijoiden palkat, palkan lisät ja palkkiot eivät saa olla epäasianmukaisia eikä heille anneta muitakaan epäasianmukaisia etuja;

⁽¹⁾ Pankki voi toimitsijamiehelle tästä ilmoitettuaan mukauttaa 23 kohdassa vahvistettua vuotuisen rahallisen korvauksen enimmäismäärää Saksan inflaation mukaisesti.

- b) BayernLB:n elinten jäsenten ja ylimmän johdon korvaukset rajoitetaan asianmukaiselle tasolle (ks. edellä 23 kohta), ja niissä otetaan erityisesti huomioon
- kyseisen henkilön vaikutus BayernLB:n taloudelliseen tilanteeseen erityisesti siihenastisten liiketoimintaperiaatteiden ja riskinhallinnan puitteissa ja
 - markkinoita vastaavan palkan välttämättömyys, jotta voidaan palkata henkilöitä, joilla on kestävän taloudellisen kehityksen saavuttamiseksi tarvittava erityinen pätevyys.
25. **[Muut toimintasäännöt]** BayernLB harjoittaa varovaisuuteen perustuvaa, vakaata ja kestäväää liiketoimintaa. Tätä varten BayernLB laatii vuosittaisen rahoitussuunnitelman ja ohjaa liiketoimintastrategiaansa tätä vastaavasti. BayernLB ottaa luotonannossa ja sijoittamisessa huomioon talouden, erityisesti pk-yritysten, luottotarpeet tarjoamalla markkinoilla tavanomaisia ja valvonnan/pankkien talouden kannalta asianmukaisia ehtoja.
26. **[Läpinäkyvyys]** Komissiolla on tämän päätöksen täytäntöönpanon aikana rajoittamaton pääsy kaikkiin tämän päätöksen täytäntöönpanon valvontaan tarvittaviin tietoihin. Komissio voi vaatia BayernLB:ltä selityksiä ja selvityksiä. Saksa ja BayernLB tekevät kaikissa tämän päätöksen valvontaan ja täytäntöönpanoon liittyvissä kysymyksissä komission kanssa yhteistyötä.
27. **[Hybridipääomaan liittyviä maksuja koskeva kielto]** BayernLB noudattaa hybridipääoman maksuja koskevaa kieltoa. BayernLB suorittaa maksuja hybridipääomasta (kuten äänettömistä osakkuuksista (stille Einlagen) ja voitto-osuustodistuksista (Genussscheine)) vain, jos se on velvollinen tekemään niin myös vapauttamatta varauksia (Rücklagen) tai kauppalain 340 f ja g §:ssä tarkoitettua erityistä omaisuuserää. [...].
28. **[Osingonjakokielto]** BayernLB noudattaa osingonjakokieltoa täyttääkseen maksusitoumuksensa. BayernLB ei maksa osinkoja ennen 31 päivänä joulukuuta 2018 päättyvän tilikauden päättymistä (kyseinen tilikausi mukaan lukien). Tämä ei vaikuta liitteessä II olevien 2 ja 3 kohdan mukaisiin maksuihin.

E. BAIJERIN SÄÄSTÖPANKKIEN OSALLISTUMINEN

29. **[Äänettömien osakkuuksien muuntaminen ja LBS Bayernin osto]** Baijerin säästöpankit ovat valmiit osallistumaan BayernLB:n rakenneuudistukseen 1,65 miljardilla eurolla ostamalla LBS:n ja muuntamalla äänettömät osakkuutensa (stille Einlagen).

Tämä määrä koostuu seuraavista osatekijöistä:

- a) **LBS:n osto:** Baijerin säästöpankkijhdistys ostaa LBS:n kokonaisuudessaan 818,3 miljoonan euron hintaan. Ostopäivämäärä (omistus oikeuden siirto ja ostohinnan maksaminen) on [...]. BayernLB:llä on oikeus varainhoitovuoden 2012 tuottoihin (Ertrag).
- b) **Äänettömien osakkuuksien muuntaminen:** Kaikki kestoaltaan rajoittamattomat säästöpankkien äänettömät osakkuudet BayernLB:ssä maksetaan takaisin noin [770–810] miljoonan euron nimellisarvon hintaan. Samalla Baijerin säästöpankkijhdistys sijoittaa [810–840] miljoonaa euroa pääomaa BayernLB Holding AG:hen. Äänettömien osakkuuksien takaisinmaksu ja pääoman korotus toteutetaan aikaisintaan [...] ja viimeistään [...]. Säästöpankkijhdistyksen uudet osakkeet määritetään BayernLB Holding AG:n arvonmäärityksen perusteella, joka lasketaan IDW S1 -arvostusstandardin mukaisesti pääoman korotuksen ajankohtana. Säästöpankkijhdistyksen omistama osuus rajoitetaan joka tapauksessa 25 prosenttiin, joten se säilyy edelleen määrävähemmistökyvyn, joka on 25 prosenttia + yksi ääni, alapuolella ⁽¹⁾.

F. BAYERNLABO

30. **[BayernLabon pääoma]** Kun otetaan huomioon pankkien vakavaraisuutta koskevien lakisäätöiden valvontavaatimusten muutokset (Basel III) ja BaFinin samansuuntaiset huomautukset, BayernLabon osakepääomaa koskevia järjestelyjä mukautetaan vakavaraisuusasetuksen edellyttämässä määrin sen varmistamiseksi, että BayernLB:n IFRS-konsernitilinpäätöksissä näkyvä BayernLabon osakepääoma on uuden vakavaraisuusasetuksen mukaista ydinpääomaa. Tuotto muunnetaan vakavaraisuusasetuksen mukaiseksi tuotoksi osakepääomasta (eli osingoiksi), ja rajoitus, jolla osakepääoman käyttö rajataan BayernLabon liiketoiminnan tukemiseen, poistetaan. Miljardin euron summa, jota nykyisten BayernLaboa koskevien suunnitelmien mukaan ei tarvita liiketoiminnan jatkamiseen entisessä laajuudessa, siirretään ydinpankin tilille. BayernLabon jäljelle jäävien omaisuuserien (erityistarkoituksiin sidottu omaisuuserät (Zweckvermögen) sekä vastaava erityistarkoitukseen sidottu osuus (Zweckeinlage) mukaan lukien) oikeudellinen korvamerkitseminen säilyy ennallaan, jotta lakisäätöinen edistämistehtävä (Förderauftrag) voi jatkua rajoituksetta.

⁽¹⁾ Vaihtoehtoisesti äänettömät osakkuudet voidaan muuntaa osakkeiksi sen sijaan, että ne ensin maksetaan takaisin ja sitten sijoitetaan uudelleen.

G. TAKAUKSESTA MAKSETTAVA KORVAUS/TAKAISINPERINTÄ

31. **[Takauksesta maksettava korvaus/takaisinperintä]** Baijerin osavaltion ja BayernLB:n välillä 19 päivänä joulukuuta 2008 tehtyä sopimusta takauksen myöntämisestä, jäljempänä 'takaussopimus', muutetaan tai täydennetään seuraavien sitoumusten täytäntöön panemiseksi. Sitoumukset perustuvat siihen oletukseen, että siirtohinnan ja takaussopimuksella katetun salkun todellisen taloudellisen arvon välinen erotus on 1,96 miljardia euroa.
32. **[Kokonaispreemio]** Pankki maksaa takauksesta 200 miljoonan euron vuosittaisen kokonaispreemion takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 2010 lähtien. Tämä kokonaispreemio koostuu seuraavista osatekijöistä:
- peruspreemio, joka on 6,25 prosenttia alkuperäisestä 1,28 miljardin euron suuruudesta pääomavaatimusta supistavasta vaikutuksesta (31 päivänä joulukuuta 2008) eli 80 miljoonaa euroa vuodessa;
 - vuosittainen lisäpreemio, joka on 3,75 prosenttia yhteensä 2 miljardin euron suuruudesta takauksen osasta eli 75 miljoonaa euroa vuodessa, vuoteen 2015 asti; ja
 - 45 miljoonan euron suuruinen vuosittainen erityismaksu vuoteen 2015 asti.

H. BAIJERIN OSAVALTION 3 MILJARDIN EURON SUURUISEN ÄÄNETTÖMÄN OSAKKUUDEN TAKAISINMAKSU

33. **[Riskipositioiden lisävähennykset]** Maksaakseen takaisin Baijerin osavaltion äännettömän osakkuuden kokonaisuudessaan vuoteen 2017 mennessä BayernLB sitoutuu vähentämään riskipositioitaan vielä 10 miljardilla eurolla vuoteen 2017 mennessä. Vähennys jakautuu eri liiketoimintasegmenteille seuraavasti (enintään [10–15] prosentin poikkeama segmenttiä kohden jätetään huomiotta, kunhan 10 miljardin euron suuruinen yhteenlaskettu vähennys saavutetaan) ⁽¹⁾:
- yritykset, pienet ja keski- ja suuret yritykset ja yksityisasiakkaat: [...] prosenttia,
 - kiinteistötoiminta, säästöpankit ja osakkuusyrietykset: [...] prosenttia,
 - markkinat: [...] prosenttia,
 - rakenneuudistusyksikkö: [...] prosenttia.

Jos nämä toimenpiteet johtavat liiketoiminnan supistumiseen edelleen, tätä ei lasketa 4 kohdan mukaiseksi taseen pienennykseksi. Jos edellä mainittu riskipositioiden vähentäminen johtaa tulojen menettämiseen, pankki korvaa nämä tappiot karsimalla tarvittaessa kustannuksia.

Varainhoitovuoden [...] alussa pankki sitoutuu tekemään väliarvioinnin tämän sitoumuksen täytäntöönpanosta toimitsijamiehen raporttien perusteella. Jos komissio katsoo väliarvioinnin perusteella, että BayernLB ei todennäköisesti saavuta riskipositioiden vähennystavoitetta varainhoitovuoden 2017 loppuun mennessä, BayernLB:n on ilmoitettava tästä muutoksesta uudelleen, ellei se johdu uusista sääntelyyn liittyvistä tai makrotaloudellisista tapahtumista.

⁽¹⁾ Kuten esitetty komissiolle 14 päivänä kesäkuuta 2012; lisätietoja on rakenneuudistussuunnitelman 6.20.2 kohdassa olevissa selityksissä.

LIITE II

EHDOT

1. **[Takaisinmaksut]** BayernLB:n on (tarvittaessa BayernLB Holding AG:n välityksellä) suoritettava 1,24 miljardin euron kertaluonteinen maksu Baijerin osavaltiolle, jäljempänä 'kertaluonteinen takaisinmaksu', ja maksettava takaisin vuonna 2008/2009 äänettömän osakkuuden muodossa saamansa tuki, joka muodostui 3 miljardin euron pääomasi-joituksesta, jäljempänä 'tuen takaisinmaksu'.
2. Kertaluonteinen takaisinmaksu, jonka suuruus on 1,24 miljardia euroa, suoritetaan seuraavissa osissa:
(...)
Jos asianomainen valvontaviranomainen päättää, että pääoma, joka saadaan BayernLabon erityistarkoituksiin sidottujen omaisuuserien (Zweckvermögen) kirjaamisesta taseeseen nimellisarvoon, tunnustetaan kokonaisuudessaan tai osittain valvontatarkoituksiin hyväksyttäväksi ydinpääomaksi, kertaluonteisen takaisinmaksun seuraavaa osaa korotetaan vastaavalla määrällä ja myöhempien maksujen aikataulua mukautetaan taulukon 11 mukaisesti.
3. Tuen takaisinmaksu, jonka suuruus on 3 miljardia euroa, suoritetaan seuraavissa osissa:
(...)
[...] miljoonan euron suuruisen äänettömän osakkuuden jäljelle jäävät osat maksetaan takaisin Baijerin osavaltiolle vuoteen 2017 mennessä vapauttamalla pääomaa liitteessä I olevan 33 kohdan perusteella.
4. **[Maksuvelvoitteen lykkääminen]** Jos valvontaviranomainen kieltää BayernLB:tä suorittamasta 2 kohdan mukaista maksua tai ei anna suostumustaan 3 kohdan mukaiselle takaisinmaksulle, näissä kohdissa määrätty takaisinmaksu on keskeytettävä. Siinä tapauksessa vastaavaa velvoitetta maksaa kyseiset määrät on lykättävä, kunnes valvontaviranomainen hyväksyy kyseisen maksun tai ei kiellä sitä. Jos alun perin lykätyn määrän takaisinmaksua ei hyväksytä seuraavana vuonna tai se kielletään uudelleen, Saksan liittohallituksen on toimitettava komissiolle muutettu rakenneuudistus suunnitelma, jonka on periaatteessa sisällettävä lisää vastasuoritteita, kuten taseen pienentäminen edelleen.

LIITE III

OMISTUSOSUUKSIEN LISÄVÄHENNYKSET

BayernLB on myös myynyt tai myy seuraavat omistusosuudet liitteessä I olevan 11 kohdan mukaisesti tai ilmoitettuun päivämäärään mennessä ⁽¹⁾:

	Omistusosuus	Omistusosuusprosentti (%)	Toteutettu/suunniteltu irtautuminen
1	gewerbegrund Holding GmbH i.L.	100,0	2008
2	Hypo Alpe-Adria-Bank International AG (HGAA)	67,1	2009
3	Kraftwerksgesellschaft Völklingen Geschäftsführ.-GmbH	38,0	2009
4	SCI du 203 Faubourg Saint Honoré	100,0	2009
5	Vulcain Energie	10,0	2009
6	Bayerische Beamtenkrankenkasse AG	1,0	2010
7	Bayerische Landesbrandversicherung AG	1,0	2010
8	Bayerische Versicherungsverband Vers.-AG	1,0	2010
9	BayernLB Corporate Advisers GmbH i.L.	100,0	2010
10	Central 1 Credit Union	0,0 (*)	2010
11	Coast Capital Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
12	Credit Union Central of British Columbia	0,0 (*)	2010
13	Energy & Commodity Services GmbH i.L.	100,0	2010
14	Envision Credit Union	0,0 (*)	2010
15	Gulf and Fraser Fisherman's Credit Union	0,0 (*)	2010
16	GZ-Holdinggesellschaft mbH i.L.	100,0	2010
17	Island Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
18	IZB Soft Verwaltungs-GmbH & Co. KG	25,1	2010
19	Meridian Credit Union	0,0 (*)	2010
20	MKB Általános Biztosító Zrt.	25,0	2010
21	Schlemmermeyer GmbH & Co. KG	20,0	2010
22	Valley First Credit Union	0,0 (*)	2010
23	MKB Életbiztosító Zrt.	25,0	2010
24	Vancouver City Savings Credit Union	0,0 (*)	2010

⁽¹⁾ Eräät luovutettavista omistusosuuksista (merkitty kahdella asteriskilla **) ovat vain rajallisesti myyntikelpoisia joko siksi, että osakkeet eivät ole pankin käytettävissä rajoituksetta, tai siksi, että ainoat mahdolliset ostajat ovat yrityksen muita jäseniä ja irtautumisstrategian onnistuminen on riippuvaista niiden yhteistyöstä (esimerkiksi STR Brennerschienentransport ja European Energy Exchange).

	Omistususuus	Omistususuusprosentti (%)	Toteutettu/suunniteltu irtautuminen
25	Münchner Gesellschaft für Stadterneuerung mbH	3,5	2010
26	North Shore Credit Union	0,0 (*)	2010
27	Westminster Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
28	BLB-Grundbesitz-Verwaltungsges. mbH i.L.	100,0	2011
29	German Centre (Shanghai) Limited i.L.	100,0	2011
30	IZB Soft-Beteiligungs-GmbH	25,1	2011
31	Groupement d'Interet Economique (GIE) Spring Rain	100,0	2011
32	[...].	(...)	(...)
33	(...)	(...)	(...)
34	(...)	(...)	(...)
35	(...)	(...)	(...)
36	Mietdienst Ges. f. Investitionsgüterleasing mbH & Co.	5,0	2012
37	(...)	(...)	[...] %
38	First Calgary Savings & Credit Union Ltd.	0,0 (*)	2012
39	First West Credit Union	0,0 (*)	2012
40	Interior Savings Credit Union	0,0 (*)	2012
41	KSP Unternehmensverwaltungsgesellschaft mbH i.L.	43,0	2012
42	(...)	(...)	(...)
43	(...)	(...)	(...)
44	(...)	(...)	(...)
45	(...)	(...)	(...)
46	(...)	(...)	(...)
47	(...)	(...)	(...)
48	(...)	(...)	(...)
49	(...)	(...)	(...)
50	Siacon GmbH i.L.	50,0	2013
51	(...)	(...)	(...)

(*) Pyörästysvirhe, vähemmistöosakkuus

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2015/658,**annettu 8 päivänä lokakuuta 2014,****tukitoimenpiteestä SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo toteuttaa tukeakseen Hinkley Point C -ydinvoimalaitosta***(tiedoksiannettu numerolla C(2014) 7142)***(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen määräysten mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Valtiontuki-ilmoitusta edeltävän yhteydenpidon jälkeen Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 22 päivänä lokakuuta 2013 sähköisellä ilmoituksella toimenpiteistä uuden Hinkley Point C -ydinvoimalaitoksen, jäljempänä 'HPC', tukemiseksi. Komissio kirjasi ilmoituksen saapuneeksi samana päivänä.
- (2) Komissio aloitti ilmoitetuista toimenpiteistä 18 päivänä joulukuuta 2013 muodollisen tutkintamenettelyn, koska toimenpiteiden yhteensopivuutta valtiontukisääntöjen kanssa oli syytä epäillä.
- (3) Menettelyn aloittamista koskeva komission päätös, jäljempänä 'menettelyn aloittamista koskeva päätös', julkaistiin kilpailun pääosaston verkkosivustossa 31 päivänä tammikuuta 2014 ja *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* 7 päivänä maaliskuuta 2014. Komissio kehotti asianomaisia esittämään huomautuksensa.
- (4) Yhdistynyt kuningaskunta esitti huomautuksensa menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä 31 päivänä tammikuuta 2014.
- (5) Komissio on saanut huomautuksia asianomaisilta. Se toimitti ne Yhdistyneelle kuningaskunnalle, jolle annettiin mahdollisuus reagoida asiaan. Yhdistynyt kuningaskunta toimitti huomautuksensa 13 päivänä kesäkuuta ja 4 päivänä heinäkuuta 2014.

2. TOIMENPITEIDEN KUVAUS**2.1 HINNANEROSOPIMUS**

- (6) Ilmoitettu toimenpide koostuu ennen kaikkea hinnanerosopimuksesta, jonka mukaan HPC:n toimintavaiheen aikana maksetaan tulotukea. Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti aluksi investointisopimuksesta, jota sanottiin hinnanerosopimuksen varhaiseksi muodoksi. Koska Yhdistyneen kuningaskunnan ja EDF Energy plc:n, jäljempänä 'EDF', joka on tuensajaan tämän päätöksen antamishetkellä kokonaan omistava yritys, väliset neuvottelut kestivät odotettua kauemmin, investointisopimus korvattiin täysin hinnanerosopimuksella. EDF on ranskalaisen Electricité de France -sähköyhtiön Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tytäryhtiö.
- (7) Tuensaja on NNB Generation Company Limited, jäljempänä 'NNBG', joka päätöksen antamishetkellä on kokonaan EDF:n määräysvallassa. Hinnanerosopimus on NNBG:n ja hinnanerosopimuksen vastapuolen, Low Carbon Contracts Company Ltd:n yksityisoikeudellinen sopimus. Valtion ja NNBG:n osakkeenomistajien välillä tehdään erillinen sopimus. Tämä erillinen sopimus koskee ainoastaan osaa toimenpiteen ehdoista, erityisesti mahdolliseen alasajoon ja voitonjakomekanismeihin liittyviä ehtoja.

⁽¹⁾ EUVL C 69, 7.3.2014, s. 60.

- (8) Hinnanerosopimuksessa NNBG saa tuloja, joiden määrä määräytyy sen summan mukaan, joka saadaan tukkumarkkinahinnasta, jolla se myy sähköä, ja erotusmaksun mukaan, joka vastaa ennalta määritetyn toteutushinnan ja edellisellä viitekaudella havaitun viitehinnan erotusta.
- (9) Jos viitehinta on matalampi kuin toteutushinta, hinnanerosopimuksen vastapuoli maksaa toteutushinnan ja viitehinnan erotuksen, millä varmistetaan, että NNBG saa lopulta suhteellisen vakaat tulot myyntistrategiastaan ja tuotoksestaan riippuen. Jos viitehinta taas on korkeampi kuin toteutushinta, NNBG:n täytyy maksaa erotus hinnanerosopimuksen vastapuolelle. Näin NNBG saa myös tässä tapauksessa suhteellisen vakaat tulot.
- (10) Viitehinta on tukkuhinnan painotettu keskiarvo, jota Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan kaikkiin hinnanerosopimuksilla tuettaviin toiminnanharjoittajiin. NNBG:n tapauksessa viitehinta on peruskuormamarkkinoiden viitehinta, jota sovelletaan kaikkiin peruskuormatuotannon toiminnanharjoittajiin ⁽¹⁾.
- (11) Peruskuormamarkkinoiden viitehinta lasketaan suhteuttamalla lontoolaisen energiameklarien yhdistyksen (London Energy Broker's Association, LEBA) ja NASDAQ OMX -tavarapörssin ilmoittamat päivittäiset hintatiedot siihen sähkön ostohintaan, kun sähköä ostetaan yksi kausi (eli kuusi kuukautta) ennen toimitusta, tai "seuraavan kauden" hintaan ⁽²⁾.
- (12) Peruskuormamarkkinoiden viitehinta lasketaan kerran kaudessa ja välittömästi ennen kutakin kautta, kun edeltävällä kaudella päivittäin julkaistujen seuraavan kauden päiväkohtaisten hintojen aritmeettinen keskiarvo lasketaan. Tämän keskiarvon painottamisella pyritään varmistamaan, että kunkin viiteindeksin mukaan myydyllä määrällä on suhteellinen vaikutus.
- (13) NNBG:llä on velvollisuus säilyttää ennalta määritetty vähimmäissuoritusaste, mutta sen ei tarvitse tuottaa ennalta määritettyä tuotosta. Voimalan odotetaan toimivan 91 prosentin käyttöasteella. Jos NNBG ei saavuta tätä käyttöastetta, se ei myöskään saavuta hankkeesta odottamaansa tulotasoa.
- (14) NNBG saa mitatun tuotoksensa perusteella erotusmaksut tiettyyn hinnanerosopimuksessa vahvistettavaan tuotoksen enimmäismäärään saakka. Markkinoilla myytävästä tuotoksen enimmäismäärän ylittävästä osuudesta ei makseta. NNBG:n tuottama sähkö myydään markkinoille.

2.1.1 Hinnanerosopimusmekanismin yleinen toiminta

- (15) Hinnanerosopimus tehdään hinnanerosopimuksen vastapuolen kanssa, joka on yhteisö, jota kaikilla luvan saaneilla toimittajilla on yhdessä lakiin perustuva velvollisuus rahoittaa.
- (16) Lopullisen sopimuksen tekeminen riippuu EDF:n/NNBG:n lopullisesta investointipäätöksestä, rahoitusjärjestelysopimuksista (mukaan lukien Yhdistyneen kuningaskunnan julkisen velan takausehdot) sekä osapuolten lopullisista hyväksynnöistä.
- (17) Hinnanerosopimuksessa luvan saaneet toimittajat ovat yhdessä vastuussa kaikista sopimuksesta johtuvista velvoitteista, ja sopimuksen vastapuoli on vastuussa vain siitä, että sille siirretyt varat tulevat luvan saaneilta toimittajilta tai Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisilta. Jokainen toimittaja on vastuussa markkinaosuutensa verran, joka määritetään mitatulla sähkön kulutuksella. Jos maksuvelvollisuuksia ei noudateta, valtio nimeää eri vastapuolen, kerää maksut muilta toimittajilta tai maksaa tuottajille suoraan.

⁽¹⁾ Peruskuormatuotanto on tyypillistä voimaloille, jotka pystyvät tuottamaan energiaa tasaisesti ja voivat siksi aina luotettavasti vastata kysyntään. Ydinvoimalat ovat peruskuorman tuottajia, ja niille on tyypillistä suhteellisen pienet muuttuvat kustannukset, joten ne ovat yleensä tarjontakäyrän ensimmäisillä sijoilla.

⁽²⁾ Hinnanerosopimuksessa käytetään seuraavaa kaavaa:

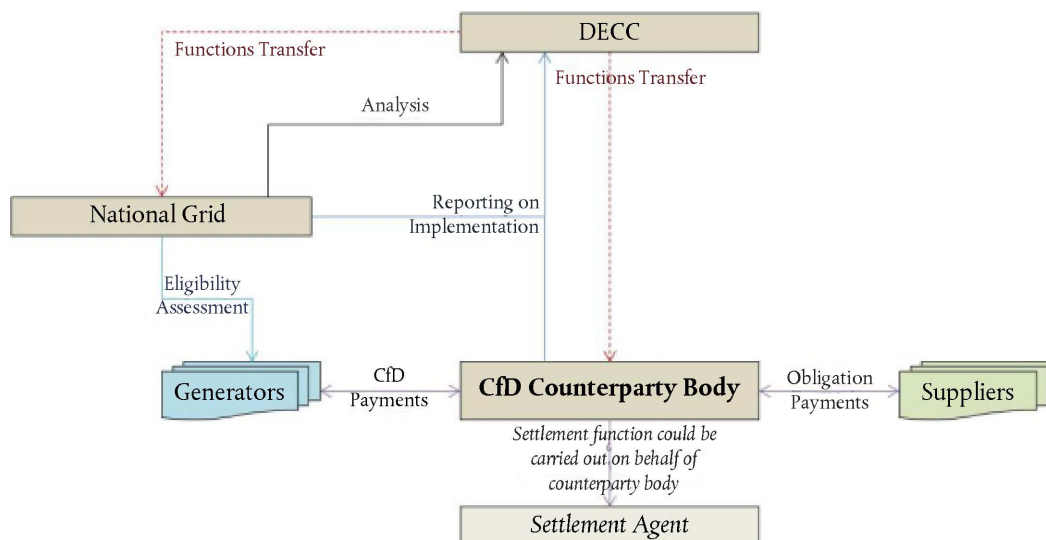
$$\sum_{i=1}^d \left(\frac{\sum_{j=1}^e (BP_{ij} \times BQ_{ij})}{\sum_{j=1}^e (BQ_{ij})} \right) \times \frac{1}{N_d}$$

Siiinä "d" on edellisen kauden kaupankäyntipäivien lukumäärä, "e" on lähteiden määrä, "BP" on kunkin lähteen päiväkohtainen hinta ja "BQ" on kunkin lähteen päiväkohtainen määrä.

- (18) Vastapuoli hankkii selvitysosapuolen, jolla toisaalta on valtuudet kerätä tuloja (eli kerätä maksuja toimittajilta) ja toisaalta velvollisuus suorittaa ja ottaa vastaan maksuja tuotannon toiminnanharjoittajilta. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus aikoo nimittää selvitysosapuoleksi Elexonin tytäryhtiön (eli elimen, joka toimii selvitysosapuolena Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja on kokonaan Yhdistyneen kuningaskunnan siirtoverkonhaltijan (National Grid) omistuksessa).
- (19) Tuotannon toiminnanharjoittajan hinnanosopimuksen vastapuoli voi tehdä päätöksiä ja käyttää harkintavaltaa esimerkiksi päättämällä, että tuotannon toiminnanharjoittaja täyttää velvollisuutensa tai että sen on annettava vakuuksia maksujensa takaamiseksi järjestelmässä tai luovuttava tietyistä vaatimuksista markkinaolosuhteista riippuen. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus aikoo antaa lisäohjeita parametreista, jotka saattaisivat rajoittaa vastapuolen harkintavaltaa tehdä hinnanosopimuksen täytäntöönpanoa koskevia päätöksiä.
- (20) Kuviossa 1 selitetään eri toimijoiden tehtävät hinnanosopimusjärjestelmän toiminnassa.

Kuvio 1

Tehtävät ja vastualueet hinnanosopimuksen täytäntöönpanossa

Lähde: Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset.

2.1.2 Hinnanosopimuksen ehdot

- (21) Yhdistynyt kuningaskunta ja EDF ovat sopineet hinnanosopimuksen ehdoista. Ehdot muunnetaan pitkäaikaiseksi sopimukseksi ennen sopimuksen allekirjoittamista ja EDF:n lopullista investointipäätöstä.
- (22) Monet sovitusta ehdoista ovat samankaltaisia kuin muita teknologioita, erityisesti uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviä teknologioita, koskevissa hinnanosopimuksissa. Tällaiset ehdot ovat julkisia (!). Muut ehdot koskevat ainoastaan HPC:n hinnanosopimusta.
- (23) Sovittujen ehtojen mukaisesti toteutushinnaksi tulee 92,50 Englannin puntaa megawattituntia kohti vuoden 2012 nimellishinnoissa. Jos investointipäätös uuden Sizewell C -ydinvoimalaitoksen rakentamiseksi tehdään, käytettäessä samoja suunnitelmia ja jaettaessa osa kustannuksista HPC:n reaktorien kanssa toteutushinta muuttuu 89,50 Englannin puntaan megawattituntia kohti vuoden 2012 nimellishinnoissa.

(!) Saatavilla seuraavassa osoitteessa: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/267649/Generic_CfD_-_Terms_and_Conditions_518596495_171_.pdf

- (24) Toteutushinta sidotaan täysin kuluttajahintaindeksiin ("KHI") kuten muissakin hinnanosopimuksissa. Kuluttajahintaindeksiä tarkistetaan vuosittain. Tarkistamisen perustaksi otettu ajankohta on marraskuu 2011. Toteutushintaa tarkistetaan vuosittain kauden ensimmäisenä päivänä, ja viitteenä käytetään viimeisintä saatavilla olevaa kuluttajahintaindeksiä, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan tilastokeskus (Office of National Statistics) on julkaissut helmikuussa.
- (25) Hinnanosopimuksen voimassaolo alkaa kunkin reaktorin tavoitteellisella käyttöönottoaikavälillä, joka on [...] (*) vuotta sovitusta tavoitteellisesta käyttöönottopäivämäärästä. Tämän päivämäärän jälkeen hinnanosopimuksen ehdot tulevat voimaan riippumatta siitä, onko voimalla käytössä.
- (26) Viimeinen käyttöönottopäivämäärä on päivä, jolloin toisen reaktorin tavoitteellisen käyttöönottoaikavälin viimeisestä päivästä on kulunut [...] vuotta. Jos kumpaakaan reaktoria ei ole otettu käyttöön viimeiseen käyttöönottopäivämäärään mennessä, hinnanosopimuksen vastapuoli voi irtisanoa sopimuksen. Viimeistä käyttöönottopäivämäärää voidaan lykätä ylivoimaisen esteen tai kytkentävaikeuksien vuoksi.
- (27) Voitonjakomekanismeja on kaksi. Ensimmäinen koskee rakennuskustannuksia ⁽¹⁾, ja siinä määrätään seuraavaa:
- i) rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen ensimmäiset [...] (nimellisarvo) jaetaan puoleksi niin, että 50 prosenttia voitosta saa hinnanosopimuksen vastapuoli ja toiset 50 prosenttia NNBG, ja
 - ii) rakentamisen yhteydessä saatavat voitot, jotka ylittävät [...] (nimellisarvo), jaetaan puoleksi niin, että 75 prosenttia voitosta saa hinnanosopimuksen vastapuoli ja 25 prosenttia NNBG.
- (28) Toinen voitonjakojärjestely koskee oman pääoman tuotto prosenttia. Sille asetettiin kaksi kynnyksarvoa ⁽¹⁾:
- (29) Ensimmäinen kynnyksarvo, joka asetettiin tämän päätöksen antamishetkellä viimeisimmän rahoitusmallin mukaisesti ennustetun oman pääoman sisäisen tuottoasteen tasolle ⁽²⁾, tai 11,4 prosenttia sidotun oman pääoman pohjalta ja nimellisarvossa. Tämän tason ylittävä voitto jaettaisiin niin, että hinnanosopimuksen vastapuoli saa 30 prosenttia ja NNBG 70 prosenttia.
- (30) Toinen kynnyksarvo, joka asetettiin korkeammalle eli 13,5 prosenttiin nimellisarvossa ja 11,5 prosenttiin reaaliarvossa (deflatoitu kuluttajahintaindeksillä), perustuu samaan malliin kuin edellinen kohta. Tämän tason ylittävä voitto jaettaisiin niin, että hinnanosopimuksen vastapuoli saa 60 prosenttia ja NNBG 40 prosenttia.
- (31) Toimintamenoille on kaksi uudelleen käsittelypäivämäärää. Ensimmäinen on 15 vuotta ja toinen 25 vuotta ensimmäisen reaktorin käynnistämispäivän jälkeen. Toimintamenojen uudelleen käsittely johtaa kummankin puolen pitkän aikavälin kustannusriskien pienemiseen ja toteutushinnan muuttumiseen kumpaankin suuntaan. Tämän toimintatavan avulla seuraavien toimintakustannusten erien toteutushintoja voitaisiin nostaa tai laskea toteutuneiden todellisten kustannusten ja tarkistettujen kustanne-ennusteiden perusteella, joka tapauksessa täysin tuotantolaitoksen toiminnan jatkumisen edellyttämällä tavalla:
- a) ydinpolttoaineen alkupään tankkaus;
 - b) vakuutus;
 - c) ydinalan sääntelyviranomaisen maksut;
 - d) liikekiinteistövero;
 - e) tietyt siirtomaksut;
 - f) keskiaktiivisten jätteiden/käytetyn polttoaineen hävittämiskustannusten muuttuminen, joka johtuu jätteenkuljetussopimuksen alaisten jätteenkuljetushintojen muutoksista;
 - g) käytetyn polttoaineen huolto- ja poistokustannusten muutokset;
 - h) toiminta- ja ylläpitokustannukset;
 - i) kunnostukset ja tuottajan tuloslaskelman kautta kansainvälisten tilintarkastusstandardien mukaisesti menotililtä lasketut käyttö-kustannukset ja kaikki aiheutuneet pääomamenot.

(*) Liikesalaisuus.

⁽¹⁾ Tarkempia tietoja sitoumuksesta on liitteessä C.

⁽²⁾ Erityisesti HPC:n IUK-malli [...].

- (32) Uudelleenkäsitteilyn ulkopuolelle jätetään kaikki menot, jotka liittyvät suunnitteluun, muuhun kuin järkevien ja asianmukaisten toimintatapojen mukaiseen toimintaan, tuotantolaitoksen käytettävyyteen tai kapasiteettiin, muut kuin ylläpitoon liittyvät pääomamenot, uusista rakenteista aiheutuvat menot (ei olemassa olevassa rakennuksessa), rahoitus ja tietyt jätteenkuljetuskustannukset.
- (33) Toimintamenojen uudelleenkäsitteilyssä käytettävät tarkistetut kustannusarviot perustuvat NNBG:n laatimaan raporttiin, jonka hinnanosopimuksen vastapuoli on hyväksynyt. Siinä otetaan huomioon vertailukustannukset, jotka saadaan muista EPR-teknologiaa käyttävistä ydinvoimalaitoksista ja muista painevesireaktoriteknologiaa Pohjois-Amerikassa ja EU:ssa käyttävistä ydinvoimalaitoksista, jotka kaikki toimivat järkeviä ja asianmukaisia toimintatapoja noudattaen. Toteutushinnan tarkistus lasketaan vertailukustannusten ylemmän puoliskon perusteella.
- (34) Toteutushintaa (tai kertasuoritusta tai vuotuisia maksuja hinnanosopimuksen vastapuolelle) alennetaan NNBG:n maksettavaksi tulevien verojen määrän muutosten mukaisesti, kun kyseessä ovat NNBG:n osakkeenomistajilta saatava rahoitus ja verojärjestelyt. Tällöin hintaa ei saa nostaa.
- (35) Kun arviointivirasto on suorittanut virallisen uudelleenarvioinnin voimalan käyttöönoton jälkeen, toteutushintaa tarkistetaan kertaluonteisesti ennakoivalla tavalla liikekiinteistöverotusta varten. Tämän jälkeiset liikekiinteistöveron muutokset tehdään toimintamenojen uudelleenkäsitteilyn yhteydessä.
- (36) Sen lisäksi, että NNBG:n on hinnanosopimuksen yleisten vakioehtojen nojalla annettava tietoja, sen on myös annettava tietyt takuut Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle annettujen aineistojen ja mallien sisältämistä hankkeen kustannuksia koskevista tiedoista. Sopimuksessa määrätään sovitun rahoitusmallin käytöstä, jotta voidaan määrittää eri toteutushinnat ja muut sen ehdoissa edellytettävät tarkistukset.
- (37) NNBG on suojattu, ja se voi periä kustannuksia vaatimukset täyttävän lakimuutoksen perusteella.
- (38) Vaatimukset täyttävä lakimuutos on syrjivä lakimuutos, erityinen lakimuutos, erityinen verotusta koskeva lakimuutos, muu lakimuutos tai sääntelyperustan muutos, joka ei ole ennakoitavissa.
- (39) Syrjivä lakimuutos on lakiin tehtävä muutos, jota sovelletaan nimenomaisesti (ei vain välillisesti tai seurauksena tai yleisesti sovellettavan lakimuutoksen suhteettomasta vaikutuksesta johtuen) ainoastaan hankkeeseen, tuotantolaitokseen tai NNBG:hen.
- (40) Erityinen lakimuutos on lakiin tehtävä muutos, jota sovelletaan nimenomaisesti (ei vain välillisesti tai seurauksena tai yleisesti sovellettavan lakimuutoksen suhteettomasta vaikutuksesta johtuen) ydinvoimalaitoksiin tai hinnanosopimuksen alaisiin tuotantolaitoksiin.
- (41) Erityinen verotusta koskeva lakimuutos on i) muutos uraanista kannettavaan veroon tai uusi uraanista kannettava vero tai ii) lakiin tai Yhdistyneen kuningaskunnan veroviranomaisen käytäntöön tehtävä muutos, jonka johdosta NNBG:n verokohtelu ei ole niin edullinen kuin veroviranomaisen veroselvitysten nojalla.
- (42) Sääntelyperustan muutos tarkoittaa, että i) ydinalan sääntelyviranomaisen (tai siitä seuraava sääntelyviranomaisen) ei enää sääntele tuotantolaitosta arvioimalla, olisiko riskien vähentämisen edellyttämä uhraus merkittävässä epäsuhdassa saavutettavaan etuun nähden, tai että ii) asiasta vastaava ympäristöviranomaisen (tai siitä seuraava sääntelyviranomaisen) ei enää arvioi tuotantolaitoksen riskien vähentämisvaihtoehtoa hyväksyttäväksi ympäristöriskiksi vertaamalla, ovatko täytäntöönpanokustannukset epäsuhdassa saavutettavaan ympäristöhyötyyn nähden.
- (43) Vaatimukset täyttäviä lakimuutoksia koskevia korvauksia maksetaan vasta, kun kaikkien niihin liittyvien korvauspyyntöjen kokonaismäärä ylittää 50 miljoonaa Englannin puntaa vuoden 2012 nimellis- ja indeksiarvossa. Korvauksia ei makseta kahteen kertaan. Toteutushinnat tarkistetaan vain kerran kutakin vaatimukset täyttävää lakimuutosta kohti sopimuksen jäljellä olevana voimassaoloaikana. Tarkistus tapahtuu sovitun rahoitusmallin avulla tai laskemalla tarvittavan tarkistuksen nettonykyarvo.
- (44) NNBG saa tietyin ehdoin korvauksen, jos HPC ajetaan alas (joko Yhdistyneen kuningaskunnan, EU:n tai toimivaltaisen kansainvälisen viranomaisen toimesta) sellaisista poliittisista syistä, jotka eivät koske terveyttä, ydinturvallisuutta, turva-asioita, ympäristöä, ydinkuljetuksia tai ydinmateriaalivalvontaa (vaatimukset täyttävä alasajo).

- (45) Korvausta voidaan hakea myös silloin, jos tuotantolaitos ajetaan alas ydinalalla kolmannelle osapuolelle aiheutetun vahingon korvaavaan vastuuvakuutukseen liittyvien olosuhteiden vuoksi, esimerkiksi kun Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ei hyväksy tuottajan ehdottamia vaihtoehtoisia vakuutusjärjestelyjä eikä tuottaja voi saada mitään muuta hyväksyttyä vakuutusta.
- (46) Vaatimukset täyttävän alasajon suoja toimiin kuuluu oikeus siirtää NNBG Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle (ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksella on oikeus vaatia siirtoa) sen lisäksi, että hinnanosopimuksen vastapuoli tai Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus maksaa korvauksia.
- (47) Päätämistoimia sovelletaan vain NNBG:hen. On hinnanosopimuksen vastapuolen harkittavissa, päätetäänkö sopimus sen voimassaolon päättyessä.

2.2 LUOTTOTAKUU

- (48) HPC-hanke ja erityisesti NNBG hyötyvät hinnanosopimuksen lisäksi myös liikkeeseen laskettavaan velkaan sovellettavasta valtion luottotakuusta, jäljempänä 'luottotakuu'.
- (49) Luottotakuulla tuetaan liikkeeseen laskettavia joukkovelkakirjoja. Luottotakuu on tavallaan vakuutussopimus, jolla taataan, että vaatimukset täyttävä lainapääoma ja korot maksetaan ajoissa. Kyse voisi olla jopa 17 miljardista punnasta ⁽¹⁾.
- (50) Luottotakuun antaa Infrastructure UK, jäljempänä 'IUK', Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriön alainen yksikkö, joka valvoo Yhdistyneen kuningaskunnan takuujärjestelmän hallintoa. Luottotakuu on HPC:n pitkäaikaiseen rahoitukseen käytettävä koko liiketoimintaan sovellettava velkamekanismi.
- (51) IUK katsoo, että liiketoiminta on rakennettu niin, että se oikeuttaa HPC:n riskiluokitukseen BB+/Ba1. Takausmaksun taso on 295 peruspistettä.
- (52) Järjestelmässä osana rahoitusrakennetta liikkeeseen laskettavia joukkovelkakirjoja tuetaan vakuudella, jonka antaa Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriö (takaaja). Siihen sisältyy myös liikepankkien myöntämä rakentamisen siltarahoitus (jota ei taata Yhdistyneen kuningaskunnan takuujärjestelmässä). Loput liiketoimintaan sijoitettavasta pääomasta tulee osakkeenomistajilta. Rahoitusrakenteeseen voidaan lisätä muita pääomanlähteitä takaajan suostumuksella.
- (53) Päätöksen tekohetkellä suunniteltiin seuraavia rahoituslähteitä:
- a) peruspääomaa [...] Englannin puntaa;
 - b) ehdollista omaa pääomaa [...] Englannin puntaa;
 - c) rakentamisen siltarahoitusta enintään [...] Englannin puntaa;
 - d) joukkovelkakirjoja [...] Englannin puntaa.
- (54) Rahoitusrakenne on laadittu sellaiseksi, että peruspääoma kärsii kokonaistappion ennen kuin joukkovelkakirjoille aiheutuu ollenkaan tappioita. Ehdollinen oma pääoma tarjoaa myös lisävarmuutta siitä, että takaaja saa korvauksensa ja että tuolloin HPC on toimintakunnossa ja käytössä ja kaikki vaadittavat varaukset ovat täysin rahoitettuja ("rahoituksen toteutuminen").
- (55) Omaan pääomaan liittyvät osakkeenomistajien velvoitteet esitetään oman pääoman rahoitussopimuksessa, jonka sopimuspuolena myös takaaja on, jotta se saa oman pääoman saamista koskevia sitoumuksia.

⁽¹⁾ Liikkeeseenlasku koskee aluksi 16 miljardin punnan velkaa ja lisäksi 1 miljardin punnan velkaa Sizewell C -ydinvoimalaitoksen mukauttamiseksi hinnanosopimuksen nojalla ("SZC-joukkovelkakirja").

- (56) Sen varmistamiseksi, että omalla pääomalla on edellä kuvaillut tappioiden kattamisominaisuudet, laiminlyönnin yhteydessä sovelletaan kahta osapuolten sopimaa ehtoa (perustapausehtoa ⁽¹⁾) ja FFS-laiminlyöntiehtoa ⁽²⁾). Niiden ansiosta takaaja voi vaatia peruspääoman tai ehdollisen oman pääoman aikaistamista, eli sitä, että ne saadaan välittömästi käyttöön erääntyvien joukkovelkakirjojen ja maksujen maksamiseksi takaajalle. Tällä yhdistelmällä pyritään varmistamaan, että EPR-tekniikan toteuttamiskelpoisuutta koskevalle riskille altistuvat takaajan sijasta osakkeenomistajat. Onnistumisesta on olemassa riippumatonta näyttöä aiemmista hankkeista, joita ovat Flamanville 3 ja Taishan 1.
- (57) Perustapausehdon täyttämistä edeltävänä aikana otettavan velan määrälle on yläraja: hankkeen välitavoitetta koskeva velan yläraja ja [...] prosenttia peruspääoman kehitykseen tarkoitettavasta pääomasta eli [...] miljardia Englannin puntaa. Taulukossa 1 on käytännön esimerkki oman pääoman tappioiden kattamisominaisuuksista:

Taulukko 1

"Perustapauksen nostomäärät" ja "perustapausehto ei täyty"

Base Case Drawdown Profile

GBP bilion	Total Com-mited	Devel-op-ment Equity	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cashflow												
Base Equity	9,23	1,69	—	—	—	—	—	—	2,10	2,52	2,09	0,83
Contingent Equity	8,00	N/A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bonds	16,00	N/A	1,50	1,95	2,40	2,90	3,35	2,65	1,25	—	—	—
Balance Sheet												
Base Equity			1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	3,79	6,31	8,39	9,23
Contingent Equity			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bonds			1,50	3,45	5,85	8,75	12,10	14,75	16,00	16,00	16,00	16,00
Memo item												
Undrawn Base Equity			7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	5,43	2,92	0,83	—
Undrawn Committed Equity			15,53	15,53	15,53	15,53	15,53	15,53	13,43	10,92	8,83	8,00

Source: UK Base Case

⁽¹⁾ Perustapausehto tarkoittaa, että on saatu vakuuttavaa näyttöä siitä, että Flamanville 3:n koekäyttökausi on saatu päätökseen ja että koekäyttökauden aikaista suorituskykyä koskevat takaajan vaatimukset on täytetty. Takaaja voi jatkaa perustapausehdon täyttämisen määräaikaan lisäämällä oman pääoman määrää ja huolehtimalla, että peruspääoman lisäämiseen voidaan käyttää vaadittua luottotukea. Perustapausehdon täyttämisen määräajan on oltava viimeistään 31. joulukuuta 2020.

⁽²⁾ FFS-laiminlyöntiehto tarkoittaa:

- [...];
- [...]; ja
- [...].

Base Case Condition Not Met (by 31 December 2020)

	Total	Development Equity	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cashflow								
Base Equity	1,69	1,69	—	—	—	—	—	—
Contingent Equity	7,97	N/A	—	—	—	1,97	3,35	2,65
Bonds	6,87	N/A	1,50	1,95	2,40	2,90	—	—
Balance Sheet								
Base Equity			1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	1,69
Contingent Equity			—	—	—	1,97	5,32	7,97
Bonds			1,50	3,45	5,85	6,78	6,78	6,78
Memo item								
Undrawn Base Equity			7,53	7,53	7,53	7,53	7,53	7,53
Cumulative Cap on Debt			1,50	3,43	5,85	6,78	6,78	6,78

Source: UK Base Case

Lähde: IUK, 12. syyskuuta 2014.

- (58) Kun perustapausehto on täyttynyt, rakennusaikana takaajan suojana on pääasiassa ehdollisen pääoman määrä, joka voidaan käyttää hankkeen välitavoitteeseen liittyvien ylimääräisten kustannusten kattamiseen rajoittaen näin velan määrää millä tahansa kaudella.
- (59) Osakkeenomistajien sitoumuksia peruspääomaan ja ehdolliseen pääomaan tuetaan luottovälineillä, joita ovat esimerkiksi emoyhtiön takaukset, remburssit ja muut takaajan hyväksymät luottotuet.
- (60) Osakkeenomistajat luovuttavat kaikista varoistaan, omaisuudestaan ja sitoumuksistaan kiinteä-⁽¹⁾ ja/tai vaihtuvakorkoisia⁽²⁾ arvopapereita⁽³⁾, mukaan lukien yrityskiinnitys⁽⁴⁾, tukeakseen velvoitteitaan NNBG:tä kohtaan ja NNBG:n velvoitteita. Velvoitteitaan tukeakseen NNBG ja joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskija, joka on erityistar-koitukseen perustettu uusi osakeyhtiö, luovuttavat kukin kaikista varoistaan, omaisuudestaan ja sitoumuksistaan kattavia kiinteä- ja/tai vaihtuvakorkoisia arvopapereita, mukaan lukien yrityskiinnitys. Arvopapereita tuetaan tiettyjä tärkeitä sopimuksia koskevilla sopimuspuolten suorilla hyväksynnöillä.

⁽¹⁾ Kiinteäkorkoiset arvopaperit liittyvät tunnistettuihin ja tiettyihin varoihin heti niiden luovuttamisen jälkeen. Kiinnitysvelallinen ei voi luovuttaa varojen erää tai käydä niillä kauppaa ilman tuensaajan suostumusta.

⁽²⁾ Vaihtuvakorkoiset arvopaperit luovutetaan kiinnitysvelalliselle kuuluvasta nykyisestä ja tulevasta vaihtelevien varojen luokasta.

⁽³⁾ Arvopaperien osuudet, joiden perusteella edunsaaja saa oikeudet vakuudellisiin varoihin. Kiinnitys on arvopaperien osuus, joka ei anna edunsaajalle omistusoikeutta tai käyttöoikeutta. Sen sijaan sillä kiinnitetään vakuudelliset varat, minkä myötä edunsaaja saa oikeuden turvautua varoihin voidakseen realisoida ne vakuusvelan maksamista varten. Näin edunsaaja saa varoista oikeudenmukaisen omistusosuuden, minkä ansiosta edunsaajalla on oikeus varata ne ja käyttää myynnin tuotto vakuusvelan maksamiseen.

⁽⁴⁾ Kaikkien (tai suunnilleen kaikkien) yrityksen varojen yrityskiinnitys, joka antaa kiinnityksenhaltijalle valtuudet nimittää hoitajan tai toimitusmiehen ja jonka todetaan olevan vuoden 1986 maksukyvyttömyysasetuksen mukainen yrityskiinnitys.

- (61) Liiketoimen erityisluonteen ja turvallisuuden tärkeyden vuoksi vakuuksien antamisen yhteydessä otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan turvallisuusviranomaisen hyväksyntä ja se, että arvopaperit voidaan myydä vain sellaiselle yhteisölle, jolle on myönnetty tai myönnetään HPC:n rakennuspaikalle ydinvoimalalupa.
- (62) Osakkeenomistajien, NNBG:n ja liikkeeseenlaskijan antamilla vakuuksilla pyritään varmistamaan, että vakuuden saaneet osapuolet (1) i) ovat velallisen maksukyvyttömyyden tapauksessa etusijalla vakuudettomien velkojen vaateisiin nähden; ii) voivat myydä vakuudelliset varat ja käyttää myynnin tuoton perimättömien vakuudellisten velkojen maksamiseen, mikäli tämä on paras tapa saada perittyä mahdollisimman suuri määrä; ja iii) voivat ottaa tilanteen hallintaansa jonkin kiinnitysvelallisen maksukyvyttömyyden yhteydessä ja nimittää selvittäjän tarkastelemaan velallisen liiketoimintaa ja varoja.
- (63) Joukkovelkakirjat ovat liikkeeseenlaskijan vakuudettomia sitoumuksia. Ne eivät kuulu mihinkään liikkeeseenlaskijan tai jonkun muun HPC-konsernin jäsenen antamaan vakuuteen.
- (64) NNBG:n antaman vakuuden myynnistä saatava tuoton jaossa velkojat asetetaan seuraavaan järjestykseen:
- 1) Lain nojalla ensisijaiset velkojat.
 - 2) Täytäntöönpanokustannukset (eli vakuuksien hoitajista ja pesänhoitajista aiheutuvat kustannukset).
 - 3) FDP-velkojat (2).
 - 4) Rakentamisen siltarahoituksen antajat.
 - 5) Joukkovelkakirjat ja takaaja.
 - 6) NNBG:n vakuudettomat velkojat.
 - 7) NNBG:n osakkeenomistajat.
- (65) Tätä tuottoja koskevaa tärkeysjärjestystä ei voida muuttaa ilman takaajan suostumusta.
- (66) Liiketoimen rahoitus jaetaan hankkeen välitavoitteiden saavuttamisen mukaan.
- (67) Kun joukkovelkakirjojen (muiden kuin SZC-joukkovelkakirjojen) enimmäismäärät on laskettu liikkeeseen, peruspääomaa annetaan aikataulun mukaisesti, ja ehdollisesta pääomasta maksetaan aikatauluun sopimattomat ylimääräiset kustannukset.
- (68) Osakkeenomistajille ei saa jakaa osinkoja ennen rahoituksen toteutumista.
- (69) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan rahoituksen toteutumisen jälkeen luottotakuuta suojaavat edelleen monet rakenteelliset ja kovenantiin perustuvat lieventävät tekijät, esimerkiksi osingon maksuajankohdan merkittävä rajoittaminen ja [...] kuukauden velanhoitovarannot (joita voidaan rahoittaa käteisvaroista, valmiusmaksusitoumuksista tai hyväksyttävistä takuista), joita voisi olla yhteensä [...] miljardia Englannin puntaa. Hankkeiden rahoituksen markkinakäytännöksi on ilmoitettu kuuden kuukauden velanhoitovarannot.
- (70) Luottotakuun käyttö rahoituksen toteutumisen jälkeen on todennäköisesti tarpeen vain, jos a) operatiivinen suorituskyky poikkeaa merkittävästi odotetusta, ja sen seurauksena velanhoitoon käytettävissä oleva kassavirta on odotettua pienempi, ja b) tämä poikkeama ehdyttää edellä mainitut rahoitusrakenteeseen sisältyvät olennaiset velanhoitovarannot.
- (71) Jos velanhoitovaroja käytetään (edes osa niistä), ne täytyy taas täyttää ennen osinkojen maksamista.

(1) Vakuuden saaneet osapuolet ovat takaaja, liikkeeseenlaskija ja energia- ja ilmastonmuutosministeri sekä Nuclear Decommissioning Fund Company Limited.

(2) Energia- ja ilmastonmuutosministeri ja Nuclear Decommissioning Fund Company Limited koskien Hinkley Point C -ydinvoimalaitoksen käytöstäpoistojärjestelyjä.

- (72) Kun otetaan huomioon laiminlyönneiltä suojaavat rakenteelliset suojat sekä laiminlyönnejä edeltävät käynnistävät tapahtumat ja mahdolliset suojakeinot, täytäntöönpanotarpeen tulisi Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan ilmetä vaikeissa ja epätodennäköisissä olosuhteissa. Jos toimeenpano on tarpeen, olosuhteet ovat silloin todennäköisesti yllättävät ja vakavat, ja silloin ei voida soveltaa ennalta määritettyjä täytäntöönpanotoimia. IUK katsoi tarvitsevansa joustoa voidakseen punnita vaihtoehtojaan kulloistenkin tapahtumien valossa, jotta se voi suojella etujaan paremmin. Siksi IUK valitsi mahdollisimman suuren ja joustavan sarjan täytäntöönpanovaihtoehtoja, ja sillä on valta määrittää kulloinkin sopivin täytäntöönpanotapa.
- (73) Komissiolle on toimitettu arviota varten tähän mennessä tehty rahoitusta koskeva aiesopimus HPC:n hankerahoituksen osalta. Aiesopimukseen sisältyy osapuolten sopimus rahoitusasiakirjojen tärkeimmistä ehdoista ja edellytyksistä. Luonnosten lopulliset versiot eivät kuitenkaan olleet vielä saatavilla tämän päätöksen antamispäivänä. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ilmoittivat, että loput ehdoista ja edellytyksistä sekä lopulliset rahoitusasiakirjat sisältävät vakiolausekkeita, joita jokainen sijoittaja tavoittelisi vastaavan hankkeen kohdalla. Koska komissiolla ei ollut mahdollisuutta todentaa tätä, Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten on siinä tapauksessa, että lopulliset asiakirjat muuttavat tällä hetkellä komissiolle esiteltyä toimenpidettä millään tavalla, ilmoitettava niistä komissiolle.

2.3 VALTION KANSSA TEHTÄVÄ SOPIMUS

- (74) Hinnanerosopimuksen mukaan NNBG:n investoijilla on oikeus korvauksiin, jos Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus päättää ajaa HPC:n alas poliittisista syistä (jotka eivät koske terveyttä, ydinturvallisuutta, turva-asioita, ympäristöä, ydinkuljetuksia tai ydinmateriaalivalvontaa). Nämä korvaukset rahoitettaisiin samalla tavalla kuin hinnanerosopimuksen mukaiset maksut (eli toimittajan maksuilla). Hinnanerosopimuksen lisäksi tehdään valtion ja NNBG:n investoijien välinen sopimus.
- (75) Sopimuksessa määrätään, että jos vastapuoli poliittisen alasajon yhteydessä laiminlyö korvausten maksamisen NNBG:n investoijille, valtio maksaa investoijille sovitun korvauksen. Sopimuksessa ei määrätä ylimääräisistä korvauksista NNBG:lle tai sen investoijille.

3. ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

- (76) Komissio sai runsaasti vastauksia menettelyn aloittamista koskevan päätöksen 7 päivänä huhtikuuta 2014 päättyneessä kuulemisvaiheessa. Tässä luvussa käsitellään valtioneuvoston arviointia koskevat huomautukset.
- (77) Arvioinnin kutakin osaa koskevat asianomaisten huomautukset käsitellään mainitsematta kuitenkaan jokaista huomautusta erikseen.
- (78) Koska vastauksia saatiin paljon, ne käsitellään aihekohtaisina ryhminä.

3.1 YLEISIIN TALOUDELLISIIN TARKOITUKSIIN LIITTYVIÄ PALVELUJA KOSKEVIIN TOIMENPITEISIIN LIITTYVÄT HUOMAUTUKSET

- (79) Yksi vastaaja oli yhtä mieltä Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen kanssa siitä, että toimenpiteisiin ei liity valtioneuvoston tukea. Vastaaja viittasi näyttöön, jonka Yhdistynyt kuningaskunta antoi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista laaditun arviointinsa tueksi.
- (80) Eräs osapuoli katsoi, että HPC tuottaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, koska se täyttää julkisen palvelun velvoitteen, jolla se varmistaa, että energiantarpeeseen vastataan lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ja että hanke toteutetaan selkeästi ja läpinäkyvästi, eikä siitä synny taloudellista etua millekään siihen osallistuvista yrityksistä. Osapuolen mukaan HPC myös parantaa toimitusvarmuutta, koska se vähentää riippuvuutta tuontipolttoaineista ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä.
- (81) Eräs niistä vastaajista, jotka vastustavat Yhdistyneen kuningaskunnan näkemystä siitä, että toimenpiteeseen ei liity valtioneuvoston tukea, huomautti, että toimenpide ei ole Altmark-kriteerien mukainen, koska hinnanerosopimuksilla ainoastaan korvataan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen, jäljempänä 'SGEI', suorittaminen.
- (82) Useat vastaajat huomauttivat, että mitkään muut yritykset eivät voineet osallistua hanketta koskevaan tarjouskilpailuun.

- (83) Useiden osapuolien mukaan ilmoitettu toimenpide ei kuulu EU:n SGEL-puitteiden soveltamisalaan, koska Yhdistynyt kuningaskunta ei ole selkeästi määrittänyt julkisen palvelun veloitetta, josta se myöntäisi korvausta, ja koska se ei täytä julkisten palvelujen toimeksiantoa koskevia ehtoja, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY (1) 3 artiklan 2 kohdassa määrätään.
- (84) Useat osapuolet huomauttivat, että tukitoimenpiteet eivät ole Altmark-kriteerien mukaisia, koska sähköntuotanto on tavallista taloudellista toimintaa ja ydinenergian tulisi siksi kilpailla muiden sähkölähteiden kanssa vapautetuilla sähkön sisämarkkinoilla, toimenpiteellä ei ole yhteisen edun mukaista tavoitetta, 35 vuoden kestolle ei näyttäisi olevan mitään objektiivista perustetta, toimenpiteessä kohdellaan eriarvoisesti ydinvoimaa ja uusiutuvia energialähteitä, toimenpide perustuu tuntemattomiin parametreihin eikä kustannus-hyötyanalyysejä ole tehty. Lisäksi ydinvoimalla voidaan tuottaa ainoastaan peruskuormasähköä, minkä vuoksi toimenpide ei voisi olla yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu. Myös liiallisten korvausten mahdollisuus olisi merkittävä.

3.2 TUEN OLEMASSAOLOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (85) Useiden vastaajien mukaan toimenpiteet voidaan määritellä valtiontueksi, koska niihin sisältyy valtion ja yrityksen tekemiä kahdenvälisiä sopimuksia, maksut kohdennetaan erityisesti ydinenergian tuotantotavoitteeseen, maksuja suoritetaan suoraan valtion talousarviosta ja sopimuksessa määrätään ydinenergiaa koskevasta tuesta ja erityisedellytyksistä, jotka ylittäisivät uusiutuville energialähteille myönnettävät tuet.
- (86) Eräs vastaaja huomautti, että yksikkökohtaisesta jätemaksusta jätteenkuljetushintojen enimmäismäärään siirtymiseen liittyy tukia ja uusille ydinalan toiminnanharjoittajille myönnettäviä lisätukia.

3.3 YHTEISEN EDUN MUKAISIA TAVOITTEITA, MARKKINOIDEN TOIMINTAPUUTTEITA JA VALTION TOIMIEN TARVETTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (87) Eräs myönteisen vastauksen antaneista huomautti, että ydinvoimalla voidaan edistää vähähiilistä sähköntuotantoa ja monipuolistaa sähköntuotantoalaa. Vastaaja totesi myös, että vaikka ydinvoima ei pystyisikään tuottamaan kaikkea Yhdistyneessä kuningaskunnassa seuraavien vuosikymmenien aikana tarvittavaa lisäkapasiteettia, se on todennäköisesti tärkeässä asemassa korvattaessa vanhoja ydinvoimaloita ja vastattaessa tulevaan kysyntään.
- (88) Useiden vastaajien mielestä Yhdistynyt kuningaskunta on erilaisessa asemassa kuin muut EU:n jäsenvaltiot, koska se on saari ja sillä on rajallisempi yhdysputkien saatavuus. Vertaus Suomeen tai Ranskaan ei toimi, koska niiden markkinarakente on täysin erilainen ja koska niissä on ollut jo pitkään ydinvoimaloiden rakentamista tukevia taloussopimuksia. Yhdistynyt kuningaskunta ei myöskään pystyisi hallitsemaan uusiutuvien energialähteiden epäsäännöllisyyttä tuomalla naapurimaistaan suuria sähkömääriä silloin, kun uusiutuvat energialähteet eivät tuota sähköä, ja sivuuttamalla liiallisen tuotannon aiheuttamat ongelmat silloin, kun sähköntuotanto toimii. Eurooppalaisten sähkön sisämarkkinoiden toimintapuutteet ovat siksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa aina vakavampia kuin Manner-Euroopassa, ja niiden korjaaminen edellyttää enemmän toimenpiteitä. Lisäksi ydinenergian tukeminen monipuolistaisi energiantuotantoa ja vahvistaisi näin Yhdistyneen kuningaskunnan energijärjestelmää.
- (89) Eräs vastaaja viittasi erityisiin ydinenergiaa koskeviin markkinoiden toimintapuutteisiin, etenkin pitkään rakennusaikaan ja käyttöikään, minkä vuoksi sijoituksen tuotto saadaan yli 30 vuoden kuluttua eli huomattavasti vuoden 2050 jälkeen. Joissakin jäsenvaltioissa sattuneista sähkökatkoksista on opittu, että luottamus rajat ylittäviin siirtoverkkoihin on rajallinen ja että mikään yksittäinen siirtoverkonhaltija ei pysty takaamaan yhteenliittämiskapasiteettia samalla tavoin kuin kotimaisessa verkossa. HPC-hankkeelle myönnettävä valtiontuki saattaisi vääristää kilpailua vähemmän kuin kapasiteettimarkkinoiden tapaisten muiden toimenpiteiden toteuttaminen.
- (90) Erään vastaajan mukaan HPC ei vaaranna ympäristönsuojelutavoitetta, koska sen toimintaa tarkkailevat ydinenergia-alan sääntelyviranomaisen kaltaiset elimet. Vastaajan mukaan HPC myös on vuoden 2010 ympäristölupasäännösten mukainen.
- (91) Useat osapuolet totesivat, että ydinjätettä on nykyään mahdollista säilyttää turvallisesti.
- (92) Useat osapuolet huomauttivat, että käytössä olevien politiikkojen yhdistelmä ei riitä lisäämään investointeja ydinvoimaan varsinkaan, koska hiilen hinta on päästökauppajärjestelmässä liian alhainen, Yhdistyneen kuningaskunnan hiilen pohjahinta ei auta nostamaan hiilen hintaa riittävän korkealle ydinvoimaan tehtävien investointien kannustamiseksi. Yhdistyneen kuningaskunnan takausjärjestelmä ei lisäksi yksin riitä tukemaan

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

investointeja, sillä siihen ei sisälly ydinvoiman pitkän aikavälin taloudellinen elinkelpoisuus. Ydinvoiman hiilijalanjäljen todettiin olevan yhtä suuri kuin tuulienergialla ja huomattavasti pienempi kuin merten uusiutuvilla energialähteillä, aurinkosähköllä tai biomassateknologialla.

- (93) Erään osapuolen mukaan Yhdistynyt kuningaskunta tukee uusiutuvia energialähteitä, jotka eivät kuitenkaan sovellu peruskuormasähkön tuotantoon, mutta kaasuun turvautuminen tekisi Yhdistyneestä kuningaskunnasta riippuvaisen fossiilisista polttoaineista ja altistaisi sen geopolittisille riskeille.
- (94) Erään vastaajan mukaan komission tulisi arvioida HPC:n nettohyöty ympäristölle verrattuna Yhdistyneessä kuningaskunnassa käytössä oleviin energialähteisiin. Tällä perusteella HPC:stä syntyisi selkeästi merkittävä ympäristöhyöty.
- (95) Useat osapuolet katsoivat, että jäsenvaltioiden pitäisi voida vapaasti valita omat energialähteensä ja tarjota tarvittavat kannustimet, joita ilman tehokkaat pitkäaikaiset yksityiset investoinnit vähähiiliseen sähköntuotantokapasiteettiin viivästyisivät. Komissiolla ei ole niiden mukaan oikeutta vaikuttaa tällaisiin päätöksiin. Ydinvoimaloilla on myös korkeat ensivaiheen pääomakustannukset ja toiminnan rajakustannukset, mikä yhdessä toimintakustannusten ja sähkön markkinahintojen välisten erojen kanssa tuo esiin riskin, jota ei voida tehokkaasti siirtää kuluttajille ilman valtion toimenpiteitä.
- (96) Useat tahot kritisoivat menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 337 kappaletta, koska Yhdistyneessä kuningaskunnassa ei ole investoitu uusiin ydinvoimaloihin sen jälkeen kun energiamarkkinat vapautuivat 20 vuotta sitten. Muutosten uhka muissa hallituksen politiikoissa ja muut poliittiset riskit vaikeuttaisivat yksityisten investoijien investointeja.
- (97) Useiden osapuolten mukaan pääomakustannukset muodostavat 75 prosenttia tasoitetuista sähköntuotantokustannuksista ⁽¹⁾ verrattuna puhdistamattoman kaasun 10–15 prosenttiin. Osapuolet katsovat, että oman mallin mukaisesti hiilidioksidipäästöjä voitaisiin vähentää kustannustehokkaalla tavalla niin, että päästöt olisivat 50 g CO₂/kWh vuoteen 2030 mennessä verrattuna nykytasoon, joka on 500 g CO₂/kWh. Tavoite saavutettaisiin pienimmillä kustannuksilla vain, jos uusi ydinvoimakapasiteetti kasvaisi merkittävästi (esimerkiksi 11 gigawattista 18 gigawattiin). Laajamittaisen ydinohjelman nykyarvo olisi 23 miljardia Englannin puntaa. Pitkäaikainen ydinalan sopimus pitäisi sähkön jakelun tehokkaana, mikä olisi tärkeää sekä ydinteknologian että uusiutuvia energialähteitä käyttävien teknologioiden kannalta, koska niillä on pienet rajakustannukset.
- (98) Eräs vastaaja totesi, että EPR:n kaltaisen uuden teknologian varhaisen kehitysvaiheen tukematta jättäminen johtaisi investoijien kiinnostuksen hiipumiseen sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa että sen ulkopuolella.
- (99) Erään vastaajan mukaan Euratomin perustamissopimusta ei voida soveltaa erillään komission toimintatavoista, sillä sen 40 artiklassa edellytetään, että komissio julkaisee määräajoin kausikohtaiset ydinenergian tuotantotavoitteensa, ja sopimuksen tavoitteet voidaan toteuttaa vain sen muita määräyksiä noudattaen.
- (100) Eräs vastaaja huomautti, että ennen markkinoiden vapautumista ydinvoimaan investoiminen oli mahdollista tariffirahoitteisissa hankkeissa, joissa investointiriskit on poistettu.
- (101) Eräs osapuoli totesi, että ydinpolttoaineella on useita eri lähteitä ja erinomainen energiaturvallisuusluokitus.
- (102) Eräs osapuoli huomautti, että ei ole olemassa yhtään vähähiilistä peruskuormateknologiaa, jota voitaisiin käyttää ydinteknologian kanssa samoilla kapasiteettitasoilla. Euroopan unionissa vallitsevien poliittisten riskien vuoksi sijoittajat varovat entistä enemmän sijoittamasta runsaasti pääomaa uuteen sähköntuotantojärjestelmään. Myös komission ennuste uuteen ydinenergiatuotantoon investoimisesta vuosina 2027–2030 on epävarmuuden vuoksi kyseenalainen.
- (103) Useat osapuolet huomauttivat, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa ei ole suomalaisen Mankala-periaatteen (energiantuotantoyhtiöiden ja paljon energiaa käyttävien teollisuudenalojen yhteinen investointi) tyyppistä toimintatapaa, jolla voitaisiin hallita ensivaiheen pääomakustannusten riskin ja pitkän aikavälin hetkellisen sähkönhinnan välistä epätasapainoa.
- (104) Eräs osapuoli huomautti, että useimmat uusiutuvia energialähteitä hyödyntävät teknologiat keksittiin 1900-luvun alussa. Siksi niiden tukeminen ei olisi teknologian kehittyneisyyden kannalta niin perusteltua kuin ydinteknologian tukeminen.

⁽¹⁾ Tasoitetut sähköntuotantokustannukset ovat sähkön eri tuotantomenetelmien kustannuksia koskeva toimenpide, jolla pyritään tekemään kustannusten vertailusta mahdollista tietyn oletuksen.

- (105) Useat osapuolet huomauttivat, että reaktorit saataisiin käyttöön aikaisintaan vuonna 2023, minkä vuoksi ydinvoimala ei voisi vastata toimitusvarmuushaasteeseen, jota Yhdistynyt kuningaskunta korosti toimenpiteiden perusteluissa.
- (106) Eräs osapuoli huomautti, että ydinteknologialla ei saada aikaan toimitusvarmuutta, koska sen myötä energiantuotannosta tulee riippuvainen halkeamiskelpoisen ydinmateriaalin tuonnista. Toinen osapuoli huomautti, että toimitusvarmuuden parantamiseksi tuontipolttoaineista riippuvuutta tulisi vähentää.
- (107) Eräs vastaaja huomautti, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen energiapolitiikka on poliittisesti puolueellista ja rajoittaa maalla olevien tuulipuistojen ja aurinkovoimaloiden kehittämistä.
- (108) Useat vastaajat huomauttivat, että ydinteknologia heikentää toimitusvarmuutta, koska se ei ole riittävän joustava tasapainottamaan tarjontaa ja kysyntää verkossa. Tämä johtuu odottamattomista häiriöistä, alentuneesta kapasiteetista ja määräaikaishuolloista. Ydinvoimaan ajatellaan liittyvän myös ennakoimattomia häiriöitä, jotka edellyttävät suuria varaenergiamääriä verrattuna tuulivoimaan, jonka vaihtelun sanotaan olevan enimmäkseen ennustettavissa. Samat vastaajat katsovat, että ydinvoima on huono keino vähentää päästöjä. Tämä näkemys perustuu tutkimukseen, jonka mukaan ydinpolttoainekierto tuottaa 9–25 kertaa enemmän hiilidioksidia kuin tuulivoima.
- (109) Useat vastaajat huomauttivat, että tilastollisen vertailun mukaan ydinteknologia ei edistä merkittävästi hiilestä irtautumista.
- (110) Useat osapuolet huomauttivat, että toimenpide ei takaisi energiaturvallisuutta, koska se ei korvaisi vanhoja ydinvoimaloita riittävän nopeasti ja olisi riippuvainen uraanivarannoista, jotka saattavat loppua.
- (111) Useiden vastaajien mukaan tuet johtaisivat muiden innovatiivisempien ja ympäristölle vähemmän haitallisten tuotantoteknologioiden sulkemiseen pois, eivätkä ne ole perusteltuja eivätkä yhteensopivia aiheuttamisperiaatteen kanssa. Tulevat sukupolvet joutuisivat vastaamaan pitkäaikaisesta toimenpiteestä aiheutuvista kustannuksista.
- (112) Useat vastaajat korostivat, että jäsenvaltioista etenkin Saksa, Itävalta, Irlanti ja Italia vastustavat ydinvoimaa, kun taas toisissa jäsenvaltioissa, esimerkiksi Portugalissa, Tanskassa, Virossa ja Kreikassa, ei ole lainkaan ydinvoimaloita, minkä vuoksi ydinvoimaa koskevaa yhteistä tavoitetta ei voida laatia.
- (113) Useat vastaajat huomauttivat, että teknologiaa, joka tarvitsee tukia 60 vuoden ajan ja on vapautettu kaikista aiheuttamistaan suorista ja välillisistä kustannuksista sekä edellyttää 35 vuoden taatun sopimuksen, ei voida pitää elinkelpoisena.
- (114) Erään osapuolen mukaan ei ole olemassa tyydyttävää tapaa vastata tarpeeseen hävittää radioaktiiviset jätteet.
- (115) Eräs vastaaja totesi, että Yhdistynyt kuningaskunta suosii liikaa uuden ydinvoiman rakentamista, kun otetaan huomioon jätteen hävittämiseen liittyvät epävarmuudet ja varmuuden tarjoaminen investoijille.
- (116) Useat vastaajat arvostelivat Yhdistyneen kuningaskunnan tekemää riskinarviointia toteamalla, että siinä ei pohdittu Fukushimaa ja muiden suurten ydinonnettomuuksien yhteydessä tapahtuneiden odottamattomien, suunnitteluperusteet ylittävien onnettomuuksien sarjaa. He arvostelivat myös väitteitä, joiden mukaan pahimmassa HPC:ssä ennakoitavissa olevassa onnettomuusskenaariossa (terrori-isku mukaan lukien) suurin suojarakennuksen ulkopuolelle pääsevä päästö määrä ei ylittäisi 0,03:aa prosenttia reaktorin ytimen sisällöstä päivässä.
- (117) Useat vastaajat huomauttivat, että ei ollut selvää, oliko Yhdistynyt kuningaskunta ottanut huomioon sähköverkon joustavuutta parantavien uusien teknologioiden (esimerkiksi dynaamisen hinnoittelun, irrotuskelpoista kuormaa tai dynaamista kuorman rajoitinta teollisuudessa koskevien sopimusten, palvelujen koostamisen ja kotitalouksien kysynnän optimoinnin) kehittämisen.
- (118) Eräs vastaaja arvosteli suurta painoarvoa, jonka Yhdistynyt kuningaskunta antaa peruskuormasähkön tuotannolle, vaikka energia-ala on murroksessa eikä ole varmaa, onko peruskuormatuotanto 2020-luvun puolivälissä vielä yhtä tärkeää kuin nyt. Erityisesti järjestelmän joustavuuden merkitys kasvaa.
- (119) Useat osapuolet huomauttivat, että HPC ei ole ensimmäinen laatuaan, vaan pikemminkin viides tai kuudes, kun otetaan huomioon Suomessa ja Ranskassa sijaitsevat laitokset sekä kaksi Kiinaan rakennettua ydinvoimalaa. Lisäksi Suomessa ja Ranskassa tilattiin samanlaiset reaktorit ilman valtion tukea.
- (120) Erään osapuolen mukaan aurinkovoimalla pystyttäisiin tuottamaan vuodessa sama määrä sähköä suunnilleen samalla hinnalla kuin HPC:ssä, ja merituulivoimasta voisi tulla halvempaa kuin ydinvoimasta vuoteen 2020 mennessä tai pian sen jälkeen.

- (121) Erään osapuolen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan omien lukujen perusteella uutta ydinvoimaa ei tarvita. Useissa asiakirjoissa ja puheissa kuitenkin väitetään virheellisesti, että sähkön kysyntä saattaisi kaksinkertaistua tai jopa kolminkertaistua verrattuna hallituksen omiin tutkimuksiin, jotka koskevat pitkäaikaista sähkön kysyntää ja vuoteen 2025 ulottuvaa kapasiteetin tarvetta.

3.4 TOIMENPITEEN TARKOITUKSEN MUKAISUUTTA JA KANNUSTAVAA VAIKUTUSTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (122) Eräät myönteisen vastauksen antaneista huomauttavat, että ydinvoimalla voidaan edistää vähähiilistä sähköntuotantoa ja monipuolistaa sähköntuotantoalaa. He totesivat myös, että vaikka ydinvoima ei pystyisikään tuottamaan kaikkea Yhdistyneessä kuningaskunnassa seuraavien vuosikymmenien aikana tarvittavaa lisäkapasiteettia, se on todennäköisesti tärkeässä asemassa korvattaessa vanhoja ydinvoimaloita ja vastattaessa tulevaan kysyntään.
- (123) Useiden vastaajien mukaan ilman valtion toimenpiteitä yksityisissä investoinneissa keskityttäisiin ainoastaan lyhyen aikavälin tuottoihin, mikä tekisi uuden ydinvoiman rakentamisesta mahdotonta.
- (124) Erään vastaajan mukaan toiminnanharjoittajilla ei olisi ilman tukea kannustimia uusiin ydinvoimaloihin investoimiseen ja ensimmäisen hankkeen onnistunut toteuttaminen vähentäisi merkittävästi uusien hankkeiden kustannuksia. Saman vastaajan mukaan kolmannen sukupolven reaktoreita ei voida verrata nykyisiin ydinvoimaloihin, ja ilman pitkän aikavälin hintavakautta ydinenergiaan olisi mahdotonta saada yksityisiä investointeja.
- (125) Useiden vastaajien mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan uudesta ydinohjelmasta olisi huomattavaa hyötyä Yhdistyneen kuningaskunnan ja Euroopan työllisyydelle.
- (126) Useat vastaajat huomauttavat, että tuen avulla pitkälle erikoistuneet pätevät työntekijät voisivat pitää yllä ammattitaitoaan ja kehittää uusia tekniikoita, mikä olisi ratkaisevan tärkeää myös käytössä olevien ydinreaktorien käytöstä poistamisen kannalta. He korostivat myös tuen myönteistä vaikutusta toimitusketjun toiminnanharjoittajille.
- (127) Useat vastaajat huomauttavat, että Yhdistyneen kuningaskunnan yritykset suosivat monipuolista energialähteiden yhdistelmää, erityisesti ydinvoimaa, tuulivoimaa ja vesivoimaa. Yhdistyneen kuningaskunnan ohjelman myötä yrityksille, erityisesti suurille sähkönkäyttäjille, luodaan entistä vakaampi investointiympäristö.
- (128) Useat käyttäjät katsoivat, että pelkästään uusiutuviin energialähteisiin sovellettavaan vihreään sertifikaattiin verrattuna ehdotetulla toimintatavalla on se etu, että sillä voidaan rajoittaa liiallisia korvauksia.
- (129) Useat osapuolet katsoivat, että valtiolla on velvollisuus kannustaa investoijia monipuolistamispäätöksiin, koska vapautetuilla markkinoilla ei voida ottaa huomioon jäsenvaltioiden toimitusvarmuusetuja.
- (130) Eräs osapuoli arvosteli komission näkemystä, jonka mukaan hinnanerosopimuksilla poistetaan suurin osa markkinoiden riskeistä, koska monissa jäsenvaltioissa käytetään laajalti syöttötariffeja uusiutuvien energialähteiden tukemiseen, eikä ydinvoiman erilaiselle kohtelulle olisi mitään syytä.
- (131) Useiden vastaajien mukaan ydinteknologia ei ole ympäristöystävällistä eikä uusiutuvaa vaan rajallista ja erittäin kallista, vaikka se on pitkälle kehitetty teknologia, jolla ei ole minkäänlaista oppimisvaikutusta.

3.5 TOIMENPITEIDEN OIKEASUHTEISUUTTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (132) Yksi osapuoli huomautti, että hinnanerosopimusmekanismi lieventää riskiä mutta altistaa silti NNBG:n perusriskille ja estää liialliset korvaukset, koska maksut maksetaan vain, kun viitehintaa on toteutushintaa alhaisempi. Pääoman voitonjakojärjestely rajoittaa liiallisia korvauksia, eikä NNBG:lle taata kiinteää tulo- tai voittotasoa. Lisäksi hinnanerosopimus vakauttaa hintoja ja parantaa näin investointiympäristöä.
- (133) Monet osapuolet katsoivat, että toteutushintaa tulisi verrata muiden vähähiilisten teknologioiden toteutushintaan, ei kaasulaitosten kustannuksiin. Lisäksi huomioon tulisi ottaa nykyisten hintatasojen sijaan tulevat hintatasot.

- (134) Monet osapuolet huomauttivat, että HPC:n hinnanerosopimus kestää 35 vuotta, mutta uusiutuvia energialähteitä koskevat sopimukset kestävät vähemmän aikaa, tavallisesti enintään 15 vuotta. Ydinvoimalaitos on kuitenkin toiminnassa 60 vuotta ja uusiutuvien energialähteiden laitokset vain 20–25 vuotta, joten tuen osuus koko käyttöikää kohti olisi pienempi. Hinnanerosopimukset suojaavat Yhdistynyttä kuningaskuntaa korkeampien rakennuskustannusten maksamiselta.
- (135) Eräs osapuoli toimitti kustannusarvion, jonka mukaan kustannukset laskevat ensimmäisen laitoksen jälkeen merkittävästi, 60–75 Englannin puntaan megawattituntia kohti vuoteen 2030 mennessä. Kyseinen osapuoli väitti myös, että ilmoitetun toimenpiteen toteutushinta laskisi arviossa osoitetulla tavalla, 85–100 Englannin puntaan megawattituntia kohti.
- (136) Useat osapuolet huomauttivat, että vain harvat teknologiat ovat tällä hetkellä tätä halvempia eikä millään niistä voida tuottaa tulevaisuudessa merkittäviä määriä sähköä.
- (137) Monet totesivat, että kun uusiutuvien energialähteiden täydet järjestelmäkustannukset otetaan huomioon, ydinvoima on paljon edullisempi vaihtoehto Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittamaan toteutushintaan.
- (138) Eräs osapuoli katsoi, että komission päätös jättää ydinvoimahankkeet hinnanerosopimuksen tapaisten mekanismien ulkopuolelle voisi vaikuttaa merkittävästi ydinsaneerausvirasto NDA:n kykyyn ratkaista Yhdistyneen kuningaskunnan siviiliplutoniumin käsittely. Se katsoi myös, että veronmaksajille jätteisiin liittyvistä kustannuksista aiheutuva rasitus on hyvin pieni Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ansiosta.
- (139) Monet vastaajat huomauttivat, ettei investointitukea vähennetä toimintatuesta.
- (140) Eräs vastaaja katsoi, että kaikkien sopimusten ja niihin tehtyjen muutosten, jotka vaikuttavat rahoitukseen tai käytöstäpoiston tai jätteen ja käytetyn polttoaineen huollon ja loppukäsittelyn käytännön järjestelyihin, on oltava avoimia yleisölle tiedottamista ja parlamentaarista valvontaa varten. Se huomautti myös, ettei kustannusten mallintamisen keskeisiä tietoja ole julkistettu.
- (141) Useat osapuolet nostivat esiin huolensa siitä, että Yhdistynyt kuningaskunta saattaisi myöntää lisätukea NNBG:lle muun muassa sellaisen järjestelmän muodossa, joka rajoittaa ydinvoima-alan toiminnanharjoittajien vastuuta. Jotkin osapuolet katsoivat myös, että ydinvoimalle vaihtoehtoisin teknologioihin kohdistuisi täysi vastuu, kun taas ydinvoimateknologia hyötyisi rajoitetusta vastuusta.
- (142) Toinen tuen muoto, jonka ilmoitettiin mahdollisesti jäävän ilmoitetun tuen ulkopuolelle, oli ydinjätteen huollon ja loppukäsittelyn kustannusten aliarviointi. Kustannukset perustuvat jätteenkuljetussopimukseen, jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo velvoittaa uudet ydinvoima-alan toiminnanharjoittajat allekirjoittamaan. Lisäksi jotkin osapuolet huomauttivat, että käytöstäpoistokustannusten väitetty puutteellinen huomioiminen rikkoo aiheuttamisperiaatetta.
- (143) Yksi vastaajista ilmaisi huolensa mahdollisista kustannusten ylityksistä Suomen ja Ranskan eurooppalaista painevesireaktoria (EPR) koskevista malleista saatujen kokemusten perusteella.
- (144) Yhdistyneen kuningaskunnan nykyisiä ydinvoima-alan toiminnanharjoittajia tuetaan jo useilla rahoitusvälineillä, kuten rajoitetulla vastuulla, kaupallisten riskien vastattavaksi ottamisella, ydinjätteen loppusijoituskustannusten tuilla sekä terrorismin torjunnan kustannusten tuilla.
- (145) Monet osapuolet katsoivat, että tuen seurauksena taloudellinen riski siirtyy yritykseltä veronmaksajille ja syntyy toimittajariippuvuus, joka nostaa energian hintaa seuraavien 35 vuoden aikana.
- (146) Monet osapuolet pitivät toteutushintaa liian korkeana, sillä HPC on kallein koskaan rakennettu voimalaitos. Vääristymät aiheuttaisivat lisäkustannuksia.
- (147) Yksi osapuoli väitti, ettei oikeasuhteisuusarviointi voi olla kattava, ellei voitonjakoa ja kustannusten kertymistä koskevia sääntöjä oteta täysimääräisesti huomioon.
- (148) Eräs osapuoli huomautti toteutushinnan olevan suurempi kuin Saksan maalla olevista tuulivoimaloistaan maksama hinta.
- (149) Yhden osapuolen mukaan voidaan olettaa, ettei myönnetyn tuen voida perustellusti odottaa laskevan EPR:n kustannuksia merkittävästi ja ettei mainittua reaktoria luokiteltaisi uudeksi teknologijaksi.

- (150) Useat osapuolet väittivät, että monet uudet uudistuvan energian teknologiat saattavat osoittautua paljon HPC:tä kustannustehokkaammiksi. Ne huomauttivat, että Carbon Connectin äskettäisen raportin ⁽¹⁾ mukaan EDF:n ja muiden sijoittajien HPC:stä saamat tuotot olisivat paljon muita hankkeita korkeammat, sillä pääoman odotettava tuotto olisi noin 19–21 prosenttia eli yksityisestä rahoitusaloitteesta (Private Finance Initiative) odotettavaa pääoman tuottoa korkeampi. Lisäksi jos ydinonnettomuutta koskevan täyden vakuutuksen kustannukset otetaan huomioon, ydinvoiman taloudellisuus muihin vähähiilisiin energialähteisiin verrattuna heikkenee huomattavasti. Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin alahuoneen julkisia tilejä käsittelevän komitean ja ydinsaneerausvirasto NDA:n äskettäinen raportti viittaisi siihen, että ydinvoimaperimän vuosittaiset kustannukset ovat yli 2,5 miljardia Englannin puntaa eli 42 prosenttia energia- ja ilmastomuutosministeriön kokonaisbudjetista.
- (151) Monien osapuolien mukaan olisi myös aiheellista epäillä, että korvauksia maksetaan liikaa.
- (152) Eräs osapuoli laski, että jos 35 vuoden toteutushinta muunnettaisiin vastaavaksi 15 vuoden toteutushinnaksi, sen reaaliarvo olisi vuonna 2012 noin 117 Englannin puntaa megawattituntia kohti eli yli 20 prosenttia maatuulivoimaa ja 10–15 prosenttia biomassan muuntamista korkeampi. Lisäksi maatuulivoiman kustannusten voidaan olettaa laskevan vuoteen 2023 mennessä sen lisääntyneen käytön vuoksi. Tämä tekisi erosta entistä selvemmän.
- (153) Monet osapuolet huomauttivat, että vaihtoehtoisten teknologioiden ja erityisesti uusiutuvan energian teknologioiden hinnat laskevat todennäköisesti tulevaisuudessa, mikä nostaisi HPC-hankkeen korvaukset suhteessa liiallisiksi.
- (154) Yksi osapuoli katsoi, ettei Yhdistynyt kuningaskunta olisi etsinyt markkinoilta vastaavaa kapasiteettia tai tuotosta samalle ajanjaksolle. Ranskassa ja Suomessa ydinenergian hinta on 45–50 euroa megawattitunnilta. Rahoitusanalytiikoiden raporttien mukaan EDF:n vuotuinen pääoman sisäinen tuotto prosentti olisi 25–35 prosenttia. Hinnanerosopimukset tekevät viitehinnan saavuttamisesta helpompaa ydinvoimalle kuin uusiutuville energialähteille, ja hiilen pohjahinnan ja kapasiteettimarkkinoiden yhdistelmä tukee investoimista uuteen ydinvoimaan.

3.6 JÄSENVALTIOIDEN VÄLISEN KILPAILUN JA KAUPAN MAHDOLLISIA VÄÄRISTYMIÄ KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (155) Myönteiseltä kannalta moni osapuoli katsoi, ettei toimenpide vaikuta merkittävästi jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan, koska se ei vaikuta merkittävästi kuluttajien hyvinvointiin eikä nosta vähittäishintoja. Lisäksi NNBG:hen kohdistuu markkinavoimia ja kannustimia kilpailuun sähköisen tukkumarkkinoilla.
- (156) Useat osapuolet olivat sitä mieltä, että kaikille vähähiilisille teknologioille tulisi luoda tasapuoliset toimintaedellytykset. Siksi uuden ydinvoiman tukeminen olisi johdonmukaista uusiutuvien energialähteiden nykyisen tukipolitiikan kanssa. Monet osapuolet katsoivat, että teknologianeutraalius tulisi säilyttää eikä ydinteknologiaa saisi siksi syrjiä.
- (157) Monet osapuolet huomauttivat, etteivät toimenpiteet voisi syrjäyttää investointeja uusiutuviin energialähteisiin, sillä niitäkin tuetaan hinnanerosopimuksin. Jotkin osapuolet taas katsoivat, että tuki lisää uusia investointeja energiantuotantoteknologioihin.
- (158) Yksi osapuoli huomautti, että HPC:ltä odotetaan vain hieman yli 3 gigawatin kapasiteetin asentamista, kun taas Yhdistyneen kuningaskunnan markkinat kokonaisuudessaan kattavat pian 80 gigawattia. Tämän perusteella tuen aiheuttama markkinoiden vääristymä ei olisi merkittävä (esimerkiksi 4 prosenttia).
- (159) Monet osapuolet olivat sitä mieltä, ettei uuden ydinvoiman vaihtoehtojilla pystytä saavuttamaan tarpeeksi suurta kapasiteettia, jotta niitä voitaisiin pitää toteuttamiskelpoisina vaihtoehtoina. Kysynnänohjauksen voittoja ei voida pitää varmana, energiatehokkuus vaatii lisätoimia, ja energiaverkkojen yhteenliittäminen edistäisi merkittävästi tehokasta resurssienkäyttöä, mutta sen suurimmat esteet ovat poliittisia ja sääntelyllisiä.
- (160) Useat vastaajat väittivät toimenpiteiden vääristävän kilpailua. Tämä tapahtuisi syrjäyttämällä vaihtoehtoiset teknologiat ja erityisesti syrjimällä uudistuvan energian teknologioihin tehtäviä investointeja tai korvaamalla ne. Myös sisämarkkinoiden kaupan katsotaan vääristyvän, kun maahantuojat eivät pysty kilpailemaan ydinenergian tuettua hintaa vastaan. Tämä johtaisi muissa jäsenvaltioissa keinotekoisiiin ylijäämiin.
- (161) Yksi vastaajista huomautti, että tuki vääristää olemassa olevien ja uusien ydinvoimalaitosten välistä kilpailua, sillä uudet saavat toimintatukea mutta vanhat eivät. Eräs osapuoli totesi, että teknologianeutraalius tulisi säilyttää eikä ydinteknologiaa saisi siksi syrjiä

⁽¹⁾ Leveque, F. ja Robertson, A, Future Electricity Series Part 3: Power from Nuclear, Carbon Connect, Policy Connect, London, 2014.

- (162) Yksi osapuoli katsoi, että ydinvoiman tuet pienentäisivät todennäköisesti uusiutuvan energian teknologioiden käytössä olevia markkinoita ja vaikeuttaisi uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäämistä EU:ssa.
- (163) Eräs osapuoli arvosteli tutkijoiden Green ja Staffell laatimaa asiantuntijatutkimusta, erityisesti siksi, että tutkimuksen menetelmä ei sovi hyvinvointianalyyysien ja vääristymäarviointien tekemiseen, oletukset eivät sovi rahoitusmarkkinoiden toimimattomuuden käsittelyyn, keskimääräisten pääomakustannusten eksogeenisyyttä koskeva oletus ei ole perusteltu ja tutkimuksessa jätetään huomiotta oppiminen, hiilen ulkoisvaikutukset, tarjonnan monipuolisuus sekä markkinavoima.
- (164) Yksi osapuoli totesi, että tuki lisää huomattavasti epätasapainoa ydinvoimateknologian ja muiden energiateknologioiden kokonaiskustannusten välillä kuluttajien vahingoksi sekä nostaa veromääriä. EDF saavuttaisi määräävän aseman Yhdistyneen kuningaskunnan energiainfarkkioilla, varsinkin jos olemassa olevien ydinvoimalaitosten taloudelliseen käyttöaikaan myönnettäisiin pidennystä.
- (165) Eräs osapuoli huomautti, että hinnanosopimuksen erotusten maksaminen mitatun tuotoksensa perusteella voi luoda vääristymiä markkinoille, sillä tuottajat voivat myydä sähköä jopa tappiolliseen hintaan ja luottaa hinnanosopimuksen muuttavan tuloksen tuotoksi.
- (166) Eräs osapuoli väitti, että tuen laajuus heikentäisi investointia tuleviin yhdysputkiin, kuten Skotlannin ja Islannin väliseen yhdysputkeen (geoterminen sähkö) ja Englannin ja Pohjoismaiden väliseen yhdysputkeen (geoterminen sähkö, tuulivoimasähkö, vuorovesisähkö).

3.7 LUOTTOTAKUUTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (167) Useat vastaajat katsoivat, ettei liiallisten korvausten mahdollisuus ole poissuljettu, sillä tukipakettiin kuuluu hinnanosopimuksen lisäksi luottotakuu.

3.8 MUUT HUOMAUTUKSET

- (168) Monet vastaajat viittasivat villisikoihin, jotka sisälsivät suuria säteilymääriä maaliskuussa 2013, kun Tšernobylin onnettomuudesta oli kulunut 27 vuotta. Monet vastaajat pyysivät toisen kuulemisen järjestämistä ilmoitetun toimenpiteen viimeistelyn jälkeen.
- (169) Useat vastaajat huomauttivat Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen luvanneen ennen vaaleja, ettei ydinvoimalle myönnettäisi julkista tukea.
- (170) Yksi osapuoli uskoi, että Yhdistynyt kuningaskunta luottaisi jatkossakin suunnitelmien teossa ja kustannusten määrittämisessä niin kutsuttuun uuteen rakentamiseen liittyvien prosessien onnistuneeseen loppuunsaattamiseen, mutta jättäisi huomiotta geologisen loppusijoituslaitoksen sijoittamiseen, perustamiseen ja käyttöön liittyvät merkittävät epävarmuustekijät. Sama osapuoli arvosteli myös Yhdistyneen kuningaskunnan tämänhetkisiä ehdotuksia ydinjätteen huollosta ja loppusijoittamisesta.

4. YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET

- (171) Yhdistynyt kuningaskunta esitti vastauksensa menettelyn aloittamista koskevaan päätökseen 31 päivänä tammikuuta 2014. Vastaus sisälsi useita arviointeja, muun muassa seuraavat:
- energia- ja ilmastomuutosministeriön tekemä mallinnustyö ja vaihtoehtojen tilanteiden arviointi
 - Oxeran raportti markkinoiden toimintapuuhteista, oikeasuhteisuudesta ja kilpailun mahdollisista vääristymistä
 - Pöyryn tutkimus sisämarkkinoiden mahdollisista vääristymistä ja uuden ydinvoiman vaihtoehdoista
 - Redpointin raportti Yhdistyneen kuningaskunnan sähköalan kehityksestä
 - kuvaus kustannusten selvittämisestä ja todentamista koskevasta prosessista, johon liittyivät KPMG ja LeighFisher
 - KPMG:n raportti kilpailun mahdollisista vääristymistä
 - tuottoprosenttien vertailu.

(172) Yhdistynyt kuningaskunta toisti vastauksessaan laajasti aiemmin ilmoituksessaan esittämänsä kannan. Sen mukaan uusi ydinvoima olisi tärkeä osa Yhdistyneen kuningaskunnan energiapalettia ja auttaisi saavuttamaan hiilettömän, turvallisen ja monipuolisen sähköntuotannon kohtuullisin kustannuksin.

(173) Yhdistyneen kuningaskunnan perusteluja tarkastellaan yksityiskohtaisemmin alla.

4.1 VALTIONTUEN JA YLEISIIN TALOUDELLISIIN TARKOITUKSIIN LIITTYVÄN PALVELUN OLEMASSAOLOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

(174) Yhdistynyt kuningaskunta väitti, ettei ilmoitettu toimenpide ole tukea hinnanosopimuksen osalta Altmark-kriteerien perusteella ja luottotakuun osalta takauksia koskevan tiedonannon⁽¹⁾ perusteella. Yhdistynyt kuningaskunta oli kuitenkin sitä mieltä, että tuki soveltuisi sisämarkkinoille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevien puitteiden nojalla⁽²⁾. Jos näin ei kuitenkaan olisi, tuki soveltuisi sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

(175) Mitä tulee ensimmäiseen Altmark-kriteeriin eli yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun olemassaoloon, Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät, että HPC:n rakentaminen määritellyssä aikataulussa ja sen toiminta hinnanosopimuksen puitteissa on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu, jolla pyritään saavuttamaan Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen yleishyödyllisiä tavoitteita.

(176) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset selventävät tätä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun käsitettä. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu koostuu niiden mukaan sen varmistamisesta, että uuden sukupolven ydinvoimakapasiteettiin investoidaan tietyssä aikataulussa. Yksikään nykyisissä markkinaolosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja ei investoisi uuden sukupolven ydinvoimalaitokseen hinnanosopimuksen mukaisessa aikataulussa. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät, että uuden ydinvoiman rakentamiseen liittyy merkittäviä markkinoiden toimintapuutteita, mikä oikeuttaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tehtäväksi antamisen.

(177) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan sähködirektiivissä⁽³⁾ tunnustetaan, että 3 artiklan 2 kohdan mukaisissa julkisen palvelun velvoitteissa voidaan ottaa huomioon tarve tarjota kapasiteettia pitkällä aikavälillä energian toimitusvarmuuden varmistamiseksi. Oletettavasti tätä julkisen palvelun velvoitteiden perustaa ei ole syytä rajoittaa varatuotantokapasiteetin tarjonnan osalta Viranomaisten mukaan HPC edistää sähködirektiivin 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti energian toimitusvarmuuden pitkän aikavälin suunnittelua Yhdistyneessä kuningaskunnassa tarjoamalla merkittävän tuotantokapasiteetin pitkällä aikavälillä eli 35 vuodeksi, jolloin erotusmaksut maksetaan hinnanosopimuksen mukaisesti. HPC:n tuleva tuotanto ei välttämättä ehdi korjata kapasiteetin mahdollista vajausta ennen vuotta 2020. Tällä ei kuitenkaan ole merkitystä, kun yleisen edun mukaista tavoitetta tarkastellaan lyhyen aikavälin sijaan pitkällä aikavälillä. Sen, että Yhdistynyt kuningaskunta saattaa kärsiä kapasiteettirajoituksista ennen HPC-voimalan toiminnan alkamista, ei katsota heikentävän hankkeen toteuttamisen perusteluja. Ilman toimia Yhdistyneen kuningaskunnan kapasiteettirajoitukset jatkuisivat edelleen 2020-luvulla ja siitä eteenpäin ja valtion pitäisi suunnitella energiapaletti, jolla haasteisiin voitaisiin vastata pysyvällä tavalla.

(178) Viranomaiset katsovat, että investointi uuden ydinvoiman tuotantokapasiteetin luomiseen ja käyttöönottoon tietyssä aikataulussa ja sen käyttö hinnanosopimuksen puitteissa parantaa huomattavasti Yhdistyneen kuningaskunnan vähähiilisen energian toimitusvarmuutta pitkällä aikavälillä. Näin sillä pyritään saamaan aikaan yleinen etu, joka voidaan katsoa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi. Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen mukaan tavallisissa markkinaolosuhteissa toimivat yritykset eivät toteuta uutta peruskuormakapasiteettia eivätkä varsinkaan ydinvoimahankkeita sellaisessa aikataulussa, joka riittäisi saavuttamaan Yhdistyneen kuningaskunnan yleishyödylliset tavoitteet.

(179) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mielestä hinnanosopimusta on pidettävä sopimuksena, jolla määrätään NNBG:lle tiettyjä julkisen palvelun velvoitteita. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää palvelua koskevan julkisen palvelun velvoitteen tarkka määritelmä ja pakollinen luonne perustuvat sellaisiin tiukkoihin lausekkeisiin, joiden tarkoituksena on varmistaa, että NNBG pysyy määritetyssä aikataulussa, ja siihen, että kun NNBG sitoutuu rakentamaan, se ei voi enää perääntyä erittäin suurten aloituskustannusten vuoksi.

(180) Toisen Altmark-kriteerin osalta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät, että viitehinnan laskemisen parametreista ja toteutushinnan mahdollisista muutoksista on sovittu periaatteessa ja ne sisällytetään hinnanosopimukseen objektiivisella ja avoimella tavalla ennen sen voimaantuloa.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10).

⁽²⁾ Komission tiedonanto julkisesta palvelusta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevista Euroopan unionin puitteista (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 15).

⁽³⁾ Direktiivi 2009/72/EY.

- (181) Kolmannen Altmark-kriteerin osalta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toteavat, että oikeuskäytännön mukaan sekä sen harkintavallan perusteella, joka jäsenvaltiolla on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun ja sen täytäntöönpanon ehtojen määrittämisessä, komission valvonta kolmannen Altmark-kriteerin mukaisen korvauksen tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden suhteen on rajoitettu ilmeiseen virheeseen⁽¹⁾. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat sitä mieltä, että toimenpide on oikeasuhteinen ja että hinnanerosopimusjärjestelmä pitää valtiontuen tason automaattisesti mahdollisimman pienenä, sillä erotusmaksu maksetaan vain, kun viitehinta on toteutushintaa alhaisempi, ja päivastainen maksu vain, kun markkinoiden viitehinta on toteutushintaa korkeampi. Hinnanerosopimus sisältää useita suojatoimia liiallisten korvausten estämiseksi.
- (182) Neljännen Altmark-kriteerin tarkoituksena on Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan varmistaa, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamisesta myönnettävä korvaus vastaa samasta palvelusta tavomaisen markkinakäytännön mukaan maksettavaa korvausta. Riittävän vertailukohteen puuttumisen ei pitäisi tässä tapauksessa estää neljännen Altmark-kriteerin soveltamista. Komission tulisi arvioida edun olemassaolo tapauksen objektiivisten ja todennettavissa olevien seikkojen perusteella. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mielestä ulkoisten neuvonantajien toteuttama kustannusten selvittämistä ja todentamista koskeva työ, jolla varmistetaan, että NNBG:n yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamisen kustannusarviot ovat kohtuulliset, tulisi riittää siihen, että neljäs Altmark-kriteeri voidaan katsoa täytetyksi.
- (183) Luottotakuun osalta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset katsovat, ettei takaus anna etua yritykselle, sillä se myönnetään kaupallisiin ehdoin markkinataloussijoittajaperiaatteen mukaisesti. Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen mukaan luottotakuulla ja hinnanerosopimuksen ehdoilla on eri tarkoitus. Hinnanerosopimuksen tarkoituksena on tarjota pitkäaikainen sopimusjärjestely, jolla vähennetään tukumarkkinahintoihin liittyviä epävarmuustekijöitä, jotka liittyvät omaisuuserän arvoon. Luottotakuu helpottaa rahoitusvakuuttajien kaupallisten luottotakuiden tavoin laajempaa pääsyä pitkän aikavälin velkamarkkinoille. Luottotakuun hinnoittelu ja hyväksyminen riippuvat ratkaisevasti koko hankkeeseen liittyvästä riskistä, johon kuuluvat myös hinnanerosopimuksen ehdot. Asia ei kuitenkaan toimi toisinpäin: myönnetty takaus jakaa riskiprofiiliin uudelleen velkasijoittajan ja takaajan välillä, mutta ei muuta hankkeen riskiprofiilia. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ei katso hankkeen toteuttavan yrityksen saavan minkäänlaista lisätukea hinnanerosopimuksen ja luottotakuun yhdistelmästä.
- (184) Mitä tulee poliittisesta alasajosta maksettavaa korvausta koskevaan valtion kanssa tehtävään sopimukseen, Yhdistynyt kuningaskunta väittää, että kaikissa hinnanerosopimuksissa on määräyksiä korvauksista, joita maksetaan sijoittajille ”vaatimukset täyttävän alasajon” yhteydessä. Tällainen alasajo voi johtua esimerkiksi lakimuutoksesta, jonka vuoksi koko laitos suljetaan pysyvästi (teknologiasta riippuen), tai Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen kiellosta käynnistää laitoksen toiminta uudelleen tietyn ajan kuluttua alasajosta. Valtion ja NNBG:n sijoittajien välinen suora sopimus on erillinen lisäsopimus, jonka tarkoituksena on toimia vaatimukset täyttävää alasajoa koskevien määräysten varautumisjärjestelynä. Sopimuksessa varmistetaan, että jos vastapuoli poliittisen alasajon yhteydessä laiminlyö korvausten maksamisen NNBG:n investoijille, valtio maksaa investoijille sovitun korvauksen. Siinä ei määrätä ylimääräisistä korvauksista NNBG:lle tai sen investoijille.
- (185) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset pitävät sopimusta välttämättömänä, koska ydinvoimaan liittyä erityisiä poliittisen alasajon riskejä.
- (186) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät, ettei tarkoituksena ole liittää jokaiseen hinnanerosopimukseen valtion kanssa tehtävää sopimusta, sillä asia pitäisi harkita jokaisen hankkeen osalta erikseen. Ne myöntävät kuitenkin mahdollisuuden, että suoran sopimuksen perustelut sopisivat muihinkin hankkeisiin ja teknologioihin, erityisesti silloin, kun ne ovat erityisen laajoja tai kiistanalaisia ja/tai niihin liittyy vastaavia käytöstäpoistojärjestelyjä.
- (187) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan korvaukset suunnataan käytännössä NNBG:n sijoittajien alkuperäisen tilanteen palauttamiseen eikä niitä tule pitää valtiontukena.
- (188) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät myös, että jos toimenpiteeseen liittyy valtiontukea, tuki on sisämarkkinoille soveltuvaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevien puiteiden mukaisesti.
- (189) Viranomaisten mukaan investointi uuden sukupolven ydinvoimakapasiteettiin, joka valmistuu ja otetaan käyttöön tietyssä aikataulussa, ja kapasiteetin toiminta investointisopimuksen puitteissa 35 vuoden erotusmaksukauden ajan on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu. Hinnanerosopimusjärjestelyissä on toimeksiantoa-siikirjan tarvittavat elementit, ja niissä määritetään keskeiset julkisen palvelun velvoitteet ja korvaustasot.

⁽¹⁾ Asia T-17/02, Fred Olsen v. komissio, tuomio 15.6.2005 (Kok., s. II-2031, 216 kohta), ja asia T-289/03, BUPA ja muut v. komissio, tuomio 12.2.2008 (Kok., s. II-81, 166 ja 220 kohta).

- (190) Vaikka toimeksiannon 35 vuoden kesto (erotusmaksukausi) on lyhyempi kuin HPC:n koko 60 vuoden poisto-aika, se on perusteltua kyseisen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun perusteella.
- (191) Julkisia hankintoja koskevien vaatimusten osalta Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus katsoo, että komission pitäisi noudattaa valinta- ja neuvotteluprosessissa säännöllisyyttä, ellei prosessi ilmene tutkinnassa virheelliseksi. Yhdistyneen kuningaskunnan mielestä julkisia rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemisestä annettujen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2004/17/EY⁽¹⁾ ja 2004/18/EY⁽²⁾ julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ei voida soveltaa kyseiseen toimenpiteeseen, sillä siihen ei liity urakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankintaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen tai direktiiveissä tarkoitettujen valtion laitosten hyväksi. Samasta syystä Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on myös sitä mieltä, ettei ilmoitettuun toimenpiteeseen sovelleta sähködirektiivin 8 artiklaa. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ilmoittavat kuitenkin, että menettelyt, joita Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on tähän mennessä noudattanut sopivien sijoittajien löytämiseksi sähkömarkkinoiden uudistusohjelmaan, perustuvat selviin, avoimiin ja syrjimättömiin puitteisiin, joita voidaan pitää avoimuuden ja syrjimättömyyden osalta tarjousmenettelyä vastaavina. Lisäksi HPC:tä koskevan sopimuksen kaltaisten sopimusten yksityiskohtaisista ehdoista on neuvoteltava erikseen kunkin investoinnin erityispiirteiden huomioimiseksi.
- (192) Syrjinnän osalta todetaan, että jos Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus antaisi kyseisen uuden ydinvoiman tuotantokapasiteettia koskevan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamisen jonkin muun yrityksen tehtäväksi, se varmistaisi, että viitehinnan ja toteutushinnan laskemiseen käytettäisiin samaa menetelmää. Kunkin investointisopimuksen tarkat ehdot saattavat kuitenkin vaihdella tuotteen yksilöllisten ominaisuuksien vuoksi. Mahdolliset erot perustuvat kuitenkin objektiivisiin syihin eivätkä ole syrjintää.
- (193) Korvausta koskevien vaatimusten osalta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toteavat, että toteutushinta on laskettu NNBG:n ennakoitujen rakennus- ja toimintakustannusten perusteella ja siinä on otettu huomioon takaamaton kohtuullinen voitto. NNBG:n kustannukset on perusteltu ja riippumattomasti todennettu.
- (194) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mielestä toimenpiteeseen ei tarvita muita vaatimuksia, sillä se ei kuulu mihinkään yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevien puitteiden mukaisiin tapauksiin eikä ole mitään syytä olettaa, että toimenpide vääristäisi sisämarkkinoiden kilpailua vakavalla tavalla tai vaikuttaisi merkittävästi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää palvelua vastaavia palveluja ei ole tarjolla eikä niitä odoteta tulevan tarjolle lähitulevaisuudessa yksityisellä sektorilla. Komissio on myöntänyt aiemmassa päätöksessään, että sähköalan julkinen tuki maantieteellisesti syrjäisessä valtiossa (Irlanti), jolla on vain rajallisesti liitoksia muihin energiaverkkoihin, vaikuttaa kauppaan vain rajallisesti eikä ole yhteisön etujen vastaista⁽³⁾. Saman katsotaan pätevän Yhdistyneen kuningaskunnan sähköalaan.
- (195) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten lisähuomautukset:
- i) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset tekevät toimittamisissaan huomautuksissa toistuvasti selväksi, että toimenpiteen tavoitteena on kannustaa investoimaan vähähiiliseen energiantuotantoon, erityisesti uuteen ydinvoimaan.
 - ii) HPC:n hinnanerosopimuksen tarkoituksena on auttaa poistamaan hankkeen esteet mahdollisimman tehokkaasti ja suojata tietyiltä riskeiltä, erityisesti sähkön tuleviin hintoihin liittyviltä epävarmuustekijöiltä.
 - iii) NNBG:n kustannukset voivat olla odotettua korkeammat ja tulot odotettu matalammat monesta syystä (esimerkiksi jos se ei saavuta suunniteltua tuotannon tasoa tai jos sen sähkömyynnin toteutuneet hinnat ovat markkinoiden viitehintaa alhaisemmat).
 - iv) NNBG on vapaa myymään sähkönsä markkinoille spot-kaupalla tai sopimusperusteisesti. NNBG:n ei tarvitse myydä ainoastaan spot-markkinoille.

4.2 YHTEISEN EDUN MUKAISIA TAVOITTEITA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (196) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoittaa pyrkivänsä EU:n yhteisiin hiilestä irtautumisen, toimitusvarmuuden ja tarjonnan monipuolisuuden tavoitteisiin mahdollisimman alhaisin kustannuksin ja kohtaavansa muiden jäsenvaltioiden tavoin haasteita niiden saavuttamisessa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/17/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114).

⁽³⁾ Ks. komission päätös, annettu 30 päivänä lokakuuta 2001, valtiontuki nro N 6/A/2001 – Irlanti C(2001) 3265 fin, 56 kappale.

- (197) Yhdistynyt kuningaskunta huomauttaa, että vaikka energiatehokkuus, kysynnän ohjaus, energiaverkkojen yhteenliittäminen ja tasesähkömarkkinoiden toiminnan parantaminen ovat tärkeitä tekijöitä, tavoitteita ei saavuteta pelkästään niiden avulla. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta toteaa, että energiapaletin määrittämisen toimivalta on jäsenvaltioilla ja että se on päättänyt ottaa ydinvoiman osaksi omaansa.
- (198) Ydinvoima auttaa edistämään hiilestä irtautumista, sillä se on vähähiilinen teknologia. Yhdistyneen kuningaskunnan esittämän arvioinnin mukaan ydinvoima on yhdessä uusiutuvan energian ja CCS-pohjaisten tuotantolaitosten kanssa yksi kustannustehokkaimmista keinoista irtautua hiilestä.
- (199) Luottaminen pelkästään muihin teknologioihin olisi riskialtista. Yhdistyneen kuningaskunnan arvion mukaan ilman ydinvoimaa kysynnän täyttämiseen samassa aikataulussa tarvittaisiin olemassa olevan tai suunnitteilla olevan kapasiteetin lisäksi 14 gigawattia maatuulivoimatuotantoa, 11 gigawattia merituulivoimatuotantoa tai 5 gigawattia tuotantoa CCGT-voimalaitoksista ⁽¹⁾.
- (200) Yhdistynyt kuningaskunta katsoo, että monipuolinen tuotantopaletti on tärkeä sähköjärjestelmän luotettavuuden ja tasapainoisuuden kannalta.
- (201) Lopuksi Yhdistynyt kuningaskunta toteaa, että sen ydinenergiaa koskevassa politiikassa noudatetaan Euratomin perustamissopimuksen mukaisen yhteisen edun tavoitetta.

4.3 MARKKINOIDEN TOIMINTAPUUTTEITA JA VALTION TOTEUTTAMIEN TOIMIEN TARVETTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (202) Yhdistynyt kuningaskunta väittää, että on olemassa markkinoiden toimintapuutteita, jotka vaikuttavat sähköntuotantoon, tarkemmin ottaen vähähiiliseen tuotantoon ja erityisesti uuteen ydinenergiantuotantoon.
- (203) Se nostaa esiin seuraavat markkinoiden toimintapuutteet, joita se pitää tyypillisinä energiamarkkinoille:
- Hiilijäämien ulkoisvaikutus. Nykyiset toimet (myös päästökauppajärjestelmä hiilen päästöoikeuden alhaisen hinnan vuoksi) eivät tarjoa riittävää varmuutta pitkällä aikavälillä eivätkä riittävän vahvoja hintasignaaleja sähköntuotannon kielteisten ulkoisvaikutusten (samanaikainen hiilipäästöjen syntyminen) täysimääräiseksi huomioimiseksi. Näin ne vaikeuttavat uusien ydinvoimainvestointien edistämistä.
 - Myönteiset ulkoisvaikutukset, jotka heikentävät toimitusvarmuutta ja yksipuolistavat tarjontaa markkinoilla. Sähkön saatavuuteen liittyy yleishyödyllisiä näkökohtia, jotka johtavat vääriin niukkuushinnoitteluun ja lopulta puuttuvaan rahaan eli tuotannon ja toimitusvarmuuden puutteellisuuteen. Tämä johtuu siitä, että sähköntuotannon yksityisiä investointeja koskevissa päätöksissä ei oteta huomioon mahdollisten käyttökatkosten sosiaalisia menoja eikä käytettävissä olevan tuotannon vaikutusta verkkoon tai verkon muihin käyttäjiin. Näin ollen yksittäisten teknologioiden riskejä ja hyötyjä ei soviteta yhteiskunnalliseen optimiin, sillä kaasu on luonnollisesti suojattu ja muut teknologiat jäävät epäsuotuisaan asemaan. Tämä johtaa lopulta tarjonnan yksipuolistumiseen.
 - Riittämättömät kannustimet uusien ja kehittymättömien tekniikoiden käytön oppimiseen. Tämä johtaa siihen, että uusiin teknologioihin investoidaan liian vähän.
 - Rahoitusmarkkinoiden toimintapuutteet, jotka rajoittavat energiainfrastruktuurihankkeisiin käytettävissä olevia varoja. Ydinenergian tuotantoon ei ole saatavilla hankerahoitusta, koska riskien siirtomarkkinat ovat puutteelliset ja näiltä riskeiltä suojautumiseen ei ole välineitä. Sähkönjakelun pitkäaikaiset sopimukset tehdään lyhyemmällä aikavälillä investointitasoihin nähden. Samalla hinnat ovat hyvin epävakaita ja pitkän aikavälin hintaennusteet hyvin epävarmoja.
- (204) Yhdistynyt kuningaskunta katsoo, että erityisesti ydinenergian markkinoilla on tiettyjä muitakin toimintapuutteita, jotka lisäävät esteitä ydinteknologiaan investoimisen. Tällaisia puutteita ovat
- poliittiselle riskille altistuminen
 - suojaamaton altistuminen sähkön hintaa koskevalle riskille, joka on vakavampi versio yllä kohdassa d esiin nostetusta laajemmasta markkinoiden toimintapuutteesta, koska ydinenergian tuotantoon tarvitaan erittäin suuria investointimääriä.

⁽¹⁾ Yhdistetyn syklin kaasuturbiini CCGT on uudenaikainen energiantuotannon kaasuteknologia.

- (205) Yhdistynyt kuningaskunta huomauttaa, etteivät nämä markkinoiden toimintapuutteet ole vain teoreettisia. Tästä on osoituksena se, ettei Yhdistyneessä kuningaskunnassa ole markkinoiden vapautumisen jälkeen tehty yhtään investointia uusiin ydinvoimalaitoksiin.
- (206) Yhdistynyt kuningaskunta toteaa, että menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä mainittu mallinnustyö sekä erityisesti Redpointin ja Yhdistyneen kuningaskunnan energia- ja ilmastonmuutosministeriön ennusteet, joiden mukaan uutta ydinenergiaa tulisi verkkoon vuoteen 2027 tai 2030 mennessä, eivät ole luotettavia.
- (207) Yhdistynyt kuningaskunta on päivittänyt mallinnusta uudemmillä tiedoilla, joiden mukaan uusi ydinenergia tulisi kaupalliseen käyttöön aikaisintaan vuonna 2032 ja mahdollisesti vasta vuonna 2050. Se painottaa, että mallinnustyö yksinkertaistaa aina todellisuutta eikä siinä voida ottaa huomioon kaikkia sijoittajien todellisuudessa kohtaamia riskejä ja epävarmuustekijöitä.
- (208) Yhdistynyt kuningaskunta katsoo, että luottaminen pelkkiin markkinavoimiin aiheuttaisi sen riskin, että uuden ydinvoiman vaikutus Yhdistyneen kuningaskunnan tavoitteiden saavuttamiseen siirtyisi useilla vuosilla ja kustannukset saattaisivat nousta. Vain kolmen tai neljän vuoden lyhyetkin viivästykset johtaisivat hyvinvoinnin heikkenemiseen, jonka kustannuksiksi Yhdistynyt kuningaskunta arvioi jopa 30 miljardia Englannin puntaa.
- (209) Lopuksi Yhdistynyt kuningaskunta kiistää sen, että vastaavien markkinoiden muita hankkeita toteutettaisiin ilman minkäänlaisia valtion toimia tai tukea.

4.4 TOIMENPITEIDEN TARKOITUKSEN MUKAISUUTTA JA KANNUSTAVAA VAIKUTUSTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (210) Yhdistynyt kuningaskunta toistaa menettelyn aloittamista koskevaan päätökseen antamassaan vastauksessa kantansa, jonka mukaan hinnanerosopimus on sopivin keino edistää investoimista uuteen vähähiiliseen energiantuotantoon ja erityisesti uuteen ydinvoimaan.
- (211) Hinnanerosopimus poistaa puutteellisista riskien siirtomarkkinoista johtuvan kyvyttömyyden jakaa tehokkaasti tai siirtää hintojen vaihteluun liittyvää riskiä ja mahdollistaa riittävät markkinapohjaiset suojausvälineet. Hinnanerosopimukset pienentävät suojaamattomien tukkuhintojen vaihtelun riskiä vähentämällä NNBG:n saamaan sähkön myyntihintaan liittyviä epävarmuustekijöitä. Näin hinnanerosopimus luo luottamusta siihen, investoinnista seuraa hyväksyttävä määrä tuottoa.
- (212) Yhdistynyt kuningaskunta huomauttaa, että hinnanerosopimus korjaa esiin nostetut markkinoiden toimintapuutteet kuluttajille alhaisemmin kustannuksin kuin vaihtoehtoiset järjestelmät, kuten syöttöpremio, sillä se rajoittaa hintatasoja ja vähentää näin valtion tukea tukkuhintojen ylittäessä toteutushinnan. Syöttöpremiojärjestelmässä jokaisesta sähköyksiköstä maksetaan sama summa tukkuhintatasosta riippumatta, kun taas hinnanerosopimukset pienentävät liiallisten korvausten riskiä tukkuhintojen ollessa korkeita.
- (213) Yhdistynyt kuningaskunta korostaa myös, että hinnanerosopimus on markkinapohjainen väline, sillä sen mukaan tuensaajan on myytävä sähkö markkinoille vallitsevin tukkuhinnoin. Sopimus antaa NNBG:lle kaupallisia kannustimia myydä sähkö markkinoiden mukaisesti. Jos NNBG poikkeaa viitehinnasta esimerkiksi myymällä sähköä viitehintaa alhaisempaan hintaan, sen tulot laskevat, koska erotusmaksu lasketaan viitehinnan perusteella. Tuensaajiin kohdistuisi edelleen jonkin verran kilpailupainetta muiden markkinatoimijoiden taholta.
- (214) Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus pitää hinnanerosopimuksen ja luottotakuun yhdistelmää tarkoituksenmukaisena välineenä.
- (215) Yhdistynyt kuningaskunta katsoo, että luottotakuu ei yksinään vähentäisi sijoittajien epävarmuutta tulevista tukkuhinnoina. Sen mukaan tämä johtaisi tarpeeseen nostaa tukitasoja, mikä taas nostaisi kuluttajille aiheutuvia kustannuksia. Luottotakuun tavoitteena on korjata vaikeudet, jotka liittyvät uuteen ydinvoimaan investoimiseen tarvittavan huomattavan velan ottamiseen pääomamarkkinoilla.
- (216) Luottotakuu ei anna osakkeenomistajille sen parempaa suojaa hankkeen riskejä vastaan kuin markkinatkaan, joten se ei poista tarvetta löytää pääomasijoittajia. Ilman hinnanerosopimuksen tarjoamaa tuottovarmuutta sijoittajat eivät olisi valmiita sijoittamaan suuria rahasummia, eivät pääomana eivätkä ehdollisena pääomana.
- (217) Lopuksi Yhdistynyt kuningaskunta huomauttaa, että HPC-hanke oli Yhdistyneen kuningaskunnan ainoa sopivassa vaiheessa ollut ydinvoimahanke. Siksi ei olisi ollut järkevää käynnistää varsinaista kilpailumenettelyä.

4.5 TOIMENPITEIDEN OIKEASUHTEISUUTTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (218) Yhdistynyt kuningaskunta toisti vastauksessaan kantansa, jonka mukaan toteutushinta on määritetty mahdollisimman alhaiselle investointeihin kannustavalle tasolle ja perustuu perusteellista kustannusten selvittämistä ja todentamista koskevaan prosessiin, arvioon tuottotasosta, johon sijoittajien on kohtuullista pyrkiä HPC-hankkeen yhteydessä, sekä EDF:n kanssa käytyihin haastaviin neuvotteluihin.
- (219) Yhdistynyt kuningaskunta väittää, että HPC:n sijoittajiin kohdistuu hinnanerosopimuksen puitteissa huomattavia riskejä, erityisesti rakennuskustannuksiin liittyviä riskejä, mutta myös joitakin toimintaan ja käytettävissä olevaan määrään liittyviä riskejä. Sijoittajiin kohdistuu rakennuskustannusten ylittymisen ja viivästysten riski, sillä hinnanerosopimuksen mukaisen korvauksen maksaminen alkaa vasta, kun sähköä myydään eli voimalaitos on toiminnassa. Jos NNBG ei rakenna voimalaitosta ennalta määritettyyn tavoitteelliseen käyttöönottoajankohtaan mennessä, riskinä on myös se, että hinnanerosopimuksen kesto lyhenee, sillä se on laskettu alkavaksi käyttöönottoajankohdasta. Jos rakennustyöt eivät ole valmiit viimeiseen käyttöönottopäivämäärään mennessä, Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus päättää hinnanerosopimus yksipuolisesti.
- (220) Luottotakuusta huolimatta sijoittajien tulee sijoittaa hankkeeseen merkittävä määrä pääomaa ja kattaa kustannusten ylitykset, sillä takaus ei suojaa pääomaa tällaisilta riskeiltä.
- (221) Toteutushinnan taso lasketaan NNBG:n hankkeen odotettujen kustannusten pohjalta, mikä mahdollistaa kohtuullisen tuoton. Yhdistynyt kuningaskunta huomauttaa kuitenkin, että kustannukset voivat olla odotettua korkeammat ja tulot odotettu matalammat. Tämä altistaa NNBG:n voittoriskeille.
- (222) Yhdistynyt kuningaskunta toteaa, että hinnanerosopimus suojaa liiallisilta korvauksilta, sillä tukumarkkina-hintojen ollessa toteutushintaa korkeammat tuottajat maksavat toimittajille. Yhdistynyt kuningaskunta nostaa esiin myös muita liiallisilta korvauksilta suojaavia tekijöitä, kuten rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen jako ja pääoman voitonjako, joilla taataan, että NNBG:n kaikki mahdolliset lisätuotot jaetaan toimittajien ja lopulta myös kuluttajien kanssa, mutta NNBG:lle jätetään riittävästi kannustimia lisätuottoihin pyrkimiseksi. Tappiot NNBG kattaa kuitenkin yksin.
- (223) Yhdistynyt kuningaskunta toteaa, että toteutushinnan tulevat muutokset, muun muassa vaatimukset täyttävästä lakimuutoksesta ja toimintamenojen uudelleenkäsittelystä seuraavat muutokset, koskevat vain rajallisia ja ennaltamääritettyjä tilanteita ja liittyvät valittuihin kustannuksiin. Toimintamenojen uudelleenkäsittelyt rajoittavat myös liiallisia korvauksia, sillä toteutushintaa tarkistetaan alaspäin, jos menot osoittautuvat arvioitua alhaisemmiksi.
- (224) Yhdistynyt kuningaskunta toistaa kantansa, jonka mukaan takaus myönnetään kaupallisin ehdoin, joten siihen ei liity valtiontukea.

4.6 JÄSENVALTIOIDEN VÄLISEN KILPAILUN JA KAUPAN MAHDOLLISIA VÄÄRISTYMIÄ KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (225) Yhdistynyt kuningaskunta pitää kiinni kannastaan, jonka mukaan hinnanerosopimus ei vaikuta merkittäväällä tavalla jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan. Se toimitti väitteen tueksi KPMG:n Oxeran ja Pöyryn raportit.
- (226) Hinnanerosopimus minimoi tuottajien välisen kilpailun vääristymät pitämällä NNBG:n markkinavoimien alaisena ja säilyttämällä sähkön tukumarkkinoilla kilpailemista tukevat kannustimet. NNBG:lle ei taata viitehintaa. Sen pitää kilpailla tuotantonsa myynnissä parhaasta mahdollisesta hinnasta, ja se saa samat kannustimet kuin muutkin markkinoiden toimijat.
- (227) Yhdistynyt kuningaskunta väittää, ettei hinnanerosopimus vääristä kilpailua merkittävästi, sillä NNBG:llä tai EDF:llä ei todennäköisesti olisi kannustinta eikä kykyä noudattaa strategiaa, joka vaikuttaisi viitehintaan, jonka pohjalta erotusmaksut lasketaan. Jos NNBG yrittäisi strategisesti alentaa viitehintaa, se poikkeaisi riskinminimoinnin strategiastaan eli pyrkimyksestä realisoida viitehintaa. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta kyseenalaistaa sen, että tällaisen strategian noudattamisesta olisi hyötyä NNBG:lle tuotantoketjun alkupään markkinoilla tai NNBG:lle tai EDF:lle tuotantoketjun loppupään markkinoilla. Yhdistynyt kuningaskunta toteaa, että myös Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n sääntelyjärjestelmän viranomaiset estävät NNBG:tä toimimasta strategisesti ja vaikuttamasta viitehintaan.
- (228) Hinnanerosopimus ei heikennä kuluttajien hyvinvointia eikä nosta vähittäishintoja. Sen sijaan se pienentää todennäköisyyttä, että toimittaja nostaisi hintoja, koska se vakauttaa tukkuhintoja.

- (229) Yhdistynyt kuningaskunta väittää olevansa yhä sitoutunut energiaverkkojen yhteenliittämiseen. Sen mukaan hinnanosopimus ei vaikuttaisi merkittävästi yhdysputkiin eikä niihin investoimisen kannustimiin, sillä niihin vaikuttavat Yhdistyneen kuningaskunnan ja muiden markkinoiden väliset hintaerot.
- (230) Pöyryn analyysin mukaan HPC vaikuttaa vain vähän Yhdistyneen kuningaskunnan ja siihen tällä hetkellä yhdysputkiin liitettyjen ympäröivien markkinoiden välisiin hintaeroihin. Siksi hanke ei vääristä jäsenvaltioiden välistä kauppaa.
- (231) Yhdistynyt kuningaskunta katsoo myös, että vähittäishintojen vähäinen lasku, jonka HPC:n käyttöönotto saattaa aiheuttaa, ei muuttaisi olennaisesti energiatehokkuutta edistäviä kannustimia ja että uuden ydinvoiman vaihtoehtojen tarjoamat mahdolliset energiansäästöt (esimerkiksi kysynnänohjaus ja energiatehokkuus) eivät olisi tarpeeksi suuria, jotta niitä voitaisiin pitää realistisena vaihtoehtona.

5. EDF:n ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET

- (232) EDF toimitti vastauksensa yhdessä EDF S.A:n ja NNBG:n kanssa 7 päivänä huhtikuuta 2014. EDF toimitti vastauksessaan olennaisia uusia todisteita ja analyysijä tueksi väitteelleen, etteivät mitkään komission menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esiin nostamista epäilyksistä olleet aiheellisia.
- (233) EDF:n tärkeimmät perustelut selitetään lyhyesti alla valtiontuen arvioinnin periaatteiden mukaisesti luokiteltuina.
- (234) EDF väittää, että hinnanosopimus täyttää Altmark-kriteerit ja ettei toimenpide ole siksi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaista valtiontukea.
- (235) EDF toteaa ensimmäisen Altmark-kriteerin osalta, että HPC:n yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu ei kata NNBG:n peruskuormasähkön tarjoamista. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu kattaa sen sijaan investoimisen uuden sukupolven ydinvoimalaitokseen, joka valmistuu tietyssä aikataulussa. Siksi komission ilmaisema huoli siitä, voidaanko peruskuormasähkön tarjonta katsoa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi, ei ole aiheellinen.
- (236) HPC:tä pidetään välttämättömänä hiilestä irtautumista, toimitusvarmuutta ja tarjonnan monipuolisuutta sekä energian kohtuuhintaisuutta koskevien tavoitteiden saavuttamisen kannalta.
- (237) Mitä tulee kolmeen muuhun Altmark-kriteeriin, NNBG:n ei katsota saavan toimenpiteestä mitään etua. Korvauksen laskemisen parametrit määritetään hinnanosopimuksessa. Liialliset korvaukset estetään useilla tavoilla, erityisesti ennen toteutushinnan määrittämistä suoritettujen kustannusten selvittämistä ja todentamista koskevan prosessin avulla. Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen toteuttamassa HPC:n hinnanosopimuksen taloudellisten parametrien yksityiskohtaisessa analyysissä vastataan huoliin siitä, että korvauksen taso perustuu sellaisten kustannusten analyysiin, jotka olisivat aiheutuneet hyvin johdetulle ja riittävillä välineillä varustetulle keskivertoyritykselle.
- (238) Luottotakuusta EDF toteaa, ettei se sisällä valtiontukea, sillä se on markkinataloussijoittajaperiaatteen mukainen.
- (239) Poliittisen alasajon riskiä koskevan valtion kanssa tehtävän sopimuksen osalta EDF väittää, etteivät poliittisen alasajon riskiä koskevat määräykset ole tukea.
- (240) EDF:n mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n lainsäädännön taustalla olevat yleiset periaatteet antavat aihetta korvausoikeudelle, kun omistusoikeutta on riistetty. Nämä yleiset periaatteet koskevat kaikkia markkina-toimijoita, vaikka osa korvausvaatimusten esittämiskeinoista on vain sellaisten markkinatoimijoiden käytettävissä, jotka tulevat EU:n jäsenvaltiosta tai valtiosta, joka on allekirjoittanut sopimuksen Euroopan energiaperuskirjasta. Hinnanosopimuksen aiheeseen liittyvien määräysten väitetään antavan sopimusperusteista varmuutta yleisten periaatteiden toteutukseen. Tämän perusteella EDF päätelee, ettei sopimusta voida katsoa valtiontueksi.

5.1 YHTEISEN EDUN MUKAISIA TAVOITTEITA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (241) EDF muistuttaa, että Yhdistynyt kuningaskunta tarvitsee järjestelmäänsä noin 60 gigawattia lisää tuotantokapasiteettia vuosien 2021 ja 2030 välillä, jotta se pystyy täyttämään fossiilisten polttoaineiden käytön ja ydinvoimalaitosten lakkauttamisesta aiheutuvan energiavajeen. EDF katsoo, ettei tätä vajetta ei pystytä täyttämään pelkästään sähköverkkojen yhteenliittämisen ja energiatehokkuuden avulla, vaan sitä varten on rakennettava huomattava määrä uutta tuotantokapasiteettia.

- (242) EDF:n mukaan energia- ja ilmastomuutosministeriön mallinnuksesta ilmenee, että tuotannon riittävyttä koskevat kysymykset nousevat esiin 2020-luvun alussa ja että HPC, jonka on tarkoitus käynnistää tuotantonsa vuonna 2023, auttaisi täyttämään energiavajeen.
- (243) EDF toteaa, että uuden kapasiteetin on oltava pääosin vähähiilistä, jotta se auttaa saavuttamaan komission energia-alan etenemissuunnitelma 2050:n mukaisen hiilestä irtautumisen tavoitteen ⁽¹⁾. Uusi ydinvoima on ratkaisevan tärkeää sähköalan kustannustehokkaan hiilestä irtautumisen kannalta.
- (244) Lisäksi HPC edistää energiantuotannon monipuolistamista koskevan tavoitteen saavuttamista vähentämällä Euroopan riippuvuutta EU:n ulkopuolelta tuotavasta kaasusta. Näin Yhdistyneen kuningaskunnan toteuttaa oikeuttaan käyttää SEUT-sopimuksen 194 artiklan mukaisesti omaa harkintavaltaansa ja lisätä ydinenergia tulevaan energiapalettiin yhdessä muiden vähähiilisten energiantuotantomenetelmien kanssa.
- (245) Tämä strateginen päätös olisi myös Euratomin perustamissopimuksen mukainen.

5.2 MARKKINOIDEN TOIMINTAPUUTTEITA JA VALTION TOTEUTTAMIEN TOIMIEN TARVETTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (246) EDF katsoo, etteivät markkinat pysty yksin saavuttamaan näitä yhteisiä tavoitteita, sillä investointeja tarvitaan kaksi kertaa niin paljon kuin niitä saatiin kahden vuosikymmenen aikana vuoden 1990 yksityistämisen jälkeen.
- (247) Sähköntuotannon ja erityisesti ydinenergian alalle syntyy näin joukko markkinoiden toimintapuutteita. Nämä toimintapuutteet esitellään sitä varten toimitetussa Compass Lexeconin raportissa ⁽²⁾:
- a) Hiilipäästöjä koskeva toimintapuute johtuu siitä, että hiilipäästöjä ei hinnoitella riittävän korkeiksi päästökauppaohjelmassa eikä hiilen pohjahinta ole riittävän korkea siihen poliittiseen riskiin nähden, että hinnat laskevat tulevaisuudessa.
 - b) Toimitusvarmuutta ja tarjonnan monipuolisuutta koskevat toimintapuutteet johtuvat siitä, että sijoittavat eivät arvosta riittävästi toimitusvarmuuden ja monipuolisuuden tuomia sosiaalisia hyötyjä. Investointeja laajoihin tuotantolaitteistoihin ei tehdä korkeimman hinnan kaudella odotettavien tuottojen perusteella, koska niitä on vaikea ennustaa. Tämä johtaa puuttuvan rahan ongelmaan ja energiapaletin yksipuolisuuteen.
 - c) Riskien siirtomarkkinoiden puutteellisuuden syynä on se, että sähkön tukkuhintojen mukauttaminen vähähiilisen sähköntuotannon kiinteisiin kustannuksiin ei ole varmaa. Tästä seuraava hintojen vaihtelun riski ei itsessään ole toimintapuute, mutta siitä tulisi toimintapuute, jos riskejä voitaisiin siirtää, jakaa tai yhdistää tehokkaasti. Nykyisissä markkinaolosuhteissa tämä ei kuitenkaan ole mahdollista.
 - d) Poliittiset ja ”jarrutusta” koskevat riskit johtuvat huomattavista poliittisista ja sääntelyllisistä riskeistä, jotka saattavat vaikuttaa merkittävästi sijoittajien hankkeesta saamiin tuottoihin. Tämä aiheuttaa uuden ydinvoiman sijoittajille mahdollisen jarrutusongelman eli sen riskin, että hallitus estäisi toimillaan hankkeeseen investointeja sijoittajia saamasta siitä voittoa.
 - e) Rahoitusriskit johtuvat rajoituksista nykyisissä rahoitusmarkkinaolosuhteissa, joissa luotonantajat välttäisivät riskinottoa uuden ydinvoiman alalla.
- (248) EDF väittää yllä esitettyjen perustelujen pohjalta, että valtiontuki on tarpeen yhteisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

5.3 TOIMENPITEIDEN TARKOITUKSEN MUKAISUUTTA JA KANNUSTAVAA VAIKUTUSTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (249) EDF katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan joulukuussa 2011 uuden vähähiilisen tuotantokapasiteetin kehittäjille esittämä pyyntö aloittaa energia- ja ilmastomuutosministeriön kanssa neuvottelut mahdollisista investointisopimuksista tekee osapuolten noudattamasta neuvotteluprosessista riittävän, vaikka NNBG oli ainoa pyyntöön vastannut uuden ydinvoimalaitoksen kehittäjä. EDF:n mukaan Yhdistynyt kuningaskunta on noudattanut hankkeessa merkittävää asianmukaista huolellisuutta toteuttamalla 18 kuukautta kestäneen kustannusten selvittämistä ja todentamista koskevan prosessin.

⁽¹⁾ KOM(2011) 885 lopullinen, Energia-alan etenemissuunnitelma 2050, s. 6.

⁽²⁾ Compass Lexecon, Economic analysis of the Contract for Difference for Hinkley Point C, 14. huhtikuuta 2014.

- (250) Hinnanerosopimus ei suojaa NNBG:tä markkinariskeiltä. NNBG jatkaa sähkön myyntiä tukkumarkkinoilla. Erotusmaksu on kohtuullinen summa, joka on laskettu hankkeen kustannusten perusteella. NNBG:tä kannustetaan myymään tuotoksensa markkinoille viitehinnan saavuttamiseksi, ja se ottaa sen riskin, ettei se pysty myymään sähköä tai tuottamaan suunniteltua määrää sähköä.
- (251) NNBG:hen kohdistuu myös muita huomattavia riskejä, kuten rakentamiseen, toimintaan, rahoitukseen sekä jätteeseen ja käytöstäpoistoon liittyviä riskejä. Ylimääräisiä kustannuksia ei siirretä kuluttajille, vaan NNBG vastaa niistä itse.
- (252) Hinnanerosopimus on tarkoituksenmukainen väline, sillä se tarjoaa pitkäaikaisen sopimuksen, joka pitää hinnat vakaina. Se on myös kustannustehokkaampi kuin syöttöpreemiovälineet, joissa on kiinteä preemio. Lisäksi hinnanerosopimuksen ja luottotakuun yhdistelmä on tarpeen, koska hinnanerosopimus estää HPC:n hankkeeseen liittyvät riskit ja takaus auttaa NNBG:tä saamaan luottoa, joka myönnetään kaupallisin ehdoin.
- (253) EDF huomauttaa, että uuteen ydinvoiman tuotantoon ja erityisesti HPC:hen ei investoita ilman hinnanerosopimusta ja luottotakuuta. Se pitää myönteisenä komission alustavaa päätelmää, että ilmoitetun toimenpiteen kannustinvaikutus on uskottava.

5.4 TOIMENPITEIDEN OIKEASUHEISUUTTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (254) EDF:n mukaan erotusmaksut eivät ylitä tasoa, joka on tarpeen, jotta HPC-hankkeesta tulee riittävän tuottoisa. Tavoitteena oleva sisäinen tuotto prosentti [9,75–10,25] on EDF-yhtymän investointiperusteiden mukainen ja tarkoituksenmukainen, kun otetaan huomioon hankkeeseen liittyvät riskit. Se vastaa myös muille hinnanerosopimuksen tuensaajille myönnettyjä tuottoja.
- (255) EDF katsoo, että hinnanerosopimuksen 35 vuoden kesto on lyhin mahdollinen kesto hankkeen rahoittamisen mahdollistamisen kannalta. Lyhyempi kesto muuttaisi velan rahoituksen rakennetta, käytöstäpoistojärjestelyjen rahoitusprofiilia sekä tuottojen ja poliittisen riskin tasoa.
- (256) Lopuksi EDF huomauttaa, että hinnanerosopimukseen liittyy sopimusmenettelyjä, joiden tarkoituksena on estää NNBG:tä ja sen sijoittajia saamasta liiallisia korvauksia. Tällaisia ovat esimerkiksi voitonjakoa koskevat lausekkeet.

5.5 JÄSENVALTIOIDEN VÄLISEN KILPAILUN JA KAUPAN MAHDOLLISIA VÄÄRISTYMIÄ KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

- (257) EDF katsoo, ettei hinnanerosopimus syrjäytä muiden energiamuotojen, kuten uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian, tuotantokapasiteettiin tehtäviä yksityisiä investointeja, koska tilatun kapasiteetin osuus on suhteellisen pieni.
- (258) EDF:n mukaan uuteen fossiilisten polttoaineiden energiantuotantoon tehtävien investointien syrjäytyminen vain edistäisi toimenpiteen yhteisen edun mukaisia tavoitteita. Ilman HPC:tä Yhdistynyt kuningaskunta saattaisi nostaa muiden vähähiilisten teknologioiden tukea, mutta EDF pitää tällaista vaihtoehtoa tehottomampana, sillä Yhdistyneen kuningaskunnan hiilestä irtautumista koskevien tavoitteiden saavuttaminen tällaisilla teknologioilla olisi kalliimpaa ja epävarmempaa.
- (259) Myös vaikutus yhteenliittämiskapasiteettiin on vähäinen, sillä HPC ei vaikuta energiaverkkojen yhteenliittämishankkeiden investointikannustimiin, ei vähennä investointia kysynnänohjaukseen, johon vaikuttaa pääasiassa tariffien rakenne, eikä vähennä investointia energiatehokkuuteen, jossa tärkeimpiä ovat erityiset avustukset ja rahoitustuki.
- (260) EDF väittää myös, ettei hinnanerosopimus anna EDF:lle tai NNBG:lle sellaista etua, joka ei olisi muiden energiantuottajien saatavilla. Kilpailijat voivat hakea hinnanerosopimusta, eikä hinnanerosopimus poista NNBG:ltä kannustinta tehdä tehokkaita jakelua ja kustannusten vähentämistä koskevia päätöksiä.
- (261) Hinnanerosopimus ei anna NNBG:lle mahdollisuutta eikä kannustinta manipuloida viitehintaa tai sulkea pois EDF:n kilpailijoita, sillä viitemarkkinat ovat hyvin likvidit ja NNBG:n kausittainen tuotos kattaa vain pienen osan kaupatuista määristä. Hinnanerosopimukset myös suojaavat viitehintaa vääristymiltä. Kilpailijoiden pääsyn estäminen HPC:n peruskuormakapasiteettiin ei olisi hyväksyttävää NNBG:n osakkeenomistajien osalta EDF:ää lukuun ottamatta eikä myöskään Yhdistyneen kuningaskunnan osalta luottotakuun mukaisena takaajana tai hankkeen luotonantajien osalta.

6. YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN VASTAUS ASIANOMAISTEN ESITTÄMIIN HUOMAUTUKSIIN

- (262) Yhdistynyt kuningaskunta toimitti vastauksensa asianomaisten esittämiin huomautuksiin 13 päivänä kesäkuuta ja 4 päivänä heinäkuuta 2014.
- (263) Se oli yleisesti ottaen sitä mieltä, että enemmistö huomautuksista oli myönteisiä ja että suurinta osaa esiin nostetuista asioista oli käsitelty sen aiemmin esittämissä huomautuksissa. Yhdistyneen kuningaskunnan tärkeimmät vastaukset asianomaisten esiin nostamiin ongelmiin esitellään alla. Mukana ovat vain keskeisimpiin valtiontuen arviointia koskeviin huomautuksiin annetut vastaukset.

6.1 VALTIONTUEN JA YLEISIIN TALOUDELLISIIN TARKOITUKSIIN LIITTYVÄN PALVELUN OLEMASSAOLO

- (264) Yhdistynyt kuningaskunta vahvisti kantansa, jonka mukaan jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta toiminnan määrittämisessä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi. Sen mukaan sähködirektiivin 8 artiklaa ei sovelleta ilmoitettuun toimenpiteeseen.
- (265) Yhdistynyt kuningaskunta katsoi ilman virallista tarjouskilpailuakin mainostaneensa kehittäjille laajalti mahdollisuutta tulla keskustelemaan vähähiilisen energiantuotannon investointisopimuksista tai ensimmäisistä hinnanosopimuksista.
- (266) Luottotakuun osalta Yhdistynyt kuningaskunta väittää, ettei kyseessä ole tuki, koska takuu tarjotaan markkinaehdoin ja se on saatavilla myös muihin hankkeisiin. Yhdistynyt kuningaskunta katsoo, että sen takuujärjestelmä on avoin Yhdistyneen kuningaskunnan suurille investointihankkeille, kuten investoimiselle uusiutuvaa energiaa koskeviin hankkeisiin ja ydinvoimahankkeisiin.
- (267) Korvauksen osalta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset huomauttavat, että toteutushinta on laskettu seuraavien tekijöiden pohjalta: i) perusteellinen kustannusten selvittäminen ja todentamista koskeva prosessi, jossa on arvioitu ulkoisilta rahoitusneuvonantajilta ja teknisiltä neuvonantajilta saadulla tuella toteutettavan HPC-hankkeen kustannukset, ii) muihin vastaaviin hankkeisiin vertaamalla tehty perusteellinen arviointi tuottotasosta, joihin sijoittajien olisi kohtuullista pyrkiä HPC-hankkeen yhteydessä, iii) haasteellisten neuvottelujen sarja, jota tukee arviointi toteutushinnan ylätasosta, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus katsoo sopivaksi HPC:lle verrattuaan sitä myös muiden sähköntuotantomuotojen kustannuksiin. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on tehnyt myös varainkäytön arvioinnin, jonka perusteella se on tehnyt seuraavat johtopäätökset: i) HPC-hankkeen investoinnin tuotto on kohtuullinen, eikä NNBG saa liiallisia korvauksia, ii) toteutushinta on kilpailukykyinen vähähiilisen ja puhdistamattomaan kaasuun perustuvan tuotannon kanssa ja iii) HPC tuo kaiken kaikkiaan sosiaalisia hyötyjä ja täyttää Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen kohtuuhintaisuusrajoitukset.
- (268) Valtion kanssa tehtävään sopimukseen liittyen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset huomauttavat, että lisäsopimus tehdään siksi, että ydinvoimalaitosten toiminta on erityisen altista ydinvoimalle myönnettävän poliittisen tuen muutoksille. Valtio on luvannut tällaisten muutosten yhteydessä maksaa korvauksen (jos hinnanosopimuksen vastapuoli ei suorita maksua), jotta poliittinen ulosajo ei vaikuta NNBG:n sijoittajien tilanteeseen.
- (269) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoittaa, ettei valtion kanssa tehtävä sopimus rajoita Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen mahdollisuutta sulkea ydinvoimalaitoksia. Sen mukaan hinnanosopimus antaa yhdessä valtion kanssa tehtävän sopimuksen kanssa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle jatkuvan mahdollisuuden tehdä niin, koska siinä määrätään korvauksen maksamisesta, jos HPC suljetaan poliittisista syistä. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät, ettei Yhdistyneen kuningaskunnan nykyinen hallitus voi velvoittaa tulevia hallituksia pitämään ydinvoimaloita avoinna.

6.2 YHTEISEN EDUN MUKAISET TAVOITTEET

- (270) Mitä tulee huomautukseen, ettei Euratomin perustamissopimus voi tarjota yhteistä tavoitetta, ellei komission politiikka nimenomaisesti tue sitä, Yhdistynyt kuningaskunta toteaa, että Euratomin perustamissopimus on edelleen osa EU:n perustuslaillista järjestelmää eikä sitä ole kumottu. Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan ei ole syytä väittää, että komission ydinvoimaa koskeva politiikka voisi vaikuttaa sopimuksen merkitykseen tai tulkintaan, sillä komissio ei voi muuttaa sitä yksipuolisesti.
- (271) Yhdistynyt kuningaskunta on eri mieltä huomautuksista, joissa kyseenalaistetaan ydinenergian edistävä vaikutus hiilestä irtautumiseen, ja huomautuksista, joiden mukaan ydinenergia vaikuttaa ympäristöön haitallisesti. Sen mukaan ydinenergia on vähähiilisen energiantuotannon tunnustettu muoto, joka edistää hiilestä irtautumista. Komission on tunnustanut HPC:n edistävän vaikutuksen hiilestä irtautumista koskeviin tavoitteisiin Euratomin perustamissopimuksen 41–43 artiklan mukaisen kuulemismenettelyn yhteydessä.

- (272) Ydinvoima tarjoaa vakaan perustan peruskuormakapasiteetille, ja parantaa näin toimitusvarmuutta ennakoitavammalla tavalla kuin epäsäännölliset tuotantoteknologiat.

6.3 MARKKINOIDEN TOIMINTAPUUTTEET JA VALTION TOTEUTTAMIEN TOIMIEN TARVE

- (273) Yhdistynyt kuningaskunta on eri mieltä huomautuksista, joiden mukaan tuen puuttuessa markkinoilta tulisi investointeja uuteen ydinvoimaan. Se yhtyy huomautuksiin, joiden mukaan ydinvoiman tuotanto on altis useille markkinoiden toimintapuutteille, jotka estävät hiilestä irtautumisen ja toimitusvarmuuden tehokkaan tason saavuttamisen ilman valtion toimia. Kolme merkittävintä markkinoiden toimintapuutetta, jotka vaikuttavat ydinvoiman tuotannon investointikannustimiin, ovat 1) hiilestä irrottautumista koskeva toimintapuute, 2) toimitusvarmuutta ja tarjonnan monipuolisuutta koskeva toimintapuute sekä 3) rahoitusmarkkinoiden puutteet (puutteelliset riskien siirtomarkkinat ja jarrutus).
- (274) Yhdistynyt kuningaskunta toistaa, että EPR on uusi teknologia ja ettei Yhdistyneessä kuningaskunnassa ole investoitu ydinenergiaan 30 vuoteen. Muut uuden ydinvoiman hankkeet saavat muissa maissa tukea valtiolta. Ilman valtiolta saatavaa tukea Yhdistyneessä kuningaskunnassa ei olisi tilattu EPR-voimalaitosta.
- (275) Yhdistynyt kuningaskunta huomauttaa myös, ettei yhteisiä tavoitteita pystytä saavuttamaan muilla mekanismeilla. Hinnanerosopimuksella tuettavat toiminnanharjoittajat eivät voi osallistua kapasiteettimarkkinoille, eikä hiilen pohjahinnan vaikutus hiilipäästöjen hintoihin riitä tukemaan uuteen ydinvoimaan investoimista.

6.4 ASIANMUKAISET VÄLINEET JA KANNUSTAVA VAIKUTUS

- (276) Yhdistynyt kuningaskunta ei usko ydinvoimaan liittyvien hinnanerosopimusten sisältävän parempia etuja kuin uusiutuviin energialähteisiin liittyvien sopimusten, sillä ne sisältävät tiukempia lisäausekkeitä (kuten voitonjakojärjestelyt). Toimenpiteen oikeasuhteisuuteen liittyy myös sen kesto, jota ei voida pitää liian pitkänä, sillä se on lyhin mahdollinen kesto, joka mahdollistaa investoinnin.
- (277) Toimenpiteellä on kannustava vaikutus, sillä se muun muassa kannustaa NNBG:tä rakentamaan voimalaitoksen ennen minkäänlaisen korvauksen saamista.

6.5 TOIMENPITEIDEN OIKEASUHEISUUS

- (278) Yhdistynyt kuningaskunta toistaa toimenpiteiden oikeasuhteisuutta puoltavat perustelunsa. Joissakin kommentteissa esitetty pääoman tuoton taso ei ole realistinen. Lisäksi voitonjakomekanismi estää liialliset korvaukset, kun 15 prosentin raja on saavutettu.
- (279) EDF:llä ei olisi tilanteessa markkinavoimaa eikä se saisi ansiottomia voittoja hinnanerosopimuksen lopuksi, koska sen olemassa olevat ydinvoimalaitokset suljetaan ennen uuden ydinvoiman käyttöönottoa ja koska markkinoille tulee uusia vähähiilisen tuotannon voimalaitoksia ja muita ydinvoima-alan toiminnanharjoittajia.
- (280) Suomen ja Ranskan ydinenergian tukkuarvot eivät ole sopiva vertailukohde maiden erityisten olosuhteiden vuoksi, erityisesti siksi, että Ranskassa hinta perustuu olemassa oleviin voimalaitoksiin, joihin tehdyt investoinnit on suurelta osin poistettu.
- (281) Yhdistynyt kuningaskunta katsoo, että turvallisen jätehuollon ja käytöstäpoiston kustannukset on otettu huomioon toimintamallia tukevassa analyysissä, sillä suunnitelmaan kuuluu pysyvän varasto tarjoaminen sekä ydinjätteen huoltoon ja loppusijoitukseen liittyvät palvelut.

6.6 JÄSENVALTIOIDEN VÄLISEN KILPAILUN JA KAUPAN VÄÄRISTYMÄT

- (282) Yhdistynyt kuningaskunta huomauttaa, ettei tuki aiheuta asianomaisten esiin nostamia markkinoiden vääristymiä. NNBG ja EDF eivät pysty manipuloimaan viitehintaa, eikä EDF:llä ole markkinavoimaa tai määräävää asemaa Yhdistyneen kuningaskunnan sähkömarkkinoilla.
- (283) Yhdistynyt kuningaskunta toistaa, ettei HPC vaikuta haitallisesti uuteen yhteenliittämiskapasiteettiin tehtäviin investointeihin ja että se aikoo laajentaa tätä kapasiteettia. Lisäksi HPC:n tuottamaa sähköä voidaan viedä ulkomaille, mikä tukee investoimista uusiin yhdysputkiin.

- (284) Tuki ei vaikuta haitallisesti muihin vähähiilisiin energialähteisiin, sillä Yhdistynyt kuningaskunta tukee myös niitä, eikä uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviä teknologioita syrjitä. Tuki edistää investoimista useisiin erilaisiin energiahankkeisiin.

6.7 MUITA HUOMAUTUKSIA

- (285) Yhdistynyt kuningaskunta vastaa vastuuta, käytöstäpoistoa ja jätehuoltoa koskevien kustannusten asiaan ja huomauttaa erityisesti, ettei kustannusten hoitoon liity enempiä valtiontukea.
- (286) Ydinvoimalaitoksia koskevan vuoden 1965 lain mukainen ydinonnettomuuksien vastuujärjestelmä ei anna aihetta valtiontukeen, sillä Yhdistynyt kuningaskunta ei tarjoa NNBG:lle turvaa tämän ydinonnettomuuksia koskevien velvoitteiden osalta. Ydinvoimalaitoksia koskevan vuoden 1965 lain 16 ja 18 §:n mukaan vastuu ydinonnettomuuksista kuuluu sekä toiminnanharjoittajille että valtiolle. Toiminnanharjoittajat ovat vastuussa tiettyyn määrään asti ja valtio siitä suurempaan määrään asti.
- (287) Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta muistuttaa, että toiminnanharjoittajien ja valtion vastuuta rajoittavat järjestelyt toteuttavat Pariisin yleissopimuksen 6 ja 7 artiklaa sekä Brysselin yleissopimuksen 2 ja 3 artiklaa, joten ne perustuvat kansainvälisen lainsäädännön mukaisiin velvoitteisiin, joita tuetaan EU:ssa ja erityisesti komission suosituksissa 65/42/Euratom ja 66/22/Euratom.

7. VALTIONTUEN OLEMASSAOLO

7.1 SEUT-SOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETTU VALTIONTUKI

- (288) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

7.2 MENETTELYN ALOITTAMISTA KOSKEVA PÄÄTÖS

- (289) Yhdistynyt kuningaskunta väitti ilmoituksessaan, ettei ilmoitettu toimenpide ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaista tukea, erityisesti siksi, että toimesta ei ole Altmark-kriteerien perusteella aiheutunut etua yritykselle ⁽¹⁾.
- (290) Komissio totesi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä, että ydinteknologiaa on pidetty ja voidaan yleisesti pitää kannattavana taloudellisena toimintana. HPC:n rakennusaikataulun vuoksi komissio piti epätodennäköisenä, että HPC pystyisi valmiiksi tultuaan korjaamaan Yhdistyneen kuningaskunnan vuodelle 2020 ennustetut toimitusvarmuusongelmat. Komissio ilmaisi epäilyksensä siitä, oliko NNBG:lle annettu tehtäväksi täyttää erityisiä julkisen palvelun velvoitteita.
- (291) Komissio suhtautui epäilevästi myös siihen, voidaanko NNBG:lle määrättyt ehdot katsoa julkisen palvelun velvoitteiksi, ja siihen, että NNBG:n vastuulla olisi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu.
- (292) Koska monia tärkeitä korvaukseen liittyviä tekijöitä ei ollut vielä määritetty ja niistä oli tarkoitus käydä lisää neuvotteluja, komissio totesi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä, ettei se pystynyt vielä vahvistamaan, että neuvoteltavat parametrit määritettäisiin objektiivisesti ja avoimesti sellaisen taloudellisen edun välttämiseksi, joka antaisi vastaanottavalle yritykselle etulyöntiaseman kilpaileviin yrityksiin nähden.
- (293) Liiallisten korvausten mahdollisuudesta komissio huomautti, että menettelyn aloittamista koskevan päätöksen aikaan ei ollut mahdollista arvioida, maksaisiko NNBG takauksesta kaupallista korkokantaa, ja esitti joukon epäilyksiä siitä, mahdollistaako hinnanerosopimuksen järjestelmä liialliset korvaukset.
- (294) Komissio ilmaisi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä epäilyksensä siitä, vastaako toteutushinnan määrittämisessä käytetty tuottotaso sellaisen keskivertoyrityksen tuotto prosenttia, joka harkitsee yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamista koko toimeksiannon ajalle ja ottaa huomioon riskitason.

⁽¹⁾ Asia C-280/00, Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, tuomio 24.7.2003, 87–93 kohta. Unionin tuomioistuimien on laatinut Altmark-kriteerit sen selvittämiseksi, missä olosuhteissa viranomaisen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta maksama korvaus katsotaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaiseksi valtiontueksi.

(295) Valtion kanssa tehtävän sopimuksen osalta komissio pohti, voidaanko se katsoa valtiontueksi.

7.3 HINNANEROSOPIMUS: EDUN OLEMASSAOLO

- (296) Komissio huomauttaa, että hinnanerosopimus suojaa NNBG:tä sähkömarkkinoiden hinnanvaihteluilta, sillä NNBG saa aina ennalta määritetyn toteutushinnan, vaikka se myisi tuotostaan tätä alhaisempaan hintaan. Näin NNBG:lle taataan HPC:n toiminnan ensimmäisiltä 35 vuodelta vakaa tulovirta, jota hinnanerosopimuksen ulkopuoliset toiminnanharjoittajat eivät saa. Tällä perusteella komissio katsoo, että hinnanerosopimuksella annetaan NNBG:lle valikoivaa etua.
- (297) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mielestä ilmoitetut toimenpiteet eivät anna etua NNBG:lle, sillä ne täyttävät Altmark-kriteerit.
- (298) Unionin tuomioistuin on laatinut Altmark-kriteerit sen selventämiseksi, missä olosuhteissa viranomaisen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta maksama korvaus katsotaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaiseksi valtiontueksi ⁽¹⁾.
- (299) Se on erityisesti todennut, että kaikkien neljän kriteerin on täyttyvä, jotta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamisesta maksettava korvaus ei ole valtiontukea. Kaikkien seuraavien edellytysten on siis täyttyvä.
- (300) Tuensaajayrityksen tehtäväksi on tosiasiallisesti annettava julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen, ja nämä velvoitteet on määriteltävä selvästi.
- (301) Ne parametrit, joiden perusteella korvaus yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta lasketaan, on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi, jotta vältettäisiin sellaisen taloudellisen edun sisältyminen korvaukseen, joka olisi omiaan suosimaan edunsaajayritystä suhteessa sen kilpailijayrityksiin.
- (302) Korvaus ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämistä saatava kohtuullinen voitto.
- (303) Silloin, kun julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä vastaavaa yritystä ei tietyssä konkreettisessa tapauksessa valita sellaisessa julkisissa hankintoja koskevassa menettelyssä, jossa on mahdollista valita se ehdokas, joka kykenee tuottamaan kyseiset palvelut julkisyhteisön kannalta vähäisimmin kustannuksin, tarvittavan korvauksen taso on määriteltävä tarkastelemalla sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja riittävillä välineillä varustetulle keskiyhtiölle aiheutuisi kyseisten velvoitteiden täyttämistä, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämistä saatava kohtuullinen voitto.
- (304) Komissio on selventänyt edellytyksiä, joiden perusteella julkisesta palvelusta maksettava korvaus katsotaan valtiontueksi, tiedonannossaan Euroopan unionin valtioneuvoston soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisesta myönnettävään korvaukseen ⁽²⁾.

7.4 YLEISIIN TALOUDELLISIIN TARKOITUKSIIN LIITTYVÄN PALVELUN OLEMASSAOLO

- (305) Yhdistynyt kuningaskunta uskoo ensimmäisen kriteerin täyttyvän erityisesti siksi, että NNBG:n tarjoama palvelu on selvästi määritelty eikä sitä tarjota markkinoilla. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu koostuu niiden mukaan sen varmistamisesta, että uuden sukupolven ydinvoimakapasiteettiin investoidaan tietyssä aikataulussa.
- (306) Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun määrittelyn osalta oikeuskäytännössä todetaan, ettei EU:n oikeudessa ole SEUT-sopimuksen kilpailusääntöjen soveltamista varten annettu lakiin perustuvaa, selvää ja täsmällistä määritelmää julkisen palvelun tehtävän käsitteestä eikä sellaista vakiintunutta oikeudellista käsitettä, jolla lopullisesti vahvistettaisiin ne edellytykset, joiden on täyttyvä, jotta jäsenvaltio voisi pätevästi vedota joko asiassa Altmark asetetussa ensimmäisessä edellytyksessä tai SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua julkisen palvelun tehtävän olemassaoloon ja suojaan ⁽³⁾. Koska asiasta ei ole olemassa erityisiä EU:n tason sääntöjä, jäsenvaltioilla on laaja harkintavaltia yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun

⁽¹⁾ Asia C-280/00, Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, tuomio 24.7.2003, 87–93 kohta.

⁽²⁾ Komission tiedonanto Euroopan unionin valtioneuvoston soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisesta myönnettävään korvaukseen (2012/C 8/02) (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 4).

⁽³⁾ Asia T-289/03 BUPA v. komissio, tuomio 12.2.2008 (Kok., s. II-81, 165 kohta).

määrittelyn osalta. Harkintavaltaan liittyy kuitenkin rajoituksia. Vaikka komissio ei ole toimivaltainen määrittelemään, millainen palvelu voidaan luokitella yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi, se voi periaatteessa todeta, että jäsenvaltio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen ⁽¹⁾ luokitellessaan palvelun yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi. Jäsenvaltio ei esimerkiksi voi liittää julkisen palvelun velvoitteita palveluihin, joita tavanomaisesti markkinoilla sovellettavien ehtojen mukaisesti toimivat yritykset jo harjoittavat tai voivat harjoittaa tyydyttävästi ja yleisen edun mukaisilla ehdoilla, jotka valtio määrittää.

- (307) Komissio on useasti vahvistanut hinnanerosopimuksen käytön valtiontuen tarjoamisen välineenä Yhdistyneen kuningaskunnan sähkömarkkinoiden uudistuksen yhteydessä ⁽²⁾. Komissio katsoi, että hinnanerosopimus on tarkoituksenmukainen tapa myöntää sähköntuotantoon valtiontukea, jonka katsotaan soveltuvan sisämarkkinoille 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti. Siksi komissiolla ei ole syytä sanoutua irti asiaa koskevasta arvioinnista ja katsoa, että sähköntuotannon tukemisen hinnanerosopimuksella tulisi koskea yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää palvelua.
- (308) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset mainitsevat toimittamisensa huomautuksissa useasti, että toimenpiteen tarkoituksena on kannustaa investoimaan vähähiiliseen energiantuotantoon, erityisesti uuteen ydinvoimaan. Tämä politiikan tavoite vastaa enemmän yhteisen edun mukaista tavoitetta, jolla valtiontukea voidaan myöntää, kuin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun toimeksiantoa.
- (309) HPC:n hinnanerosopimus on suunniteltu erityisesti poistamaan hankkeen esteet mahdollisimman tehokkaasti. Se muun muassa suojaa tietyiltä riskeiltä, jotka liittyvät varsinkin sähkön tulevien hintojen epävarmuustekijöihin. Tämä menettely noudattaa SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista valtiontuen tarjontaa, eikä siihen liity yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää palvelua.
- (310) Pohdittaessa sitä, sovelletaanko hankkeeseen julkisia hankintoja koskevia sääntöjä, Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset myöntävät, ettei toimenpiteeseen liity rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankintaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen hyödyksi. Tämä on ristiriidassa sen väitteen kanssa, että toimenpiteessä olisi kyse yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta.
- (311) Myös ensimmäinen Altmark-kriteeri edellyttää, että yrityksellä on hoidettavanaan julkisen palvelun velvoite. Altmark-oikeuskäytännön noudattaminen edellyttää siis julkista palvelua koskevaa toimeksiantoa, jossa määritellään asianomaisten yritysten ja viranomaisen velvollisuudet ⁽³⁾.
- (312) Tämän tapauksen julkisen palvelun velvoitteen pakollisen luonteen osalta Yhdistynyt kuningaskunta väittää sen olevan varma, sillä NNBG:n pysyminen määritetyssä aikataulussa varmistetaan tiukoilla lausekkeilla ja kun NNBG on sitoutunut rakentamiseen, se ei voi enää perääntyä erittäin suurten aloituskustannusten vuoksi. Hinnanerosopimus näyttääkin sisältävän useita tiukkoja lausekkeitä, joilla NNBG:tä kannustetaan täyttämään sopimuksen mukaiset velvoitteensa ja joiden mukaan Yhdistynyt kuningaskunta voi päättää sopimuksen, jos tiettyjä velvoitteita ei täytetä. Hankkeessa on myös erittäin korkeat aloituskustannukset, joiden vuoksi hanketta tuskin jätetään kesken. Hankkeen erityisestä luonteesta huolimatta sopimusehdot ovat kuitenkin tyypillisiä sopimusvelvoitteita, jotka mikä tahansa sopimuspuoli pyrkisi sisällyttämään vastaavaan sopimukseen, eivät niinkään Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten toimeksiantama julkisen palvelun velvoite. NNBG ei itse asiassa ole velvollinen rakentamaan ydinvoimalaitosta eikä saamaan sitä valmiiksi tiettyyn ajankohtaan mennessä. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset eivät voi määrätä tällaista velvoitetta. Ne voivat ainoastaan päättää sopimuksen.
- (313) HPC ei myöskään ole velvollinen tuottamaan sähköä, tuottamaan tiettyä määrää sähköä tai tuomaan tuottamaansa sähköä markkinoille. Hinnanerosopimuksessa annetaan HPC:lle suuria kannustimia tuottaa mahdollisimman paljon sähköä voittojen kasvattamiseksi, mutta siinä ei velvoiteta HPC:tä tekemään niin. Mitä tulee sähkön myyntiin, HPC:llä on oikeus myydä sähköään joko spot-markkinoilla tai kahdenvälisillä sopimuksilla. Se ei siis ole velvollinen eikä sitä kannusteta tarjoamaan sähköään kansalle.
- (314) Komissio katsoo, ettei näitä ehtoja voida pitää julkisen palvelun velvoitteina eikä osoituksena siitä, että NNBG:lle olisi annettu tehtäväksi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu.
- (315) Siksi komissio tulee siihen johtopäätökseen, ettei ensimmäinen Altmark-kriteeri täyty, sillä sen varmistaminen, että uuden sukupolven ydinvoimakapasiteettiin investoidaan tietyssä aikataulussa, ei ole yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu eikä Yhdistynyt kuningaskunta ole määrännyt NNBG:lle julkisen palvelun velvoitteita.

⁽¹⁾ T-17/02, Olsen v. komissio, tuomio 15.6.2005 (Kok., s. II-02031, 216 kohta); vahvistettu asiassa C-320/05P, Olsen v. komissio, tuomio 4.10.2007.

⁽²⁾ Ks. SA. 36196, SA. 38812, SA. 38763, SA. 38761, SA. 38759 ja SA. 38758.

⁽³⁾ Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista annettu tiedonanto, 51 kohta.

7.5 SEUT-SOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 1 KOHDAN MUKAISEN ARVIOINNIN ALTMARK-KRITEEREIHIN PERUSTUVAT PÄÄTELMÄT

- (316) Koska kaikkien Altmark-kriteerien on täyttyttävä ja ensimmäinen kriteeri ei täyty, komissio ei katso tarpeelliseksi arvioida muita kriteerejä. Edellä 7.1–7.5 jaksossa esitettyjen perustelujen perusteella toimenpide ei läpäissyt Altmark-testiä. Siksi komissio toteaa, että toimenpiteet tarjoavat NNBG:lle valikoivan edun.

7.6 SEUT-SOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUN TUEN OLEMASSAOLO: KORVAUS POLIITTISEN ALASAJON YHTEYDESSÄ (VALTION KANSSA TEHTÄVÄ SOPIMUS)

- (317) Yhdistynyt kuningaskunta aikoo myöntää korvausta NNBG:lle, jos HPC-voimalaitos suljetaan syistä, jotka eivät liity suoraan sen toimintaan, ja erityisesti hallituksen politiikan muutoksiin liittyvistä syistä.
- (318) Se ei katso tätä korvausta tueksi.
- (319) Yhdistynyt kuningaskunta väittää, että kaikissa hinnanosopimuksissa on määräyksiä korvauksista, joita sijoittajille maksetaan vaatimukset täyttävän alasajon yhteydessä. Tällainen alasajo voi johtua esimerkiksi lakimuutoksesta, jonka vuoksi koko laitos suljetaan pysyvästi (teknologiasta riippuen), tai Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen kiellosta käynnistää laitoksen toiminta uudelleen tietyn ajan kuluttua alasajosta Valtion ja NNBG:n sijoittajien välinen suora sopimus on erillinen lisäsopimus, jonka tarkoituksena on toimia vaatimukset täyttävää alasajoa koskevien määräysten varautumisjärjestelynä. Sitä tarvitaan ydinenergian erityisen tilanteen ja poliittisen alasajon suuren riskin vuoksi.
- (320) EDF:n mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n lainsäädännön taustalla olevat yleiset periaatteet antavat aihetta korvausoikeudelle, kun omistusoikeutta on riistetty. Nämä yleiset periaatteet koskevat kaikkia markkina-toimijoita, vaikka osa korvausvaatimusten esittämiskeinoista on vain sellaisten markkinatoimijoiden käytettävissä, jotka tulevat EU:n jäsenvaltiosta tai valtiosta, joka on allekirjoittanut sopimuksen Euroopan energiaperuskirjasta.
- (321) Vaikuttaa siltä, että kaikissa hinnanosopimuksissa on vaatimukset täyttävää alasajoa koskevia määräyksiä, mutta kaikkiin ei liity erityistä erillistä valtion kanssa tehtyä sopimusta. Komissio myöntää, että ydinenergiaan voidaan katsoa kohdistuvan suurempi poliittisen alasajon riski kuin muihin teknologioihin. Yhdistyneen kuningaskunnan muista ydinvoimalaitoksista ei ole kuitenkaan tehty vastaavanlaisia sopimuksia valtion kanssa.
- (322) Kuten EDF toteaa, Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n lainsäädännön taustalla olevat yleiset periaatteet antavat aihetta korvausoikeudelle, kun omistusoikeutta on riistetty. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että erityinen sopimus, jolla tietty yritys suojataan tältä riskiltä erityisellä tavalla, vapauttaa yrityksen kaikista maksuista ja ajankäytöstä, joiden tulisi liittyä Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n lainsäädännön yleisistä periaatteista aiheutuvien oikeuksien täytäntöönpanoon tuomioistuimessa tai sen ulkopuolella. Laillisen oikeuden tukeminen erityisellä sopimukseen perustuvalla oikeudella näyttää antavan etua kyseisen oikeuden saaneelle yritykselle, varsinkin kun se on ainoa yritys tällaisessa tilanteessa.
- (323) Tästä syystä komissio katsoo, että valtion kanssa tehtävä sopimus antaa NNBG:lle tiettyjä valikoivia etuja.

7.7 HINNANEROSOPIMUS JA VALTION KANSSA TEHTÄVÄ SOPIMUS: VALTION VARAT JA VALTION TOIMINNAKSI KATSOMINEN

- (324) Valtion kanssa tehtävä sopimus tehdään julkisen viranomaisen kanssa, ja se saattaa tämän viranomaisen vastuuseen. Kaikki sopimuksen mukaiset edut ovat peräisin valtion varoista.
- (325) Koska hinnanosopimus on tehty valtion aloitteesta, sen mukainen etu on katsottava valtion toiminnaksi.
- (326) Jotta edut voitaisiin luokitella SEUT-sopimuksen 107 artiklassa tarkoitetuksi tueksi, ne on myönnettävä suoraan tai välillisesti valtion varoista. Näin ollen sekä valtion suoraan myöntämät edut että valtion nimeämän tai perustaman julkisen tai yksityisen elimen myöntämät edut kuuluvat SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaiseen valtion varojen käsitteeseen⁽¹⁾. SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohta koskee siis kaikkia rahavaroja, joita viranomaiset voivat tosiasiallisesti käyttää tukeakseen yrityksiä, ilman että sillä seikalla olisi merkitystä, kuuluvatko nämä varat pysyvästi valtion omaisuuteen⁽²⁾. Tästä seuraa, että vaikka kyseistä toimenpidettä

⁽¹⁾ Asia 76/78, Steinike & Weinlig v. Saksa, tuomio 22.3.1977 (Kok., s. 595, 21 kohta); asia C-379/98, PreussenElektra, tuomio 13.3.2001 (Kok., s. I-2099, 58 kohta).

⁽²⁾ Asia C-677/11, Doux Elevage, ei vielä julkaistu, 34 kohta; asia T-139/09, Ranska v. komissio, ei vielä julkaistu, 36 kohta.

vastaavat rahamäärät eivät ole pysyvästi valtion hallussa, ne voidaan luokitella valtion varoiksi jo sillä perusteella, että ne ovat jatkuvasti valtion määräysvallassa ja siis toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytettävissä ⁽¹⁾.

- (327) Yhdistynyt kuningaskunta ei kiistä hinnanerosopimuksen rahoittamista valtion määräysvallassa olevista varoista.
- (328) Komissio katsoo jäljempänä selitettävien tekijöiden perusteella, että hinnanerosopimuksessa myönnetyn edun rahoittaa valtion nimeämä julkinen tai yksityinen elin.
- (329) Hinnanerosopimus rahoitetaan toimittajilta perittävällä maksulla. Tästä on pääteltävä, että hinnanerosopimuksesta saatavat edut voidaan katsoa valtion toiminnaksi ja ne rahoitetaan myös valtion määräysvallassa olevista varoista.
- (330) Valtio määrittää toteutushinnan ja toimittajilta perittävän maksun.
- (331) Lisäksi hinnanerosopimuksen vastapuolena on periaatteessa valtion omistama yksityinen yritys, jonka valtio on nimennyt. Vastapuolen tuotetta ei voida muuttaa ilman valtion suostumusta.
- (332) Valtion nimeämä vastapuoli hallinnoi maksuohjelmaa, johon kuuluu maksujen kerääminen toimittajilta ja maksujen kerääminen tuottajilta, kun markkinahinta on toteutushintaa korkeampi. Siihen kuuluu joissain tapauksissa myös maksujen maksamista tuottajille ja toimittajille.
- (333) Energialaki antaa vastapuolelle tulojenkeräysvaltuudet, jotta vastapuoli voi kerätä toimittajilta hinnanerosopimuksen tuottajille maksettaviin maksuihin tarvittavat varat. Lisäksi valtio perustaa tietyn määrän järjestelmiä, joilla varmistetaan hinnanerosopimuksen tuottajille maksettavat maksut silloin, jos toimittaja ei maksa. Näihin järjestelmiin kuuluvat toimittajien velvoite antaa vakuuksia, maksukyvyttömyysrahasto ja toimituksista viime kädessä vastaavan tahon nimeäminen. Vastapuoli saa maksukyvyttömyysrahastosta rahoitusta, jolla katetaan poisjääneen toimittajan maksut ajalta vakuuden loppuunkäyttämisestä korvaavan toimittajan nimeämiseen Ofgemin hallinnoiman toimituksista viime kädessä vastaavan tahon järjestelmän mukaisesti.
- (334) Vastapuoli raportoi täytäntöönpanosta valtiolle. Tässä yhteydessä vastapuoleen on tarkoitus soveltaa puiteasiakirjaa, jossa määritetään muun muassa vastapuolen ja valtion välinen suhde, vastapuolen toimintaperiaatteet, osakkeenomistajalle varatut asiat, vastapuolen rooli ja velvoitteet, hallinta- ja rahoitusvelvoitteet sekä raportointi- ja valvontavaatimukset. Siinä määritetään myös parametrit, joiden puitteissa vastapuolen on toteutettava hinnanerosopimukseen liittyvät tehtävänsä.
- (335) Näiden tekijöiden perusteella voidaan todeta, että hinnanerosopimuksen tarjoama etu rahoitetaan valtion määräämillä maksuilla. Etua hallinnoi ja jakaa lainsäädännön säännösten mukaisesti valtion nimeämä elin ja valvoo valtio.

7.8 LUOTTOTAKUU: VALTION VAROISTA RAHOITETUN JA VALTION TOIMINNAKSI KATSOTTAVAN EDUN OLEMASSAOLO

- (336) Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen mukaan luottotakuulla ja hinnanerosopimuksen ehtoilla on eri tarkoitus. Luottotakuun hinnoittelu ja hyväksyminen riippuvat ratkaisevasti koko hankkeeseen liittyvästä riskistä, johon kuuluvat myös hinnanerosopimuksen ehdot. Asia ei kuitenkaan toimi toisinpäin: myönnetty takaus jakaa riskiprofiilin uudelleen velkasijoittajan ja takaajan välillä, mutta ei muuta hankkeen riskiprofiilia. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ei katso hankkeen toteuttavan yrityksen saavan minkäänlaista lisätukea hinnanerosopimuksen ja luottotakuun yhdistelmästä.
- (337) Valtion HPC:hen liittyviä toimia on kuitenkin tarkasteltava yhtenä tukitoimenpidekokonaisuutena seuraavista syistä: hankkeeseen tarvittava runsas luotto, jota ei voida saada ilman valtion toimia, samanaikaisesti tapahtuvien valtion toimien ajoitus sekä NNBG:n luottoluokituksen, takauksen hinnoittelun ja hinnanerosopimuksen ehtojen välinen yhteys. Hinnanerosopimus, valtion kanssa tehtävä sopimus ja luottotakuu ovat eri välineitä, mutta ovat silti osa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten samaa investointipäätöstä. Niillä on myös sama tavoite: kannustaa investoimaan uuteen ydinvoimaan. Nämä kolme toimenpidettä liittyvät toisiinsa, ja ne kaikki ovat välttämättömiä HPC:n rakentamisen kannalta.

⁽¹⁾ Asia C-262/12, Vent de Colère, ei vielä julkaistu, 21 kohta.

- (338) Luottotakuu on hankkeen rahoituksen perusta, jolla on ennennäkemätöntä arvoa. Luottotakuu on hankkeelle tärkeä myös ulkopuolisen luoton houkuttelemiseksi. Markkinoilla ei ole muita esimerkkejä vastaavanlaisten hankkeiden vastaavanlaisista takauksista, koska sellaisia ei ole tarjolla. Kun otetaan huomioon, että hanke, sen rahoitus ja takaus ovat luonteeltaan ennennäkemättömiä eikä niille ole olemassa suoria vertailukohtia, vaikka korvauksen katsottaisiin minimoivan tuen, komissio on sitä mieltä, että NNBG:n luottotakuusta maksamaa hintaa ei voida pitää markkinahintana, koska markkinoilla ei ole eikä voisi olla tarjolla vastaavaa palvelua.
- (339) Luottotakuun tarjoaa Yhdistyneen kuningaskunnan julkinen elin, ja se sisältää Yhdistyneen kuningaskunnan varoja. Siksi komissio katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan NNBG:n luotolle antamaan luottotakuuseen liittyy valtiontukea.

7.9 KILPAILUN VÄÄRISTYMINEN JA VAIKUTUS KAUPPAAN

- (340) Hinnanerosopimus, valtion kanssa tehtävä sopimus ja luottotakuu voivat vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio huomauttaa tähän liittyen, että sähkön tuottaminen ja toimittaminen on vapautettu. Tässä tapauksessa ilmoitetut toimenpiteet auttavat kehittämään suuren kapasiteetin, joka olisi muuten saatettu pyrkiä luomaan joko Yhdistyneestä kuningaskunnasta tai muista jäsenvaltioista tulevien muiden markkinoiden toimijoiden yksityisillä sijoituksilla vaihtoehtoisten tekniikoiden avulla. Siksi ilmoitetut toimenpiteet voivat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristää kilpailua.
- (341) Komission mielestä tukitoimenpiteet saattavat vääristää investointipäätöksiä ja syrjäyttää vaihtoehtoisia investointeja. Koska EDF toimii jo aktiivisesti Yhdistyneen kuningaskunnan sähköntuotantomarkkinoilla, tuki saattaa vääristää tuotantoketjun loppupään markkinoiden toimintaa. Tuki saattaa myös heikentää tukkuurkinoiden likviditeettiä.

7.10 YLEISET PÄÄTELMÄT TUEN OLEMASSAOLOSTA

- (342) Tästä syystä komissio päätelee, että hinnanerosopimus, valtion kanssa tehtävä sopimus ja luottotakuu yhden valtion toimen erillisinä toimenpiteinä ovat SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

8. SEUT-SOPIMUKSEN 106 ARTIKLAN 2 KOHDAN MUKAINEN TOIMENPITEEN ARVIOINTI

- (343) Komissio on selittänyt julkisesta palvelusta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevista Euroopan unionin puitteista antamassaan tiedonannossa, miten se tulkitseisi SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohtaa arvioidessaan ilmoitettua toimenpidettä, johon liittyy valtiontukea ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjontaa⁽¹⁾. Komissio totesi edellä johdanto-osan (315) kappaleessa, että ilmoitettu toimenpide ei sisällä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjontaa, joka on keskeinen edellytys toimenpiteen arvioimiseksi SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Siksi komissio ei katso, että sen olisi tarpeen arvioida muita yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevien puitteiden mukaisia vaatimuksia todetakseen, että ilmoitetun toimenpiteen ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan vaatimusten perusteella.

9. SEUT-SOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 3 KOHDAN c ALAKOHDAN MUKAINEN TOIMENPITEEN ARVIOINTI

- (344) Komissio toteaa alustavana huomautuksena, että toimenpiteet, joihin sisältyy toimintatukea, eivät periaatteessa sovellu sisämarkkinoille 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan⁽²⁾. Ilmoitetut toimenpiteet ja erityisesti hinnanerosopimus vastaavat kuitenkin investointitukea jäljempänä esitetyistä syistä.
- (345) Toimenpiteiden ja erityisesti hinnanerosopimuksen tavoitteena on, että NNBG voi sitoutua investoimaan HPC-voimalan rakentamiseen. Hinnanerosopimus muodostaa tosiasiallisesti riskiltä suojaavan välineen hintojen vakauttajan muodossa ja antaa vakaat tulot sekä varmuuden riittävän pitkäksi ajaksi, jotta NNBG:n on mahdollista sijoittaa HPC-voimalan rakentamiseen tarvittavat valtavat varat.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto ”Julkisesta palvelusta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevat Euroopan unionin puitteet” (2012/C 8/03) (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 15).

⁽²⁾ Ks. menettelyn aloittamista koskevan päätöksen 8.1 jakson ensimmäinen kappale.

- (346) HPC-voimalaan liittyvät riskit ovat itse asiassa suuremmat rakennusvaiheessa ja pienemmät toimintavaiheessa. HPC:n käyttövaiheen pituus edellyttää tukitoimenpiteitä, joissa tämä otetaan huomioon. Nimenomaan tämäntyyppisen hankkeen näkökulmasta komissio katsoo, että tukitoimenpide vastaa itse asiassa investointitukea, jossa otetaan huomioon hankkeen ominaispiirteet ja riskiprofiili ja tällä tavoin minimoidaan tarvittavan tuen määrä ja investoinnin kannustamiseksi välttämättömät lisätoimenpiteet. Rahoituksen mallintamisen näkökulmasta toteutushinnan maksujen nettohyötyarvon voidaan ajatella vastaavan kertasuoritusta, jonka avulla NNBG voi kattaa rakennuskustannukset.
- (347) Näin ollen komissio katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa tuki on hankkeen erityispiirteiden vuoksi luonteeltaan investointitukea ja sen soveltuvuutta arvioidaan tämän mukaisesti. Tuen aiheuttamaa konkreettista kilpailun vääristymistä arvioidaan 9.6 jaksossa.

9.1 YHTEENSOPIVUUS NYKYISEN MARKKINOIDEN SÄÄNTELYN KANSSA

- (348) Komissio on pohtinut kysymystä siitä, ovatko toimenpiteet yhteensopivia nykyisen sisämarkkinoiden sääntelyn kanssa.
- (349) Eräät asianomaiset osapuolet ovat erityisesti ilmaisseet huolensa siitä, että tuki saattaa olla sähködirektiivin 8 artiklan vastaista. Jotkin vastaajat kyseenalaistivat myös sen, ovatko toimenpiteet EU:n julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mukaisia ⁽¹⁾.
- (350) Komissio katsoo, että nämä kaksi kysymystä ovat jossain määrin yhteydessä toisiinsa. Direktiiveillä 2004/17/EY ja 2004/18/EY säädettyjä julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ei sovelleta kyseiseen toimenpiteeseen, koska siihen ei liity tavaroiden, rakennusurakoiden tai palvelujen hankintoja.
- (351) Direktiivejä 2004/17/EY ja 2004/18/EY sovelletaan hankintasopimuksen avulla tapahtuvaan rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankintaan, jonka yksi tai useampi hankintaviranomainen tai -yksikkö tekee valitsemiltaan talouden toimijoilta, riippumatta siitä, onko kyseiset rakennusurakat, tavarat tai palvelut tarkoitettu julkiseen käyttöön. Tämä edellyttää muun muassa sellaisen sopimuksen tekemistä, jossa määrätään vastavuoroisesti sitovista velvoitteista, joilla rakennusurakoiden suorittamiselle tai tavaroiden tai palveluiden toimittamiselle asetetaan hankintaviranomaisen tai -yksikön määrittelemiä konkreettisia ja oikeudellisesti täytöntöönpanokelpoisia vaatimuksia.
- (352) Sitä vastoin tiettyjä jäsenvaltion asiakirjoja, kuten toimilupia ja muita lupia, joissa jäsenvaltio tai sen viranomainen vahvistaa taloudellisen toiminnan harjoittamisedellytykset, myös edellytyksen tietyn sellaisen toiminnan toteuttamiseksi, johon myönnetään tavanomaisesti lupa talouden toimijan pyynnöstä eikä hankintaviranomaisen tai hankintayksikön aloitteesta ja joissa talouden toimijalla säilyy vapaus peruuttaa urakoiden tai palvelujen tarjoaminen, ei katsota käyttöoikeussopimuksiksi.
- (353) Myöskään pelkkä toiminnan rahoittaminen erityisesti avustuksilla, johon liittyy usein velvollisuus palauttaa saadut määrät, jolle niitä käytetään aiottuihin tarkoituksiin, ei kuulu edellä mainittujen direktiivien soveltamisalaan.
- (354) Käytettävissä olevien tietojen perusteella ei ole mahdollista päätellä, että hinnanerosopimukset koskevat rakennustöiden, palvelujen tai tavaroiden hankintaa ja olisi siten katsottava hankinta- tai käyttöoikeussopimuksiksi.
- (355) Ensinnäkin hinnanerosopimuksilla ei aseteta mitään palvelujen, tavaroiden tai rakennusurakoiden toimittamista koskevia erityisiä vaatimuksia hankintaviranomaiselle tai kolmansille osapuolille. Näihin sopimuksiin liittyy vain NNBG:n yleinen sitoumus investoida HPC-voimalaan, rakentaa se ja käyttää sitä. Lisäksi, kuten edellä 315 kappaleessa selitettiin, komissio katsoo, että toimitettua palvelua ei voida katsoa yleistä taloudellista etua koskevaksi palveluksi.
- (356) Toiseksi sopimuksiin ei sisälly vastavuoroisesti sitovia velvoitteita, jotka voisivat olla täytöntöönpanokelpoisia tuomioistuimessa. Päinvastoin, sopimukset sisältävät vain ydinreaktorien rakennusvaiheeseen liittyviä määräaikoja, joista jokaisen kohdalla NNBG:llä on riski sopimuksen irtisanomisesta (ks. edellä 219 kappale).
- (357) Kolmanneksi, niiden taloudellisten toimijoiden määrää, jotka voivat tehdä hinnanerosopimuksen, ei ole rajoitettu valikoivasti, vaan se rajautuu vain ydinvoimaloiden rakentamiseen käytettävissä olevien paikkojen rajallisen määrän perusteella. Kuten Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset korostivat, järjestelmä on avoin kaikille mahdollisesti kiinnostuneille osapuolille.

⁽¹⁾ Erityisesti kyseenalaistettiin yhdenmukaisuus direktiiveissä 2004/17/EY ja 2004/18/EY vahvistettujen sääntöjen kanssa.

- (358) Tästä syystä komissio katsoo, että HPC:tä koskevassa hinnanosopimuksessa vahvistetaan ydinteknologian avulla tapahtuvan sähköntuotannon harjoittamisen edellytykset eikä se ole hankintasopimus tai hankintatoimintaa.
- (359) Vaikka katsottaisiin, että ilmoitettuun toimenpiteeseen sovelletaan sähködirektiivin 8 artiklaa, komissio katsoo, että sitä ei rikota.
- Sähködirektiivin 8 artiklassa ei määrätä tarjousmenettelyn pakollisesta käytöstä, vaan säädetään, että myös vastaavaa avointa ja syrjimätöntä julkaistuihin perusteisiin perustuvaa menettelyä voidaan käyttää. Yhdistynyt kuningaskunta on julkaissut julkisen kiinnostuksenilmaisupyynnön sopivien sijoittajien tunnistamiseksi ydinvoima-alalla.
- (360) Energia- ja ilmastonmuutosministeriö julkaisi joulukuussa 2011 kiinnostuksenilmaisupyynnön siinä kuvatut tietyt vaatimukset täyttäviin hankkeisiin mahdollisesti investoivia sijoittajia varten ⁽¹⁾.
- (361) Hinnanosopimusten toiminnallinen kehys ja energialaki julkaistiin tämän jälkeen 29 päivänä marraskuuta 2012 ⁽²⁾. Toiminnallisessa kehyksessä selvennettiin, miten hinnanosopimuksella on tarkoitus tukea investointeja vähähiiliseen sähköntuotantoon. Siinä esitettiin ehdotuksia siitä, miten rakennuttajat voivat hakea hinnanosopimusta, tällaisten sopimusten myöntämisehdot sekä niitä tukeva toimielinrakenne.
- (362) Ainoa ydinvoimayhtiö, joka vastasi pyyntöön ja jolla oli riittävän kehittynyt uusi ydinvoimahanke, jotta sen kanssa voitiin harkita keskustelujen aloittamista, oli NNBG, joka osoitti kelpoisuusvaatimustensa täyttymisen 22 päivänä maaliskuuta 2012 päivättyllä kirjeellä. Energia- ja ilmastonmuutosministeriön vastauksessa 22 päivänä toukokuuta 2012 vahvistettiin, että hanke täyttää ehdot.
- (363) Yhdistynyt kuningaskunta vahvisti heinäkuussa 2012, että se oli käynyt keskusteluja muiden uusien ydinvoiman rakennuttajien kuin NNBG:n kanssa ⁽³⁾. Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen antaman sisäisen hyväksynnän jälkeen muodolliset neuvottelut NNBG:n kanssa investointisopimuksen mahdollisista ehdoista aloitettiin 15 päivänä helmikuuta 2013.
- (364) Komissio päätelee, että Yhdistyneen kuningaskunnan käyttämä valintamenettely sellaisen sopivan rakennuttajan valitsemiseksi uusia ydinvoimaan tehtäviä investointeja varten, jonka kanssa voitiin tehdä hinnanosopimus, perustui selviin, avoimiin ja syrjimättömiin puitteisiin, joita voidaan pitää avoimuuden ja syrjimättömyyden osalta tarjouskilpailumenettelyä vastaavina.
- (365) Tästä syystä ei ole tarpeen selvittää, tekeekö mahdollinen sisämarkkinasääntöjen rikkominen tuesta sisämarkkinoille soveltumatonta.

9.2 YHTEISEN EDUN MUKAISET TAVOITTEET

- (366) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä komissio kyseenalaisti kolme Yhdistyneen kuningaskunnan esittämää yleistä tavoitetta, eli energianlähteiden monipuolistamisen, toimitusvarmuuden ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen.
- (367) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä myönnettiin, että toimitusvarmuus voidaan katsoa yleiseksi tavoitteeksi, mutta suhtauduttiin epäillen siihen, auttaisiko tukitoimenpide tässä nimenomaisessa tapauksessa ratkaisemaan ongelman, koska kysynnän ennustetun vajeen ja HPC:n käyttöönoton ajankohdan välillä näyttäisi olevan epäsuhta. Komissiolle oli myös epäselvää, voitaisiinko vaihtoehtoisilla tekniikoilla vastata uuden energiakapasiteetin tarpeeseen.
- (368) Monipuolistamista pidettiin tärkeänä toimitusvarmuuden näkökohtana, mutta ei sellaisena, jota voitaisiin pitää yhteisen edun mukaisena tavoitteena sinänsä.
- (369) Komissio myönsi kuitenkin, että toimenpide oli Euratomin perustamissopimuksen mukainen.

⁽¹⁾ Energia- ja ilmastonmuutosministeriö, Planning our electric future, joulukuu 2011. Ks. etenkin liite B. Saatavilla osoitteessa: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/48253/3884-planning-electric-future-technical-update.pdf

⁽²⁾ Energia- ja ilmastonmuutosministeriö, Annex A: Feed-in Tariff with Contracts for Difference Operational Framework, 29. marraskuuta 2012. Asiakirjat ovat saatavilla seuraavissa osoitteissa: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/66554/7077-electricity-market-reform-annex-a.pdf ja <http://services.parliament.uk/bills/2012-13/energy.html>

⁽³⁾ Ks. asiakirja, joka on saatavilla seuraavassa osoitteessa: <https://www.gov.uk/government/publications/purchase-of-horizon-nuclear-power-meetings-between-ond-and-hitachi-ltd-foi-request-12-1718>

- (370) Kuten aiemmissa komission päätöksissä on todettu ⁽¹⁾, Euratomin perustamissopimuksen tavoitteena on luoda "tarvittavat edellytykset sellaisen voimakkaan ydinteollisuuden kehittämiseksi, joka lisää olennaisesti energiantuotantoa". Tämä tavoite toistetaan Euratomin perustamissopimuksen 1 artiklassa, jonka mukaan "[y]hteisön päämääränä on toteuttamalla ydinteollisuuden nopeaa rakentamista ja kasvua varten tarvittavat edellytykset myötävaikuttaa elintason nousuun jäsenvaltioissa [...]."
- (371) Tältä pohjalta Euratomin perustamissopimuksella perustetaan Euroopan atomienergiayhteisö ja määrätään tarvittavista välineistä ja tehtävien jaosta näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Komission on varmistettava, että tämän perussopimuksen määräyksiä noudatetaan.
- (372) Euratomin perustamissopimuksen 2 artiklan c alakohdassa määrätään, että jäsenvaltioiden täytyy "helpottaa investointeja ja varmistaa ydinenergian kehittämisessä tarvittavien peruslaitosten rakentamisen yhteisössä erityisesti kannustamalla yritysten aloitteita". Sen 40 artiklassa määrätään, että yhteisö julkaisee määräajoin ohjeellisia ohjelmia erityisesti ydinenergian tuotantotavoitteista edistääkseen investointeja.
- (373) Komission arvioinnin perusteella toimenpide edistää toimitusvarmuutta pitkällä aikavälillä etenkin, kun otetaan huomioon kapasiteettia koskevat ennusteet ja HPC:n sähkötoimitusten merkitys silloin, kun sen toiminnan odotetaan käynnistyvän.
- (374) Tästä syystä komissio katsoo, että tukitoimenpiteet, joilla pyritään edistämään ydinenergiaa, edistävät yhteistä etua koskevan tavoitteen saavuttamista ja voivat samanaikaisesti edistää monipuolistamista ja toimitusvarmuutta.

9.3 MARKKINOIDEN TOIMINTAPUUTTEET JA VALTION TOTEUTTAMIEN TOIMIEN TARVE

- (375) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä komissio kyseenalaisti näkemyksen, jonka mukaan ydinvoima väistämättä kärsii markkinoiden puutteellisesta toiminnasta.
- (376) Komissio viittasi erityisesti muihin välineisiin, joilla pyritään hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen (kuten päästökauppajärjestelmä), sekä ydinvoiman ilmeiseen kaupalliseen kannattavuuteen. Komissio mainitsi myös, että jos markkinoiden toiminnassa olisi häiriö, se saattaa liittyä asiaan liittyvien erittäin suurten kustannusten kattamiseksi tarvittavien varamäärien hankkimista haittaaviin esteisiin. Tämä ongelma ratkaistaan nähtävästi riittävästi luottotakuulla ilman, että siihen tarvitaan muita välineitä.
- (377) Komissio arvioi markkinoiden toiminnan mahdollisten puutteiden kysymystä tarkastelemalla vastaajien toimittamaa näyttöä ja suorittamalla laajan taloudellisen analyysin ⁽²⁾.
- (378) Yhdistyneen kuningaskunnan väitteet siitä, että hiilipäästöjen alalla on pitkällä aikavälillä markkinoiden toimintapuute, koska hiilelle ei ole pitkän aikavälin hintasignaaleja ja riittävän tarkka ja vakaa hiilipäästöjen pitkän aikavälin vähennyksiä koskeva sääntelykehys puuttuu, on perusteltu. Tämä perustelu oikeuttaa jonkinlaisen valtion toimenpiteen vähähiilisen sähköntuotannon edistämiseksi, mihin sisältyy myös ydinvoima.
- (379) Myös väitteet, joiden mukaan sähkön toimitusvarmuutta ei ole otettu hinnoissa asianmukaisesti huomioon ja yksityisiä sähköntuotantoon tehtäviä investointeja koskevat päätökset saattavat jäädä alle yhteiskunnallisen optimitason, vaikuttavat perustelluilta.
- (380) Nämä kaksi potentiaalista markkinoiden toimintapuutetta eivät kuitenkaan näyttäisi oikeuttavan investointeja nimenomaan ydinvoimaan, vaan laajemmin investoinnit vähähiiliseen sähköntuotantoon sekä korjaavat toimet sähkön saatavuuden myönteisen ulkoisvaikutuksen ottamiseksi huomioon. Viimeksi mainittuun markkinoiden toimintapuutteeseen puututaan nimenomaisesti kapasiteettimekanismin luomisella. Komissio hyväksyi Yhdistyneen kuningaskunnan kapasiteettimarkkinoita koskevan toimenpiteen 23 päivänä heinäkuuta 2014 antamassaan päätöksessä ⁽³⁾.
- (381) On kuitenkin kaksi markkinoiden toimintapuutetta, jotka ovat merkityksellisempiä juuri ydinvoiman kannalta.

⁽¹⁾ Ks. esimerkiksi komission 22 päivänä syyskuuta 2004 tekemä päätös valtioneudesta, jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo myöntää British Energy plc:lle (EUVL L 142, 6.6.2005, s. 26).

⁽²⁾ Yhdistyneen kuningaskunnan sähköalan erityistä tilannetta kuvataan menettelyn aloittamista koskevan päätöksen 2.1 jaksossa.

⁽³⁾ Ks. lehdistötiedote, joka on saatavilla osoitteessa: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-865_en.htm

- (382) Ensinnäkin ydinvoimainvestointeihin liittyy merkittävä riski korkeiden ensivaiheen pääomakustannusten, pitkien rakennusaikojen ja investointikustannusten takaisin saamiseksi tarvittavien pitkien toiminta-aikojen yhdistelmän vuoksi. Tällaiselta merkittävältä riskiltä suojaavien markkinapohjaisten rahoitusvälineiden sekä muuntotyypisten sopimusten puuttuminen on muutamille teknologioille, muun muassa ydinvoimalle, tyypillinen markkinoiden toimintapuute. Markkinoilla tällä hetkellä saatavilla olevat välineet eivät ulotu 10 tai 15 vuotta pidemmälle sen paremmin pitkäaikaisina sopimuksina kuin riskiltä suojaavina välineinä.
- (383) Toisin kuin muun energiainfrastruktuurin ja itse asiassa useimpien infrastruktuuri-investointien elinkaaret, ydinenergian tuotannon elinkaaret ovat erittäin pitkiä ja monimutkaisia. Ydinvoimalan rakentaminen kestää tavallisesti kahdeksasta kymmeneen vuotta, se aiheuttaa kustannuksia ennen tulojen kertymistä ja riskin kantaa sijoittaja yksin. 60-vuotiselle käyttöajalle on tunnusomaista tulojen kertyminen, mutta ne perustuvat tukkuhintojen epävarmaan kehitykseen. Käyttöä seuraava käytöstäpoistovaihe voi kestää neljäkymmentä vuotta, ja varoja on varattava laitoksen sulkemista varten. Lisäksi laitoksen alueella suoritetaan korkea-aktiivisen jätteen varastointia ja käsittelyä ennen sen siirtämistä loppusijoituspaikkaan, johon jäte on määrä varastoida tuhansiksi vuosiksi.
- (384) Toiseksi on olemassa riski (pääasiassa poliittisesta) ”jarrutuksesta”, kun investointi on tehty ja sijoittajan neuvotteluasema on heikompi. Ydinteknologian kiistanalaisen luonteen vuoksi toisiaan seuraavilla hallituksilla voi olla erilaisia näkemyksiä sen toivottavuudesta, ja tämä saattaa lisätä epävarmuutta yksityisten sijoittajien kannalta. Komissio ei ole vakuuttunut siitä, että tätä kysymystä voidaan pitää markkinoiden toimintapuutteena, mutta myöntää, että se voi olla yksi uuteen ydinvoimaan investoimista vaikeuttava tekijä varsinkin, kun otetaan huomioon ydinvoimaloiden rakentamiseen, käyttöön ja käytöstä poistamiseen tarvittavat pitkät ajat.
- (385) Nämä seikat koskevat ainoastaan ydinteknologiaa. Kaikki teknologiat voivat periaatteessa kärsiä poliittisesta ”jarrutuksesta”, mutta pidemmän aikavälin ja investointien suuremman koon vuoksi ydinvoimahankkeiden voidaan odottaa kärsivän siitä muita enemmän. Myös se, että suurista investoinneista johtuvia riskejä on mahdotonta jakaa asianmukaisesti markkinavälineillä, vaikuttaa suhteettomasti enemmän ydinteknologiaan kuin muihin teknologioihin.
- (386) Komissio pohti myös kysymystä siitä, investoitaisiinko uuteen ydinvoimaan ilman tukea. Tehdyssä mallinnustyössä käytettiin useita erilaisia vaihtoehtoisia skenaarioita, jotka perustuivat erilaisiin oletuksiin fossiilisten polttoaineiden hinnoista ja mahdollisesta poliittisesta toimintaympäristöstä, jos uutta ydinvoimaa koskevaa hinnanerosopimusta ei ole ⁽¹⁾. Vaikka Yhdistynyt kuningaskunta väittää, että mallintaminen sinänsä ja varsinkin näin pitkillä aikaväleillä voi ainoastaan tuottaa todellisuuden dynamiikan välttämättömään yksinkertaistamiseen perustuvia hyödyllisiä viitteitä, komissio katsoo, että tällaisesta mallintamisesta voi olla hyötyä sikäli, että se voi antaa tietoja, jonka perusteella komissio muodostaa näkemyksensä arvioinnin keskeisistä näkökohdista.
- (387) Skenaariossa, jossa hinnanerosopimuksia voidaan käyttää uusiutuvia energialähteitä käyttävien ja hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin perustuvien teknologioiden mutta ei ydinvoiman yhteydessä, yksityisistä investoinneista uuteen ydinvoimaan tulee mallin mukaan taloudellisesti kannattavia vasta vuonna 2046. Skenaariossa, jossa ei käytetä hinnanerosopimuksia ja kapasiteettimarkkinat perustetaan, yksityisiä investointialoitteita uuteen ydinvoimaan ei energia- ja ilmastonmuutosministeriön keskeisten fossiilisten polttoaineiden hintoja koskevien oletusten perusteella tehdä ennen vuotta 2037. Jos fossiilisten polttoaineiden hinnat ovat korkeat, uusia ydinvoimainvestointipäätöksiä tehdään vuonna 2032, ja jos fossiilisten polttoaineiden hinnat ovat matalat ja hiilen hinnat tasaiset, niitä ei tehdä lainkaan ennen mallintamisaikavälin päättymistä vuonna 2049.
- (388) Mallinnuksessa laadittiin myös kahdeksan muuta skenaariota, joita muunneltiin edelleen jopa kahdeksi erilaiseksi vaihtoehdoksi. Tiivistelmä valikoitujen skenaarioiden keskeisistä tuloksista on liitteen taulukossa 9.
- (389) Tehdyn mallinnustyön keskeinen tulos on se, että on hyvin epävarmaa, tehtäisiinkö uuteen ydinvoimaan yksityisiä investointeja ilman valtiontukea aikavälillä, joka ulottuu 2030-luvun alusta ainakin vuoteen 2049. Myös hinnanerosopimusten myöntämisellä uudelle ydinvoimalle näyttäisi olevan hyvinvointia lisäävä vaikutus koko yhteiskunnalle ja erityisesti kuluttajille, paitsi jos hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoitteet hylätään ja fossiilisten polttoaineiden hinnat ovat matalat.

⁽¹⁾ Komissio pyysi energia- ja ilmastonmuutosministeriötä tekemään herkkyyksianalyysseja ennustemallinsa avulla ja arvioi huolellisesti kunkin skenaarion panokset ja tuotokset. Energia- ja ilmastonmuutosministeriön dynaaminen jakelumalli (Dynamic Dispatch Model, DDM) on integroitu sähkömarkkinoiden malli, joka kattaa Yhdistyneen kuningaskunnan sähkömarkkinat keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Sillä simuloidaan sähkön jakelua Yhdistyneen kuningaskunnan sähköntuottajilta ja tuotantokapasiteettiin tehtäviä investointeja koskevia päätöksiä vuodesta 2010 vuoteen 2049 sähkön kysyntää ja tarjontaa koskevan arvion perusteella puolen tunnin välein. Investointipäätökset perustuvat ennustettuihin tuloihin ja kassavirtaan ottaen huomioon politiikan vaikutukset ja tuotantoyhdistelmän muutokset. Näin ollen DDM-malli mahdollistaa vertailevan analyysin erilaisten poliittisten päätösten vaikutuksista tuotantoon, kapasiteettiin, hintoihin, toimitusvarmuuteen ja hiilipäästöihin.

- (390) Komission suorittama analyysi vahvistaa, että siitä, tuottaisivatko markkinat investointeja uuteen ydinvoimaan realistisella aikajänteellä, vallitsee suuri epävarmuus. Vaikka esitetty näyttö ja suoritettu analyysi eivät antaneet varmoja tuloksia, ne viittaavat suhteellisen luotettavasti – ja tällaisia aikajänteitä koskeviin ennusteisiin väistämättä liittyvin rajoituksin – siihen, että pelkästään kaupallisia investointeja uuteen ydinvoimaan ei tehtäisi ajoissa Yhdistyneen kuningaskunnan energiapolitiittisten tarpeiden täyttämiseksi ilman valtiontukea.
- (391) Lisäksi vaihtoehtoiset mekanismit ovat riittämättömiä kannustamaan investointeja uuteen ydinvoimaan. Sen paremmin hiilen pohjahinta kuin kapasiteettimarkkinatkaan eivät riitä tuottamaan investointeja ydinvoimaan. Ydinalan toiminnanharjoittajat voivat olla oikeutettuja osallistumaan kapasiteettimarkkinoille vain, jos ne kieltäytyvät muista tukimuodoista, kuten hinnanosopimuksista tai luottotakuista, ja kapasiteettimarkkinoiden aikaväli olisi liian lyhyt varmistamaan investoinnit ydinvoimaan. Hiilen pohjahinta ei anna riittävää varmuutta tulevista tukkuhinnoista, jotta investoinnit, joiden koko ja kesto ovat uuden ydinvoiman edellyttämää luokkaa, voisivat edetä. Tehdyn mallintamisen perusteella muut tuen muodot eivät riittäisi varmistamaan investointeja uuteen ydinvoimaan realistisella ja Yhdistyneen kuningaskunnan tarvitsemalla aikajänteellä. Kummallakaan tukitoimenpiteistä ei ratkaista tukkuhintojen suurta epävarmuutta eikä pitkäaikaisten sopimusten suojaamis- ja tekemismahdollisuuksien puutetta.
- (392) Edellä esitetyistä syistä ja siinä määrin kuin investoinneilla uuteen ydinvoimaan pyritään edellä 9.2 jaksossa esitettyyn EU:n yhteisen edun mukaiseen tavoitteeseen, komissio päätelee, että ehdotetut valtiontukitoimenpiteet ovat tarpeen tämän nimenomaisen uuteen ydinvoimaan tehtävien investointien tyyppin sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa tämän päätöksen tekoajankohtana havaittavissa olevan rahoitusmarkkinoiden tilan ja toiminnan perusteella.

9.4 ASIANMUKAISET VÄLINEET JA KANNUSTAVA VAIKUTUS

- (393) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä komissio asetti kyseenalaiseksi sen, voidaanko hinnanosopimusta pitää asianmukaisena välineenä valtiontuen myöntämiseksi, koska se poistaa hintasignaalin ja häiritsee nykyistä markkinasuunnittelua, sillä sähkön tuotanto muodostaa kilpailumarkkinat ja investointeja tehdään sähkön myynnistä tukkutasolla saatavien ennustettujen tulojen perusteella.
- (394) Komissio kyseenalaisti myös toimenpiteen keston sekä sen, että sillä suojataan tulot siinä määrin, että se poistaa hintariskin. Tämä vaikutus vahvistuu entisestään, kun hinnanosopimusta käytetään yhdessä luottotakuun kanssa. Lisäksi komissio suhtautui epäillen tarjousmenettelyn puutteelliseen avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen, joka oli muun muassa vastoin teknologianeutraaliuden periaatetta, koska menettelyssä sallittiin Yhdistyneen kuningaskunnan ja EDF:n väliset neuvottelut tiettyyn teknologiaan perustuvasta hankkeesta.
- (395) Yhdistyneen kuningaskunnan hinnanosopimusta tukevat väitteet liittyvät edellä 9.3 jaksossa esitettyihin markkinoiden toimintapuutteisiin, lähinnä yksityisten sijoittajien kyvyttömyyteen jakaa tehokkaasti tai siirtää hintojen vaihteluun liittyvää riskiä, koska riskien siirtomarkkinat ovat nykyisissä olosuhteissa epätäydelliset.
- (396) Mikäli tällaisia pitkäaikaisia pääomamarkkinoiden toimintapuutteita esiintyy, luottotakuun antaminen ei yksinään riittäisi tuottamaan investointeja uuteen ydinvoimaan, koska sillä puututaan vain tarpeeseen hankkia velkarahoitusta hankkeelle, mutta ei ydinvoimaan liittyviin erityisongelmiin, kuten sen rakentamisesta sekä pitkästä ja monimutkaisesta elinkaaresta johtuviin erityisiin riskeihin. Luottotakuun avulla sijoittaja voi hankkia velkarahoitusta, kun taas hinnanosopimuksen avulla sijoittaja voi sitoa pääomaa hankkeeseen. Lisäksi luottotakuun perustuu hinnanosopimuksen olemassaoloon ja liittyy siihen kiinteästi, koska hankkeen luottoluokituksessa otetaan huomioon hinnanosopimuksen olemassaolo. Vain hinnanosopimuksen taatut tulot voivat korvata hankkeen pitkän aikavälin riskiprofiilin.
- (397) Komissio on jo myöntänyt 23 päivänä heinäkuuta 2014 antamassaan päätöksessä, että hinnanosopimukset voivat olla asianmukainen väline vähähiilisen teknologian ja erityisesti uusiutuviin energialähteisiin perustuvan teknologian tukemiseksi ⁽¹⁾.
- (398) Hinnanosopimuksella vastataan avoimesti tarpeeseen tarjota hintavakautta ja hankkeen ja pääoman tuottoasteen ennustettavuutta, jotka ovat erityisen tärkeitä näin suurissa ja pitkäkestoisissa investoinneissa ja siten välttämättömiä investoinnin mahdollistamiseksi. Tässä mielessä hinnanosopimus ratkaisee edellä yksilöidyt tärkeimmät markkinoiden toimintapuutteet.

⁽¹⁾ Ks. lehdistötiedote, joka on saatavilla osoitteessa: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-866_en.htm

- (399) Nimenomaisesti HPC:tä koskevaan hinnanosopimukseen ja valtion kanssa tehtyyn sopimukseen liittyvillä lisäehdoilla ja etenkin korvauksilla, joita myönnetään, mikäli ydinteknologia asetetaan poliittisin tai oikeudellisin keinoin syrjivästi muita teknologioita huonompaan asemaan, ratkaistaan lisäriskit, joita voidaan pitää tyyppillisesti ydinvoimaan liittyvinä, kuten investointien mahdollinen jarruttaminen lainsäädäntökehelyksessä tapahtuvien, esimerkiksi poliittisiin syihin perustuvien muutosten vuoksi.
- (400) Kun otetaan huomioon tukitoimenpiteiden tavoite, eli ydinvoimaan tehtävä investointi, komissio katsoo, että avoin tarjouskilpailu, johon osallistuisi useampia sähköntuotantotekniikoita, ei olisi ollut asianmukainen Yhdistyneen kuningaskunnan edellyttämän aikajänteen vuoksi.
- (401) Yhdistyneen kuningaskunnan julkaiseman avoimen kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella vain EDF esitti investointiehdotuksen. Yhdistynyt kuningaskunta on toimittanut näyttöä⁽¹⁾ siitä, että mikään muu hanke ei ollut valmis kilpailemaan HPC:n kanssa EDF:n kanssa käytyjen neuvottelujen ajankohtana. Ydinteknologian erityispiirteiden vuoksi ennakkositoumuskustannukset ovat huomattavat, ja vain harvoilla toiminnanharjoittajilla on riittävä osaaminen ja taloudellinen vahvuus toteuttaa HPC:n kokoisia investointeja. Yhdistynyt kuningaskunta selitti, että se olisi mieluummin nähnyt kilpailua tarjoajien välillä, mutta muita uutta ydinvoimaa koskevia sitovia tarjouksia ei ollut.
- (402) Komissio myöntää, että ydinvoima on yleisesti eri tilanteessa kuin muut teknologiat niiden vaatimusten suhteen, jotka sijoittajien on täytettävä. Ydinvoimalaan investoinnin elinkaaren ja koon suhteen rinnastettavia hankkeita ei yksinkertaisesti ole olemassa. HPC-hanke on hyvin erikoislaatuinen. Se on infrastruktuurihanke, jonka mittakaava on lähes ennennäkemätön niin energia-alalla kuin millä tahansa muulla alalla. Tästä syystä komissio myöntää, että tarjousmenettely tässä tapauksessa ei olisi tuottanut mielekkäitä tuloksia, kun otetaan huomioon hankkeen asettamat rajoitukset.
- (403) Komissio katsoo myös, että hinnanosopimuksen myöntäminen uusille ydinvoimainvestoinneille ei syrji liiallisesti muita teknologioita eikä suosi uutta ydinvoimaa enemmän kuin muita teknologioita. Muita teknologioita voidaan tukea vastaavasti hinnanosopimuksilla käyttämällä samantyyppistä välinettä lukuun ottamatta mukautuksia, joiden ehkä katsotaan olevan tarpeen teknologioiden erojen vuoksi (esimerkiksi valtion kanssa tehtävät sopimukset tai toimintamenojen uudelleenarvioinnit).
- (404) Lisäksi monien uusiutuviin energialähteisiin perustuvien teknologioiden ajoittaisen luonteen vuoksi ne eivät ole sopivia vaihtoehtoja ydinvoiman kaltaiseksi peruskuormateknologiaksi. Kuten edellä 199 kappaleessa selitettiin, sen kapasiteetin korvaaminen, joka HPC-hankkeella on tarkoitus kattaa, edellyttäisi 14 GW maatuulivoima- tai 11 GW merituulivoimakapasiteettia, jonka tuottaminen samalla aikajäntellä on epärealistista.
- (405) Uutta ydinvoimaa koskeva hinnanosopimus ei myöskään syrji olemassa olevia ydinvoimaloita, joiden rakentamiselle ei tarvitse tarjota kannustimia ja jotka rakennettiin nykypäivään verrattuna erilaisissa olosuhteissa eli ennen markkinoiden vapauttamista.
- (406) Näin ollen komissio päätelee, että tämän nimenomaisen tapauksen ja hankkeen rajoissa hinnanosopimus sekä luottotakuu ja valtion kanssa tehty sopimus, sellaisina kuin ne on jäsenvaltiot ilmoitetuissa toimenpiteissä, ovat asianmukaisia välineitä tuen myöntämiseksi ja niillä on riittävä kannustava vaikutus tuensaajaan.

9.5 OIKEASUHEISUUS

- (407) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä komissio asetti kyseenalaiseksi sen, onko tuottoaste oikeasuhteinen, kun otetaan huomioon hinnanosopimuksen, luottotakuun sekä toimenpiteen muiden riskiä pienentävien osatekijöiden yhdistelmä, joka vaikuttaisi pienemmän riskin vuoksi sopivan yhteen huomattavasti NNBG:lle myönnettyjä tuottoasteita alempien tuottoasteiden kanssa. Hinnanosopimus poistaa jo suunnittelunsa perusteella markkinahintariskin, kun taas toimenpiteellä pyritään suojaamaan sijoittajaa useilta tapahtumilta korvausten avulla.
- (408) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esitettiin myös epäilyjä mahdollisesti korkeasta tuottoasteesta ja tuensaajan mahdollisuudesta korjata ansiottomia voittoja, jos oletukset osoittautuvat vääriksi.
- (409) Yhdistyneen kuningaskunnan suunnittelemissa toimenpiteissä on kolme keskeistä oikeasuhteisuuteen liittyvää ongelmaa, jotka ovat komission arvioinnin kannalta merkityksellisiä.

⁽¹⁾ Yhdistynyt kuningaskunta on toimittanut investointisopimukseen sisältyneen kiinnostuksenilmaisupyynnön, joka oli avoin kaikille mahdollisille sijoittajille, mutta johon ainoastaan EDF vastasi.

- (410) Ensinnäkin suunniteltua tuottoastetta pidettiin niin korkeana, että liiallisen korvauksen mahdollisuutta ei voitu sulkea pois ottaen huomioon hinnanerosopimuksen ja takuun yhdistelmä sellaisina kuin ne oli ilmoitettu. Kun voimalla on rakennettu, sen voidaan katsoa toimivan tehokkaasti säänneltynä omaisuuseränä hinnanerosopimuksen keston ajan ja tuottavan suhteellisen vakaan tulovirran.
- (411) Toiseksi, hinnanerosopimuksella tuottoaste irrotetaan tuen määrästä. Toteutushinta voidaan asettaa tasolle, jonka avulla NNBG voi kattaa kustannukset ja saada kohtuullisen tuoton, mutta tämä ei määritä lopulta maksettavan tuen määrää, joka riippuu myös tukkuhinnoista. Tämä synnyttää tarpeen tulkita liiallista korvausta koskeva testi tuottoastetta koskevana testinä sen sijaan, että tarkasteltaisiin tuen absoluuttista määrää.
- (412) Kolmanneksi, ei ole varmuutta siitä, että rakentamisen jälkeen saatavat odotettua suuremmat voitot hyödyttävät asiakkaita, laskevat tuottoasteen mahdollisimman pieneksi ja maksimoivat yleisen hyvinvoinnin.
- (413) Jäljempänä olevissa jaksoissa tarkastellaan näitä kysymyksiä luottotakuun ja hinnanerosopimuksen sekä tuottoasteen osalta, ennen kuin tehdään lopulliset päätelmät kokonaispaketista.

9.5.1 Luottotakuu

- (414) Luottotakuulla tuetaan liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja, kuten edellä 2.2 jaksossa on kuvattu.
- (415) Komissio arvioi IUK:n käyttämää alkuperäistä luottotakuumenettelyä. Tämän menettelyn mukaan maksu olisi kolmen tunnusluvun keskiarvo kokonaisrahoituksen lopullisen varmistumisen ajankohtana, mutta vähintään 225 korkopistettä. Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamien tietojen mukaan elokuun 21 päivän 2014 lopussa luottotakuumaksuksi olisi asetettu 250 korkopistettä (keskiarvo arvoista 263, 243 ja 245) ⁽¹⁾.
- (416) Koska ei ole olemassa vastaavan tyyppisiä riskejä takaavien (riittävien) luottotakuiden suoraan havainnoituja markkinahintoja, on käytettävä vaihtoehtoisia lähestymistapoja markkinaehtoisen takuumaksun määrittämiseksi. Ensimmäinen lähestymistapa on niin kutsuttu odotetun tappion lähestymistapa. Tässä lähestymistavassa yrityksen liiketoimintasuunnitelma yhdistetään sen pääomarakenteeseen eri skenaarioissa, jolloin tulokseksi saadaan maksukyvyttömyyden todennäköisyys. Vaihtoehtoisesti takuuta voidaan vertailla samanlaisen luottoriskin omaavien vastaavien välineiden markkinahintoihin.
- (417) Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamien tietojen ja oman analyysinsa perusteella komissio totesi, että oli vakavat perusteet uskoa, että alun perin ehdotettu takuumaksun vähimmäismäärä (225 korkopistettä) ja sen määrä 26 päivänä elokuuta 2014 (250 korkopistettä) olivat markkinahintoja alemmat. Tämä päätelmä perustui kahteen tutkintalinjaan: ensinnäkin maksun määrittämisessä käytettyihin menetelmiin ja toiseksi Yhdistyneen kuningaskunnan takuujärjestelylle ehdottamaan luottoluokitukseen.

9.5.1.1 Takuumaksun määrän määrittämismenetelmät

- (418) Koska vastaavien välineiden markkinahintoja ei ole käytettävissä, komissiolle on esitetty kahta lähestymistapaa takuumaksun määrän arvioimiseksi.
- (419) Ensimmäinen lähestymistapa on niin kutsuttu hinnoittelun vertailuarvon lähestymistapa, joka on esitetty tarkemmin Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriön 26 päivänä elokuuta, 5 päivänä syyskuuta, 12 päivänä syyskuuta ja 19 päivänä syyskuuta 2014 toimittamissa vastauksissa. Analyysin lähtökohtana on luottopisteytys, jossa luottoluokitus vastaa luokitusta BB+/Ba1 rakentamisen aikana. IUK katsoi, että rahoitusso-
pimukseen sisällytettyjen velalta suojaavien lausekkeiden vuoksi HPC-hankkeen pitäisi pystyä saamaan tasoa BB+/Ba1 vastaava luokitus rakennusvaiheen aikana ⁽²⁾.
- (420) Liitteen B (vertailuarvoja koskevat tiedot) mukaan, jossa esitetään yleiskatsaus kustakin vertailuarvojen joukosta, maksun määrä vaihtelee 243 korkopisteen (kun käytetään yrityksen velan vertailuarvoja) ja 263 pisteen (kun käytetään hankerahoitukseen tarkoitettuja pankkilainoja) välillä.

⁽¹⁾ Ks. Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriön 5 päivänä syyskuuta 2014 toimittamat huomautukset.

⁽²⁾ Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriö esitti kolme vertailuarvojoukkoa: viimeaikaiset osittain vakuudelliset hankerahoitukseen tarkoitetut pankkilainat (vähähiilinen energia); yrityksen velan (luokitus BB+) keskiarvo 21 päivänä elokuuta 2014; ja luottoriskinvaihtosopimusten sekä iTraxx Europe XOver -indeksiin 10 vuoden keskiarvo (luokituksen BB+ alueella).

- (421) IUK esitti myös seitsemän iTraxx Europe XOver -indeksiin sisältyvän luottoluokitusluokkaan BB+ kuuluvan yrityksen luottoriskinvaihtosopimusten (maturiteetti 10 vuotta) keskimääräiset hintaerot ⁽¹⁾, mukaan lukien 60 indeksiin kuuluvaa yritystä, joiden luokituksen on tarkoitus olla investointiluokan rajalla mutta joihin sisältyy yrityksiä, joiden luokitus vaihtelee BBB:stä (negatiivisin näkymin) CCC:hen. Seitsemän BB+-luokkaan kuuluvan nimen hintaerojen keskiarvon laskettiin olevan noin 250 korkopistettä sinä päivämääränä, jona tiedot toimitettiin komissiolle. IUK katsoi tämän vahvistavan sen, että takuumaksun määrän olisi oltava 250 korkopistettä, jos se olisi laskettu kyseisenä päivänä.
- (422) On kuitenkin epäselvää, voidaanko näitä indeksejä pitää kaikilta osin HPC:n luottotakuun vertailukohtina. Vaikka iTraxx Europe XOver -indeksiä voidaan käyttää lähtökohtana Hinkley Point C:n takuumaksun määrittämiseksi, indeksiin valitut yritykset ovat vain ”parempia” spekulatiivisen tason luottoluokituksen yrityksiä; indeksin maturiteetti on 10 vuotta, mikä on epä johdonmukaista HPC-järjestelyn kanssa; ja yksittäiset luottoriskinvaihtosopimusten hintaerot vaihtelevat suuresti, mikä kuvaa eroja luottokelpoisuudessa.
- (423) Tästä syystä komissio ei ollut täysin vakuuttunut IUK:n arvioinnista, koska hankerahoituksen vertailuarvoja oli niukasti ja valintaperusteet herättävät vertailuanalyysejä koskevia epäilyksiä. Liitteessä B olevassa taulukossa 16 esitetään yleiskatsaus hankerahoituksen vertailuarvoista.
- (424) Toinen lähestymistapa on odotetun tappion lähestymistapa. Täysimittaisessa odotetun tappion lähestymistavassa liiketoimintamalli yhdistetään pääomarakenteeseen eri skenaarioissa, jolloin tulokseksi saadaan maksukyvyttömyyden todennäköisyydet sekä vastaavat takaisinperintäasteet kultakin hankkeen vuodelta. Maksukyvyttömyyden todennäköisyydet kuvastavat sitä, kuinka todennäköisesti yritys ei kykene maksamaan korkoa tai lainapääomaa. Näin ei kuitenkaan tehty tämän hankkeen osalta. Sen sijaan mallissa esitetään takuun nettonykyarvo ankarana pidetyn skenaarion mukaan ⁽²⁾.
- (425) Kun käytetään takuumaksun määrää koskevaa 250 korkopisteen oletusta ja edellä esitettyjä panosoletuksia, takuun nettonykyarvo on odotetun tappion lähestymistavan mukaan positiivinen.
- (426) Komissio ei myöskään ollut täysin vakuuttunut tämän toisen lähestymistavan tuloksista. Mallissa ei varsinkaan yhdistetä liiketoimintasuunnitelmaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyksiin. Sen sijaan maksukyvyttömyyden todennäköisyydet asetetaan annettuina ja niitä käytetään nettonykyarvon laskennassa.
- (427) Tämän johdosta komissio katsoi, että näitä menetelmiä voidaan käyttää sen tekemän arvioinnin perusteina, mutta ne eivät täysin voineet oikeuttaa ehdotettua 250 korkopisteen maksua.

9.5.1.2 Sisäistä BB+/Ba1-luottoluokitusta koskeva epävarmuus

- (428) Edellä esitettyjä kahta lähestymistapaa tarvitaan sekä maksun että järjestelyn luottokelpoisuuden määrittämiseksi. Luottoluokituksia voidaan käyttää rahoitusvälineiden eri muuttujien, muun muassa niiden riskialttiuden ja varsinkin niiden hinnoittelun, vertailemiseksi.
- (429) IUK uskoo, että tässä hankkeessa voidaan saavuttaa luottoluokitusta BB+/Ba1 vastaava luokitus. Ilmoitettu luokitus ei ole ulkopuolinen luottoluokitus eikä luottotietoihin pohjautuva luottokelpoisuus.
- (430) Komissio arvioi kuitenkin, että BB+-luottoluokitusta voitiin käyttää vain vertailukohtana tällaisen monimutkaisen järjestelyn luokituksen liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi.

⁽¹⁾ IUK:n 26 päivänä elokuuta 2014 toimittamat huomautukset.

⁽²⁾ Ankarassa skenaariossa käytettiin seuraavia vuotuisia maksukyvyttömyyden todennäköisyyksiä ja takaisinperintäasteita:

- Tappio-osuus vuosina 1–6 on nolla, sillä jos perustapausehto ei täyty vuoteen 2020 mennessä, velka maksetaan takaisin täysimääräisesti, jolloin takaisinperintäaste on 100 prosenttia.
- Maksukyvyttömyyttä ei oleteta tapahtuvan vuosina 7–20, koska ei ole velvollisuutta maksaa takaisin lainapääomaa ja kaikki korot (takuumaksut mukaan lukien) katetaan joko peruspääomalla tai perus- ja/tai ehdollisella pääomalla.
- Rakennusvaiheen kesto on 14 vuotta (johon sisältyy 4 vuoden viivästys) ja käyttövaiheen kesto 30 vuotta.
- Kumulatiivinen maksukyvyttömyyden todennäköisyys rakentamisen nelivuotisen viivästymisen aikana on 10 prosenttia (0 prosenttia vuosina 11 ja 12 ja 5 prosenttia vuosina 13 ja 14) ja tappio-osuus on 100 prosenttia.
- Maksukyvyttömyyden todennäköisyys kaikkina käyttövaiheen vuosina on 5,6 prosenttia. Sen vakiotasoksi oletetaan 5,6 prosenttia, mikä vastaa muiden kuin yhdysvaltalaisen energiahankeiden keskimääräisiä tasoja.

- (431) Yksi tärkeimmistä epävarmuustekijöistä on se, että hankkeeseen liittyy merkittävä korkoriski. Koska joukkovelkakirjoja lasketaan liikkeeseen rakennusvaiheen seitsemänä ensimmäisenä vuotena, joukkovelkakirjojen korkoon liikkeeseenlaskun yhteydessä liittyy huomattavaa epävarmuutta⁽¹⁾. Yhdistyneen kuningaskunnan valtion joukkovelkakirjojen (valtionobligaatioiden) tuotot 10, 20 ja 30 maturiteeteilla osoittavat, että tasot ovat historiallisen matalia (ks. liitteessä B oleva kaavio 1). Englannin pankin valtionobligaatioiden korkoja koskevat ennusteet (koron kehityskäyrät) viittaavat valtionobligaatioiden odotettavissa olevien korkojen nousuun.
- (432) Toinen epävarmuustekijä johtuu HPC:hen liittyvien joukkovelkakirjojen toimitettuihin vertailuarvoihin verrattuna mahdollisesti erilaisista maturiteeteista. Varsinkin taattujen velkojen maturiteetilla ennakoidaan olevan 27,4 vuoden painotettu keskimääräinen elinaika, kun joukkovelkakirjojen maturiteetit vaihtelevat 8 ja 41 vuoden välillä. Yhdistyneen kuningaskunnan takuu on olemassa lopulliseen erääntymisaikaan asti, joka on jopa 41 vuotta lopullisesta rahoituspäätöksestä. Vertailuanalyyssissa keskitytään kuitenkin välineisiin, joiden maturiteetit ovat 10–15 vuotta, lähinnä siksi, että hinnoittelua koskevia vertailuarvoja on käytettävissä tuohon ajankohtaan asti. Joukkovelkakirjojen takaajien IUK:lle antamien neuvojen mukaan hintaerokäyrä on tasainen ja usein käänteinen 10 ja 30 vuoden välille sijoittuvilla maturiteeteilla.
- (433) Tästä syystä komissio ei katsonut, että IUK:n ehdottaman luottoluokituksen tueksi oli riittävä näyttöä. Komissio päätti käyttää ehdotettua luokitusta vain vertailukohtana, mikä puolestaan johti siihen johtopäätökseen, että alun perin ilmoitettua 250 korkopisteen suuruista ehdotettua maksua ei voitu pitää täysin perusteltuna.

9.5.2 Toteutushinnan taso ja siitä seuraava tuottoprosentti

- (434) Kuten menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä todettiin, rahoitusmallin ilmoitettu versio (v. 5.1) antoi tuottoasteen nimellisarvoksi verojen jälkeen [9,75–10,25] prosenttia, kun toteutushinta on 92,50 Englannin puntaa megawattituntia kohti. Se olisi vähentynyt 3 Englannin puntaa megawattituntia kohti (tai vastaavalla nettonykyarvoon perustuvalla kertasuorituksella), jos päätökseen rakentaa myöhemmin uusi ydinvoimala Sizewell C:hen olisi suostuttu, koska EDF pystyisi jakamaan EPR-reaktoreihin liittyvät ensimmäistä kertaa toteutettavan hankkeen kustannukset (varsinkin suunnittelun ja insinööripalvelut) kahden voimalan välille.
- (435) Yhdistynyt kuningaskunta väitti johdonmukaisesti, että NNBG:n noin 10 prosentin tavoitetuottoaste (verojen jälkeen, nimellisarvo) olisi kohtuullinen myös verrattuna merituulivoiman ja muiden vertailuhankkeiden voittoasteisiin.
- (436) Komission tutkinnan aikana rahoitusmallista on toimitettu useita uusia päivityksiä, joissa on otettu huomioon mallinnusoletuksissa tapahtuneet päivitykset ja hankkeen ennakoitu rahoitusrakenne.

9.5.2.1 Rahoitusmalli ja skenaarioanalyysi

- (437) Yhdistynyt kuningaskunta tarkasteli EDF:n rahoitusmallia ja käytti sitä hankkeen tuottoasteen määrittämisessä. Komissio tarkasteli rahoitusmallia ja teki laajoja herkkyystarkistuksia johtaakseen siitä HPC-hankkeen keskeiset taloustiedot.
- (438) Sen vahvistamiseksi, että [9,75–10,25] prosentin tuottoaste (verojen jälkeen, nimellisarvo) ei ollut liiallinen, Yhdistynyt kuningaskunta toimitti KPMG:n laatiman konsulttiraportin, jossa käsiteltiin viittä menetelmää NNBG:n HPC-hankkeesta saaman asianmukaisen tuottoasteen arvioimiseksi. Tiivistelmä näistä menetelmistä ja niillä saaduista vastaavista tuottoasteista on liitteessä A olevassa taulukossa 4.
- (439) Raportin mukaan verojen jälkeisen tuottoasteen nimellisarvot vaihtelivat 6 prosentista 14,5 prosenttiin. Yhdistynyt kuningaskunta väitti, että hankkeen alun perin arvioitu [9,75–10,25] prosentin tuottoaste sijoittui kohtuulliselle tasolle tällä vaihteluvälillä.
- (440) Komissio esitti kolme merkittävää varausta Yhdistyneen kuningaskunnan ja sen neuvonantajien analyysiin hyväksyttävästä tuottoasteesta⁽²⁾.

⁽¹⁾ Kuten Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriön 19 päivänä syyskuuta 2014 toimittamat vastaukset osoittavat, joukkovelkakirjojen 20–30 vuoden maturiteetteihin liittyvän 1,5 prosentin nousun todennäköisyys on noin 17–20 prosenttia. Kuten Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriön 12 päivänä syyskuuta 2014 toimittamat vastaukset osoittavat (liite B – IUK:n herkkyyshanalyysi), valtionobligaatioita kuvaavan käyrän nousu 1,5 prosentilla joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskun yhteydessä (jos tilanne muuten pysyy samanlaisena) vähentää omaa pääomaa [...] miljardia Englannin puntaa (mallin versio 19.7).

⁽²⁾ Ne esitettiin pääpiirteissään kilpailun pääosaston 9 päivänä syyskuuta 2014 kello 15.43 Yhdistyneen kuningaskunnan energia- ja ilmastonmuutosministeriölle lähettämässä sähköpostiviestissä, jonka otsikkona oli "CfD for HPC – Note on Rate of Return" ("HPC:n hinnanerospimetus – muistio tuottoasteesta").

- (441) Ensinnäkin KPMG:n menetelmässä jätettiin nähtävästi pitkälti huomiotta hankkeen rakennusvaiheen riskin ja sen käyttövaiheen riskin välinen huomattava ero. Toiseksi, komissio kyseenalaisti sen, missä määrin ehdotetut vertailuarvot soveltuivat HPC-hankkeeseen riskitason ja -rakenteen, velkaantumisen sekä ympäröivien tukitoimenpiteiden, kuten takauksien ja muiden suojatoimenpiteiden, suhteen. Kolmanneksi, komissio esitti epäilyjä siitä, oliko luottotakuumaksu asetettu markkinaehtoin. Markkinatason alapuolelle asetettu takuumaksu vaikuttaisi hankkeen velan kustannuksiin ja siten tuottoasteen eri vertailuarvoihin tehtävien vertailujen pätevyYTEEN siinä määrin kuin nämä vertailuarvot perustuvat tukea saamattomiin velan kustannuksiin.
- (442) Tästä syystä komissio suoritti useita herkkyytarkistuksia käyttäen rahoitusmallin myöhempiä päivitystä (versio 9.8) ⁽¹⁾.
- (443) Koska suurin osa riskistä vaikuttaa liittyvän rakennusvaiheeseen, komissio testasi skenaarioita, joissa nämä riskit on otettu huomioon muuttamalla hankkeen nimellisarvoisia kassavirtoja (verojen jälkeen) tietyllä prosenttimäärällä perusskenaarioon verrattuna koko rakennusvaiheen ajan ⁽²⁾. Diskonttaus tehtiin käyttäen käyttövaiheen riskejä vastaavia määriä, olettaen, että voimalla rakennettaisiin. Tulokset on esitetty liitteessä A olevassa taulukossa 5.
- (444) Komissio kysyi lisäksi, missä määrin riskit otettiin huomioon esitetyn rahoitusmallin eri versioiden kassavirroissa. Komissio tarkasteli erityisesti energia- ja ilmastomuutosministeriön toimittamaa kustannusten selvittämistä ja todentamista koskevaa raporttia ”Cost Discovery & Verification – Evaluation Report (October 2013)” arvioidakseen, missä määrin riskit, epävarmuustekijät ja ennakoimattomat menot sisältyivät toimitetun rahoitusmallin kassavirtoihin.
- (445) Energia- ja ilmastomuutosministeriö on tehnyt kustannusten selvittämistä ja todentamista koskevan selvityksen, jäljempänä ’CD&V-raportti’, NNBG:n HPC-hanketta koskevasta kustannusarviosta, joka perustui EDF:n/Arevan suunnittelemaan EPR-ydinreaktoriin. CD&V-raportissa tehtiin useita vertailuanalyseja. Siinä verrattiin HPC:n arvioituja kustannustietoja julkisesti saatavilla oleviin kustannustietoihin ja todettiin, että arvioitujen pääomakustannusten vertailuarvojen vaihteluväli näyttää olevan 10–18 miljardia Englannin puntaa ja keskivälille sijoittuvat kustannukset ovat alle 13 miljardia Englannin puntaa.
- (446) Komissio tarkasteli myös NNBG:n rakennuskustannuksiin liittyvien taloudellisten riskien arviointia koskevaa raporttia ”TESLA4 Estimate – Volume 2 – Financial Risk Assessment (construction costs)” ⁽³⁾, jäljempänä ’TESLA4-raportti’. NNBG:n suorittaman sisäisen riskianalyysin perusteella raportissa esitettiin HPC-hankkeen yhteenlaskettujen toteutuskustannusten arvioitu todennäköisyysjakauma vertailuajankohtana marraskuussa 2014, kuten liitteessä A olevassa taulukossa 3 esitetään.
- (447) CD&V- ja TESLA-raporttien tarkastelun perusteella komissio arvioi, että noin [...] miljardin Englannin punnan (vuoden 2010 arvona) yhteenlasketut toteutuskustannukset sijoittuvat luultavasti todennäköisten kustannusten vaihteluvälin yläpähän. Tämä päätelmä vaikutti komission arvioon hankkeen tuottoasteesta sekä hankkeen sisäisen tuottoasteen että pääoman sisäisen tuottoasteen osalta.
- (448) Rahoitusmallissa erotetaan yhtäältä pääoman sisäisen tuottoasteen ”nostetun pääoman” perusteella laskettu mittari ja toisaalta ”sidotun pääoman” perusteella laskettu mittari. Mallissa pääoman sisäinen tuottoaste (nostetun pääoman perusteella) lasketaan pääoman nostettujen määrien perusteella ja siitä jätetään pois ehdollisen pääoman hankintaan liittyvät kustannukset.
- (449) Taulukko 6 (liite A) osoittaa, että NNBG:n perusskenaariossa, jossa luottotakuu on asetettu 250 korkopisteeseen, hankkeen odotetaan tuottavan [11,5–12,0] prosentin pääoman sisäisen tuottoasteen (verojen jälkeen nimellisarvona, sidotun pääoman perusteella).

9.5.2.2 Tuottoasteiden vertailuanalyysi

- (450) Komission arvioiman HPC-hankkeen viimeisimmän rahoitusmallin ⁽⁴⁾ mukaan hankkeen sisäinen tuottoaste on [9,25–9,75] prosenttia ja pääoman sisäinen tuottoaste [11,5–12,0] prosenttia. Nämä kaksi tuottoastetta vastaavat samaa taloudellista tulosta ja ovat sisäisesti johdonmukaisia.

⁽¹⁾ Tämä versio oli ilmoitetun rahoitusmallin päivitys, ja myöhemmin siihen tehtiin lisää päivityksiä. Version 21.10 (elokuun 29 päivältä 2014) mukaan hankkeen sisäinen tuottoaste on [...] prosenttia ja pääoman sisäinen tuottoaste on [...] prosenttia (verojen jälkeen, nimellisarvo) nostetun pääoman perusteella ja [...] prosenttia sidotun pääoman perusteella. Versio 21 vastaa NNBG:n perusskenaariota ja sisältää versioon 5.1 verrattuna useita päivityksiä, jotka liittyvät rakennusaikatauluun, rahoitusjärjestelyjen vaikutuksiin ja makrotaloudellisiin muuttujiin.

⁽²⁾ Komissio oletti etenkin, että nämä kassavirtojen muutokset tapahtuvat tammikuun 1 päivän 2017 ja kesäkuun 30 päivän 2023 välisenä aikana. Tänä ajanjaksona hankkeen nimellisarvoiset kassavirrat (verojen jälkeen) ovat rahoitusmallin version 9.8 mukaan negatiivisia.

⁽³⁾ NNBG:n asiakirja nro HPC-NNBGPCP-XX-000-EST-000069, 27.6.2014.

⁽⁴⁾ HPC:n IUK-mallin versio 21.10, toimitettu komissiolle 19 päivänä syyskuuta 2014.

- (451) Jotta voidaan ottaa perustellusti kantaa siihen, ovatko EDF:n HPC:tä koskevan rahoitusmallin antamat hankkeen ja pääoman tuottoasteet asianmukaisia, on arvioitava tähän liittyviä riskejä eli hankkeen riskejä (hankkeen sisäisen tuottoasteen osalta) sekä omistajiin kohdistuvia riskejä (pääoman sisäisen tuottoasteen osalta). Tätä varten komissio otti huomioon useita vertailuarvoja, joita on tarkasteltava i) hankkeeseen liittyvien riskien, ii) velkaantumisen, iii) velan kustannusten, iv) sijoitushorisontin, v) sijoituksen koon, vi) tulojen suojaamisen tai sen puuttumisen, vii) voitonjakomekanismien tai niiden puuttumisen sekä viii) ehdollisen pääoman tai sen puutteen valossa.
- (452) KPMG:n asiaa koskevaa ilmoitusta varten kokoamien tuottoasteiden vertailuarvojen lisäksi (ks. 435 kappale ja liitteessä A oleva taulukko 4) Yhdistynyt kuningaskunta ja NNBG toimittavat useita muita vertailuarvoja todistaakseen, että ennustettu tuottoaste oli asianmukainen. Nämä vertailuarvot liittyivät lähinnä äskettäisiin infrastruktuuritransaktioihin, muihin ydinvoimantuotantohankkeisiin, muihin energiantuotantohankkeisiin, säänneltyä liiketoimintaa harjoittaviin yrityksiin ja viimeaikaisiin säännelyihin sopimuksiin ⁽¹⁾. Ne on esitetty liitteessä A olevissa taulukossa 3 ja taulukoissa 10–14.
- (453) Komissio arvioi myös julkisesti saatavilla olevia tietoja vastaavien yritysten pääomakustannusten arvioista, kuten liitteessä A olevassa taulukossa 15 esitetään. Lopuksi se pohti kustannusskenaarioita ja niihin liitettyjä todennäköisyyksiä, joiden tiivistelmä on liitteessä A olevassa taulukossa 6 ⁽²⁾, selvittääkseen, oliko rakennuskustannukset mallinnettu asianmukaisesti, sekä määrittääkseen hankkeelle ominaisen riskialttiuden.
- (454) Käytettävissä olevan näytön ja suoritettujen arvioinnin perusteella komissio katsoi, että HPC-hankkeen [9,25–9,75] prosentin nimellisarvoinen hankkeen sisäinen tuottoaste verojen jälkeen on vastaavien tuottoasteiden luokkaa, kun arvioinnissa otetaan huomioon riskit ja ympäröivät muuttujat ⁽³⁾.
- (455) Komissio katsoi kuitenkin myös, että pääoman tuotto saattaa tässä nimellisessä tapauksessa olla parempi tapa arvioida mahdollista liiallista korvausta, koska se mittaa osakkaiden saamaa suoraa taloudellista hyötyä eikä hankkeen tuottamaa tuottoa yleensä.
- (456) Hankkeen sisäinen tuottoaste osoittaa, millaisen tuottoasteen hankkeen arvioidaan tuottavan ottaen huomioon koko hankkeen rahoittamiseen käytetty pääomarakenne. Hankkeen sisäisessä tuottoasteessa otetaan tavallisesti huomioon sekä osakkaiden antama pääoma että lainanantajien antama velka. Pääoman kustannukset ovat yleensä suuremmat kuin velan kustannukset, koska osakkaat odottavat sitomalleen pääomalle suurempaa tuottoa kuin lainanantajat, mikä johtuu erilaisista riskitasoista. Osakkailla, jotka sitoutuvat myöntämään varoja, on suurempi riski, koska he voivat menettää nämä varat kokonaan tai osittain, jos hankkeen tulos ei ole odotettu. Lainanantajiin kohdistuu toisaalta tavallisesti riski siitä, että velallinen ei kykene suorittamaan maksujaan, ja ne ovat yleensä jossain määrin suojattuja myös tällaisissa tapauksissa.
- (457) Tästä syystä hankkeen sisäinen tuottoaste esittää keskiarvon pääoman taustalla kokonaisrahoitusrakenteessa olevien osatekijöiden kustannuksista. Hankkeen sisäinen tuottoaste vaihtelee yhdessä pääoman sisäisen tuottoasteen kanssa hankitun velan ja pääoman välisen suhteen (velkaantumisaste) ja velan ehtojen mukaan. Molempien odotetaan tavallisesti kehittyvän samansuuntaisesti, mikäli velkaantumisaste ja velka vastaavat markkinaehtoja.
- (458) Hankkeen ainutlaatuisuus ja riskialttius oikeuttavat [9,25–9,75] prosentin hankkeen sisäisen tuottoasteen. Komissio oli kuitenkin huolissaan siitä, että pääoman sisäinen tuotto, joka viimeisimmässä rahoitusmallissa arvioitiin ehdotetun 250 korkopisteen takuumaksun perusteella [11,5–12,0] prosentiksi, saattaa olla kehittynyt huomattavasti etenkin rakentamisen jälkeen, jolloin velan kustannusten voidaan odottaa pienenevän merkittävästi. HPC:n kokoisessa hankkeessa pienetkin muutokset tuottoasteissa saattavat merkitä valtavia eroja pääomasta maksettavan korvauksen absoluuttisissa määrissä, mikä herättää huolta mahdollisesta NNBG:n osakkaita hyödyttävästä liiallisesta korvauksesta.

9.5.3 Toimenpiteiden oikeasuhteisuutta koskeva arviointi ja päätelmät

- (459) Komissio suoritti perusteellisen arvioinnin sekä takuumaksun että hankkeen tuottoasteen yhdistetyn vaikutuksen oikeasuhteisuudesta edellä 9.5.1 ja 9.5.2 jaksossa hahmotellun lähestymistavan perusteella.

⁽¹⁾ Komissio ei ottanut huomioon vertailuarvoja, joissa tietolähdettä ei voitu jäljittää luotettavasti. Komissiolle ilmoitettiin myös useita toteutuneita pääoman sisäisiä tuottoasteita hankkeista, joihin sovellettiin tuottoasteen ennakkosääntelyä. Vaikka komissio pani merkille nämä jälkikäteiset vertailuarvot ja piti niitä informatiivisina, se painotti arvioinnissaan enemmän ennakolta määritettyjä sallittuja tuottoasteita. Komissio katsoo, että sääntelyviranomaisten ennakolta määrittämät tuottoasteet ovat lähempänä säänneltyjen toimijoiden todellista vähimmäistuottoastetta. Sallitut tuottoasteet asetetaan myös usein vähimmäisarvoiksi, jotka säännellyt toimijat voivat saavuttaa. Näin ollen on luonnollista, että toteutuneet tuottoasteet ovat korkeampia kuin ennakolta määritetty arvo.

⁽²⁾ Samanlainen kuva syntyy arvioitaessa skenaarioita, jotka on esitetty taulukossa 8.

⁽³⁾ Erityisesti [...].

- (460) Komissio huomauttaa alustavasti, että Yhdistyneen kuningaskunnan on ilmoitettava mistä tahansa muusta tuesta, jota myönnetään olemassa oleville tai uusille ydinvoimaloille ja joka ei sisälly ilmoitettuun toimenpidepakettiin, ja tällainen tuki olisi arvioitava erikseen. Tämä koskee etenkin tukea, jota myönnetään vastuuseen, käytöstäpoistoon tai jätteisiin liittyviä kustannuksia varten.
- (461) Komissio toteaa, että HPC:tä koskeva rahoitusmalli sisältää jo jätteiden käsittelyyn ja hävittämiseen, vastuumaksuihin ja käytöstäpoistoon liittyviä menoja koskevia kustannuseriä. Tässä suhteessa hanke kattaa jo ilmoitetussa muodossaan näiden toimintojen tämän päätöksen tekoajankohtana arvioidut kustannukset. Komissio edellyttää, että kaikki ilmoitettuihin toimenpiteisiin sisällyttämättömän täydentävän tuen elementit ilmoitetaan erikseen, ja huomauttaa, että Yhdistynyt kuningaskunta on aloittanut komission kanssa keskustelut mahdollisesta valtiontuesta, joka sisältyy sen suunnitelmiin rakentaa pysyvä geologinen loppusijoituslaitos ja velvoittaa kaikki uudet ydinalan toiminnanharjoittajat tekemään jättesopimuksen ⁽¹⁾.
- (462) Seuraavassa jaksossa komissio esittää päätelmänsä takuumaksun ja hankkeen tuottoasteen oikeasuhteisuudesta.

9.5.3.1 Luottotakuumaksua koskeva arviointi ja päätelmät

- (463) Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittamiin toimenpiteisiin liitettyjen ehtojen perusteella komissio myönsi, että HPC:n luottotakuun kaltaisen järjestelyn hinnoittelu oli vaikea tehtävä, kun otetaan huomioon hankkeen aikajänne ja monitahoisuus, mutta se katsoi myös, että käytettävissä oleva näyttö ja 9.5.1 jaksossa esitetyt perustelut huomioon ottaen alun perin ehdotettu takuumaksun vähimmäismäärä (225 korkopistettä) ja Yhdistyneen kuningaskunnan käyttämään menetelmään perustuva määrä (250 korkopistettä) olivat todennäköisesti markkinahintoja alempia.
- (464) Komissio katsoo, että IUK:n päätöksessä takuumaksun asianmukaisesta ja tällaisen takuun antamiseen liittyvät riskkejä riittävästi heijastavasta tasosta olisi otettava huomioon molemmat 9.5.1.1 jaksossa kuvatut maksun laskentatavat.
- (465) Komissio päätelee, että Yhdistyneen kuningaskunnan alun perin ehdottamaa BB+/Ba1-luottoluokitusta ei ole mahdollista hyväksyä takuujärjestelyn luottoluokitukseksi. IUK:n toimittamien vertailuarvojen ja molempien käytettyjen menetelmien (eli 9.5.1.1 jaksossa kuvattujen hinnoittelun vertailuarvon ja odotetun tappion lähestymistapojen) perusteella komissio kuitenkin katsoo, että (laajempaan) BB/Ba-luottoluokitusluokkaan kuuluvaa luottokelpoisuutta voidaan pitää asianmukaisena tämän järjestelyn osalta.
- (466) Tämä luottoluokitus on johdonmukainen järjestelylle tunnusomaisen velanhoitokatteiden vaihteluvälin kanssa. Velanhoitokatteella mitataan sitä, missä määrin tuensaaja voi maksaa takaisin liikkeessä olevat joukkovelkakirjat (sekä lainapäätöksen lyhennykset että korkomaksut). Alle arvon 1 oleva taso merkitsee, että velallinen joutuisi maksukyvyttömäksi, jolloin takuu olisi otettava käyttöön.
- (467) NNBG:n osalta komissiolle esitettiin näyttöä, jonka mukaan pienin velanhoitokate paljon taloudellista stressiä sisältävissä skenaarioissa laskee BB-luottoluokitusta vastaavalle tasolle (eli 1,2–1,4) ja on optimistisemmissä skenaarioissa johdonmukaisesti tämän tason yläpuolella. Perusskenaariolle on tunnusomaista, että pienin velanhoitokate on [...].
- (468) Laaja BB-luottoluokitus on myös yhdenmukainen NNBG:n osakkaille asetettujen, peruspääomaa ja ehdollista pääomaa koskevien suhteellisten tiukkojen vaatimusten kanssa (ks. 54 kappale ja sitä seuraavat kappaleet). Pääomavaatimukset muodostavat puskurin, joka suojaa takaajaa maksukyvyttömyyttä vastaan, mikä puolestaan vahvistaa luottoluokitusta.
- (469) Kuten 9.5.1.2 jaksossa todettiin, 250 korkopisteen suuruisia maksua voidaan pitää liian pienenä laajaan BB/Ba-luottoluokitusluokkaan kuuluvalla järjestelylle. Tästä syytä komissio katsoi, että takuumaksua on korotettava tätä luokitusväliä vastaavalle tasolle.
- (470) Vastauksena komission huoleen riskin alihinnoittelusta takuumaksun määrää korotettiin 295 korkopisteseen, joka on 45 korkopistettä enemmän kuin IUK:n alun perin määrittämä määrä. Tätä määrää kutsutaan jäljempänä takuumaksun mukautetuksi määräksi.

⁽¹⁾ Ks. jättesopimuksen hinnoittelumenetelmä, joka on saatavilla seuraavassa osoitteessa: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/42629/3798-waste-transfer-pricing-methodology.pdf

- (471) Tätä 295 korkopisteen määrää voidaan verrata 291 korkopisteen määrään, joka on 102 eurooppalaisen yrityksen BB-luottoluokitusluokkaan kuuluvien luottoriskinvaihtosopimusten keskiarvo (9 päivänä syyskuuta 2014). Komissio katsoo, että saman luokitusluokan mediaaniarvo 286 korkopistettä, mukautettuna ylöspäin 9.5.1.2 jaksossa käsitellyn maturiteettivaikutuksen huomioon ottamiseksi, muodostaa myös merkityksellisen vertailuarvon arviointia varten ja perusteen mukauttaa takuumaksun määrää.
- (472) Takuumaksun mukautetussa määrässä otetaan huomioon komission esiin tuomat ongelmat, jotka koskevat hankkeen luottokelpoisuutta, liikkeeseen laskettavien joukkovelkakirjojen poikkeuksellisen pitkää maturiteettia sekä valtionobligaatioiden korkoon liittyvää epävarmuutta liikkeeseen laskettaessa. Se vastaa kaupallista tasoa, jossa otetaan huomioon tämän hankkeen riskialttius, myös takaajan ottama riski.
- (473) Komissiolla oli mahdollisuus tutkia osaa tähän mennessä tehdystä rahoitusta koskevasta aiesopimuksesta HPC:n hankerahoituksen osalta. Tämän tarkastelun jälkeen komissio pystyi arvioimaan, missä määrin pääoma kärsii tappioita ennen kuin takaajalle aiheutuu tappioita.
- (474) Tämän arvioinnin perusteella komissio päätelee, että ainakin siihen asti, kunnes perustapausehto täyttyy, takaajan riskit ovat rajalliset. Sen jälkeen on olemassa joukko suojaustoimenpiteitä, joilla rajoitetaan takaajan riskejä. Komissio toteaa myös, että takaajalla on tiettyä joustavuutta täytäntöönpanon tapauksessa, ja tämä vaikuttaa asianmukaiselta hankkeen erityisluonteen ja sen erityisten turvallisuusvaatimusten vuoksi.
- (475) Takuumaksun mukautettu määrä ja sen perustana oleva menetelmä antavat tosiasiallisesti arvion hypoteettisesta markkinahinnasta järjestelylle, jota ei markkinoilla tarjota. Maksun uuden määrän avulla vältetään etenkin kohtuuton riskin siirtäminen omistajilta takaajalle ja pyritään noudattamaan BB/Ba-luottoluokitusluokkaan kuuluviin markkina-aloitteisiin verrattavien rahoitusjärjestelyjen tasoa.
- (476) Näin ollen komissio katsoo, että takuumaksun mukautetulla määrällä tuki rajoitetaan välttämättömään ja että sitä on tästä syystä pidettävä oikeasuhteisena.
- (477) Kun takuumaksun määrä on asetettu tämän hankkeen markkinahintojen mukaisesti, komissio arvioi, voitiinko ilmoitettua toteutushintaa ja sen perustana olevaa tuottoastetta pitää hankkeen riskitasoa vastaavina.

9.5.3.2 Toteutushintaa ja tuottoastetta koskeva arviointi ja päätelmät

- (478) Kuten edellä 9.5.2 jaksossa todettiin, hankkeen sisäistä tuottoastetta voidaan tarkastella sen tuottoasteen mukaisesti, jonka tämän kokoisen ja tällaisen epävarmuustason omaavan hankkeen voidaan odottaa saavuttavan. Komissio toteaa, että hankkeen sisäinen tuottoaste on pienempi kuin energia-alan suurille tuotantohankkeille tai valtiontuella rahoitetuille uusiutuvan energian tuotantolaitoksille annettu sisäinen tuottoaste⁽¹⁾, vaikka näiden hankkeiden ominaispiirteet ovat hyvin erilaiset.
- (479) Komissio katsoo, että hankkeelle ehdotettu tuottoaste on myös johdonmukainen sen puitteet muodostavien toimenpiteiden kokonaisuuden kanssa. Vaikka jotkin näistä toimenpiteistä, kuten vaatimukset täyttäviä lakimuutoksia koskeva korvausmekanismi, toimintamenojen uudelleen käsittelyt ja valtion kanssa tehtävä sopimus, antavat NNBG:lle edun pelkän hinnanerosopimuksen vaikutuksen lisäksi, hankkeen sisäinen tuottoaste, jossa edellä esitetyt elementit otetaan huomioon, on johdonmukainen riskien ja tuensaajalle myönnettyjen suojaustoimenpiteiden yleisen tasapainon kanssa.
- (480) Komissio oli kuitenkin yhä huolestunut siitä, että hankkeen oli tarjottava myös riittävä kannustinrakenne sekä hankkeen että pääoman sisäisen tuottoasteen suhteen.
- (481) Etenkin HPC-hankkeen osakkailla olisi oltava riittävät kannustimet vähentää kustannuksia ja saavuttaa tehokkuusetuja, mutta heidän ei pitäisi pystyä hyötymään kohtuuttomasti sijoituksensa ainoastaan rahoitusrakenneeseen liittyvistä tuotoista. Sisäisten tuottoasteiden osalta tämä edellyttäisi sen varmistamista, että NNBG:llä on riittävät kannustimet vähentää kustannuksia ja saavuttaa tehokkuusetuja. Samalla olisi myös varmistettava, että mahdolliset rahoituksesta johtuvat hyödyt jaetaan asianmukaisesti tuensaajan ja hinnanerosopimuksen vastapuolen välillä.

⁽¹⁾ Ks. esimerkiksi asia SA.31107 (11/N), jossa pääoman 9,6–11 prosentin tuottoastetta pidettiin hyväksyttävänä. Ks. myös asia N354/09, jossa pääoman 12 prosentin tuottoastetta pidettiin hyväksyttävänä.

- (482) Vaikka hankkeen sisäiset tuottoasteet voivat muuttua hankkeen yleiseen tehokkuuteen liittyvistä syistä, pääoman sisäiset tuottoasteet voivat kasvaa hankkeen jälleärahoituksen eli sen pääomarakenteeseen vaikuttavien muutosten seurauksena. Kuten edellä 457 kappaleessa mainittiin, on ajateltavissa, että hanke, jonka riskitaso on vastaava kuin HPC:llä rakentamisen alkuvaiheessa mutta luultavasti laskee käyttövaiheessa, kun NNBG hyötyy suhteellisen vakaista ja varmoista tuloista, houkuttelee mahdollisesti suuria jälleärahoitusoperaatioita. On esimerkiksi ajateltavissa, että osa rakennusvaiheen aikana hankitusta velasta saatetaan jälleärahoittaa voimalan rakentamisen jälkeen alun perin perittyjä alemmilla koroilla, mikä heijastaa juuri NNBG:n velan rakennusvaiheen jälkeen mahdollisesti aiheuttamaa pienempää riskiä. Toisin sanoen hankkeen sisäinen tuottoaste voi pysyä samalla tasolla, vaikka pääoman sisäinen tuottoaste ehkä kehittyy velan ja pääoman suhteessa ja velan kustannuksissa tapahtuvien muutosten tuloksena.
- (483) Vaikka hankkeen [9,25–9,75] prosentin sisäistä tuottoastetta voidaan pitää oikeasuhteisena, pääoman [11,0–11,5] prosentin sisäinen tuottoaste (joka perustuu mukautettuun takuumaksuun) voi kehittyä niin, että se hyödyttää merkittävästi NNBG:n osakkaita. Tämä herättää kysymyksen mahdollisesta liiallisesta korvauksesta, koska pienetkin muutokset pääoman sisäisessä tuottoasteessa voivat synnyttää absoluuttisina määrinä valtavia tuottoja HPC:n kokoisessa hankkeessa ja nämä tuotot rahoitettaisiin valtiontuella.
- (484) Komissio oli myös huolissaan siitä, että rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen jako-osuudet oli asetettu kiinteiksi riippumatta mahdollisesti saavutettujen säästöjen määrästä.
- (485) Tästä syystä komissio edellytti Yhdistyneen kuningaskunnan alun perin ilmoittamaa järjestelyä tiukempia pääoman voitonjakomekanismeja.

9.5.3.3 Voitonjakoa koskevat sitoumukset

- (486) Yhdistynyt kuningaskunta sitoutui muuttamaan merkittävästi alun perin ilmoittamia voitonjakomekanismeja ottaakseen huomioon komission esiin tuomat ongelmat.
- (487) Uudessa rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen jakomekanismeissa ⁽¹⁾ määrätään seuraavaa:
- Rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen ensimmäiset [...] miljardia Englannin puntaa (nimellisarvo) jaetaan puoliksi niin, että 50 prosenttia voitosta saa hinnanosopimuksen vastapuoli ja toiset 50 prosenttia NNBG, ja
 - rakentamisen yhteydessä saatavat voitot, jotka ylittävät [...] miljardia Englannin puntaa (nimellisarvo), jaetaan suhteessa 75:25 niin, että 75 prosenttia voitosta saa hinnanosopimuksen vastapuoli ja 25 prosenttia NNBG.
- (488) Suurimmat muutokset koskivat pääoman voitonjakoa. Vaikka alkuperäinen pääoman voitonjaon kynnysarvo asetettiin ilmoituksessa 15 prosentin tasolle, Yhdistynyt kuningaskunta sitoutui mukauttamaan kynnysarvoa. Tämä merkitsee sitä, että NNBG:n on jaettava välittömästi voitot, jotka ylittävät sen päätöksen teko hetkellä odottaman pääoman sisäisen tuottoasteen. Voitonjakoa koskevat mukautetut tasot ovat seuraavat ⁽¹⁾:
- Ensimmäinen kynnysarvo, joka asetettiin tämän päätöksen teko hetkellä viimeisimmän rahoitusmallin mukaisesti ennustetun pääoman sisäisen tuottoasteen tasolle ⁽²⁾, tai 11,4 prosenttia sidotun pääoman pohjalta ja nimellisarvossa. Tämän tason ylittävä voitto jaetaan niin, että hinnanosopimuksen vastapuoli saa 30 prosenttia ja NNBG 70 prosenttia.
 - Toinen kynnysarvo, joka asetettiin korkeammalle eli 13,5 prosenttiin nimellisarvossa ja 11,5 prosenttiin reaaliarvossa (deflatoitu kuluttajahintaindeksillä), perustuu samaan malliin kuin edellinen kohta. Tämän kynnysarvon ylittävä voitto jaetaan niin, että hinnanosopimuksen vastapuoli saa 60 prosenttia ja NNBG 40 prosenttia.
 - Pääoman voitonjakomekanismeja sovelletaan HPC-voimalan koko elinkaaren ajan eikä vain toimenpiteen keston ajan.
- (489) Jatkamalla pääoman voitonjaon kesto hankkeen elinkaaren mittaiseksi ratkaistaan ongelmat, jotka koskevat liiallista korvausta hinnanosopimuksen 35 vuotta kestävä voimassaolon jälkeen. Tämä on johdonmukaista sen näkemyksen kanssa, että toimenpiteellä annetaan investointitukea.

⁽¹⁾ Tarkempia tietoja sitoumuksesta on liitteessä C.

⁽²⁾ Ks. etenkin tiedosto HPC IUK Model v[21.10] (Beta)_2014-09-19_DECC.xlsm, työsivu "DECC Output".

- (490) Pääoman voitonjakokynnys on myös se kynnysarvo, joka johtuu takuumaksun korotuksesta 295 korkopisteeseen – [11,0–11,5] prosentin pääoman sisäinen tuottoaste, joka on laskettu mukautetun 295 korkopisteen suuruisen maksun perusteella, on alempi kuin alun perin ehdotettu [11,5–12,0] prosentin pääoman sisäinen tuottoaste, joka laskettiin ehdotetun 250 korkopisteen suuruisen maksun pohjalta (¹). Näin ollen pääoman voitonjako käynnistyy, kun pääoman sisäinen tuottoaste ylittää tämän päätöksen tekohehkellä arvioidun pääoman sisäisen tuottoasteen.
- (491) Hinnanerosopimuksen vastapuolen saamat tuotot otetaan huomioon mukauttamalla toteutushintaa. Erityisesti pääoman voitonjaon osalta mukautettu mekanismi johtaa todennäköisesti toteutushinnan merkittävään alenemiseen ja vähentää siten toimittajien ja viime kädessä sähkön kuluttajien antamaa tukea voimalan koko käyttövaiheen ajan (²).
- (492) Lisäksi sekä pääoman voitonjaolla että rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen jaolla varmistetaan, että NNBG:llä on koko hankkeen elinkaaren ajan tehokkuuskannustimia, koska NNBG:n sijoittajat saavat osan voitoista.
- (493) Sovittujen pääoman voitonjakoa ja rakentamisen yhteydessä saatavien voittojen jakoa koskevien kynnysarvojen perusteella ja ottaen huomioon mukautetun takuumaksun sekä toimenpiteen yleisen suunnittelun komissio päättää, että toimenpiteet ovat oikeasuhteisia.
- (494) Komission kanssa sovittuihin muutoksiin perustuvat hankkeen taloustiedot näiden sitoumusten kanssa ja ilman niitä esitetään taulukossa 2.

Taulukko 2

HPC-hankkeen taloustiedot ennen komission kanssa sovittuja muutoksia ja niiden jälkeen

(prosenttia)

Rahoitusmallin versio 21.10	29. elokuuta 2014 Pienempi takausmaksu ja korkeampi pääoman voitonjakokynnys	19. syyskuuta 2014
Hankkeen sisäinen tuottoaste	[9,25–9,75]	[9,25–9,75]
Pääoman sisäinen tuottoaste (nostetun pääoman pohjalta)	[12,75–13,25]	[12,25–12,75]
Pääoman sisäinen tuottoaste (sidotun pääoman pohjalta)	[11,50–12,00]	[11,00–11,50]

9.6 KILPAILUN JA KAUPAN POTENTIAALISET VÄÄRISTYMÄT

- (495) Jotta tuki soveltuu sisämarkkinoille, tukitoimenpiteen kielteisten vaikutusten, jotka ilmenevät kilpailun vääristymisenä ja vaikutuksena jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, on oltava rajalliset, ja yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamista edistävien myönteisten vaikutusten on oltava niitä suuremmat. Erityisesti on ehdottoman tärkeää minimoida tuen potentiaaliset kielteiset vaikutukset kilpailuun ja kauppaan tuen tavoitteen määrittämisen jälkeen.
- (496) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä komissio oletti, että hanke saattaa vääristää kilpailua kolmella tavalla. Ensinnäkin tuki saattaa vääristää investointipäätöksiä ja syrjäyttää vaihtoehtoisia investointeja. Toiseksi se saattaa vääristää toimitusketjun loppupään markkinoiden toimintaa erityisesti seuraavista syistä: toteutushinnan vaikutus tukku- ja vähittäismarkkinoiden hintoihin on epäselvä; tuensaajan strateginen toiminta viitehintaan vaikuttamiseksi; muunlainen strateginen toiminta, jonka sallivat suuret tuotantomäärät, jotka NNGB ja EDF Energy toimittajana, jonka tehtäväksi NNGB on antanut tuotoksensa myymisen, voivat tarjota, kuten hintojen manipulointi futuurimarkkinoilla tai vaihtoehtoisten toimittajien valmiuden tuottaa sähköä riippumattomasti

(¹) Laskelmat, joihin nämä luvut perustuvat, tehtiin tätä päätöstä laadittaessa käyttäen komissiolle 19 päivänä syyskuuta 2014 toimitettua rahoitusmallia 21.10.

(²) Hinnanerosopimuksen 35-vuotisen voimassaolon jälkeen voitot eivät enää johda toteutushinnan alenemiseen, koska toteutushintaa ei enää ole. Näin ollen hinnanerosopimuksen voimassaolon päätyttyä voitot jaetaan suoraan hinnanerosopimuksen vastapuolen ja NNBG:n välillä.

rajoittaminen. Viimeksi mainittu vääristymä oli hyvinvoinnin jakautuminen loppukäyttäjien ja NNBG:n välillä (jota käsiteltiin edellä suhteellisuuden yhteydessä). Edellä mainittujen seikkojen lisäksi komissio arvioi perusteellisesti neljää tärkeintä kilpailun vääristymää, joita tuki saattaa aiheuttaa toimitusketjun loppupäässä.

- (497) Ensimmäinen on EDF:n tai NNBG:n mahdollisuus muuttaa viitehintaa strategisella myynnillä markkinoilla, joita käytetään sen laskemiseen. On esimerkiksi epäselvää, miten tuki vaikuttaa EDF:n kannustimiin tarjota kapasiteettia hyvin alhaiseen (jopa negatiiviseen) hintaan markkinoille, ja erityisesti viitemarkkinoille, tilanteessa, jossa se saa preemion, joka vastaa vallitsevan (jopa negatiivisen) viitehinnan ja toteutushinnan välistä eroa edellisellä viiteajanjaksolla. Viitehinnan muuttaminen vaikuttaisi erotusmaksuihin kaikkien muiden teknologioiden, joihin sovelletaan hinnanerosopimuksia, kohdalla, muista hinnanerosopimuksista hyötyvät EDF:n laitokset mukaan lukien.
- (498) Toiseksi EDF konsernina saattaa manipuloida futuurimarkkinoita myymällä tai jättämällä myymättä (jäljempänä: pidättämällä) suuria määriä HPC-voimalan tuottamaa sähköä konsernin kaupankäynti- tai suojauspositioiden eduksi. EDF on vertikaalisesti integroitunut toimija, joka on aktiivinen sekä tuotanto- (ketjun alkupää), toimitus- (ketjun loppupää) että kauppamarkkinoilla. Hinnanerosopimuksen puitteissa sillä saattaisi olla syytä suosia omia ketjun loppupään tytäryhtiöitään. Jos konserni esimerkiksi hyötyisi siitä, että hinnat 10 vuoden kuluttua olisivat korkeammat tai alhaisemmat, HPC saattaisi olla olennainen tekijä tämän tuloksen saavuttamisessa.
- (499) Kolmanneksi – ja tämä liittyy edelliseen – HPC saattaisi lisätä EDF:n kannattavuutta antamalla sille mahdollisuuden laskea suojauskustannuksiaan, erityisesti, jos toimittaja pystyisi "nettouttamaan" sisäisiä kaupankäyntipositioita käyttäen HPC:n tarjoamaa laajaa ja vakaata tuotosta.
- (500) Neljänneksi hankkeella saattaa olla kielteinen vaikutus tukkumarkkinoiden likviditeettiin, koska se lisäisi vertikaalisesti integroidun yrityksen tuotannon omaisuuseriä, mikä potentiaalisesti johtaisi riippumattomien toimittajien sulkemiseen markkinoilta tai mahdollisia toimitustason tulokkaita koskeviin markkinoille pääsyn esteisiin.
- (501) Seuraavissa jaksoissa arvioidaan kutakin näistä kysymyksistä.

9.6.1 Investointien ja kauppavirtojen vääristymät

- (502) Komissio tarkasteli sitä, vääristäisikö tuki energiavirtoja tai sähkön hintaa.
- (503) Alustavana huomiona komissio panee merkille, että hinnanerosopimusten laajamittainen käyttö voi huomattavasti vaikuttaa hintojen rooliin investointisignaaleina tai poistaa sen kokonaan ja tosiasiaa johtaa sähköntuotannon hintasäätelyyn valtiovallan valitsemalla tasolla.
- (504) Komissio toteaa, että hinnanerosopimukset edellyttävät tuottajilta markkinoilla myymistä ja säilyttävät siten osan kannustimista, jotka koskevat markkinatoimijoita, jotka eivät saa tukea. Tällaiset kannustimet säilyvät kuitenkin lähinnä operatiivisella tasolla eivätkä investointipäätösten tasolla; jälkimmäiset määräytyvät todennäköisesti hinnanerosopimuksen tarjoamien vakaiden tulojen ja varmuuden kautta.
- (505) Hinnanerosopimuksista operatiivisella tasolla johtuvat markkinoiden vääristymät ovat joka tapauksessa erittäin vähäisiä ydinenergian tuottajien kohdalla. Näille toimijoille ovat tyypillisiä alhaiset marginaaliset toimintakustannukset, ja siksi ne todennäköisesti myyvät markkinoilla hintatasosta riippumatta ja, kuten jäljempänä selitetään, sijoittuvat tarjontakäyrän ensimmäisille sijoille.
- (506) Yhdysputkien rakenteen ja kauppavirtojen suunnan ja voimakkuuden osalta komission analyysi vahvistaa, että tuen myöntämisellä ja siitä johtuvalla HPC-voimalan rakentamisella arvioidaan olevan erittäin vähäinen vaikutus Yhdistyneen kuningaskunnan tukkuhintoihin.
- (507) Erityisesti tehty mallinnustyö⁽¹⁾ antaa olettaa, että Ison-Britannian hinnat laskevat alle 0,5 prosenttia HPC-voimalan toiminnan tuloksena. Tämä taas tarkoittaa, että yhdysputkista saatavat tulot laskevat kumulatiivisesti yhteensä alle 1,7 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Tämä tulos on peräisin siitä tosiasiasta, että HPC:n tuottaman sähkön rajakustannukset ovat pienemmät kuin nykyisten voimaloiden hinta mutta sen kokonaiskapasiteetti tulee olemaan vain pieni osa Ison-Britannian kokonaiskapasiteetista.

(1) Komissio teki analyysin ottaen huomioon energia- ja ilmastonmuutosministeriön mallin ja Pöyryn mallinnustyön.

- (508) Tämä tulos perustuu pahimman mahdollisen tilanteen skenaarioon, koska ilman HPC:tä Yhdistyneen kuningaskunnan voidaan olettaa pyrkivän muuntyyppiseen vähähiiliseen tuotantoon, toteutettavissa olevaan määrään saakka (eikä HPC:n tarjoamaan kokonaiskapasiteettiin saakka, sillä se olisi liian suuri korvattavaksi pelkästään vähähiilillä energianlähteillä, mitä käsitellään 199 kappaleessa). Näin ollen tukkuhintojen laskun ja yhdysputkista saatavien tulojen vähentymisen voidaan olettaa tapahtuvan myös ilman HPC:tä.
- (509) Kaupan vääristymien osalta komissio katsoi, että HPC:llä on vain vähäinen vaikutus Ison-Britannian ulkopuolisiin hintoihin: vaikutus määritettiin enintään 0,1 prosentin suuruiseksi. Tämä tarkoittaisi, että rajat ylittävät virrat pienenisivät vähemmän kuin 1 prosentin.
- (510) Komissio mallinsi myös vaihtoehtoisia skenaarioita, joissa HPC-hanke ei toteudu. Tämän analyysin tulosten mukaan vaihtoehtoisten investointien syrjäytyminen on vähäistä. Erityisesti ennusteet tarjonnan supistumisesta jättävät runsaasti tilaa muille tuottajille ja tuotantoteknologioille tulla markkinoille ja/tai laajentaa kapasiteettia riippumatta investoinneista HPC:hen, etenkin kun otetaan huomioon nykyisten ydin- ja hiilivoimalaitosten sulkemisen ajoitus. Yhdistynyt kuningaskunta tarvitsee noin 60 GW uutta tuotantokapasiteettia, jonka on tultava verkkoon vuosien 2021 ja 2030 välillä. Tästä määrästä HPC tuottaa 3,2 GW. Tämän aukon täyttäminen olisi mahdotonta pelkästään vähähiilisten energianlähteiden avulla.
- (511) Näin ollen komissio päätelee, että tuen vaikutus kauppavirtoihin, hintoihin ja investointeihin on merkityksetön.

9.6.2 Yritykset manipuloida viitehintaa

- (512) Komissio oli aluksi huolissaan siitä, että NNBG:llä tai EDF:llä olisi kannustimia toimia strategisesti pitääkseen viitehinnan alhaisena erotusmaksujen maksimoimiseksi.
- (513) Vastauksena menettelyn aloittamista koskevaan päätökseen Yhdistynyt kuningaskunta toimitti KPMG:n raportin ⁽¹⁾, jossa analysoitiin, oliko NNBG:llä tai EDF:llä kannustinta ja valmiuksia laskea strategisesti viitehintaa komission epäilemällä tavalla.
- (514) NNBG:llä on kannustin laskea viitehintaa ainoastaan, jos se pystyy myymään huomattavia määriä hintaan, joka on korkeampi kuin viitehintaa. Jos NNBG myy sähköä alle viitehinnan, erotusmaksut eivät välttämättä kompensoi sitä kokonaan toteutushintaan saakka.
- (515) Komissio päätelee, että NNBG:n riskinminimointistrategia on myydä HPC:n tuottamaa kapasiteettia seuraavan kauden markkinoilla siten, että hinta on mahdollisimman lähellä viitehintaa. Viitehinnan strategiseen laskemiseen pyrkiminen kasvattaa sitä riskiä, että HPC:n kapasiteettia myydään hintaan, joka on alle viitehinnan, ja tarkoittaa näin ollen, että NNBG etäännyttää riskinminimointistrategiaansa.
- (516) Vaikka EDF:llä ja NNBG:llä olisi kannustin noudattaa strategiaa viitehinnan laskemiseksi, niiden kyky tehdä niin on rajallinen. Tämä johtuu siitä, että markkinavoimat ja muiden sähkönmyyjien arbitraasi toimivat viitehinnan strategista laskemista vastaan. Jos viitehintaa olisi alhaisempi, se kannustaisi muita tuottajia myymään kapasiteettiaan muulla.
- (517) Komissio testasi, missä määrin EDF:llä voisi olla mahdollisuus saada markkinoilla järjestelmällisesti korkeampia hintoja. Kuten johdanto-osan (11) kappaleessa selitetään, viitehintakäyrä perustuu hintoihin yhtä kautta (eli kuutta kuukautta) ennen toimitusta, tai seuraavan kauden hintaan. Koska ydinvoima on peruskuormateknologia, jonka tuotosprofiili on vakaa ja verrattain luotettava, HPC voisi teoriassa myydä suuria määriä sähköä aikaisemmin kuin yhtä kautta aiemmin. Jos hinnat kauempaan tulevaisuudessa kuin seuraavalla kaudella ovat järjestelmällisesti merkittävästi korkeammat kuin seuraavan kauden hinnat – viitehintakäyrän perusta – HPC voisi keskimäärin saada toteutushintaa korkeamman tosiasiallisen hinnan megawattituntia kohti.
- (518) Tämän mahdollisuuden arvioimiseksi komissio pyysi Yhdistynyttä kuningaskuntaa soveltamaan 11 kappaleessa esitettyä kaavaa historiallisiin markkinaolosuhteisiin (hintoihin ja määriin) kaudella, joka ulottui talvesta 2012 talveen 2014, luodakseen simuloidun historiallisen viitehintakäyrän. Komissio vertasi saatua viitehintakäyrää tietoihin seuraavan ja sitä seuraavan kauden sähkön hinnasta samalle ajanjaksolle osuvina toimituspäivinä ⁽²⁾. Tulos esitetään liitteessä A olevassa kuviossa 2.

⁽¹⁾ Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen komission menettelyn aloittamista koskevaan päätökseen antaman vastauksen liite 8, 31. tammikuuta 2014.

⁽²⁾ Toimitustietoja verrattiin kauppatietoihin käyttäen EFA:n kalenteria osoitteessa https://www.theice.com/publicdocs/EFA_Calendar.pdf, haettu 13.6.2014.

- (519) Kuvio 2 osoittaa, että vaikka silloin tällöin oli kauppapäiviä, joina seuraavan kauden peruskuormahinta saattoi olla alhaisempi kuin sitä seuraavan kauden hinta, erotus ei ole erityisen suuri eikä suhde vaikuta järjestelmälliseltä. Lisäksi EDF:n olisi erittäin todennäköisesti myytävä suurin osa tuotoksestaan viitemarkkinoiden ulkopuolella, jos se haluaisi saada järjestelmällisesti viitehintaa suuremman voiton. Tämä tarkoittaisi EDF:lle todennäköisesti suurempaa riskiä kuin viitemarkkinoilla myyminen, mikä tekisi tällaisen strategian noudattamisesta vähemmän kannattavan.

9.6.3 EDF:n potentiaaliset kannustimet kapasiteetin pidättämiseen

- (520) Teoriassa strateginen pidättäminen voi johtaa tuottajien tuoton kasvamiseen, vaikka niiden markkinaosuudet olisivat erittäin pienet. Keskeinen tekijä, jonka avulla ne voivat harjoittaa markkinavoimaa tällä tavalla, on niiden asema tuottokäyrällä. Koska EDF omistaa sekä joustavia että peruskuormavoimaloita, HPC:n rakennuttaminen saattaa antaa EDF:lle mahdollisuuden pidättää kapasiteettia joustavista voimaloistaan ajaakseen tukkuhintoja ylös ja saadakseen korkeampia hintoja myydessään sähköä peruskuormavoimaloistaan (HPC mukaan lukien).
- (521) Yhdistynyt kuningaskunta on esittänyt (¹), ettei HPC antaisi EDF:lle kykyä eikä kannustimia joustavan kapasiteetin pidättämiseen.
- (522) Yhdistynyt kuningaskunta toteaa erityisesti, että vuoteen 2025 mennessä EDF:n osuus joustavan kapasiteetin luomisen markkinoista on ainoastaan 6,5 prosenttia (kun otetaan huomioon lähellä käyttöikänsä loppua olevan hiilivoimalan sulkeminen ja uuden voimalan mahdollinen käyttöönotto). Todettuaan, että markkinaosuudet saattavat olla heikko indikaattori sähköntuottajan kyvystä vaikuttaa hintoihin pidättämällä kapasiteettia, asiakirjan laatijat laskevat erilaisia "keskeisyyden" indeksejä (eli missä määrin tiettyä tuotantoyksikköä tai yritystä tarvitaan kysynnän kattamiseksi, minkä johdosta kyseinen yksikkö tai yritys pystyy potentiaalisesti vaikuttamaan markkinahintaan supistamalla kapasiteettia) osoittaakseen, että EDF:n joustavan kapasiteetin ei oleteta olevan keskeinen vuonna 2025. Erilaisten vaihtoehtojen oletusten avulla osoitetaan lisäksi, ettei HPC:n rakentaminen missään tapauksessa lisää tätä keskeisyyttä.
- (523) Komissio katsoo, että hinnanosopimuksen väline rajoittaa pidättämisen kannustimia luonnostaan. Erityisen merkittävä on hinnanosopimuksen ensisijainen vaikutus eli se, että suurin osa HPC:n energiasta myytäisiin viitemarkkinoilla perusriskin minimoimiseksi, mikä on soposoinnussa NNBG:n yhdessä IUK:n kanssa määrittelemän suojausstrategian kanssa. Tämän tuloksena EDF Energy saa toteutushinnan HPC:n toimituksista, eivätkä sen tulot kasvaisi, jos tukkukaupan spot-hinnat nousisivat väliaikaisen kapasiteetin pidättämisen tuloksena. Strategia, jonka mukaan myydään suuria määriä kapasiteettia spot-markkinoilla, ei todennäköisesti ole kannattava tässä yhteydessä.
- (524) Tuottokäyrän erityispiirteiden takia komissio katsoo kuitenkin, että vaikkei tietty joustava kapasiteetti ole keskeinen, se voi silti vaikuttaa hintaan. Sen mukaan, mikä on yhtiön suhteellinen sijainti tarjontakäyrällä, jopa pienen kapasiteetin pidättäminen markkinoilta saattaa siirtää tarjontakäyrää vasemmalle, mikä johtaa tasapainoon, jossa hinnat ovat korkeammat. Koska HPC:n rakentaminen saattaa kasvattaa pidättämisestä saatavaa potentiaalista hyötyä, EDF:llä saattaa olla enemmän kannustimia ryhtyä siihen tuen saamisen jälkeen.
- (525) Tämän vuoksi komissio arvioi EDF:n kannustimia kapasiteetin pidättämiseen simulaatiolla, jonka Yhdistynyt kuningaskunta on tuottanut vuoden 2025 tuottokäyrän pohjalta.
- (526) Simulaatio osoittaa, että edes hypoteettisessa ja epärealistisessä skenaariossa, joka on erotettu hinnanosopimuksen vaikutuksesta, HPC:n rakennuttaminen ei lisäisi mitään teoreettisia kannustimia joustavan kapasiteetin pidättämiseen, joita EDF Energyllä saattaisi olla ilman hinnanosopimusta. Yhdistyneen kuningaskunnan simulaatiossa käytetään vuonna 2025 Yhdistyneessä kuningaskunnassa oletettua tuotantoyhdistelmää, joka vastaa pitkälti energia- ja ilmastonmuutosministeriön energiamarkkinoiden uudistuksen skenaarioita. Tämä toimenpide osoittaa, että uskottavien kysynnän tasojen, joiden kohdalla pidättämisstrategia olisi kannattava, toteutuminen on epätodennäköistä.
- (527) Päätelmänä komissio katsoo, että potentiaaliseen kapasiteetin pidättämiseen liittyvät kilpailun vääristymät rajataan mahdollisimman pieniksi.

9.6.4 EDF:lle suojauskustannusten pienenemisestä aiheutuva hyöty

- (528) Sähkön tukkuarvot ovat epävarmat sekä tuottajille että toimittajille, mikä johtuu kysynnän ja tarjonnan erityispiirteistä. Saadakseen lisää varmuutta sähkön myynnistä saatavista tuloista ja sähkön kustannuksista toimittajat ja tuottajat yleensä ostavat ja myyvät sähköä eteenpäin ja käyttävät lähitulevaisuuden ja spot-markkinoita positioidensa hienosäätöön.

(¹) Compass Lexecon -asiakirja "Analysis of the impact of HPC on the potential for capacity withholding", 4. elokuuta 2014.

- (529) Futuurikauppaa (tai suojausta) käytetään näin ollen antamaan tietty suoja hintojen vaihtelua vastaan. Suojauskustannuksia määrittää lähinnä korkotermiinien osto- ja myyntitarjousten ero eli ostokurssin (hinnan, johon ostajat ovat valmiita ostamaan) ja myyntikurssin (hinnan, johon myyjät ovat halukkaita myymään) välinen erotus. Mitä suurempi osallistujamäärä ja kaupankäynnin kohteena oleva määrä, sitä pienempi on osto- ja myyntitarjousten ero ja siten sitä pienemmät sekä myyjien että ostajien transaktiokustannukset.
- (530) Komissio oli alustavasti huolissaan siitä, että HPC:n tarjoama ja EDF Energyn myymä peruskuormakapasiteetin lisäys saattaisi antaa viimeksi mainitulle mahdollisuuden pienentää suojauskustannuksiaan ja saada kilpailuedun vastaaviin yrityksiin verrattuna, erityisesti siksi, että sillä olisi potentiaalisesti parempi valmius optimoida riskisijoituksensa. Lisäksi komissio esitti alustavan huolensa siitä, että EDF Energy saattaisi olla paremmassa asemassa kasvattaa osuuttaan tietyistä segmenteistä, kuten paljon energiaa käyttävistä yrityksistä.
- (531) Komissio arvioi EDF:n toimittamaa näyttöä tuen jälkeisessä skenaariossa toimitetun kapasiteetin osalta. EDF:llä on vuonna 2013 jo 22,9 TWh:n nettotuotto eli omien omaisuuserien avulla tuotetun määrän ja vähittäiskaupan toimintojen kautta myydyn määrän välinen ero. Se arvioi, että sillä on vuonna 2020 [...] TWh:n nettotuottopositio ja vuonna 2025 [...] TWh:n nettotuottopositio HPC:n kanssa.
- (532) Komissio päätelee näin ollen, että suojauskustannukset eivät todennäköisesti muutu tuen seurauksena.
- (533) Lisäksi sähkön toimittamista ulkomaalaisille asiakkaille, paljon energiaa käyttävät yritykset mukaan lukien, voidaan pitää kilpailuna sektorina. EDF:n osuus on alle 25 prosenttia markkinoista, huolimatta sen hallussa tällä hetkellä olevasta suuresta peruskuormakapasiteetista. Antaessaan hiljattain kilpailu- ja markkinaviranomaisen tehtäväksi täysimääräisen selvityksen sähkömarkkinoista Ofgem⁽¹⁾ nimenomaan jätti ulkomaanmarkkinoiden sektorin selvityksen ulkopuolelle sillä perusteella, että sektoria voidaan pitää yleisesti ottaen kilpailuna⁽²⁾.
- (534) Huolimatta epävarmuudesta, joka on luontaista strategioiden ja markkinatilanteen ennustamiselle suhteellisen pitkällä ajanjaksolla, nimittäin siihen saakka, että HPC on toiminnassa, komissio katsoo nämä perustelut riittävän luotettaviksi poistamaan sen huolen nimenomaan tämältyypisistä kilpailun vääristymistä.

9.6.5 Tukku-markkinoiden likviditeetin potentiaalinen heikentyminen

- (535) Pelkästään mahdollisuus saada käyttöön lisää omaa sähköä saattaa saada aikaan kielteisen vaikutuksen tukku-markkinoiden likviditeettiin, joka taas puolestaan todennäköisesti vaikuttaa kielteisesti riippumattomiin toimittajiin. Vaikka tämä ei automaattisesti tarkoita, että vertikaalinen integrointi johtaisi alhaisemman likviditeetin markkinoihin tai markkinoiden sulkeutumiseen, se tarkoittaa, että jos toimittajat omistavat suurimman osan tuotantokapasiteetista, markkinoiden likviditeetti voi laskea yhä enemmän.
- (536) Komissiolla oli joitakin alustavia huolia siitä, voiko mahdollisuus saada käyttöön enemmän omaa tuotantoa johtaa siihen, että EDF:n tarve päästä futuurimarkkinoille kapasiteetin saamiseksi pienenee. EDF:n kyky saada käyttöönsä HPC:n tuottamaa sähköä kompensoisi sen tarpeen käydä kauppaa tuen jälkeen.
- (537) Vastauksena komission kysymyksiin potentiaalisesta vaikutuksesta, joka HPC:llä olisi markkinoiden likviditeettiin, EDF vastasi, ettei sillä olisi kannustimia eikä kykyä laskea sitä.
- (538) EDF Energy väittää, että sen toimituksiin liittyvä liiketoiminta on täysin riippumatonta HPC:n rakentamisesta⁽³⁾. Kuten edellisessä jaksossa selitettiin, EDF:n tuotantoon ja toimituksiin liittyvä liiketoimintapolitiikka on pienentää markkinahintariskiä. Yrityksellä ei ole politiikkaa, jonka mukaan toimitukset hoidettaisiin järjestelmällisesti sisäisesti, koska se ei ole paras tapa pienentää markkinahintariskiä. Päinvastoin, paras tapa pienentää markkinahintariskiä on ostaa ja myydä markkinoilla (tai markkinahintaan).
- (539) EDF Energy totesi edelleen, ettei se hoida liiketoimintaansa tavalla, jonka tarkoitus olisi nettouttaa toimitusten ja tuotannon väliset määrät. EDF ei edes erikseen yksilöi kauppvoja, jotka siirretään sen tuotanto- ja toimitusliiketoiminnan välillä ilman, että niitä ohjattaisiin markkinoiden kautta.

⁽¹⁾ Ofgem: Decision to make a market investigation reference in respect of the supply and acquisition of energy in Great Britain, 26. kesäkuuta 2014. Saatavilla seuraavassa osoitteessa: <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/decision-make-market-investigation-reference-respect-supply-and-acquisition-energy-great-britain>

⁽²⁾ Ks. Ofgem: State of the Market Assessment, 27. maaliskuuta 2014, kohdasta 4.41 eteenpäin. Saatavilla seuraavassa osoitteessa: <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/decision-make-market-investigation-reference-respect-supply-and-acquisition-energy-great-britain>

⁽³⁾ Ks. EDF:n/NNBG:n vastaus kysymyksiin potentiaalisesta vaikutuksesta markkinoiden likviditeettiin, 8. syyskuuta 2014.

- (540) Tukeakseen väitettä, jonka mukaan sisäisen nettouttamisen laajuus on vähäinen, EDF esitti lukuja kauppaamistaan määristä ja vaihtomääristä ⁽¹⁾. Lopuksi EDF selitti, että sääntelyn viimeaikaisen kehityksen takia sillä ei edes ole kykyä laskea tukkuurkkinoiden likviditeettiä. Lisätäkseen tiettyjen markkinasegmenttien likviditeettiä Ofgem on liittänyt Yhdistyneen kuningaskunnan kuuden suurimman energiantoimittajan, EDF Energy mukaan lukien, toimilupiin pakollisen markkinoiden kehittämiseen liittyvän velvoitteen. Vaatimus on ilmoittaa osto- ja myyntihinnoista markkinoilla, tarkoituksena tukea hinnanmuodostusta ja taata säännölliset kaupankäyntimahdollisuudet.
- (541) Komissio arvioi, missä määrin toimenpide saattaisi johtaa tukkuurkkinoiden likviditeetin laskemiseen.
- (542) Se pani merkille, että EDF Energyn kauppaaman määrän suhde sen tuottamaan määrään on laskenut tasaisesti siten, että suhdeluku (kaupattu määrä/tuotanto) oli 3 vuonna 2010 ja 2 vuonna 2014. Lisäksi tämä suhde on alhaisin Yhdistyneen kuningaskunnan kuuden tärkeimmän vertikaalisesti integroidun energiantuottajan joukossa ⁽²⁾.
- (543) Komissio panee merkille, että Ofgemin markkinoiden kehittämiseen liittyvät sääntelyvelvoitteet saattavat rajoittaa sitä, missä määrin vertikaalisesti integroidut toimittajat voivat tahtoen tai tahtomattaan noudattaa strategioita, jotka johtavat likviditeetin laskuun. Komissiolle on kuitenkin epäselvää, miten todennäköistä näiden velvoitteiden käytössä pysyminen on tai edes missä määrin ne saattavat ehkäistä sisäisten positioiden nettouttamista (eli omien tuotannon omaisuuserien käyttämistä omien asiakkaiden palvelemiseen).
- (544) Näin ollen komissio pyysi lisätakuita häivyttääkseen kokonaan kaikki huolet markkinoiden likviditeetin potentiaalisesta heikkenemisestä tuen jälkeisessä skenaariossa.
- (545) EDF suostui lisäämään avoimuutta tavassa, jolla se tekee kauppaa sähköllä ja myy sitä markkinoilla, vähentäen siten mahdollisuuksiaan parantaa perusteettomasti kannattavuuttaan ja vaikuttaa kielteisesti likviditeettiin.
- (546) Ainoana markkinapalvelujen toimittajana NNBG:lle HPC:n ennakoitun tuotoksen osalta EDF on sitoutunut ⁽³⁾ seuraavaan:
- kirjaamaan HPC:n ennakoitua tuotosta koskevat kaupat erilliseen NNBG-tilikirjaan;
 - hinnoittelemaan EDF:n kanssa tehdyt HPC:n ennakoitua tuotosta koskevat kaupat kyseisen tuotteen markkinahintaan kaupan ajankohtana;
 - tekemään markkinahintaan kaikki HPC:n ennakoitua tuotosta koskevat kahdenväliset kaupat kaikkien muiden EDF:n omistamien tai kauppaamien salkkujen kanssa; ja
 - toimittamaan hinnanosopimuksen vastapuolelle ja Euroopan komissiolle vuosittain raportin osoittaakseen edellä mainittujen sitoumusten noudattamisen.

9.6.6 Päätelmät kilpailun vääristymistä

- (547) Komissio katsoo, että kaiken kaikkiaan mahdollisuudet kilpailun vääristymiseen ovat vähäiset. Päätelmä perustuu edellä 9.6.1, 9.6.2, 9.6.3, 9.6.4 ja 9.6.5 jaksoissa esitettyihin pohdintoihin, ja sen yhteydessä on otettu huomioon EDF:n tekemät sitoumukset.
- (548) Punnittuaan asiaa perusteellisesti ja otettuaan huomioon EDF:n tekemät sitoumukset komissio tuli siihen lopputulokseen, että HPC:n rakennuttamisesta johtuvat kilpailun vääristymät on rajattu välttämättömään ja kompensoidaan toimenpiteiden myönteisillä vaikutuksilla.
- (549) SEUT-sopimuksen 30 ja 110 artiklan noudattamisen osalta Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut, niin kauan kuin hinnanosopimukset eivät ole avoimia Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolisille sähköntuottajille, mukauttamaan tapaa, jolla sähköntoimittajien hinnanosopimuksiin liittyvät maksusitoumukset lasketaan, siten, että EU:n jäsenvaltioissa Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolella tuotettua ja asiakkaille Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimitettua tukikelpoista ydinsähköä ei oteta huomioon toimittajien markkinaosuuksissa. Yhdistynyt kuningaskunta poistaa tämän poikkeuksen, kun Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuoliset sähköntuottajat saavat oikeuden hakea hinnanosopimuksia.

⁽¹⁾ Taulukko 3 EDF:n/NNBG:n vastauksessa kysymyksiin potentiaalisesta vaikutuksesta markkinoiden likviditeettiin, 8. syyskuuta 2014.

⁽²⁾ Ks. kuvio 43, Ofgem – State of the Market Assessment, 27. maaliskuuta 2014.

⁽³⁾ Tarkempia tietoja sitoumuksesta on liitteessä C.

10. PÄÄTELMÄT

- (550) Tehdyn arvion perusteella ja tämän tapauksen erityispiirteet huomioon ottaen komissio katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittama toimenpidepaketti sisältää valtiontukea, joka sellaisena kuin se on muutettuna tehdyillä sitoumuksilla soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.
- (551) Komissio toteaa, että sille on toimitettu arviota varten tähän mennessä tehty rahoitusta koskeva aiesopimus HPC:n hankerahoituksen osalta. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ilmoittivat, että loput ehdoista ja edellytyksistä sekä lopulliset rahoitusasiakirjat sisältävät vakiolausekkeita, joita jokainen sijoittaja tavoittelisi vastaavan hankkeen kohdalla. Koska komissiolla ei ollut mahdollisuutta todentaa tätä, Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten on siinä tapauksessa, että lopulliset asiakirjat muuttavat tällä hetkellä komissiolle esitelyä toimenpidettä millään tavalla, ilmoitettava niistä komissiolle. Jos lopulliset rahoitusasiakirjat kuitenkin sisältävät muita valtiontukielementtejä, niin niitä ei voida hyväksyä, sillä tämänhetkinen valtion toimenpidepaketti kattaa kaiken tuen, joka on tarpeen HPC:n investointihankkeen toteuttamiseksi (*rebus stantibus*),

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hinkley Point C:lle hinnanerosopimuksen, valtion kanssa tehtävän sopimuksen ja luottotakuun sekä kaikkien muiden tukimuotojen, joiden toteuttamista Yhdistynyt kuningaskunta suunnittelee, muodossa annettava tuki soveltuu sisämarkkinoille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla.

Tämän vuoksi tuen toteuttaminen hyväksytään.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneelle kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 8 päivänä lokakuuta 2014.

Komission puolesta
Joaquín ALMUNIA
Varapuheenjohtaja

LIITE A

HINNANEROSOPIMUKSEN TUOTTOASTE

Taulukko 3

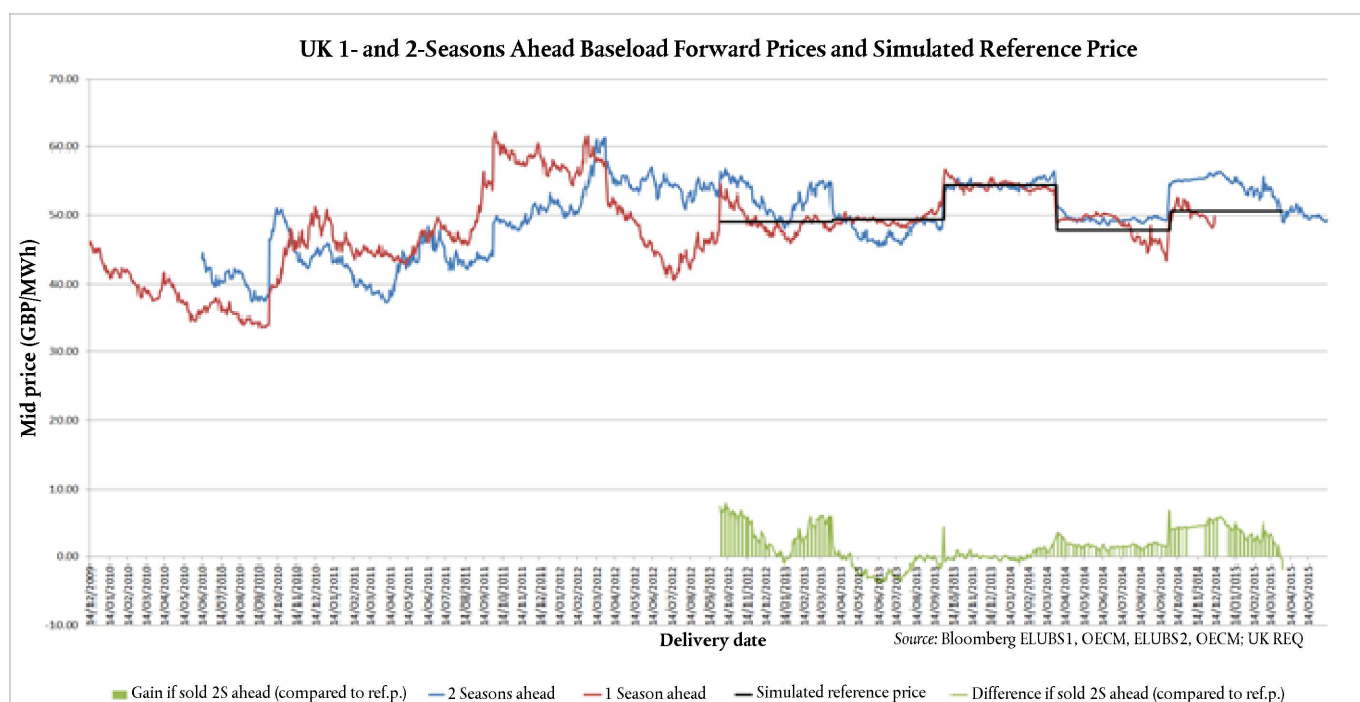
Arvio NNBG:n taloudellisesta riskistä – HPC:n kokonaistuloskustannusten arvioitu todennäköisyysjakauma

(...)

Lähde: TESLA4, sivu 12

Kuvio 2

Yhdistyneen kuningaskunnan historialliset futuurihinnat ja viitehinta

Taulukko 4

Yhteenveto menetelmistä, joita KPMG käytti analysoidessaan asianmukaista tuottoastetta

(prosenttia)

Menetelmä	Tuottojen vaihteluväli (hankkeen sisäinen tuottoaste; verojen jälkeinen nimellisarvo)	Huomautukset
Suhteellisen riskin analysointi	8,5–11 (hankeperusta)	Merituulivoiman ja PPP-/PFI-tuottojen vertailu rakennusvaiheen aikana ja myös Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelemien laitosten/ydinalan toimijoiden toimintavaiheen aikana
Vertailuanalyysi	6–13 (hankeperusta)	Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelemien yleishyödyllisten palvelujen/PPP-/IWPP-/vastaavien ydinvoimahankkeiden vertailu
Hankkeen vähimmäistuottoasteen analyysi	10,5–14,5	Perustuu EDF:n keskimääräisen pääomakustannuksen arvioihin plus preemioon, todettu useita yrityksiä koskeissa tieteellisissä tutkimuksissa

(prosenttia)

Menetelmä	Tuottojen vaihteluväli (hankkeen sisäinen tuottoaste; verojen jälkeinen nimellisarvo)	Huomautukset
Rahoitusanalyysi	9–13 – rakentaminen 6–9,5 – toiminta	Analyysi potentiaalisista rahoitusrakenteista sekä rakentamisen että toiminnan aikana
Oletettu velkarahoitteinen rakenne Yhdistyneen kuningaskunnan takuun kanssa	10,2 – hankkeen sisäinen tuottoaste 12,8 – nostetun oman pääoman sisäinen tuottoaste	Analyysi hankkeen tuotosta ja nostetun oman pääoman tuotosta (ehdotettujen Yhdistyneen kuningaskunnan takaamien velkamäärien osalta) ja sovittoon toteutushintaan. 10,2 prosenttia johtuu hanketason kassavirtoihin kohdistuvasta verosuojaivaikutuksesta ja ohjeellisesta IUK:n takuuhinnoittelusta.

Lähde: Ilmoitus, taulukko 5, perustuu KMPG:n tietoihin

Taulukko 5

Komission herkkyysoanalyysi – Malli, jossa rakennusvaiheen vuotuisia kassavirtoja on muutettu

(...)

Varjostetut solut osoittavat rakennuskustannusten pääomamenoja – tavoitellun sisäisen tuottoasteen skenaariot tuottavat pienemmän toteutushinnan kuin 92,50 Englannin puntaa megawattituntia kohti. Perustuu NNBG:n rahoitusmallin versioon 9.8.

Taulukko 6

Hankeskenaariot, todennäköisyydet (luottamustasot niin, että tulostekijät ovat suotuisampia kuin oletukset) ja hankkeen keskeinen metriikka

(...)

Huomautukset:

- (1) Sisältää hyödyn rakentamisen yhteydessä saaduista voitoista, 0,8 Englannin puntaa megawattituntia kohti (reaalinen 2012)
- (2) Kertasuoritus SZC:stä, luovutettu vasta COD2:n jälkeen eikä siksi muodosta osaa rahoitusvaatimuksesta
- (3) Toimintamenojen mukauttamista sovelletaan vain ensimmäiset 15 vuotta ja hinnanosopimusjakson jälkeen potentiaalisen toimintamenojen uudelleen käsittelysuojan takia.
- (4) Lainojen vähimmäishoitokatteessa ei huomioida ensimmäistä kautta.
- (5) Reaalinen sidotun pääoman sisäinen tuottoaste arvioituna seuraavasti: nominaalinen sidotun pääoman sisäinen tuottoaste miinus oletus pitkän aikavälin kuluttajahintaindeksistä
- (6) Rahoitusmallin tässä versiossa oletettu sidotun oman pääoman alhaisempi taso tarkoittaa, että sidotun oman pääoman sisäinen tuottoaste on optimistinen suhteessa tämänhetkisiin mallinnettuihin tuloksiin.

ERITTÄIN EPÄTODENNÄKÖINEN	Oletettua suotuisampi tulos erittäin epätodennäköinen
EPÄTODENNÄKÖINEN	Oletettua suotuisampi tulos epätodennäköinen
MAHDOLLINEN	Oletettua suotuisampi tulos mahdollinen
TODENNÄKÖINEN	Oletettua suotuisampi tulos todennäköinen
ERITTÄIN TODENNÄKÖINEN	Oletettua suotuisampi tulos erittäin todennäköinen

Taulukko 7

Rahoitusprofiili rakentamisen aikana ja lainojen hoitokate toiminnan aikana

(...)

Taulukko 8

Yhdistetyt pääomameno-, viivästys- ja muut pessimistiset skenaariot

(...)

Taulukko 9

Yhteenveto dynaamisen jakelumallin tuloksista tiettyjen skenaarioiden kohdalla (CfD = hinnanerosopimus; RES = uusiutuvat energianlähteet; CCS = hiilidioksidin talteenotto ja varastointi)

Tilanne	Keskeiset oletukset	Kapasiteet- timark- kinat?	Ensim- mäinen käyttö- notto ydin- voimalla	Verkon hiili-inten- siteetti 2030	Verkon hiili-inten- siteetti 2040	Verkon hiili-inten- siteetti 2049
1a	Nykykehitysskenaario	Ei	2037	232	188	96
1d	Nykykehitysskenaario, korkeat polttoaine- hinnat	Ei	2031	186	101	46
1e	Nykykehitysskenaario, alhaiset polttoaine- hinnat	Ei	2041	269	233	121
2a	Nykykehitysskenaario + ydinvoima-CfD	Ei	2023	158	88	37
3a	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t	Ei	2037	164	135	61
3d	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t, korkeat polttoainehinnat	Ei	2031	181	123	52
3e	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t, alhaiset polttoainehinnat	Ei	2041	182	120	66
3h	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t, enemmän yhdysputkia	Ei	2037	160	133	59
4a	Vähähiilisen tuotannon CfD:t	Ei	2023	100	42	25
5a	Nykykehitysskenaario	Kyllä	2037	236	194	88
5d	Nykykehitysskenaario, korkeat polttoaine- hinnat	Kyllä	2032	194	111	52
5e	Nykykehitysskenaario, alhaiset polttoaine- hinnat	Kyllä	2041	272	235	126
7a	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t	Kyllä	2046	104	49	33

Tilanne	Keskeiset oletukset	Kapasiteetti- tärkeitä?	Ensim- mäinen käyttö- otto ydin- voimalla	Verkon hiili-inten- siteetti 2030	Verkon hiili-inten- siteetti 2040	Verkon hiili-inten- siteetti 2049
7d	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t, korkeat polttoainehinnat	Kyllä	2038	137	65	28
7e	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t, alaiset polttoainehinnat	Kyllä	Ei ennen vuotta 2049	113	51	44
7f	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t, korkeat ydinvoimahinnat, alaiset RES- ja CCS- kustannukset	Kyllä	2048	97	46	35
7 g (vain vuoteen 2030 saakka)	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t, enemmän kulutuksen joustoa, harkinnanvaraisia ympäristömaksuja ja yhdysputkia	Kyllä	Ei ennen vuotta 2030	104	—	—
7h	Vähähiilisen muun kuin ydinalan tuotannon CfD:t, enemmän yhdysputkia	Kyllä	2046	101	48	32
8a	Vähähiilisen tuotannon CfD:t	Kyllä	2023	104	50	31
8d	Vähähiilisen tuotannon CfD:t, korkeat polttoainehinnat	Kyllä	2023	99	48	30
8e	Vähähiilisen tuotannon CfD:t, alaiset polttoainehinnat	Kyllä	2023	99	38	30
8f	Vähähiilisen tuotannon CfD:t, korkeat ydinvoimahinnat, alaiset RES- ja CCS- kustannukset	Kyllä	2023	102	45	28
8 g (vain vuoteen 2030 saakka)	Vähähiilisen tuotannon CfD:t, enemmän kulutuksen joustoa, harkinnanvaraisia ympäristömaksuja ja yhdysputkia	Kyllä	2023	98	—	—
8h	Vähähiilisen tuotannon CfD:t, enemmän yhdysputkia	Kyllä	2023	100	53	32

Taulukko 10

Vertailukohteina käytetyt infrastruktuuritransaktiot

Sponsor	Antin Infrastructure Partners	CDP Capital	Brookfield Renewable Energy Partners	Borealis, First State EDIF
Fund Target	15 %	16 %	9 – 12 %	9 – 15 %
Equity IRR				

Lähde: Yhdistyneen kuningaskunnan toimittama asiakirja "Answers to the Commission's questions received 16 September 2014", pohjana Fund-verkkosivut, Preqin, lehdistötiedotteet. Huomautus: Fundin tavoitteelliset sisäiset tuottoasteet näytetään vähennettyinä maksuilla ja kuluilla. Käytetyt muuntokurssit: Englannin punta/Euro: 1: 1,26, Englannin punta/Kanadan dollari: 1: 1,81. HPC:n veron jälkeistä nimellisen oman pääoman sisäistä tuottoastetta käytetty vertailutarkoitukseen. Borealoksen tavoitteellinen sisäinen tuottoaste: 9–12 prosenttia, First State EDIF:n tavoitteellinen sisäinen tuottoaste: 10–15 prosenttia.

Taulukko 11

Valikoidut laskelmat säännellyistä hyväksytyistä tuotoista

	Sähkönsiirto (Ofgem ⁽¹⁾)	Ofwat ⁽²⁾ – PR09	Ofwat – PR 14 (ei viimeistely) ⁽³⁾
<i>Huomautus</i>			
Ajanjakso	2013–2021	2010–2015	2015–2020

Reaaliset

Nostetut oman pääoman kustannukset (verojen jälkeen)	7,00 prosenttia	7,10 prosenttia	5,65 prosenttia
Velan kustannukset (reaaliset ennen veroja)	2,92 prosenttia	3,60 prosenttia	2,75 prosenttia
Nimellinen velkaantuminen	60,0 prosenttia	57,5 prosenttia	62,5 prosenttia
Tavallinen keskimääräinen pääomakustannus	4,55 prosenttia	5,10 prosenttia	3,85 prosenttia
Inflaatio-oletus	3,50 prosenttia	3,50 prosenttia	3,50 prosenttia

Hyväksytyt nimelliskustannukset/-tuotot (geometrisen laskelman)

Nostetut oman pääoman kustannukset	10,7 prosenttia	10,8 prosenttia	9,3 prosenttia
Velan kustannukset (ennen veroja)	6,5 prosenttia	7,2 prosenttia	6,3 prosenttia
Tavallinen keskimääräinen pääomakustannus*	8,2 prosenttia	8,8 prosenttia	7,5 prosenttia

Nimelliset (aritmeettinen laskelma)

Nostetut oman pääoman kustannukset*	10,5 prosenttia	10,6 prosenttia	9,2 prosenttia
Velan kustannukset (ennen veroja)*	6,4 prosenttia	7,1 prosenttia	6,3 prosenttia
Tavallinen keskimääräinen pääomakustannus	8,1 prosenttia	8,6 prosenttia	7,3 prosenttia

	Sähkönsiirto (Ofgem ⁽¹⁾)	Ofwat ⁽²⁾ – PR09	Ofwat – PR 14 (ei viimeistely) ⁽³⁾
Huomautus			
Ajanjakso	2013–2021	2010–2015	2015–2020

<https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53602/4riiot1fpfinancedec12.pdf>

http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr14/gud_tec20140127riskreward.pdf

http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr09phase3/det_pr09_finalfull.pdf

⁽¹⁾ Lopulliset ehdotukset kansallisen verkon sähkönjakelusta ja kansallisesta kaasuverkosta

⁽²⁾ Ofwatin tulevat vesi- ja viemärintimaksut 2010–2015: Lopulliset määritykset

⁽³⁾ Ofwat: Hintavalvonnan vahvistaminen ajanjaksolle 2015–2020 – riski- ja palkkio-ohjeet

Lähde: EDF Energy'n esitys komission virkailijoille 15. heinäkuuta 2014, dia "Comparison of HPC with UK regulated utilities".

Taulukko 12

Vertailukohteena käytetty ydinvoimantuotantohanke

Hanke	Ontario Power Authority
Teknologia	Bruce Power -ydinvoimalan kunnostus
Velkaantuminen	20–40 prosenttia
Velan reaaliset kustannukset (ennen veroja)	6,20 prosenttia
Nominaalinen pääoman sisäinen tavoitetuottotaso (verojen jälkeen)	13,7–18 prosenttia (12,8–17,1 prosenttia mukautettuna Yhdistyneen kuningaskunnan tämänhetkiseen korkotasoon)
Hankkeen sisäinen tavoitetuottotaso IRR	10,6–13,8 prosenttia (9,7–12,9 prosenttia mukautettuna Yhdistyneen kuningaskunnan tämänhetkiseen korkotasoon)
Sijoitushorisontti (hyödykkeen pitoaika)	25 vuotta
Investoinnin koko	4 mrd Kanadan dollaria
Tulovarmuuden taso	Kiinteähintainen hinnanerosopimus laitoksen jäljellä olevaksi käyttöajaksi (25 vuotta)
Rakennusriskin taso	Alhaisempi – kunnostus, ei uudisrakennus, kustannukset ylittävät voitonjaon
Toimintariskin taso	Alhaisempi – henkilöstökustannukset ylittävät voitonjaon, polttoainekustannukset siirretään eteenpäin
Rahoitusriskin taso	Alhaisempi – pienemmän pääoman hanke, lyhyempi ajanjakso
Vaadittu ehdollinen pääoma	Tuntematon

Lähde: Yhdistyneen kuningaskunnan toimittama asiakirja "Answers to the Commission's questions received 16 September 2014", perustuu julkisiin asiakirjoihin (Bruce Powerin tilintarkastusraportti – huhtikuu 2007, s. 14.: Vahvistettu hankkeen tuottoasteena CIBC World Markets Inc. -yrityksen Ontarion energiaministeriölle toimittamassa kirjeessä, 17. lokakuuta 2005, http://www.rds.ontarioenergyboard.ca/webdrawer/webdrawer.dll/webdrawer/rec/67137/view/PWU_Exhibit_K11.3_fairness_opinion_bruce_20080613.pdf); CIBC World Markets Inc. -yrityksen Ontarion energiaministeriölle toimittama kirje, 17. lokakuuta 2005, http://www.rds.ontarioenergyboard.ca/webdrawer/webdrawer.dll/webdrawer/rec/67137/view/PWU_Exhibit_K11.3_fairness_opinion_bruce_20080613.pdf; Bruce Power Fairness Opinion (CIBC World Markets Inc.) – lokakuu 2005, s. 5.

Taulukko 13

Vertailukohteina käytetyt sähkönostosopimushankkeet (PPA)

Teknologia	CCGT	PPA- hankkeet
Velkaantuminen	< 80 prosenttia	Tuntematon
Velan kustannukset	Tuntematon	Tuntematon
Oman pääoman nimellinen tavoitetuotto (verojen jälkeen)	> 13 prosenttia	
Hankkeen nimellinen tavoitetuotto (verojen jälkeen)		9–15 prosenttia (*)
Sijoitushorisontti (hyödykkeen pitoaika)	25 vuotta	Erilaisia
Investoinnin koko	Erilaisia	Erilaisia
Tulovarmuuden aste	20 vuoden PPA	PPA
Rakennusriskin taso verrattuna HPC:hen	Alhaisempi – perustuu EPC-sopimukseen, tunnettu teknologia	Tuntematon mutta todennäköisesti alhaisempi
Toimintariskin taso verrattuna HPC:hen	Alhaisempi	Tuntematon
Rahoitusriskin taso	Alhaisempi, lyhyempi rakennusaika	Tuntematon mutta todennäköisesti alhaisempi
Vaadittu ehdollinen pääoma	Tuntematon	Tuntematon
Viitetiedot	(¹)	(²)

Lähde: Yhdistyneen kuningaskunnan toimittama asiakirja tuottoasteesta, taulukko 2, 10. syyskuuta, sekä alla kohdat (1) ja (2).

(¹) Tarjouskilpailuissa, jotka koskevat riippumattomien vesi- ja energiatuottajien (IWPP) sopimuksia Abu Dhabissa ja joissa sopimukseen sisältyy 20 vuoden kiinteähintainen veden/energian hankintasopimus, johon liittyy inflaatioindeksointi, *nominaalisen pääoman sisäisen tuottoasteen on oltava vähintään 13 prosenttia*. Näihin hankkeisiin liittyy tyypillisesti teknisesti kypsän CCGT-kapasiteetin rakentaminen, jota koskeva EPC-sopimus avaimet käteen periaatteella sisältää maksun kertasuorituksena, varman toimituspäivän ja määräyksiä, joiden nojalla sijoittajat saavat korvauksia mahdollisista viivytyksistä ja sopimusehdoista poikkeamisesta. Katso Independent water and power producers, Abu Dhabi Regulation & Supervision Bureau, <http://rsb.gov.ae/assets/documents/231/infoiwpp.pdf>. (Lähde: Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamat tiedot).

(²) <http://www.gdfsuez.com/wp-content/uploads/2012/07/GDF-SUEZ-at-a-glance-060712-final.pdf>, Dia 8.

(*) Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamissa tiedoissa siteerataan 9–15 prosentin nimelliset tuottoasteet verojen jälkeen kohdassa 2) ilmoitetusta lähteestä, mutta komissio huomauttaa, ettei tiedoissa ilmeisesti oteta huomioon lähteessä mainittuja ”säännelyjä ja konsessiohankkeita”. Komissio päätelee kohdasta 2), että GDF-Suezin säännelyjen ja konsessiotuotosten ilmoitetaan realisoivan verojen jälkeen noin 5–13 prosentin nimelliset hanketuotot ja että todennäköisin tuotto on alle 10 prosenttia.

Taulukko 14

Säännelyjen selvitysten vertailuarvot: Hyväksytyt tuotot Yhdistyneen kuningaskunnan yleishyödyllisten energia- ja vesilaitosten säännellyistä omaisuuseristä viimeaikaisessa sääntelyyn liittyneessä hintavalvonnassa

Sääntelijä	Ofwat	Ofgem	CC	Ofgem	CC	CAA	ORR
Määritys	PR14 (ei lopullinen) (¹)	WPD 14 (²)	NIE 2014 Lopullinen (³)	RIO T1 2012 (NGET) (⁴)	Bristol W 2010 (⁵)	HAL 2014 Lopullinen (⁶)	NR 2013 (⁷)
Velkaantuminen	62,50 prosenttia	65 prosenttia	45 prosenttia	60 prosenttia	60 prosenttia	60 prosenttia	62,50 prosenttia

Sääntelijä	Ofwat	Ofgem	CC	Ofgem	CC	CAA	ORR
Määrittäjä	PR14 (ei lopullinen) ⁽¹⁾	WPD 14 ⁽²⁾	NIE 2014 Lopullinen ⁽³⁾	RIO T1 2012 (NGET) ⁽⁴⁾	Bristol W 2010 ⁽⁵⁾	HAL 2014 Lopullinen ⁽⁶⁾	NR 2013 ⁽⁷⁾
Velan reaaliset kustannukset (ennen veroja)	2,8 prosenttia	2,6 prosenttia	3,1 prosenttia	2,9 prosenttia	3,9 prosenttia	3,2 prosenttia	3,0 prosenttia
Oman pääoman reaaliset kustannukset (verojen jälkeen)	5,7 prosenttia	6,4 prosenttia	5,0 prosenttia	7,0 prosenttia	6,6 prosenttia	6,8 prosenttia	6,5 prosenttia
Reaalinen tavallinen keskimääräinen pääomakustannus	3,8 prosenttia	3,9 prosenttia	4,1 prosenttia	4,6 prosenttia	5,0 prosenttia	4,7 prosenttia	4,3 prosenttia
Inflaatio	3,5 prosenttia	3,5 prosenttia	3,5 prosenttia	3,5 prosenttia	3,5 prosenttia	3,5 prosenttia	3,5 prosenttia
Velan nimelliset kustannukset (ennen veroja)	6,2 prosenttia	6,1 prosenttia	6,6 prosenttia	6,4 prosenttia	7,4 prosenttia	6,7 prosenttia	6,5 prosenttia
Oman pääoman nimelliset kustannukset (verojen jälkeen) ⁽⁸⁾	9,2 prosenttia	9,9 prosenttia	8,5 prosenttia	10,5 prosenttia	10,1 prosenttia	10,3 prosenttia	10,0 prosenttia
Nimellinen tavallinen keskimääräinen pääomakustannus	7,3 prosenttia	7,4 prosenttia	7,6 prosenttia	8,1 prosenttia	8,5 prosenttia	8,2 prosenttia	7,8 prosenttia
Analyytikon ennuste oman pääoman tuotosta (ennakko)				n. 14 prosenttia ⁽⁹⁾			
Sijoitushorisontti ⁽¹⁰⁾ – Hintavalvonnan pituus	5	8	3	8	5	5	5
Investoinnin koko: Säännellyn omaisuuden arvo (RAV) ⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾ ⁽¹³⁾	70M – 11,7mrd ⁽¹⁴⁾ (arvioitavat arvot 2014–2015)	5,9mrd (2014) ⁽¹⁵⁾	n. GBP950M (ennuste hinta-valorvonnan ajalta) ⁽¹⁶⁾	2,mrd – 14,8mrd (ennuste yritysten RAV-vaihtelusta hinta-valorvonnan yli) ⁽¹⁷⁾	0,39mrd (2013) ⁽¹⁸⁾	14,9mrd ⁽¹⁹⁾	45mrd (2013) ⁽²⁰⁾
Tulojen suojaamisen aste	Korkeampi kuin HPC:n kohdalla – katso vastaus kysymykseen 2c – NNBG:n tuottoasteesta toimittamat tiedot, 10. syyskuuta						
Rakennusriskin aste	Alhaisempi kuin HPC:n kohdalla. Katso yksityiskohtainen tarkastelu, kappaleet 124–131 – NNBG:n tuottoasteesta toimittamat tiedot, 10. syyskuuta						
Toimintariskin aste	Alhaisempi kuin HPC:n kohdalla. Katso yksityiskohtainen tarkastelu, kappaleet 132–135 – NNBG:n tuottoasteesta toimittamat tiedot, 10. syyskuuta						
Rahoitusriskin aste	Alhaisempi kuin HPC:n kohdalla. Katso yksityiskohtainen tarkastelu, kappaleet 136–139 – NNBG:n tuottoasteesta toimittamat tiedot, 10. syyskuuta						

Sääntelijä	Ofwat	Ofgem	CC	Ofgem	CC	CAA	ORR
Määrittäjä	PR14 (ei lopullinen) ⁽¹⁾	WPD 14 ⁽²⁾	NIE 2014 Lopullinen ⁽³⁾	RIO T1 2012 (NGET) ⁽⁴⁾	Bristol W 2010 ⁽⁵⁾	HAL 2014 Lopullinen ⁽⁶⁾	NR 2013 ⁽⁷⁾
Muut riskit	Alhaisemmat kuin HPC:n kohdalla. Katso keskeisten liiketoimintamallien, omaisuserien monipuolistamisen ja teknologiariskien eron yksityiskohtainen tarkastelu kohdissa 113–122 NNBG:n tuottoasteesta toimittamat tiedot, 10. syyskuuta						
Vaadittu ehdollinen pääoma	Ei ole.						

⁽¹⁾ http://www.ofwat.gov.uk/pricereview/pr14/gud_tec20140127riskreward.pdf

⁽²⁾ <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/86375/fast-trackdecisionletter.pdf>

⁽³⁾ https://assets.digital.cabinet-office.gov.uk/media/535a5768ed915d0fdb000003/NIE_Final_determination.pdf

Komissio huomauttaa, että siteeratun asiakirjan taulukossa 13.10 annetaan ”alhainen” ja ”korkea” arvio ilmoitetuista taloudellisista indikaattoreista, mutta Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamat tiedot näyttävät perustuvan ainoastaan ”korkeisiin” arvioihin.

⁽⁴⁾ <https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/riio-t1-final-proposals-national-grid-electricity-transmission-and-national-grid-gas-overview>

⁽⁵⁾ Toimitetuissa tiedoissa ei ilmoitettu lähdeä.

⁽⁶⁾ <http://www.caa.co.uk/docs/33/CAP%201140.pdf>

⁽⁷⁾ http://orr.gov.uk/data/assets/pdf_file/0011/452/pr13-final-determination.pdf

⁽⁸⁾ Nimelliset arvot on laskettu käyttäen aritmeettista menetelmää. Geometrinen menetelmä lisäisi 0,1 prosenttia – 0,2 prosenttia nimellisiin pääomakustannuksiin ja nimellisiä tavallisia keskimääriäisiä pääomakustannuksia koskeviin arvioihin.

⁽⁹⁾ Credit Suisse: National Grid – No longer a growth/value play, cut to Neutral, 29. toukokuuta 2014; Credit Suisse: SSE – Referendum risk to be addressed, 15. Elokuuta 2014; Macquarie: National Grid – Quality costs, but better opportunities elsewhere, 24. Maaliskuuta 2014.

⁽¹⁰⁾ Toimitetussa asiakirjassa tulkittiin sijoitushorisontin pituus hintavalvontajakson pituudeksi. Asiakirjassa todetaan kuitenkin, että säännelyjen yritysten tekemien investointien hyödykkeiden pitoajat kattavat usein useita hintavalvontajaksoja ja että hyödykkeiden käyttöikä voi olla jopa 60 vuotta.

⁽¹¹⁾ Sääntelijä katsoo arvon johtuvan toimiluvan haltijan yrityksessä käytetystä pääomasta.

⁽¹²⁾ Kohdissa, joissa lähteen RAV-arvot on ilmoitettu historiallisina hintoina, ne on muunnettu tämänhetkiseksi hinnoiksi käyttäen ONS RPI -indeksiä (ellei muuta ilmoiteta).

⁽¹³⁾ Huomautamme, että säännelyjen yritysten investointikustannukset kohdistuvat moniin eri hankkeisiin, jotka tyypillisesti muodostavat vain pienen osuuden niiden RAV:stä.

⁽¹⁴⁾ http://ofwat.gov.uk/regulating/prs_web_rcvupdates

⁽¹⁵⁾ <http://www.westernpower.co.uk/docs/About-us/financial-information/2014/Annual-reports-and-financial-statements/Financial-performance-for-website-Mar-14.aspx>

⁽¹⁶⁾ http://www.uregini.gov.uk/uploads/publications/RP5_Main_Paper_22-10-12_FINAL.pdf, sivu 100.

⁽¹⁷⁾ Tämä on Ofgemin ennuste RAV:stä hintavalvontakauden lopulla. Huomaa, että hintavalvontakauden alussa SHETL:llä arvioidaan olevan 0,7 miljardin RAV (jonka ennustetaan nousevan 3,6 miljardiin kauteen 2020–2021 mennessä): <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53747/sptshetlfsupport.pdf> (sivut 36,37) ja <https://www.ofgem.gov.uk/ofgem-publications/53602/4riiot1fpfinancedec12.pdf> (sivut 8 ja 9).

⁽¹⁸⁾ <http://www.bristolwater.co.uk/wp-content/uploads/2013/04/Annual-Report-2013.pdf>, sivu 27.

⁽¹⁹⁾ http://www.heathrowairport.com/static/HeathrowAboutUs/Downloads/PDF/Development_of_Regulatory_Asset_Base_30-Jun-2014.pdf

⁽²⁰⁾ <http://www.networkrail.co.uk/browse%20documents/regulatory%20documents/regulatory%20compliance%20and%20reporting/regulatory%20accounts/nril%20regulatory%20financial%20statements%20for%20the%20year%20ended%2031%20march%202013.pdf> sivu 331.

Lähde: perustuu Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamaan asiakirjaan ”SA.34974 Hinkley Point C State aid case – Answers to the Commission’s questions received 16 September 2014”.

Taulukko 15

Euroopan unionissa toimialaryhmään ”Yleishyödylliset laitokset” kuuluvien yritysten pääomakustannusten arviot

(prosenttia)

Yrityksen nimi	Maa	Oman pääoman kustannukset Yhdysvaltain dollareina	Velan kustannukset ennen veroja Yhdysvaltain dollareina	Velan kustannukset verojen jälkeen Yhdysvaltain dollareina	Pääoman kustannukset Yhdysvaltain dollareina
E.ON SE (DB:EOAN)	Saksa	8,25	4,04	3,19	5,78
RWE AG (DB:RWE)	Saksa	7,95	4,54	3,59	5,54

(prosenttia)					
Yrityksen nimi	Maa	Oman pääoman kustannukset Yhdysvaltain dollareina	Velan kustan- nukset ennen veroja Yhdysval- tain dollareina	Velan kustan- nukset verojen jälkeen Yhdys- valtain dollar- eina	Pääoman kustannukset Yhdysvaltain dollareina
Centrica plc (LSE:CNA)	Yhdistynyt kuningas-kunta	6,99	4,44	3,11	6,04
Veolia Environnement SA (ENXTPA:VIE)	Ranska	11,62	5,44	4,30	6,46
National Grid plc (LSE:NG.)	Yhdistynyt kuningas-kunta	9,37	4,44	3,11	6,33
Suez Environnement Company SA (ENXTPA:SEV)	Ranska	9,97	4,94	3,90	6,38
A2A SpA (BIT:A2A)	Italia	13,72	7,44	5,88	8,68
Hera SpA (BIT:HER)	Italia	12,65	5,94	4,69	7,94
MVV Energie AG (XTRA:MVV1)	Saksa	8,31	4,04	3,19	5,70
ACEA SpA (BIT:ACE)	Italia	12,15	6,44	5,09	7,68
Iren SpA (BIT:IRE)	Italia	13,85	7,94	6,27	8,80
Mainova AG (DB:MNV6)	Saksa	6,96	5,54	4,38	6,30
Gelsenwasser AG (DB:WWG)	Saksa	6,09	5,54	4,38	6,08
Telecom Plus plc (LSE:TEP)	Yhdistynyt kuningas-kunta	6,45	4,94	3,46	6,44
Compagnie Parisienne de Chauffage Urbain (ENXTPA:CHAU)	Ranska	7,73	4,94	3,90	6,33
Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA Spółka Akcyjna (WSE:KGN)	Puola	7,44	5,39	4,26	6,94
Fintel Energia Group SpA (BIT:FTL)	Italia	9,88	8,94	7,06	9,02
REN – Redes Energéticas Nacionais, SGPS, SA (ENXTLS:RENE)	Portugali	19,97	7,64	6,04	10,05
GDF SUEZ SA (ENXTPA:GSZ)	Ranska	8,70	4,44	3,51	5,74
Burgenland Holding Aktiengesellschaft (WBAG:BHD)	Itävalta	6,08	5,54	4,38	6,08

Lähde: <http://www.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/Eurocompfirm.xls> (haettu 14. kesäkuuta 2014).

(Keskimmääiset pääomakustannukset on ilmoitettu nimellisinä (Yhdysvaltain dollareina, käyttäen Yhdysvaltain dollarin riskitöntä korkoa = 3,04 prosenttia) ja verojen jälkeen. Damodaranin käyttämistä eri määritelmistä, ks. http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/variable.htm)

LIITE B

LUOTTOTAKUU

Taulukko 16

Vertailutiedot

1. Recent Limited Recourse Project Finance Bank Loans (Low Carbon Energy)

This table updates the one provided in Annex A of our responses dated 5 September 2014 to show the quantum of the commercial debt tranche distinct from the total debt quantum which, for certain projects, included export credit guaranteed or multilateral debt facilities.

Project	Financial Close	Amount [Commercial Bank Tranche]	Tenor (Years)	Commercial Bank Loan Margin (%)	Government Support (?)
Gemini Offshore Wind	May 2014	EUR 2 000 m [EUR 850 m]	14	300	SDE renewable subsidy (per MWh) from Dutch government Separate export credit facilities provided by EKF (Denmark), Euler Hermes (Germany) and Delcredere/Ducroire from Belgium
London Array Offshore Wind	Oct 2013	GBP 266 m [GBP 266 m]	13	275	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government Separate export credit facility provided by EKF (Denmark) for initial financing
Butendiek Offshore Wind	Feb 2013	EUR 950 m [EUR 230 m]	8,5	300	Feed-in Tariff subsidy (per KWh) from German government Separate export credit facility provided by EKF (Denmark)
Westermost Rough Offshore Wind	Aug 2014	GBP 370 m [GBP 197 m]	15	300	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government
[...]	[...]	EUR 650 m [EUR 650 m]	10	175-275	Finance from commercial banks only
Derbyshire Energy from Waste PFI	Aug 2014	GBP 145 m [GBP 145 m]	25	315-320	Renewables Obligation subsidy (per MWh) from UK Government Local Authority payments for waste recycling
MEDIAN				300	
SWAP SPREAD (%)				+ 13	(To convert from LIBOR margin to Gilt benchmark)
ILLIQUIDITY PREMIUM				- 50	
MARKET INDICATION (%)				263	

Source: Commercial banks; InfraNews; InfraJournal

2. Corporate Debt (rated BB+) Spreads

Issuer	Ticker	Coupon	Maturity	Amount	Rating	Tenor (years)	Current Spread (bp)	Government Support
Heathrow Airport	HTHROW	7,125%	01/03/2017	GBP 325 m	NR/Ba3/BB+	3	231	Nil
Heathrow Airport	HTHROW	5,375%	01/09/2019	GBP 275 m	NR/Ba3/BB+	5	253	Nil

Issuer	Ticker	Coupon	Maturity	Amount	Rating	Tenor (years)	Current Spread (bp)	Government Support
Anglian Water	OSPRAQ	7,000%	31/01/2018	GBP 350 m	NR/Ba3/BB+	3	290	Nil
Electricity North-West	NWENET	5,875%	21/06/2021	GBP 80 m	BB+/NR/NR	7	274	Nil
Yorkshire Water	KEL	5,750%	17/02/2020	GBP 200 m	BB-/NR/BB+	5	314	Nil
Enel SpA	ENELIM	7,75 %	10/09/2075	GBP 400 m	BB+/Ba1/BBB-	61	373	31,2 % owned by Government Ministry
Enel SpA	ENELIM	6,625%	15/09/2076	GBP 500 m	BB+/Ba1/BBB-	62	367	
Telecom Italia	TITIM	5,875%	19/05/2023	GBP 400 m	BB+/Ba1/BBB-	9	281	Nil
Energias de Portugal	ELEPOR	8,625%	04/01/2024	GBP 425 m	BB+/Ba1/BBB-	10	256	Nil
MEAN							293	
ILLIQUIDITY PREMIUM							- 50	
MARKET INDICATION							243	

Source: Bloomberg as at 21 August 2014 using BGN Source.

3. iTraxx Europe Crossover Series 21 Constituents Rated BB+/Ba1

Company	Ticker	Identifier	Rating	Tenor (Years)	CDS Flat Spread
ArcelorMittal	MT NA	CX375716	BB+/Ba1	10	347
EDP Energias de Portugal SA	EDP PL	CEPO1E10	BB+/Ba1	10	203
Finmeccanica SpA	FNC IM	CFME1E10	BB+/Ba1	10	285
HeidelbergCement AG	HEI GY	CHEI1E10	NR/Ba1	10	226
Lafarge SA	LG FP	CLAF1E10	BB+/Ba1	10	168
Telecom Italia SpA	TIT IM	CTII1E10	BB+/Ba1	10	281
Wendel SA	MF FP	CMWP1E10	BB+/NR	10	206
MEAN					245

Source: Markit; Bloomberg as at 21 August 2014 using CMAN Source.

Taulukko 17

Tuottokäyrän simuloitu jakautuminen 10 vuoden kohdalla

	1992 - 2013 VAR model simulation			10 Yr (P) vs. 1992-2013 VAR model simulation		
	[...]	[...]	[...]			
	Spot in 10 years time	VAR simulation 10 years ahead (June 2024)	VAR simulation 10 years ahead (June 2024)			
Tenor	10 Yr (P)	Median	95 % percentile	Distance from median (ppts)	Distance from 95th percentile (ppts)	10 Yr (P) + 1,5 ppt probability
1 Yr	3,47	3,80	6,20	- 0,33	- 2,72	19 %
2 Yr	3,55	4,00	6,24	- 0,45	- 2,69	21 %
3 Yr	3,62	4,16	6,24	- 0,54	- 2,61	22 %
4 Yr	3,70	4,31	6,20	- 0,61	- 2,50	21 %
5 Yr	3,78	4,44	6,17	- 0,66	- 2,39	20 %
7 Yr	3,93	4,64	6,20	- 0,71	- 2,27	19 %
9 Yr	4,09	4,76	6,19	- 0,66	- 2,10	15 %
10 Yr	4,17	4,79	6,14	- 0,62	- 1,97	13 %
12 Yr	4,11	4,88	6,15	- 0,77	- 2,03	15 %
15 Yr	4,07	4,97	6,09	- 0,89	- 2,02	17 %
20 Yr	4,07	4,99	6,12	- 0,92	- 2,05	17 %
30 Yr	3,98	4,97	6,08	- 1,00	- 2,10	20 %
50 Yr	3,91	5,01	6,04	- 1,10	- 2,13	24 %

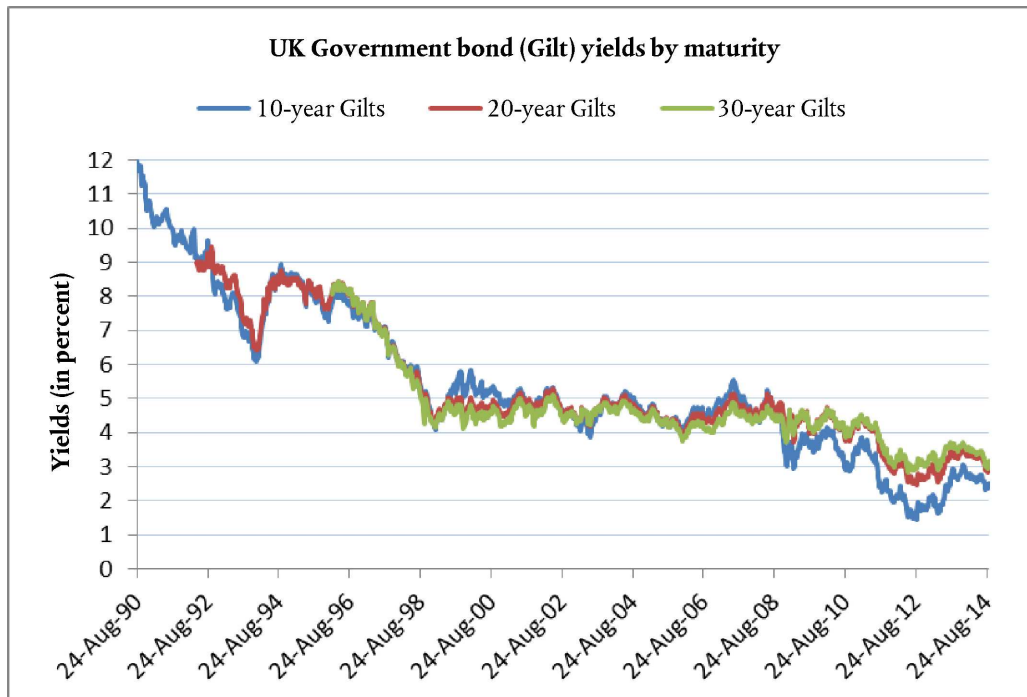
IUK:n herkkyyssanalyysi

(...)

Yhdistyneen kuningaskunnan valtionobligaatioiden tuotot maturiteetin mukaan

Kaavio 1

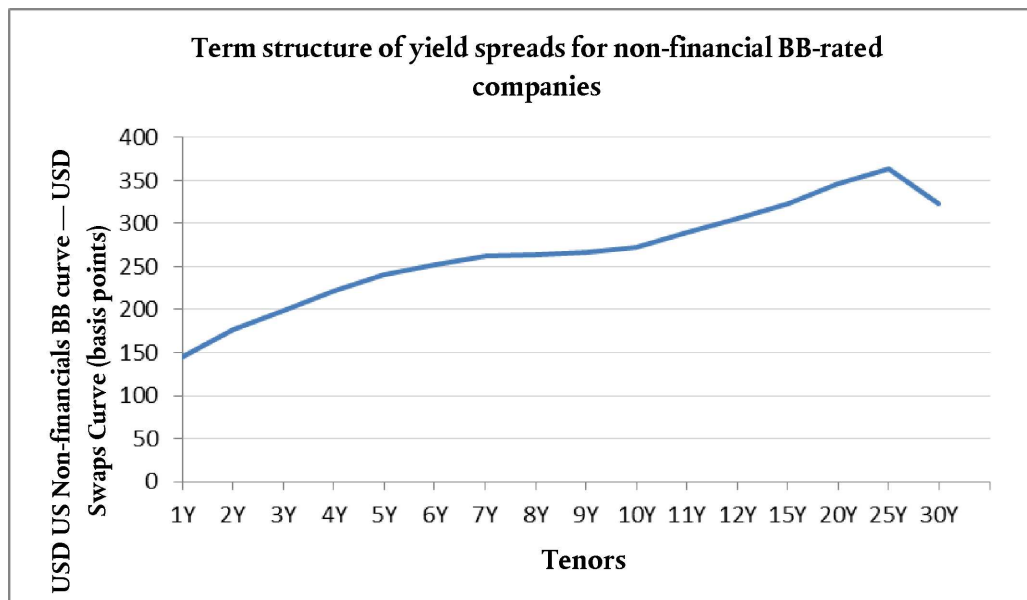
Yhdistyneen kuningaskunnan valtionobligaatioiden tuotot 10, 20 ja 30 vuoden kohdalla

BB-luokan yritysten tuottokäyrä (Yhdysvaltain dollareina)

Kuvio 3

BB-luokan muiden kuin rahoitusalan yritysten tuottokäyrä (Yhdysvaltain dollareina)

Huomautus: data on Bloombergilta 21. elokuuta 2014 saatu otos.

LIITE C

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ANTAMAT SITOUMUKSET

KAUPANKÄYNTISITOUMUS

Määritelmä

”EDF-konsernin yrityksellä” tarkoitetaan sen yrityskonsernin jäsentä, johon EDF Energy kuuluu.

Operatiiviset ehdot

- [.]1 Sekä NNBG että EDF Energy takaavat, kaikissa sopimuksissa, jotka koskevat HPC:n tuotoksen myymiseen liittyviä markkinapalveluja ja jotka tehdään minkä tahansa EDF-konsernin yrityksen (jäljempänä ’markkinapalvelusopimuksen vastapuoli’) kanssa, että niin kauan, kuin jokin EDF-konsernin yritys on (suora tai epäsuora) osakas NNBG:ssä, markkinapalvelusopimuksen vastapuoli suostuu
- A) kirjaamaan kaikki HPC:n ennakoidun tuotoksen myymiseksi tehdyt kaupat erilliseen NNBG-tilikirjaan;
 - B) hinnoittelemaan kaikki minkä tahansa EDF-konsernin yrityksen kanssa tehdyt HPC:n ennakoidun tuotoksen myymiseksi tehdyt kaupat kyseisen tuotteen markkinahintaan kaupan ajankohtana;
 - C) tekemään markkinahintaan kaikki HPC:n ennakoitua tuotosta koskevat kahdenväliset kaupat kaikkien muiden EDF-konsernin yritysten omistamien tai kauppaamien salkkujen kanssa; ja
 - D) toimittamaan NNBG:lle (suostuen siihen, että NNBG toimittaa saman hinnanosopimuksen vastapuolelle, valtiolle ja Euroopan komissiolle) tiedot, joita NNBG kohtuudella voi pyytää raportoidakseen hinnanosopimuksen vastapuolelle, valtiolle ja Euroopan komissiolle siitä, miten markkinapalvelusopimuksen vastapuoli on noudattanut edellä lueteltuja kohtia A, B ja C.
- [.]2 NNBG toimittaa, ja EDF Energy huolehtii siitä, että NNBG toimittaa, jokaisen kalenterivuoden [•] työpäivään mennessä hinnanosopimuksen vastapuolelle (suostuen siihen, että hinnanosopimuksen vastapuoli toimittaa saman valtiolle ja Euroopan komissiolle) kirjallisen raportin siitä, miten markkinapalvelusopimuksen vastapuoli on edellisenä kalenterivuonna noudattanut lausekkeen [•].1 kohtia A, B ja C.

PÄÄOMAN VOITONJAKOMEKANISMI

1. Yhteenveto lausekkeesta

1.1 Käyttöön otetaan pääoman voitonjakojärjestely, joka koostuu kahdesta erillisestä osasta:

- A) mekaniikka, jolla jaetaan hankkeen voittoja, jotka ylittävät tietyn tason, koska hankkeen tulos on parempi suhteessa alkuperäisiin perusoleuksiin (”hankevoittomekaniikka”); ja
- B) mekaniikka, jolla jaetaan voittoja, jotka ylittävät tietyn tason ja saadaan alkuperäisten osakkaiden pääoman myynnistä (”pääomanmyyntimekaniikka”).

1.2 Pääoman voittosumma jaetaan hinnanosopimuksen vastapuolen kanssa ja riippuu toteutuneesta pääoman sisäisestä tuottoasteesta kyseisenä ajankohtana. Kaikissa kynnysarvoissa otetaan huomioon sidotun pääoman kustannukset seuraavan mukaisesti määritettyinä:

energia- ja ilmastomuutosministeriön tuotos -työkirjan mukainen HPC:n IUK-malli [...]

- A) jos toteutunut pääoman sisäinen tuottoaste on korkeampi kuin pääoman tuottoaste mallissa, joka sisältää sidotun pääoman kustannukset (11,4 prosenttia (nimellinen) mallista:

energia- ja ilmastomuutosministeriön tuotos -työkirjan mukainen HPC:n IUK-malli [...] sellaisena kuin se toimitettiin komissiolle 19. syyskuuta 2014) mutta alempi kuin tai yhtä korkea kuin B) kohdassa ilmoitettu kynnysarvo, kaikesta tämän pääoman sisäisen tuottoasteen kynnysarvon ylittävästä voitosta jaetaan hinnanosopimuksen vastapuolelle 30 prosenttia; ja

- B) jos toteutunut pääoman sisäinen tuottoaste on korkeampi kuin sekä i) 13,5 prosenttia (nimellinen) että ii) 11,5 prosenttia (ilmaistuna reaalisesti mutta siten, että otetaan huomioon kuluttajahintaindeksin inflaatio), kaikesta tämän kynnysarvon ylittävästä voitosta jaetaan hinnanosopimuksen vastapuolelle 60 prosenttia.

1.3 Järjestely ei sisällä kaksinkertaista laskentaa mekanismien välillä.

- 1.4 Alla esitetään yksityiskohtaisemmin, miten mekaniikka toimii. Lisäksi näitä velvoitteita tuetaan kovenantti-paketilla, joka voi sisältää vakuuksia.

2. Mekanismi – Hankevoittomekaniikka

- 2.1 Jos sen jälkeen, kun hankevoittomekaniikka on ensin käynnistetty, tarvitaan pääoman lisäystä millä ajanjaksolla tahansa, pääoman lisäys otetaan huomioon laskettaessa omistajien voittoja.
- 2.2 Hankevoittomekaniikassa jaetaan voittoja, jotka ylittävät tietyn kynnyksarvon (vahvistettu edellä kohdassa 1.2), koska hankkeen tulos on parempi suhteessa alkuperäisiin perusoletuksiin.
- 2.3 Sen määrittämiseksi, onko jokin kynnyksarvo saavutettu jollain ajanjaksolla, kumulatiivinen toteutunut senhetkinen pääoman sisäinen tuottoaste lasketaan käyttäen päivitettyä rahoitusmallia hankkeen koko elinkaaren ajan. Pääoman voitonjaon laskeminen käynnistyy samalla ajanjaksolla kuin millä tietty kynnyksarvo saavutetaan.
- 2.4 Kun hankevoittomekaniikka on käynnistynyt, hinnanerosopimuksen vastapuolella on oikeus kyseiseen prosentiosuuteen omistajille kyseisellä ajanjaksolla ja kaikilla tulevilla ajanjaksoilla jaettavista voitoista (kunnes seuraava kynnyksarvo saavutetaan, jolloin kyseistä jakoprosenttia mukautetaan vastaavasti).
- 2.5 Hinnanerosopimuksen vastapuolen oikeus omistajien voittoihin on voimassa HPC-hankkeen koko elinkaaren ajan alkaen ensimmäisestä kerrasta, jolloin hankevoittomekaniikka on käynnistynyt.

3. Mekanismi – Pääomanmyyntimekaniikka

- 3.1 Pääoman voitonjako käynnistyy myös silloin, kun NNBG:n alkuperäiset osakkaat myyvät suoraan tai epäsuorasti osakkeita tai osakaslainoja (jos niitä voidaan soveltaa) milloin tahansa HPC-hankkeen elinkaaren aikana. Prosessin vaiheet ovat seuraavat:
- A) Vaihe 1 – Määritetään jokaisen sijoittajan osalta peruspääoman lisäys ja hinta (asianmukaisen rahoitusmallin mukaisesti).
- B) Vaihe 2 – Kun joku sijoittajista myy pääomaerän, määritetään pääoman myynnin sisäinen tuottoaste, jonka kyseinen sijoittaja saavuttaa myymällä tämän pääomaerän.
- C) Vaihe 3 – Pääomaerän myyvän sijoittajan toteuttama pääoman myynnin sisäinen tuottoaste lasketaan ottaen huomioon pääomaerän myynnin tosiasiallinen bruttomyyntituotto, tosiasialliset pääoman lisäykset suhteessa tähän myytyyn pääomaerään ja NNBG:stä kyseiselle sijoittajalle maksetut aiemmat osingot/osakaslainojen korot ja pääoman takaisinmaksut (suhteessa tähän myytyyn pääomaerään).
- D) Vaihe 4 – Jos pääoman myynnin sisäinen tuottoaste on korkeampi kuin jokin edellä kohdassa 1.2 vahvistetuista kynnyksarvoista, pääoman voitonjako lasketaan seuraavasti.
- E) Vaihe 5 – Lasketaan se teoreettinen rahasumma, joka osakkaan olisi pitänyt realisoida samasta pääoman mynnistä, joka, jos sitä olisi käytetty pääoman sisäisen tuottoasteen laskemiseen kuten edellä vaiheessa 3, olisi johtanut siihen, että toteutunut pääoman myynnin sisäinen tuottoaste olisi ollut yhtä korkea kuin kyseinen kynnyksarvo.
- F) Vaihe 6 – Myönteinen ero (jos sitä on) edellä vaiheessa 3 käytetyn tosiasiallisen mynnistä saatavan tuoton ja edellä vaiheessa 5 lasketun teoreettisen pääoman mynnistä saatavan tuoton välillä on näin ollen ylimääräinen pääomavoitto, joka jaetaan NNBG:n osakkaiden ja hinnanerosopimuksen vastapuolen välillä.
- 3.2 Edellä esitetyt laskelmat tehdään jokaisen pääomamyynnin osalta mahdollisista aiemmista pääoman myynneistä riippumatta ja riippumatta siitä, johtivatko aiemmat pääoman myynnit voitonjakoon hinnanerosopimuksen vastapuolelle.
- 3.3 Toissijaisten sijoittajien (eli sellaisten, jotka ostivat/hankkivat pääomaa kolmannen osapuolen kautta, tavallisten kaupan ehtojen mukaisesti alkuperäisiltä pääoman sijoittajilta) pääoman myynnit jätetään tämän mekaniikan ulkopuolelle, jos tällaisten toissijaisten sijoittajien oli tarkoitus myydä kyseinen pääoma edelleen (koska se oli "toissijaista pääomaa").

4. Määräykset, joilla tuetaan pääoman voitonjakomekanismeja

- 4.1 Määräykset veronkiertoa vastaan takaavat, ettei transaktioita suunnitella siten, että ne tekevät tyhjäksi hankevoittomekaniikan tai pääomamyyntimekaniikan tarkoituksen.
- 4.2 Pääoman voitonjakomekaniikkojen tueksi vahvistetaan määräyksiä sen varmistamiseksi, että hinnanerosopimuksen vastapuolelle suoritetaan maksuja olosuhteissa, joissa joko hankevoittomekaniikkaa tai pääomamyyntimekaniikkaa on rikottu tai veronkierron torjuntaan liittyviä sitoumuksia on rikottu.

5. Riitojen ratkaisu

Pääoman voitonjakomekanismiin liittyvät mahdolliset riidat ratkaistaan HPC-sopimuksessa vahvistettua vastaavan riidanratkaisuprosessin mukaisesti.

RAKENTAMISEN VOITONJAKOMEKANISMI

1. Yhteenveto lausekkeesta

- 1.1 Rakentamisen voitonjakomekanismi on tarkoitettu toteutushinnan laskemisen takia toteutuneiden säästöjen jakamiseksi silloin, kun rakentamiskustannukset ovat pienemmät kuin ennustekustannukset HPC-hankkeelle sovitussa rahoitusmallissa. Tämä mekanismi toimii yhteen suuntaan; toteutushinta ei nouse, jos rakentamiskustannukset ovat ennustetta suuremmat.
- 1.2 Alustava voitonjakolaskelma tehdään seuraavista ensimmäisenä toteutuvana ajankohtana: i) 6 kuukautta reaktorin 2 käynnistyspäivän jälkeen; ii) 10 vuotta reaktorin 1 käynnistyspäivän jälkeen; iii) reaktorin 1 käynnistyspäivän jälkeinen päivä, jona osapuolet sopivat siitä, ettei reaktori 2 saavuta käynnistyspäiväänsä. Lopullinen voitonjakolaskelma tehdään 6 vuotta alustavan voitonjakolaskelman ajankohdan jälkeen (tai aikaisemmin, jos kaikki rakentamiseen liittyvät saatavat on maksettu sitä ennen).
- 1.3 Alla olemme esittäneet yksityiskohtaisemmin, miten mekaniikka toimii.

2. Mekanismi

- 2.1 NNBG toimittaa hinnanerosopimuksen vastapuolelle kirjallisen raportin aikaisintaan tietyn ajan ennen alustavaa täsmäytyspäivää ja tietyn ajan ennen lopullista täsmäytyspäivää.
- 2.2 Molemmissa raporteissa esitetään
- 2.2.1 kohtuullisen yksityiskohtaisesti
- a) rakennuskustannusten kokonaismäärä raportin päivämäärään mennessä, ilmaistuna Englannin puntina;
- b) kohtuullinen ennuste rakennuskustannusten kokonaismäärästä, jonka NNBG aiheuttaa tai maksaa tai joka sille kertyy, ilmaistuna Englannin puntina, sillä edellytyksellä, että nämä rakennuskustannukset rajoittuvat niihin rakennuskustannuksiin, jotka NNBG kohtuullisesti ja asianmukaisesti aiheuttaisi tai maksaisi tai jotka sille kertyisivät sääntelyvaatimusten täyttämistä aiheuttamatta liiallisia kustannuksia tai menoja;
- c) NNBG:n senhetkiset rakennusaikataulut; ja
- d) NNBG:n arvioidut rakennusaikataulut kyseisen raportin päivämäärän jälkeiselle ajanjaksolle;
- 2.2.2 kohtuullisen yksityiskohtaisesti näyttöä toimista, joihin on ryhdytty sen varmistamiseksi, että ennuste rakennuskustannusten määrästä, jonka NNBG aiheuttaa tai maksaa tai joka sille kertyy raportin päivämäärän jälkeen rajoittuu niihin rakennuskustannuksiin, jotka NNBG kohtuullisesti ja asianmukaisesti aiheuttaisi tai maksaisi tai jotka sille kertyisivät sääntelyvaatimusten täyttämistä aiheuttamatta liiallisia kustannuksia tai menoja;
- 2.2.3 jos raportin tai sen osan on laatinut tai sen laatimisessa on avustanut yksi tai useampi kolmas osapuoli, yksityiskohdat näistä kolmansista osapuolista ja kopiot tällaisten kolmansien osapuolten laatimista raporteista; ja
- 2.2.4 toteutushinnan mahdollinen mukauttaminen.
- 2.3 Raportissa ilmoitetaan oleelliset oheistiedot, ja siihen liitetään johtajan todistus, joka todentaa raportissa ilmoitetut tiedot.
- 2.4 Hinnanerosopimuksen vastapuoli voi pyytää NNBG:ltä lisää oheistietoja tietyn määräajan kuluessa. Jos hinnanerosopimuksen vastapuoli esittää tällaisen pyynnön, NNBG:n on toimitettava tällaiset oheistiedot tietyn määräajan kuluessa pyynnön esittämisestä.

- 2.5 Hinnanerosopimuksen vastapuoli ilmoittaa tietyn määräajan kuluessa NNBG:lle, hyväksyykö se NNBG:n toimittaman raportin. Jos NNBG ja hinnanerosopimuksen vastapuoli eivät pääse yhteisymmärrykseen, kumpi tahansa osapuoli voi viedä asian riippumattoman riidanratkaisuelimen käsiteltäväksi.
 - 2.6 Jos NNBG ei toimita hinnanerosopimuksen vastapuolelle raporttia, hinnanerosopimuksen vastapuoli voi hankkia riippumattomalta kustannuskonsulttiyritykseltä lausunnon rakennuskustannuksista ja rakennusaikatauluista, ja tätä lausuntoa käytetään raportin sijaan.
 - 2.7 NNBG antaa hinnanerosopimuksen vastapuolelle ja sen ammattimaisille neuvonantajille (myös kustannuskonsultteille) sellaista apua, jota hinnanerosopimuksen vastapuoli voi kohtuudella pyytää raportin tarkastelua ja rakennuskustannusten todentamista varten.
 - 2.8 Rahoitusmallia päivitetään raportissa esitettyjen tai kustannuskonsulttien toimittamien tarkistettujen rakennuskustannusten ja tarkistetun rakennusaikataulun avulla, ja mallinnus tehdään uudestaan tarkistetun toteutushinnan määrittämiseksi. Toteutushintojen, jotka on tuotettu käyttämällä rahoitusmallia ennustettujen rakennuskustannusten ja rakennusaikataulujen avulla ja käyttämällä sitä uudelleen tarkistettujen rakennuskustannusten ja rakennusaikataulujen avulla, välinen ero määrittää rakennusvoiton koon, ilmaistuna Englannin puntina megawattituntia kohden. Hinnanerosopimuksen vastapuolella on oikeus saada 50 prosenttia edellä esitetyn toimenpiteen avulla määritetystä rakennusvoitosta (prosenttiosuus kasvaa 75 prosenttiin mahdollisista rakennusvoitoista, jotka ylittävät [...] Englannin puntaa (nimellinen)) laskemalla tuolloin voimassa olevaa toteutushintaa kyseisen summan verran.
 - 2.9 Mikäli NNBG milloin tahansa alustavan ja lopullisen täsmennyspäivämäärän välisenä aikana toteaa rakennuskustannusten tai rakennusaikataulujen eroavan päivitetystä mallissa käytetyistä siten, että ne aiheuttavat rakennuskustannuksiin liittyviä säästöjä, NNBG voi päättää suorittaa hinnanerosopimuksen vastapuolelle välimaksuja, jotka vastaavat näitä rakennuskustannusten lisäsäästöjä kokonaan tai osittain.
-

ISSN 1977-0812 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-261X (painettu julkaisu)

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI